17

ANUL XXVIII (1246)
26 APRILIE 1979

flacara

Săptămînal editat de Frontul Unității Socialiste

Indeplinind cu strălucire înalta solie de prietenie și cooperare pe pămîntul african, înscriind o nouă pagină de referință în cronica contribuției românești la pacea lumii și progresul tuturor popoarelor

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu s-au întors aseară în patrie

Exprimînd adeziunea, dragostea și stima întregului nostru popor, mii de locuitori ai Capitalei, prezenți la sosire, au adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu un călduros bun venit.

GLORIE ZILEI MUNCII!

1 Mai, sărbătoarea muncii, sărbătoarea primăverii. O sărbătoare unică, prin semnificație și universalitate, fixată în ziua de început a celui mai luminos anotimp, anotimpul speranțelor și purității, al înnoirii și exploziei vegetale, anotimp al renașterii naturii, al chemării la viață, al impetuozității, anotimp de inspirație și imbold, sub coroiarul profund omenesc al muncii creatoare.

Sărbătoare internațională, în care spațiile geografice se îmbrățișează ca-ntr-o clipă unică de frățietate, de comuniune spirituală, de aspirație către pace și înțelegere, sub fluturarea proaspătă a stindardului muncii.

O sărbătoare a năzuințelor către mai bine, întîmpinată cu bucurie pretutindeni de imense mase de oameni, în toate circumstanțele sociale și politice, încă diferențiate și care fac ca revărsării impetuoase a florilor să li se opună uneori rigoarea uniformelor, libertății — suspiciunea, bucuriei — teama.

1 Mai astăzi în România, o sărbătoare unanimă a țării și a fiecărui cetățean, o zi a bilanțurilor cărora le-am fost părtași și autori. O zi în care, de la cea mai mică unitate de muncă, de la orașe și sate la puternicele uzine, marile șantiere de construcții, unitățile socialiste ale agriculturii, laboratoarele de cercetări și înaltele instituții de învățămînt și cultură, își unesc glasurile și gîndurile milioane de oameni, tineri și vîrstnici, pentru a-și afirma, deschis și liber, adeziunea lor la îndrăznețul program de consolidare a tuturor izbînzilor de pînă acum și de atingere a altora, prefigurate clar și susținute intens de documentele politice elaborate de Partidul Comunist Român, sprijinite de întregul popor.

O zi de angajament plenar, în vederea ducerii la bun sfîrșit a bătăliei pentru îndeplinirea și depășirea planului cincinal actual, rampă a lansării unui nou și puternic asalt al propriilor noastre capacități de muncă și creație, organizate și stimulate de partid.

1 Mai 1979, o fereastră larg deschisă spre noi evenimente importante ale vieții noastre viitoare — al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român, treaptă marcantă spre culmea către care ne îndreptăm, societatea comunistă.

O zi cît un Univers, în care privim acest Univers și ne înfățișăm, cu fruntea senină, știind că munca noastră de fiecare zi adaugă aspirațiilor celor mai nobile ale omului, dorința sa de pace și progres, de înțelegere și colaborare, în libertate și demnitate.

O zi în care unitatea întregii națiuni în jurul Partidului Comunist se încarcă cu vigoarea și solidaritatea clasei celei mai înaintate, purtătoarea demnă și hotărîtă a tuturor succeselor ce așază azi România între popoarele lumii, pe locul la care-i dau dreptul înaltele sale aspirații și îndelungata sa luptă.

O zi a hotărîrii unanime a poporului de a înfăptui neabătut în viața nouă a țării politica internă și externă a partidului, de a face din năzuință faptă și din faptă dovada dragostei și recunoștinței față de partidul muncitorilor și secretarul său general, de a cărui viață și activitate sînt indisolubil legate strălucitele sale izbînzi pe frontul general al muncii, prestigiul său pe arena internațională.

O zi într-un an hărăzit a purta în cronica marii istorii semnificațiile și strălucirea celui de-al XII-lea Congres al partidului și ale celor 35 de ani de libertate și construcție, de zidire a unei Românii cu oameni și pentru oameni.

EMANUEL VALERIU ■

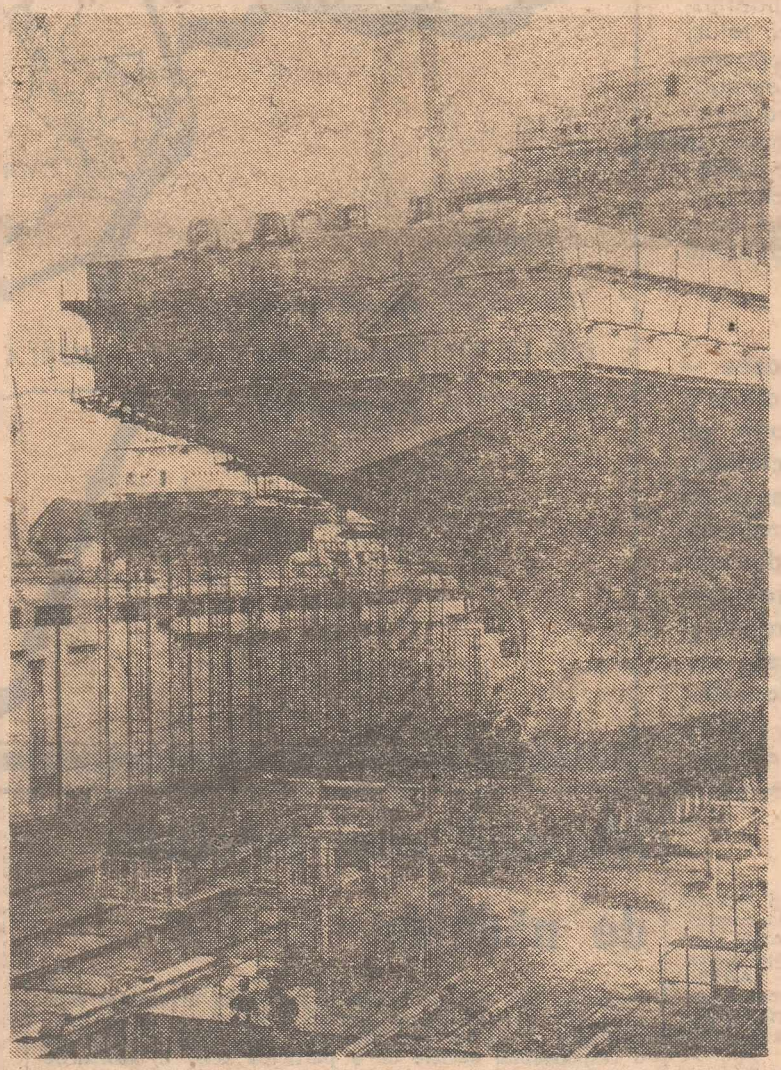

ÎN ACEST NUMĂR

„În mai cînd rozele-nfloresc"

Opt pagini pentru Sărbătoarea muncii (evocări ale unor emoționante momente ale istoriei noastre)

- O premieră mondială la Lupeni, în stratul 3: orizonturi miniere
- Inul și cînepa: redescoperirea bogățiilor de-acasă
- Invenții și inventatori: succese ale inteligenței românești

NOI, CEI TINERI

Parcă simțim nevoia, cînd vorbim despre tineri, să căutăm o clipă privilegiată, o clipă în care cuvintele să se aleagă, dintre toate, cele mai frumoase și cuprinzătoare, acum, cînd au izbucnit florile acestei primăveri, cînd arborii sînt corăbii încărcate cu petale și cu dulci parfumuri, și aici, sub cerul înalt și curat care se rotunjește deasupra noastră, de jur-împrejurul stîlpului de piatră al Carpaților, acum, cînd tinerii de fapt sîntem chiar noi ori, celor ce prin vîrstă nu mai sînt tineri, fiii, colegii și prietenii lor, și aici, în această țară a noastră unde tinerii, sute de mii de tineri, de fii de comuniști și comuniști ei înșiși, adaugă prin forța vizionară a gîndului și prin fapta lor plină de abnegație și netemătoare de efort, noi frumuseți și certitudini vieții la zi și noi străluciri și cutezanțe destinului României socialiste.

Țara i-a crescut, tinerii cresc țara.

De aceea, în sufletele noastre Ziua tineretului se sărbătorește, cît se poate de potrivit, lîngă sărbătoarea muncii, a întîiului de Mai și laolaltă cu ea.

În cele mai multe dintre întreprinderile noastre media de vîrstă trece cu puțin de douăzeci de ani. Pe cine ar mai putea surprinde această descoperire pe care reporterii o fac aproape zilnic ? E limpede că țara se înnoiește și întinerește prin tinerii săi, prin sutele de mii și prin milioanele de tineri care muncesc iar în urma efortului lor stau fabrici și hidrocentrale, invenții și munți de grîu, flori și cărți. Ei muncesc și trăiesc astfel, știu să-și atragă prețuirea celor din jur și să-și construiască viețile curat și demn, înfrumusețează orașe și sate și-și ridică lor înșile case pentru a întemeia familii, ascultă muzică tînără și scriu ori citesc poezie tînără dar mai știu că există și o industrie tînără unde viața unei idei poate dura, uneori, chiar mai puțin decît tinerețea unui om. De aceea învață și se instruiesc deschizînd lor înșile porți de lumină, de înțelegere și de cunoaștere.

Tineri cărora nu este nevoie să li se aducă aminte că sînt tineri !

Dacă privesc în urmă, către părinți, inimile lor știu că, la fiecare piatră de hotar a țării, se cuvine o coroană de flori.

Dacă privesc în juru-le și în ei înșiși, văd și simt clocotul revoluționar al unei țări ea însăși întinerită. Viețile lor merg împreună cu tinerețea cea fără de margini a țării.

DUMITRU ELIADE ■

Comentatorii de politică externă ai revistei „Flacăra" despre rezultatele noii vizite făcute de

BILANŢ STRĂLUCIT, CU ADÎNCI SEMNIFICAŢII COLABORAREA POPORULUI ROMÂN

Prietenie, colaborare, solidaritate

Sînt cuvinte simbol sub semnul cărora s-au desfăşurat cele trei mari itinerare în Africa ale politicii externe româneşti purtate şi reprezentate strălucit de tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

1972 : Republica Algeriană Democratică şi Populară, Republica Africa Centrală, Republica Populară Congo, Republica Zair, Republica Zambia, Republica Unită Tanzania, Republica Democratică Sudan şi Republica Arabă Egipt.

1977 : Republica Islamică Mauritania, Republica Senegal, Ghana, Republica Coasta de Fildeş şi Republica Federală Nigeria.

1979 : Jamahiria Arabă Libiană Socialistă, Republica Gaboneză, Republica Populară Angola, Republica Zambia, Republica Populară Mozambic, Republica Burundi, Republica Democratică Sudan şi Republica Arabă Egipt.

Drumurile prieteniei, colaborării şi solidarităţii evocate pe această hartă sugerează totuşi parţial impresionanta activitate şi neprecupeţita dăruire pentru adîncirea şi dezvoltarea legăturilor prieteneşti şi de conlucrare dintre ţara noastră şi statele africane, pentru că alte numeroase popoare de pe continentul african, alte numeroase state de pe acest continent — neincluse pe traseele prezente aici — au avut bucuria de a primi, de-a lungul anilor, vizita conducătorului partidului şi statului nostru.

Dar aceste trei mari trasee — prin întindere şi durată — oferă o imagine vie a efortului enorm pe care îl face România socialistă, preşedintele Nicolae Ceauşescu pentru făurirea unor punţi trainice, de prietenie şi cooperare, de solidaritate militantă cu popoarele angajate în lupta pentru apărarea şi consolidarea independenţei, împotriva imperialismului, colonialismului şi neocolonialismului, pentru progres, securitate şi pace în lume.

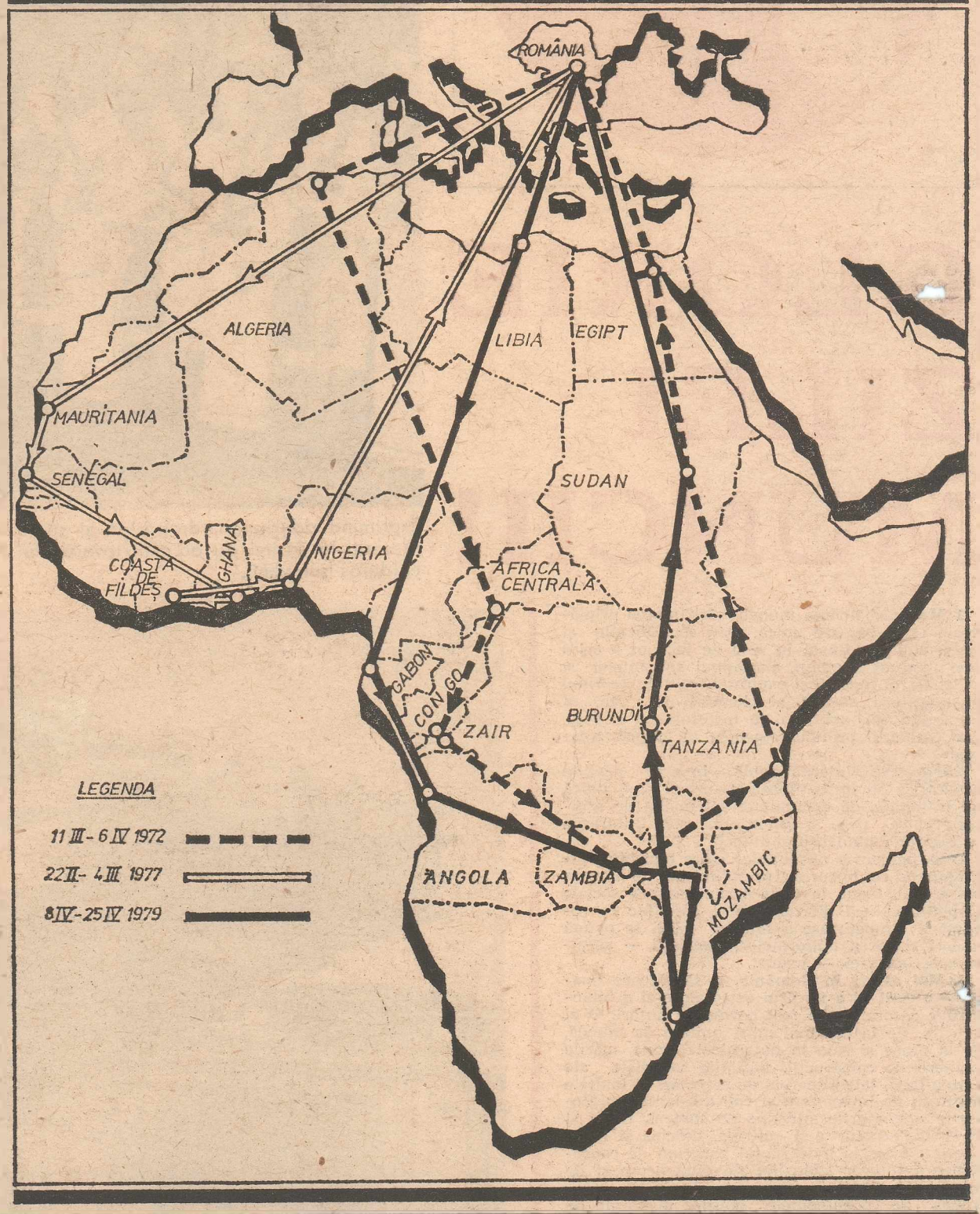

Eveniment istoric

La încheierea turneului african al preşedintelui Nicolae Ceauşescu se poate afirma fără ezitare că istoria contactelor interstatale nu cunoaşte un eveniment similar în care să se fi investit atîta energie şi pasiune pentru înţelegerea frămîntărilor şi preocupărilor popoarelor Africii, pentru investigarea minuţioasă a căilor de amplificare a raporturilor bilaterale, pentru sprijinirea eforturilor acestor popoare de a lichida rămînerea în urmă şi dominaţia străină.

Înregistrăm cu satisfacţie aprecierea unanimă că dialogul cu preşedintele României socialiste, devenit element de referinţă în viaţa internaţională, a constituit o importantă sursă de optimism şi încredere în capacitatea popoarelor africane de a se angaja cu succes pe calea progresului şi dezvoltării, de a-şi soluţiona paşnic propriile probleme, de a se elibera de amestecul străin, de orice formă de colonialism şi discriminare rasială.

Rezultatele vizitei, concretizate înainte de toate în importante hotărîri privind dezvoltarea multilaterală a relaţiilor dintre România şi ţările respective, în documente de mare valoare principială şi practică, dau o expresie elocventă solidarităţii militante a partidului şi poporului nostru cu lupta popoarelor Africii pentru dezvoltare liberă, independentă. Vizita a pus pregnant în evidenţă hotărîrea noastră de a conferi colaborării cu ţările africane un trainic suport material exprimat în dezvoltarea largă a conlucrării economice reciproc avantajoase.

Desfăşurat într-un context internaţional complex, turneul african reprezintă o demonstraţie fericită a marilor posibilităţi de care dispune frontul antiimperialist în lupta pentru afirmare a unei politici noi, democratice în lume, a locului tot mai important, de prim ordin, pe care îl ocupă politica externă a României şi personalitatea preşedintelui său între factorii de progres ai contemporaneităţii.

MIRCEA ANGELESCU ■

Mesajul unei prietenii de nădejde

Aprilie 1979 rămîne o referinţă istorică în cronica faptelor prin care România practică prieteniile sincere, solidaritatea şi colaborarea, prin care ţara noastră manifestă o responsabilă decizie de a participa activ la eforturile comunităţii internaţionale destinate îndreptării lumii.

Ne gîndim — firesc — la noua vizită a tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi a tovarăşei Elena Ceauşescu pe continentul african — o adevărată solie de pace şi prietenie — şi care are toate dimensiunile unui excepţional eveniment politic internaţional.

Dincolo de rosturile întăririi colaborării bilaterale cu ţările vizitate — pentru care se manifestă un deosebit interes reciproc şi pe care convorbirile, întîlnirile de lucru şi toate documentele semnate le-au slujit exemplar — vizita are profunde semnificaţii internaţionale. Este vorba atît de abordarea aspectelor cu valoare imediată privind locul şi rolul ţărilor respective în cadrul comunităţii internaţionale cît şi de modul nou, revoluţionar, de a gîndi problemele cruciale ale continentului african în contextul lumii contemporane şi al problemelor ei fundamentale.

Africa a oferit exemplul cel mai concludent al marilor mutaţii şi transformări postbelice, în privinţa procesului de redeşteptare naţională, de luptă hotărîtă a popoarelor sale pentru a-şi cîştiga independenţa naţională, pentru a curma definitiv dominaţia imperialismului colonial, devenind, din acest punct de vedere, continent simbol.

În istoria eliberării naţionale a popoarelor africane, a constituirii tinerelor state independente, România socialistă şi preşedintele său şi-au cîştigat pentru totdeauna un loc de mare cinste şi pe care africanii dovedesc că ştiu atît de bine să-l preţuiască. Conducerea partidului nostru nu s-a rezumat la lozinci — fie şi mobilizatoare — despre lupta de eliberare, n-a rămas în sfera teoriei — fie şi îmbogăţită — ci a acordat sprijinul cel mai concret, a militat activ pentru izbînda acesteia, permanent şi în toate împrejurările, inclusiv la O.N.U. şi în cadrul altor organisme internaţionale. Aşadar, ţara noastră şi-a legat numele de solidaritatea profundă cu lupta de eliberare naţională a popoarelor africane acordîndu-le întregul său sprijin — politic, diplomatic, material — inclusiv în domeniul militar — în vederea abolirii înrobirii şi asupririi imperialiste.

Deci nu acum descoperim noi Africa ; prietenia şi solidaritatea României nu au început acum — spunea pe bună dreptate şi preşedintele Agostinho Neto — ele datează cu mult înainte de cîştigarea independenţei statelor africane. Partidul Comunist Român, întregul nostru popor au fost dintotdeauna alături de popoarele africane, le-au încurajat şi sprijinit fără rezerve în lupta lor dreaptă, s-au bucurat sincer de victoriile acestora şi sînt decise — după cum rezultă din fapte — să le ajute concret şi prietenește în consolidarea independenţei şi unităţii lor naţionale, să colaboreze activ pe plan bilateral şi în rezolvarea marilor probleme ale contemporaneităţii. „Aş putea spune — declara tovarăşul Nicolae Ceauşescu — **că în politica generală a României de colaborare cu toate statele, Africa ocupă un loc deosebit, aceasta înscriindu-se în lupta generală împotriva politicii imperialiste şi colonialiste, pentru relaţii democratice, bazate pe deplină egalitate în drepturi, pe respectul independenţei şi suveranităţii, pe neamestecul în treburile interne şi avantajul reciproc**".

O asemenea atitudine derivă din experienţa propriului nostru trecut, din concepţia politică de principiu de a sprijini popoarele de pretutindeni care se ridică la lupta pentru apărarea fiinţei naţionale, împotriva imperialismului, colonialismului şi neocolonialismului. Partidul nostru consideră că faţă de statele africane, ca dealtfel faţă de toate tinerele state independente, trebuie să se manifeste o sinceră şi dezinteresată atitudine internaţionalistă, de înţelegere profundă a preocupărilor acestora pentru lichidarea deplină a colonialismului, pentru a deveni stăpîne pe bogăţiile lor naţionale şi a le folosi în interesul dezvoltării lor economico-sociale. Faţă de aceste state trebuie adoptată o poziţie politică foarte clară, o poziţie principială nediferenţiată în funcţie de factori subiectivi, de faptul că o atitudine sau alta a unei astfel de ţări, luată

tovarăşul Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, în ţări ale continentului african

ÎN VIAŢA PLANETEI, PENTRU PRIETENIA ŞI CU POPOARELE AFRICII

la un moment dat şi într-o împrejurare concretă, face sau nu plăcere.

Moştenirea nenorocită lăsată de colonialism pune fiecare ţară africană, şi pe toate la un loc, în faţa unor situaţii extrem de dificile şi complexe, constituie încă sursa unor posibile divergenţe, stări de încordare şi conflicte.

Problema esenţială care se pune acum în faţa acestor state este consolidarea independenţei şi a unităţii naţionale al căror suport sigur nu poate fi decît dezvoltarea pe baze sănătoase a economiei lor, printr-un considerabil efort propriu — la scara întregului popor — şi printr-o largă cooperare internaţională. Iată un domeniu cardinal în care îşi pot găsi loc toţi cei ce doresc să ajute sincer şi cu adevărat tinerele state din Africa şi de pretutindeni. Ne face deosebită plăcere să notăm că în acest sens şi pe un asemenea teren acţionează România făcînd, nu de puţine ori, pionierat.

O altă latură capitală şi de mare actualitate a continentului african o constituie întărirea unităţii şi solidarităţii interafricane, necesitatea înţelegerii perfecte, de către toţi, că litigiile, divergenţele prezente sau care pot apărea în viitor între statele africane trebuie să fie soluţionate de africanii înşişi şi numai pe cale politică, prin tratative, între statele interesate, pe baza respectului reciproc al independenţei, suveranităţii şi integrităţii teritoriale. Să nu se admită nici un fel de intervenţie militară sau de altă natură din afară, nici un fel de sfătuitori care propovăduiesc recurgerea la forţă sau la ameninţarea cu forţa pentru rezolvarea diferendelor respective. O asemenea cale — recurgerea la forţă — împietează asupra îndeplinirii programelor de dezvoltare internă, aduce grave daune cauzei unităţii africane, pune în pericol pacea în zonă şi în întreaga lume, facilitează politica amatorilor de amestec în afacerile interne, a intervenţiilor din afară.

Ţările africane trebuie sprijinite şi încurajate pentru ca paralel cu soluţionarea propriilor lor probleme să participe activ la viaţa internaţională. Unele teorii şi opinii potrivit cărora tinerele state independente n-ar avea nici experienţa necesară, nici stabilitatea politico-economică internă, pentru a-şi aduce contribuţii substanţiale la desfăşurarea vieţii internaţionale, la rezolvarea marilor probleme ale contemporaneităţii sînt false de la un capăt la altul, n-au nici o acoperire raţională. În realitatea foarte evidentă, aceste ţări îmbogăţesc considerabil experienţa comunităţii mondiale, aduc o seamă de înnoiri, consolidează fluxul impunerii unor raporturi noi în relaţiile dintre state, al opoziţiei faţă de politica imperialistă, de dominaţie şi dictat.

Comunitatea internaţională are îndatorirea obligatorie de a asigura ceea ce preşedintele Gabonului, Omar Bongo, denumea „accesul la coresponsabilitate în abordarea marilor probleme ale lumii" cum sînt lichidarea subdezvoltării şi făurirea unei noi ordini economice, înfăptuirea dezarmării, consolidarea păcii, destinderii şi securităţii internaţionale.

Pentru ca tinerele state independente din Africa, şi nu numai de pe acest continent, să-şi poată dedica toate eforturile şi energiile lor rezolvării propriilor probleme şi participării efective la soluţionarea marilor comandamente ale contemporaneităţii trebuie să fie lăsate să acţioneze nestingherit, în conformitate cu situaţiile lor specifice şi concrete, să fie lăsate să-şi hotărască destinele aşa cum o doresc ele. Pe de altă parte, ele însele trebuie să acţioneze solidar pentru a nu se lăsa manevrate şi antrenate în jocurile politice ale imperialismului prin care se urmăreşte dezbinarea, opunerea unora altora, menţinerea în forme noi a aşupririi şi dominaţiei. Ele trebuie să refuze transplantul unor modele care nu li se potrivesc, să refuze copierea formulelor aşa-zis democratice, tentaţiile pluraliste ale unora, întrucît acestea divid forţele populare şi sociale din fiecare ţară, abat preocupările de la problemele fundamentale ale perioadei pe care o străbat, slăbesc lupta pentru consolidarea independenţei.

„...Pe prim plan — declara tovarăşul Nicolae Ceauşescu — **trebuie pus acum nu împărţirea acestor ţări după opţiunile lor de viitor ci întărirea solidarităţii în lichidarea completă a dominaţiei imperialiste şi colonialiste, în consolidarea independenţei naţionale, în dezvoltarea unei economii proprii, de sine stătătoare, factori esenţiali pentru progresul şi propăşirea acestor state, pentru pace".**

Primirea deosebit de caldă rezervată pretutindeni înalţilor oaspeţi români, convorbirile tovarăşului Nicolae Ceauşescu cu conducătorii statelor africane vizitate, cu reprezentanţii unor mişcări de eliberare naţională, au demonstrat încă o dată prestigiul deosebit de care se bucură politica noastră externă pe continentul african, aprecierea excepţională pe care popoarele africane o dau activităţii preşedintelui României, poziţiei Partidului Comunist Român pe tărîm internaţional, sprijinului neprecupeţit pe care ţara noastră îl acordă acestor popoare.

Recenta vizită a tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi a tovarăşei Elena Ceauşescu în opt ţări africane se subordonează în întregime imperativelor majore ale continentului african, păcii şi colaborării internaţionale, ducînd pe aceste meleaguri mesajul poporului român, mesajul unei prietenii de nădejde.

DUMITRU ANINOIU ■

Puternic impuls dezvoltării raporturilor de cooperare economică

Ne-am obişnuit să consemnăm cu satisfacţie, în urma încheierii unor mari acţiuni de politică externă românească, al căror promotor de marcă este preşedintele Nicolae Ceauşescu, rezultatele deosebit de rodnice cu care se soldează întotdeauna vizitele, în străinătate, întîlnirile şi convorbirile şefului statului nostru cu conducători de ţări de pe toate meridianele. Recentul turneu efectuat în decursul acestei luni de înalţii soli ai poporului român pe pămînt african nu face excepţie de la această regulă. Referindu-ne la un singur aspect, acela al raporturilor economice, se cuvine a fi subliniată, ca o concluzie a întregii vizite, marea însemnătate pe care aceasta a avut-o pentru impulsionarea cooperării dintre România şi statele africane. Trebuie relevată, de asemenea, voinţa reciprocă, exprimată pe întregul parcurs al vizitei, de a dezvolta şi diversifica în continuare aceste raporturi, de a se asigura un cadru juridic cît mai adecvat, de perspectivă, colaborării bilaterale pe multiple planuri.

Dealtfel, preocuparea statornică a României socialiste de a dezvolta larg raporturile de colaborare cu statele africane, cu ţările în curs de dezvoltare este, în esenţă, una dintre coordonatele majore ale politicii externe româneşti, statuată în Programul partidului, în documentele Congresului al XI-lea şi ale Conferinţei Naţionale ale P.C.R. După cum sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu, sprijinul multilateral pe care România îl acordă ţărilor în curs de dezvoltare de pe toate continentele îşi găseşte forma cea mai adecvată, cadrul cel mai fertil în dezvoltarea impetuoasă a relaţiilor de colaborare în domenii de maximă importanţă pentru aceste ţări cum sînt : industria, agricultura, învăţămîntul, ştiinţa şi cultura, tehnologia. Este ilustrativ să arătăm, în acest sens, că schimburile comerciale ale României cu statele africane în ansamblu au sporit, după 1965, de 36 de ori, cifră spectaculoasă care vorbeşte tocmai despre preocuparea statornică a României de a da noi dimensiuni relaţiilor de cooperare, în avantaj reciproc, cu aceste ţări aflate în plin efort pentru eliminarea secheleelor dominaţiei coloniale, pentru asigurarea progresului lor economic şi social.

O trecere în revistă, cît de sumară, a înţelegerilor convenite cu prilejul vizitei, a acordurilor semnate, este în măsură să releve strădania de a se asigura un cadru larg, de durată, de a se identifica noi domenii menite a oferi teren fertil dezvoltării cooperării dintre România şi respectivele ţări. Un accent deosebit a fost pus de asemenea pe stabilirea unor acţiuni concrete de cooperare în producţie, domeniu ce îmbrăţişează o largă paletă de activităţi, începînd cu construcţiile industriale, agricole şi terminînd cu construcţiile social-edilitare şi culturale.

Bazate pe principiile egalităţii, respectului şi avantajului reciproc, raporturile de colaborare economică dintre România şi statele africane care au fost gazde înaltei solii de prietenie şi solidaritate a poporului român vor cunoaşte în mod cert un puternic impuls, în interesul ţărilor noastre, al cauzei progresului şi păcii în lume. Se relevă încă o dată, şi cu acest prilej, caracterul exemplar al politicii externe promovate de România socialistă, de preşedintele Nicolae Ceauşescu, voinţa ţării noastre de a contribui şi pe această cale la dezvoltarea unei largi cooperări internaţionale, la edificarea unei lumi a progresului şi păcii.

AUREL PERVA ■

Demnitate, progres, cooperare — repere ale unui itinerar istoric

Libia, Gabon, Angola, Zambia, Mozambic, Burundi, Sudan, Egipt.

...Sînt ţările traversate de noua solie de pace şi colaborare a României socialiste pe continentul african. Opinia publică din ţara noastră a urmărit, zi de zi, prin intermediul presei cotidiene şi al corespondenţilor radioteleviziunii, fiecare etapă a itinerarului prezidenţial, strălucită expresie a prestigiului internaţional al ţării noastre, a activităţii laborioase a preşedintelui Nicolae Ceauşescu. Am fost martorii unui turneu politic de dimensiune istorică, întreprins sub ideile generoase ale prieteniei şi colaborării, ale solidarităţii militante a ţării noastre cu popoarele africane, cu toate popoarele care îşi concentrează eforturile pentru o dezvoltare de sine stătătoare, într-o lume a realei democraţii şi a unei largi înţelegeri. Conţinutul convorbirilor la cel mai înalt nivel cu şefii de stat ai ţărilor vizitate, ideile şi aprecierile distinselor gazde în legătură cu contribuţia preşedintelui Nicolae Ceauşescu şi a României socialiste în edificarea unei lumi noi, a echităţii şi justiţiei, sînt relevante pentru caracterul acestui itinerar care se confundă, în esenţa sa, cu mesajul umanist şi paşnic, constructiv şi lucid pe care poporul român îl adresează popoarelor lumii.

Noua misiune de prietenie şi colaborare pe continentul african ilustrează în mod pregnant solidaritatea strînsă, consecventă a poporului nostru, el însuşi marcat de-a lungul istoriei sale de împilări străine, cu lupta de eliberare naţională şi emancipare politică, economică şi socială a statelor tinere de pe continentul african.

Este de relevat că România a recunoscut noile state africane imediat după ridicarea stindardului lor de ţări libere, consolidînd permanent relaţiile prieteneşti cu acestea.

O privire de ansamblu asupra relaţiilor româno-africane indică continua intensificare a acestui dialog principial, echitabil, marcat de o strînsă colaborare prietenească şi de solidaritate militantă, coordonate evidenţiate atît în cadrul raporturilor bilaterale, cît şi în cel al relaţiilor multilaterale, în cadrul „Grupului celor 77", la O.N.U., precum şi în alte organisme internaţionale.

Întîlnirile preşedintelui Nicolae Ceauşescu, din aceste zile, cînd şeful statului român a avut numeroase contacte cu şefi de stat africani, cu conducători de organizaţii politice şi obşteşti, cu lideri ai luptei popoarelor africane pentru lichidarea ultimelor vestigii ale colonialismului şi eradicarea definitivă a rasismului şi apartheidului au evidenţiat o dată mai mult hotărîrea României socialiste de a promova în continuare direcţiile ei fundamentale de orientare în relaţiile cu statele africane, cu ţările în curs de dezvoltare, care îşi edifică un nou destin.

Ca şi precedentele itinerare prezidenţiale în Africa sau pe alte continente, şi de această dată vizitele întreprinse de şeful statului român s-au încheiat cu rezultate deosebit de fructuoase, constituindu-se în repere de excepţională importanţă pentru intensificarea legăturilor dintre ţara noastră şi ţările vizitate.

Tratatele de prietenie şi cooperare, documentele-cadru de colaborare, suita acordurilor încheiate — al căror conţinut a fost dat publicităţii la încheierea vizitelor respective — ilustrează în mod elocvent dorinţa comună a ţărilor noastre de a crea un cadru solid şi de durată pentru desfăşurarea din ce în ce mai intensă a colaborării reciproce. Direcţiile de cooperare sînt numeroase, ele îmbrăţişează multiple sectoare din industrie, agricultură, comerţ, ştiinţă şi tehnică, cultură, formarea de cadre. Această paletă bogată de materializare a legăturilor bilaterale dă, în primul rînd, expresie potenţialului material şi tehnologic al României socialiste, capacităţii economiei noastre naţionale de a se conecta în mod eficient la disponibilităţile de cooperare ale tinerelor state africane. Se detaşează totodată ideea caracterului activ al acestei cooperări, principialităţii ei, capacităţii României socialiste de a se angrena, în spiritul noii ordini economice şi politice internaţionale, în efortul concertat al tinerelor state de a edifica o lume a echităţii şi justiţiei, a demnităţii şi libertăţii, a păcii şi colaborării.

„România — Ceauşescu". „Ceauşescu — colaborare", „Ceauşescu — pace", „Ceauşescu — libertate" — au fost în aceste zile simboluri vii, repetate într-un lung ecou de-a lungul întregului traseu prezidenţial, ca o fierbinte afirmare a recunoştinţei popoarelor africane pentru iniţiativele politice şi activitatea neobosită a şefului statului român, de a împlini, în consens deplin cu întregul nostru popor, aspiraţiile cele mai nobile ale întregii omeniri.

Recenta solie de pace şi colaborare în Africa se încadrează astfel organic în suita multiplelor contacte la cel mai înalt nivel pe care preşedintele Nicolae Ceauşescu le-a avut între fruntariile ţării şi dincolo de ele, în efortul constant şi prestigios ca lumea mai dreaptă şi mai bună pe care o speră toate popoarele lumii să devină în mod real cadrul de afirmare al civilizaţiei umaniste a contemporaneităţii.

RADU BUDEANU ■

Întreg sprijin popoarelor pentru independenţa lor

Recenta solie a păcii, colaborării şi solidarităţii militante pe continentul african a preşedintelui Nicolae Ceauşescu a conferit noi dimensiuni şi sprijinului activ, puternic pe care România socialistă, partidul şi poporul nostru îl acordă mişcărilor de eliberare din Africa australă, luptei lor împotriva imperialismului şi colonialismului, pentru independenţă şi libertate deplină. Este bineînţeles cunoscut că, de-a lungul anilor, de acest ajutor multilateral au beneficiat şi celelalte state africane. Între acestea s-au aflat unele vizitate chiar zilele trecute — Angola, Mozambic — prilejuri cu care au fost evidenţiate semnificaţia majoră şi importanţa deosebită ale sprijinului românesc în încununarea cu succes a luptei de eliberare a acestor ţări, ca şi a altor state africane, ce şi-au proclamat de curînd independenţa. De pildă, preşedintele Angolei, dr. **Agostinho Neto**, releva : **„Am primit un ajutor logistic important în lupta noastră, diferiţi conducători ai M.P.L.A. s-au aflat în România cu diferite scopuri pentru a putea rezolva unele probleme materiale importante şi, de asemenea, pentru pregătirea de cadre. La un anumit moment, în România se afla cea mai mare parte a studenţilor noştri în străinătate. Desigur, noi, poporul angolez, ne felicităm pentru aceasta şi trebuie să mulţumim personal, şi în aceste momente, tovarăşului Nicolae Ceauşescu".**

La rîndul său, **Samora Moises Machel**, presedintele Mozambicului, arăta, între altele : **„Preşedintele Nicolae Ceauşescu a avut un rol deosebit de important în sprijinirea luptei poporului mozambican. Primind personal o delegaţie a FRELIMO, într-un moment în care victoria noastră era încă departe, el a demonstrat că ne recunoaşte în mod efectiv ca reprezentanţi reali ai poporului nostru".** Prezenţa preşedintelui Nicolae Ceauşescu într-o serie de state din prima linie — Angola, Zambia, Mozambic — a reprezentat şi o manifestare vie, elocventă a solidarităţii militante a partidului, ţării noastre şi poporului român cu lupta popoarelor namibian, zimbabwe şi sud-african pentru neatîrnare, viaţă liberă şi demnă. Toate acestea s-au subliniat cu pregnanţă în timpul întîlnirilor pe care tovarăşul Nicolae Ceauşescu le-a avut cu toţi liderii mişcărilor de eliberare naţională din Africa australă : Sam Nujoma, preşedintele Organizaţiei Poporului din Africa de Sud-Vest (SWAPO) — la Luanda — Joshua Nkomo, presedintele Uniunii Poporului African Zimbabwe (ZAPU), colider al Frontului Patriotic Zimbabwe, Oliver Tambo, preşedinte al Congresului Naţional African din Africa de Sud — la Lusaka — Robert Mugabe, preşedintele Uniunii Naţionale Africane Zimbabwe (ZANU), la Maputo. Dealtfel, trebuie reamintit că aceste întîlniri pe pămînt african au fost precedate de altele, desfăşurate în România — astfel încît se poate vorbi de caracterul tradiţional al acestor contacte, de importanţa acordată de liderii mişcărilor respective de eliberare întrevederilor cu şeful statului român, cunoaşterii, de la cel mai autorizat reprezentant al poporului nostru, a etapelor parcurse de România, a problemelor cu care partidul şi poporul român s-au confruntat în edificarea cu succes a socialismului în patria noastră. De asemenea, la Lusaka, preşedintele Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu au vizitat Institutul O.N.U. pentru Namibia — institut în al cărui Senat se află şi reprezentantul român în Consiliul O.N.U. pentru Namibia şi la care predau mai mulţi profesori români, iar unii profesori namibieni şi-au desăvîrşit pregătirea în România.

Fiecare din aceste întîlniri a prilejuit exprimarea profundei recunoştinţe a mişcărilor de eliberare faţă de solidaritatea şi sprijinul activ acordat de ţara noastră popoarelor respective. Astfel, **Robert Mugabe aprecia România „unul dintre cei mai buni aliaţi ai noştri". Joshua Nkomo vorbea de caracterul multilateral al ajutorului românesc, iar Oliver Tambo sublinia semnificaţia concretă şi mobilizatoare a sprijinului acordat de România.** Au fost întîlniri în cadrul cărora liderii mişcărilor de eliberare au primit cu interes şi satisfacţie opiniile unei personalităţi proeminente, ale unui luptător greu încercat pentru cauza eliberării poporului său. Au fost întîlniri în cadrul cărora tovarăşul Nicolae Ceauşescu a relevat semnificaţia întăririi unităţii tuturor forţelor care se pronunţă şi acţionează pentru o schimbare radicală, revoluţionară în statele africane aflate încă sub dominaţia rasistă şi colonialistă şi a reafirmat importanţa utilizării tuturor formelor de luptă — inclusiv lupta armată — pentru lichidarea colonialismului

Au fost — toate acestea — tot atîtea dovezi ale hotărîrii României, partidului şi poporului nostru de a acorda întregul sprijin mişcărilor de eliberare naţională din Africa australă, cauzei drepte pentru care luptă ; noi momente de referinţă ale acestei istorice solii a păcii, colaborării şi solidarităţii militante.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Contribuţie remarcabilă la dezvoltarea raporturilor dintre România şi Mozambic

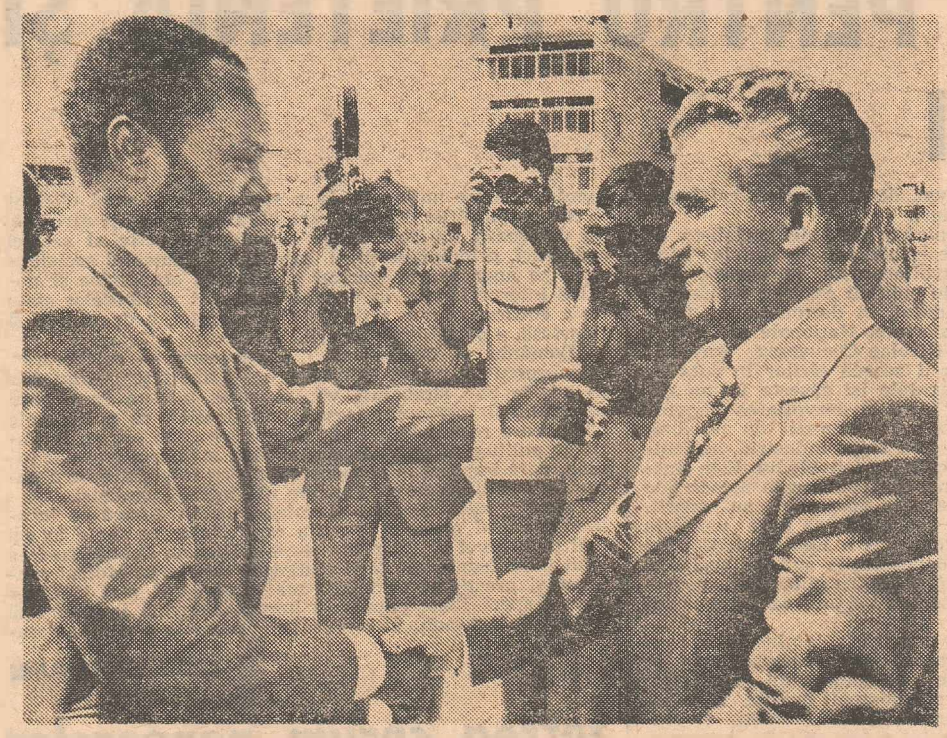

La sosirea în Republica Populară Mozambic, pe aeroportul din Maputo, cei doi conducători de partid şi de stat se salută cu caldă prietenie

Continuînd itinerarul de pace şi colaborare pe continentul african, în dimineaţa zilei de 18 aprilie, preşedintele României, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, au sosit într-o vizită oficială de prietenie în Republica Populară Mozambic, la invitaţia tovarăşului Samora Moises Machel, preşedintele FRELIMO, preşedintele Republicii Populare Mozambic, şi a soţiei sale, Graça Machel. Importanţa deosebită a acestui moment politic pentru dezvoltarea viitoare a legăturilor de prietenie, a raporturilor frăţeşti între partidele, popoarele şi statele noastre este subliniată de faptul că este pentru prima oară cînd conducătorul statului şi partidului nostru vizitează Mozambicul după cucerirea independenţei, amănunt cu atît mai relevant cu cît preţuirea şi stima de care se bucură tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi în această parte de sud a Africii, în această cunoscută regiune de luptă pentru independenţă naţională au fost puse în evidenţă de primirea deosebit de călduroasă făcută şefului statului român. Este de-a dreptul impresionant să afli că, la mii de kilometri de Bucureşti, mii şi mii de locuitori ai capitalei mozambicane — oraşul Maputo — au venit din zori pe aeroportul Mavalane pentru a ura distinşilor soli ai poporului român un bun venit din toată inima. Atmosfera sărbătorească, manifestările de exuberanţă, aclamaţiile şi ovaţiile cu care au fost întîmpinaţi înalţii oaspeţi români la sosirea lor în Mozambic au creat încă de la început convingerea că actualul moment politic se va constitui într-o nouă şi remarcabilă contribuţie la dezvoltarea raporturilor dintre cele două ţări, partide şi popoare, pentru binele şi prosperitatea lor, al păcii şi progresului în întreaga lume. Convingere exprimată şi de cei doi conducători de partid şi de stat în declaraţiile pe care le-au făcut la începutul convorbirilor oficiale. **„Fără îndoială** — spunea tovarăşul Nicolae Ceauşescu — **că această vizită are importanţă nu numai pentru relaţiile noastre bilaterale, dar ea este şi o expresie a solidarităţii în lupta împotriva imperialismului şi colonialismului, a solidarităţii cu popoarele din Zimbabwe, Namibia şi Africa de Sud în lupta pentru independenţă, împotriva rasismului şi apartheidului. Dorim realmente ca această vizită să deschidă perspective noi dezvoltării colaborării între partidele şi popoarele noastre, în spiritul solidarităţii militante, al luptei comune pentru dezvoltarea socialistă, pentru progres şi pentru pace."** Spre aceeaşi idee converg şi cuvintele rostite de preşedintele Machel: **„Această vizită constituie un moment care poate să ducă la întărirea legăturilor de prietenie, a raporturilor frăţeşti între partidele, popoarele şi statele noastre. Această vizită vă va permite, tovarăşe preşedinte, o cunoaştere mai profundă a poporului nostru, a pămîntului nostru, a sarcinilor construcţiei democraţiei populare, în special după campania de structurare a partidului".**

In timpul dialogului la cel mai înalt nivel româno-mozambican.

Cunoaşterea reciprocă, însemnătatea acesteia pentru identificarea unor obiective şi aspiraţii comune — atît pe planul raporturilor bilaterale cît şi în ceea ce priveşte conlucrarea internaţională — trebuie subliniată ca un factor foarte necesar al politicii mondiale actuale, pentru că este firesc ca, la o evoluţie rapidă a vieţii economice, politice, sociale pe mai toate meridianele lumii, la schimbările ce se petrec într-o serie de ţări, informaţia şi aprecierile asupra acestora să fie exacte şi corecte, relaţiile internaţionale să exprime mobilitatea şi diversitatea evoluţiilor dintr-o parte sau alta a planetei, să fie în concordanţă cu acestea. Reprezintă această necesitatea o axiomă a politicii externe româneşti, care-şi verifică valabilitatea prin rezultatele deosebite ale acestei politici, prin deosebitul prestigiu şi renume de care se bucură în întreaga lume. Desfăşurarea vizitei preşedintelui Nicolae Ceausescu în Mozambic — cunoaşterea directă, la faţa locului, a preocupărilor şi realizărilor poporului mozambican, convorbiri la nivelul cel mai înalt dintre cele mai deschise, caracterizate de o ambianţă prietenească, înţelegere şi preţuire de ambele părţi — vin să confirme încă o dată justeţea şi rodnicia unei asemenea politici, întemeiată pe respectarea neabătută a principiilor ce trebuie să stea la baza noilor relaţii între state: deplina egalitate în drepturi, respectul independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecul în treburile interne, întrajutorarea şi colaborarea activă, renunţarea la forţă şi la ameninţarea cu forţa.

„Socialismul şi-a propus dintotdeauna să elibereze omenirea de asuprire, să asigure egalitate între naţiuni şi între oameni dar şi să lichideze orice dominaţie imperialistă şi colonialistă, să pună capăt războaielor, să asigure o pace trainică, o lume a egalităţii şi dreptăţii sociale", arăta conducătorul partidului şi statului nostru în însufleţita sa cuvîntare rostită la marea adunare populară din oraşul Maputo. Acest înalt ţel poate fi atins, poate fi transformat în realitate vie numai prin lupta unită a tuturor forţelor progresiste, a tuturor popoarelor lumii. Spre un asemenea imperativ conlucrează cu rezultate dintre cele mai relevabile România şi Zambia, ţări aflate pe continente diferite, dar unite prin efortul comun de a se dezvolta liber, de a construi socialismul în pace.

Hotărîrea fermă a celor doi conducători de partid şi de stat de a da noi şi sporite dimensiuni raporturilor de prietenie, solidaritate şi colaborare între popoarele, partidele şi ţările lor şi-a aflat o cuprinzătoare formulare în Tratatul de prietenie şi cooperare între Republica Socialistă România şi Republica Populară Mozambic semnat la 21 aprilie la Maputo. Acest document de o mare valoare pentru evoluţia viitoare a raporturilor dintre cele două state, partide şi popoare în diverse domenii acordă — asemenea documentelor similare semnate cu Gabonul, Angola şi Zambia — un spaţiu amplu afirmării noilor principii interstatale, tot mai larg recunoscute pe plan mondial, reprezentînd prin aceasta o nouă şi deosebită contribuţie la generalizarea şi impunerea unui spirit nou în abordarea problemelor vieţii internaţionale. Cît priveşte planul raporturilor bilaterale, Tratatul încheiat prevede intensificarea conlucrării pe plan politic, economic, tehnico-ştiinţific şi cultural, precum şi în alte sectoare importante pentru accelerarea progresului economico-social, trasînd, alături de numărul însemnat de acorduri şi înţelegeri bilaterale semnate în cursul aceleiaşi vizite, căile de materializare a dorinţei reciproce de a conlucra tot mai strîns, spre folosul şi binele celor două popoare, constituindu-se, în acelaşi timp, într-o substanţială contribuţie la cauza progresului şi păcii în lume.

D. IOVĂNEL ■

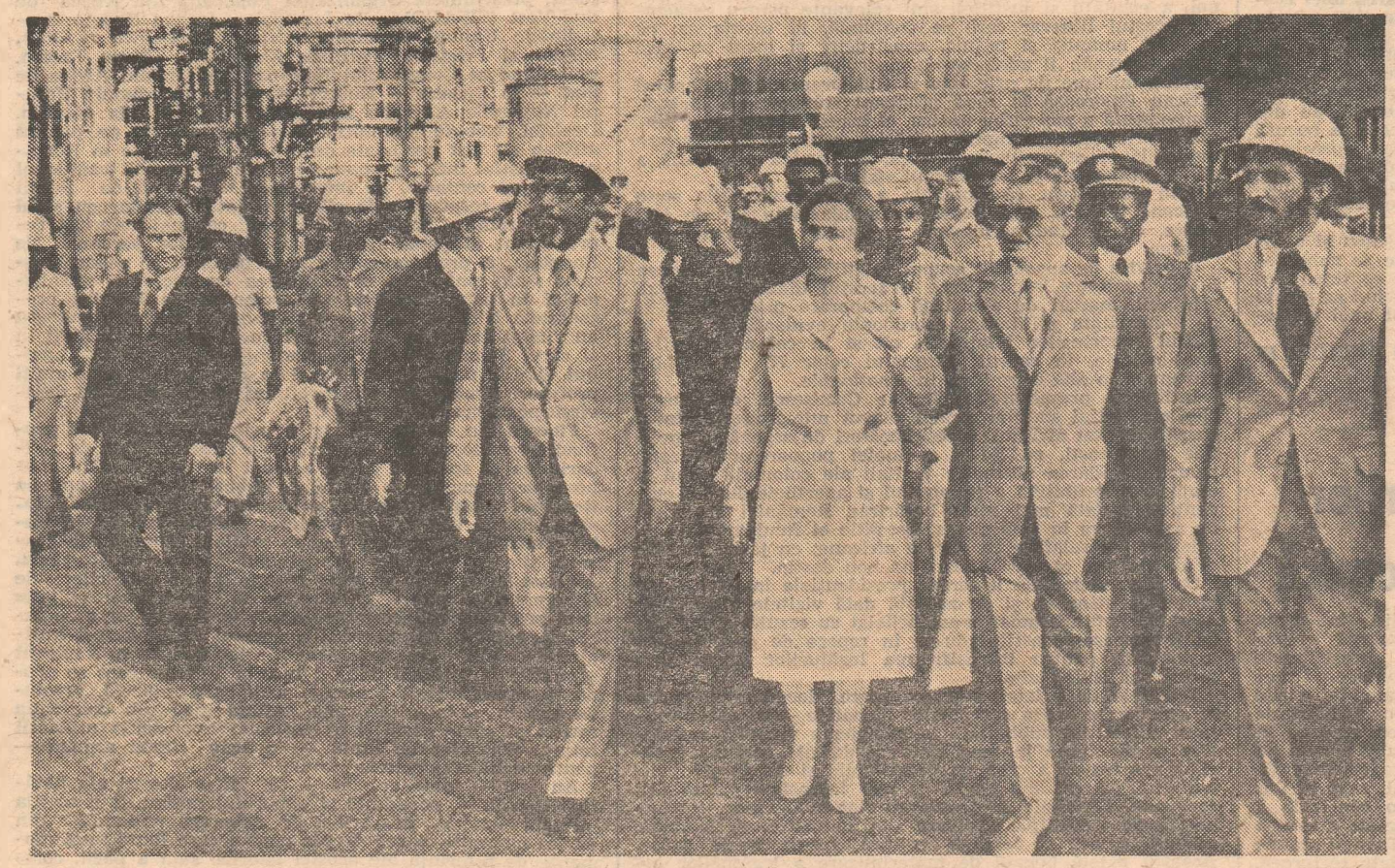

Vizita înalţilor soli ai poporului român la rafinăria „Petromoc"

România — Burundi: coordonate semnificative ale unei conlucrări fructuoase

Sosirea la Bujumbura

Imagine din timpul vizitei la Teza, centru economic de referință

„Ești fericit, Burundi“, — spun versurile unui cîntec cîntat în inima Africii ecuatoriale — **„Ai un mare oaspete — pe președintele României, cunoscut în lumea întreagă / Care iubește și pe care îl iubesc toate popoarele / De aceea a venit printre noi“. „Ceaușescu — pace și prietenie între popoare !“, „Ceaușescu — prieten al lumii a treia !“, „Ceaușescu și destinderea internațională !“, „Ceaușescu și susținerea mișcărilor de eliberare națională“** — scrise în limba română din inițiativa unui medic burundez care a studiat în România și înțelege să salute astfel, în limba sa, pe conducătorul partidului și statului român, aflat în fruntea unei solii de pace și prietenie în „Țara lacului de argint“ — Republica Burundi. Sînt acestea doar cîteva dintre semnificativele și caldele manifestări de deosebită prețuire și înalt omagiu cu care poporul burundez a întîmpinat prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu în țara al cărei contur geografic sugerează o inimă, întocmai cum și harta României trimite cu gîndul la o inimă.

Aidoma vizitelor pe care președintele Nicolae Ceaușescu le-a efectuat în acest miez de primăvară în statele africane care au precedat sosirea în Republica Burundi, înalta solie a României socialiste și pe aceste locuri pornește de la necesitatea sporirii rolului țărilor mici și mijlocii la politica nouă, de independență și egalitate între state, de destindere, colaborare și pace. Aceste țări alcătuiesc marea majoritate a lumii și este în interesul lor să-și întărească continuu unitatea și conlucrarea, să contribuie la instaurarea unui climat internațional în care popoarele să se poată dezvolta libere și demne. Această exigență a contemporaneității, argumentată în mod strălucit și practic, nu numai principial, de politica externă românească și de cel mai strălucit promotor al său, președintele Nicolae Ceaușescu, își demonstrează valoarea și caracterul exemplar prin ampla recunoaștere a valabilității sale pentru lumea în care trăim, recunoaștere afirmată elogios pe toate meridianele, de către toți oamenii care iubesc pacea și buna înțelegere între popoare. Desfășurarea vizitei în Burundi, într-o atmosferă emoționant de caldă și de entuziastă, bilanțul său pozitiv pentru ambele țări și popoare evidențiază adevărul binecunoscut și reconfirmat de fiecare acțiune de politică externă a României că două state care își întemeiază relațiile pe egalitate deplină, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc pot să dezvolte fructuos raporturile reciproce în multiple domenii, în folosul popoarelor lor, al cauzei păcii și progresului general.

Țări în curs de dezvoltare, România și Burundi sînt legate — în pofida marilor distanțe geografice care le separă — de relații prietenești, de obiective și interese comune. Din această perspectivă, vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Burundi constituie un moment de cea mai mare importanță pentru dezvoltarea și mai puternică a raporturilor româno-burundeze. **„Am venit în Burundi** — sublinia dealtfel tovarășul Nicolae Ceaușescu în toastul la banchetul oficial oferit în onoarea sa și a tovarășei Elena Ceaușescu de președintele Jean Baptiste Bagaza și doamna Fausta Bagaza — **animați de dorința de a dezvolta împreună o cooperare reciproc avantajoasă, bazată pe egalitate, pe respect reciproc, pe neamestecul în treburile interne... Vizita pe care o facem în țara dumneavoastră — ca și în alte țări africane — este o expresie a solidarității României socialiste cu popoarele care au scuturat dominația colonialistă și imperialistă, cu popoarele care luptă pentru lichidarea definitivă a colonialismului în Africa și în întreaga lume.“**

În același sens se exprima și președintele Jean Baptiste Bagaza, evidențiind identitatea, similitudinea sau convergența schimburilor de păreri ale celor două state asupra problemelor abordate în timpul convorbirilor oficiale la nivel înalt : **„Miile de kilometri care separă țările noastre nu ne-au împiedicat să stabilim relații de prietenie și cooperare pentru care prezența dumneavoastră aici constituie cea mai elocventă mărturie. Burundi își exprimă satisfacția pentru dezvoltarea cooperării cu Republica Socialistă România în domeniile agricol, industrial, minier, al transporturilor, al educației, sănătății, comerțului, creșterii animalelor și informației care se efectuează în interesul reciproc al popoarelor noastre.“**

Aceste coordonate legate de dezvoltarea româno-burundeză au fost dealtfel confirmate de dialogul la nivel înalt purtat de cei doi șefi de stat. În urma convorbirilor pe care le-au avut, președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Jean Baptiste Bagaza, însuflețiți de dorința de a adînci și extinde și mai mult, în continuare, relațiile dintre țările lor, au semnat Tratatul de prietenie și cooperare între Republica Socialistă România și Republica Burundi. Au fost negociate și semnate, de asemenea, cu prilejul vizitei, o serie de acorduri și înțelegeri privind extinderea schimburilor economice și a cooperării în producție. Printre acestea, Acordul privind dezvoltarea cooperării în domeniul industriei, Acordul privind participarea Republicii Socialiste România la valorificarea zăcămîntului de nichel și metale asociate de la Musongati (rezervele de nichel ale Republicii Burundi, evaluate la 180 milioane de tone, sînt considerate a fi dintre cele mai mari din lume), Acordul privind dezvoltarea cooperării în domeniul transporturilor, ca și numeroase convenții și protocoale menite să diversifice și să impulsioneze raporturile dintre cele două țări.

Un proces a cărui transpunere cît mai rapidă în viață are implicații ce depășesc interese reciproce, idee evidențiată cu mare limpezime de președintele nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu : **„Semnarea tuturor acestor documente, începînd cu Tratatul de prietenie și cooperare, simbolizează, în lumea de astăzi, necesitatea conlucrării active între toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, a întăririi solidarității țărilor în curs de dezvoltare, a țărilor mici și mijlocii, a țărilor nealiniate, simbolizează întărirea solidarității pentru o lume mai dreaptă și mai bună“.** Convingerea puternică în utilitatea promovării unei politici care să slujească acest imperativ al contemporaneității a fost relevată dealtfel cu prisosință și de schimbul de vederi referitor la aspecte ale situației internaționale, evocate pe larg de Comunicatul comun. Sînt prezente aici probleme și situații care interesează toate continentele, majoritatea statelor lumii : securitatea, dezarmarea, noua ordine economică internațională, democratizarea vieții internaționale, accesul la cuceririle științei și tehnologiei moderne, dreptul imprescriptibil al fiecărui popor de a dispune de sine însuși, de a se opune politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste de dominație și asuprire.

Adevărul de mare valoare filozofică, politică, umană, practică, în spiritul justiției și al unei intangibile morale, că **„Numai dacă ești liber poți să colaborezi și să fii solidar cu altul“**, exprimat atît de clar de conducătorul partidului și statului nostru și adevărul că **„Este necesar ca popoarele să înțeleagă că trebuie să lupte, fiecare la el acasă, pentru a lichida politica de dominație și asuprire“** pentru care militează, pentru care luptă România socialistă, președintele ei, primesc și de această dată o nouă și expresivă confirmare.

DOINA FRUNTELATĂ ■

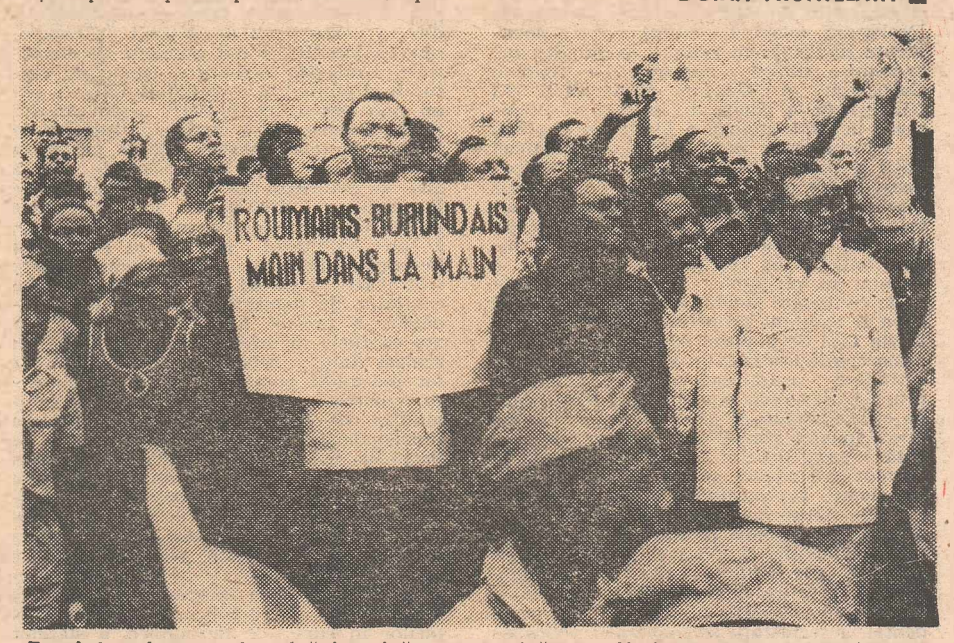

Români — burundezi mînă în mînă, o expresivă manifestare a unor sentimente sincere, prietenești

Se desfășoară convorbirile oficiale româno-burundeze

România — Republica Democratică Sudan, cooperare activă în interesul comun al dezvoltării economico-sociale, al cauzei păcii, destinderii şi înţelegerii

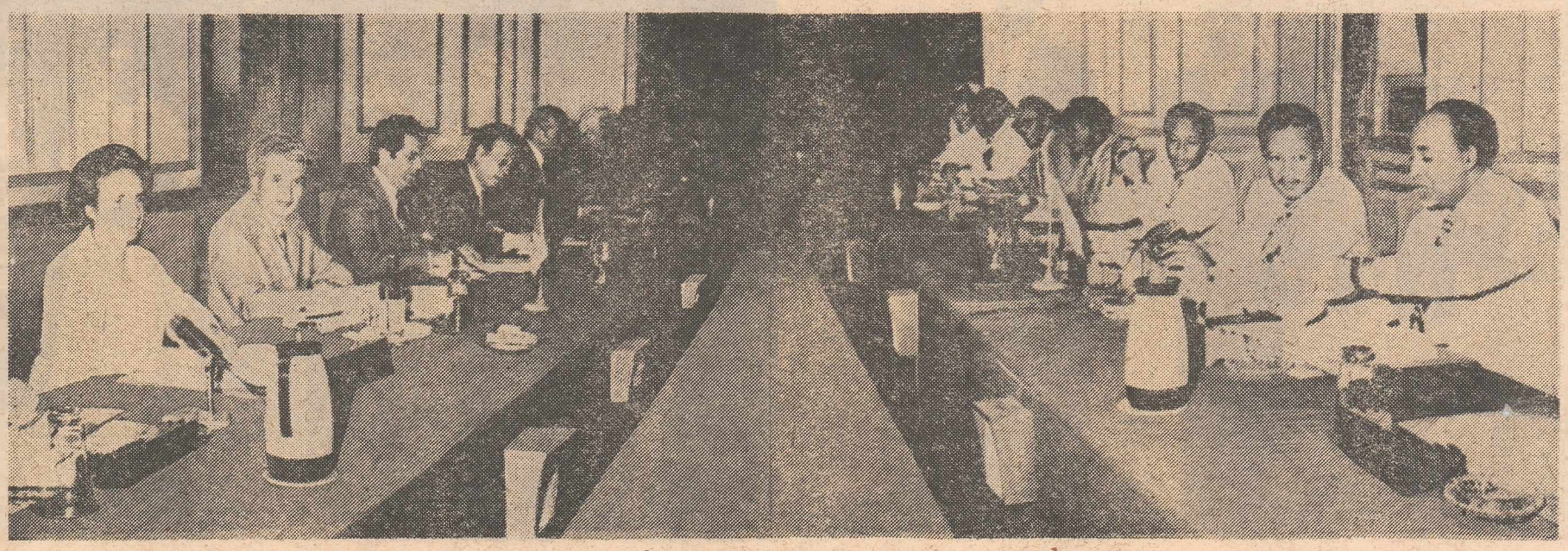

În timpul convorbirilor oficiale

La Khartum, unde preşedintele Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, a sosit în cursul după-amiezii de luni, zeci de mii de locuitori ai oraşului au rezervat, pe tot drumul parcurs de coloana oficială, o vibrantă manifestare de simpatie şi preţuire solilor poporului român. „Vă rog să-mi permiteţi, spunea în seara aceleiaşi zile preşedintele Gaafar Mohammed El Nimeiri, să vă prezint un prieten drag al poporului sudanez, al naţiunii sudaneze, să cunoaşteţi un luptător al ţării sale, care, pe baza unor principii pe care le-a elaborat, în care crede cu toată convingerea, a făcut pentru patria sa totul cu multă dăruire şi credinţă, devenind un conducător încercat al ţării pe care de fapt a clădit-o şi căreia i-a creat prieteni sinceri şi un loc de cinste între naţiunile lumii."

Relaţiile româno-sudaneze, desfăşurate şi stimulate de cadrul principial creat de Declaraţia solemnă comună şi alte documente finalizate cu prilejul întîlnirilor anterioare dintre preşedinţii Nicolae Ceauşescu şi Gaafar Mohammed El Nimeiri de la Khartum, în 1972, şi Bucureşti, în 1973, cunosc o împlinire deplină, în folosul celor două popoare, al cauzei păcii şi înţelegerii între naţiuni. Primirea deosebit de călduroasă făcută oaspeţilor români pe întreg parcursul vizitei constituie expresia sentimentelor de admiraţie şi înaltă preţuire pe care poporul sudanez, angajat în efortul constructiv de a întrupa în obiective concret-industriale şi de civilizaţie îndelungatele sale aspiraţii de a fi stăpînul propriilor destine, le nutreşte faţă de poporul român, în ale cărui remarcabile realizări în toate domeniile de activitate recunoaşte şansa şi exemplul propriei deveniri, pentru rolul remarcabil pe care România îl joacă pe plan internaţional, pentru contribuţia unanim recunoscută a preşedintelui Nicolae Ceauşescu la promovarea cauzei cooperării între naţiunile lumii, a progresului şi păcii în lume.

Vizita întreprinsă în cea mai întîiasă ţară a Africii ilustrează în limbajul convingător al prieteniei şi solidarităţii cu acţiunile neobosite ale şefului statului român, desfăşurate într-un spirit de înaltă principialitate, pentru cauza libertăţii şi independenţei, a securităţii şi cooperării popoarelor, contribuţia sa la soluţionarea marilor probleme ale contemporaneităţii, pentru făurirea unei lumi a păcii şi progresului sînt bine cunoscute şi apreciate în Sudan.

„Într-adevăr, arăta tovarăşul Nicolae Ceauşescu, popoarele român şi sudanez au multe lucruri comune şi în ce priveşte istoria lor. Ambele noastre popoare s-au aflat o perioadă sub dominaţia aceluiaşi imperiu. Ne-am cucerit independenţa prin luptă. Trebuie să facem totul pentru a ne păstra şi întări independenţa, pentru ca popoarele noastre să nu mai fie niciodată subjugate. Numai fiind independente, popoarele noastre, ca şi toate popoarele lumii, îşi pot construi o viaţă nouă, liberă. Iată de ce noi acordăm o mare atenţie problemei independenţei popoarelor. Însuşi socialismul pe care îl construim în România nu este posibil fără independenţă. Tocmai de aceea relaţiile noastre au o bază trainică."

Pe această „bază trainică", vizita întreprinsă în Republica Democratică Sudan a pus în valoare noi posibilităţi de colaborare, a identificat noi domenii de cooperare în diferite sectoare — economic, cultural, al ştiinţei şi învăţămîntului — a dat un nou impuls conlucrării egale dintre ţările noastre. Ea a contribuit totodată la efectuarea unui schimb util de păreri în probleme ale vieţii internaţionale care a pus în evidenţă poziţiile apropiate ale României şi Sudanului în principalele probleme ale contemporaneităţii. „În lume, a spus secretarul general al Partidului Comunist Român, s-au produs multe schimbări ; raportul de forţe se schimbă continuu. Se manifestă tendinţe de reimpărţire a zonelor de influenţă, s-au ivit noi conflicte în diferite zone ale lumii. În acelaşi timp, trebuie să recunoaştem că tot mai multe popoare se ridică cu hotărîre împotriva politicii imperialiste şi colonialiste, de dominaţie, pentru apărarea independenţei lor, pentru a fi stăpîne pe propriile destine şi pe bogăţiile naţionale. Aceasta ne face să privim cu încredere desfăşurarea evenimentelor." În acest context, dialogul la cel mai înalt nivel a subliniat importanţa acţiunilor pentru crearea de condiţii în vederea participării active la soluţionarea marilor probleme ale vieţii internaţionale a tuturor statelor, şi, în primul rînd, a statelor mici şi mijlocii, a ţărilor în curs de dezvoltare, a statelor nealiniate, precum şi necesitatea întăririi Organizaţiei Naţiunilor Unite, a altor organisme internaţionale care oferă cadrul cel mai bun pentru participarea tuturor statelor la rezolvarea problemelor care frămîntă în cel mai înalt grad popoarele. S-a precizat în mod deosebit că esenţialul pentru dezvoltarea pozitivă a vieţii internaţionale în interesul tuturor statelor este întărirea independenţei fiecărei naţiuni ca şi stimularea cooperării neîngrădite, pe toate planurile, pe baza respectării principiilor independenţei şi suveranităţii naţionale, a deplinei egalităţi în drepturi, a neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc.

Prietenia dintre popoarele român şi sudanez, cimentată prin munca şi osîrdia comună pentru dezvoltarea economico-socială, consolidată prin înţelegerile şi documentele convenite în recenta vizită se înscrie în cronica evenimentelor majore ale lumii contemporane ca unul din factorii importanţi ai efortului naţiunilor pentru o conlucrare activă în interesul dezvoltării economico-sociale a popoarelor, pentru bunăstarea şi fericirea lor, pentru cauza păcii, destinderii şi înţelegerii în lume.

NICOLAE CRISTACHE

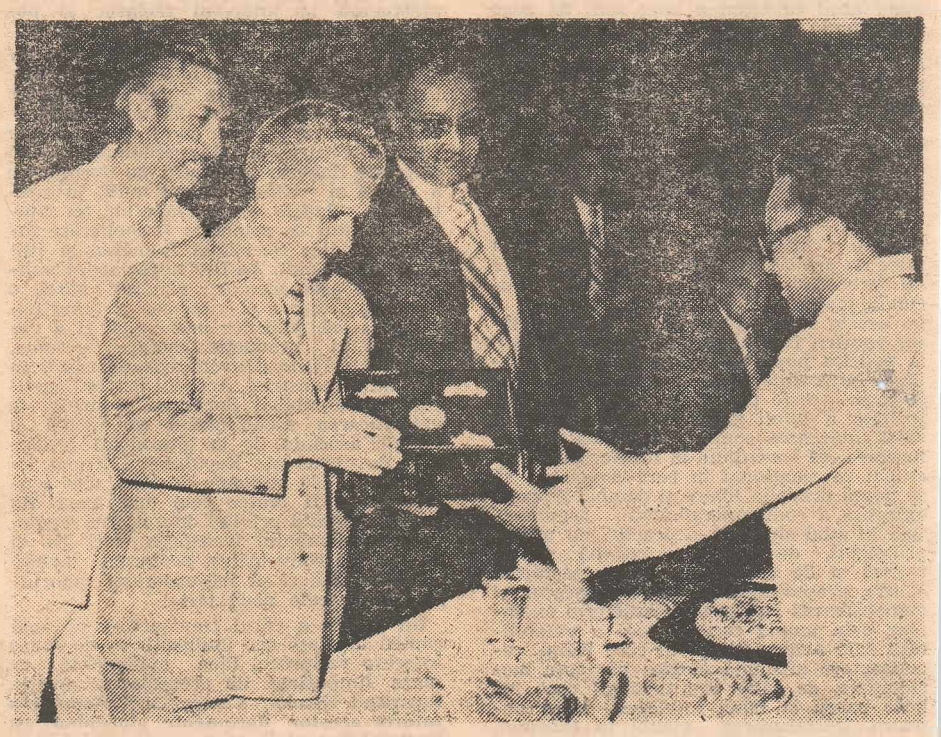

Un moment solemn : tovarăşului Nicolae Ceauşescu îi este înmînată cheia oraşului Khartum

O importantă contribuţie la dezvoltarea relaţiilor de prietenie româno-egiptene

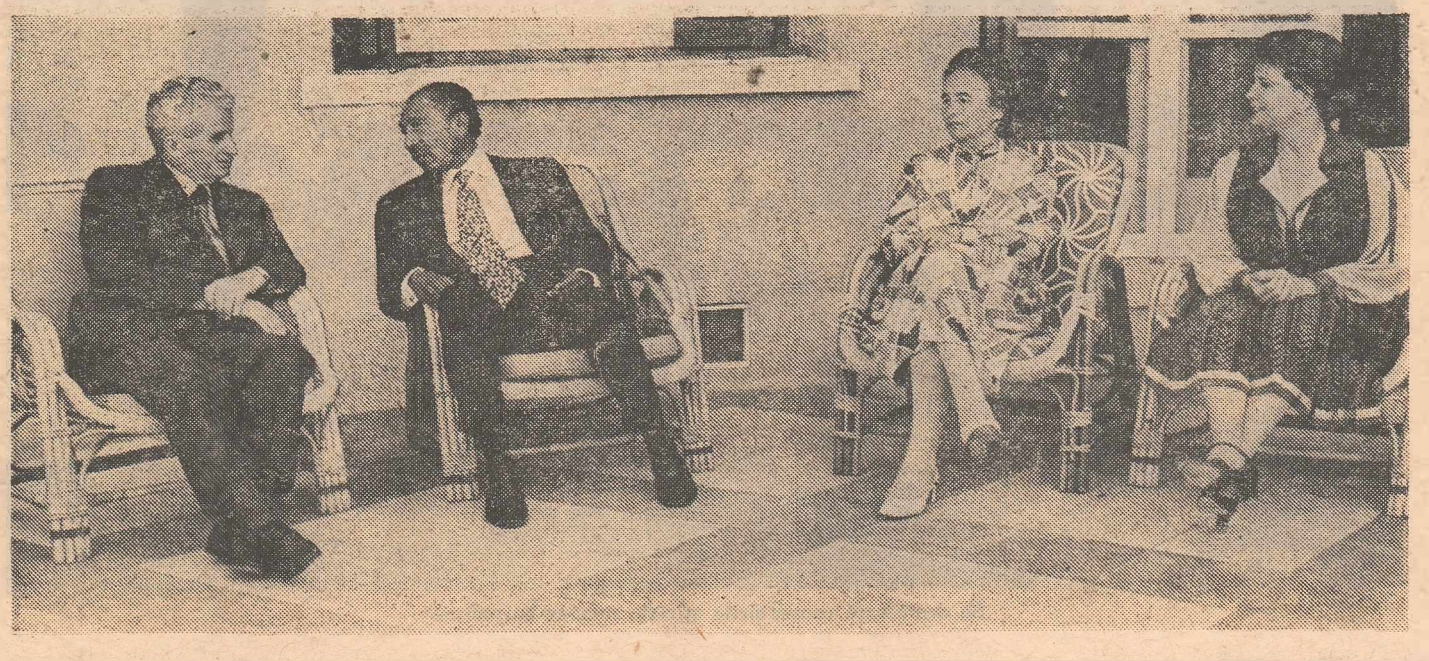

În cursul zilei de miercuri, 25 aprilie, preşedintele Nicolae Ceauşescu împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu au întreprins o scurtă vizită de prietenie în Egipt, la invitaţia preşedintelui Anwar El Sadat şi a soţiei sale Jihan El Sadat. Într-o atmosferă cordială, de sinceră prietenie şi respect reciproc au fost discutate probleme privind dezvoltarea în continuare a raporturilor de cooperare româno-egiptene în diferite probleme de interes comun, precum şi unele probleme ale vieţii internaţionale actuale, îndeosebi în legătură cu situaţia din Orientul Mijlociu. Cei doi preşedinţi au reafirmat hotărîrea lor de a adînci şi extinde şi pe mai departe cooperarea multilaterală dintre România şi Egipt.

În cursul discuţiilor asupra situaţiei internaţionale actuale, cei doi preşedinţi au constatat cu satisfacţie că punctele de vedere ale celor două ţări asupra diferitelor probleme examinate sînt identice sau apropiate. Ei au subliniat necesitatea imperioasă a lichidării subdezvoltării şi împărţirii lumii în ţări sărace şi ţări bogate, a făuririi unei noi ordini economice internaţionale, de care depind viitorul umanităţii, pacea şi securitatea în lume.

O premieră mondială, la Lupeni, în stratul 3

Subteranul e o imensă rețea de tunele, de galerii, de linii ferate înguste pe care alunecă fantomatice trenuri trase de locomotive minuscule. Subteranul e o imensă rețea de canale, conducte, cabluri pentru alimentare cu aer, energie electrică, apă potabilă, și pentru degazare. Pretutindeni, benzi transportoare, combine care taie și sfarmă minereul, care sfredelesc muntele pe dedesubt, picamere care găuresc rocile, găuri pentru exploziv. E un zgomot de gară supraaglomerată unde intră și ies mereu trenuri, unde intră și ies mereu oameni, de la suprafață în profunzime și invers.

Afară plouă calm și prin difuzoare se transmite muzică de nai acompaniată la orgă (un disc al lui Gheorghe Zamfir cu Ferdinand Cellier), clădirile exploatării miniere Lupeni par pustii. E sîmbătă după-amiaza. În măruntaiele pămîntului se află schimbul III. Totul, aici, la suprafață, pare liniștit, previzibil, dar dedesbut geologiile de întuneric sînt măcinate de zgomote surde, sînt străpunse de glasuri de oameni și încărcate de rezonanțele bătăilor de inimă.

Coborîm printr-un tunel lung, pe sub felinare rare, pierdute undeva, la orizont, în infinit, într-o constelație ascunsă. Sîntem îmbrăcați gros, în cojoace, purtăm căști de protecție, lămpi, măști de gaze și trecem printr-un culoar imens de curenți de aer ca prin teritorii înghețate și aurore boreale. Mergem adînc, călcăm bărbătește și impresia e că orologiile bat mai rar, că timpul trece greu sau că rămîne în urmă. Ținta noastră e orizontul 400, mai precis un abataj în care lucrează acum una dintre echipele maistrului mecanic Valentin Tofană. Un abataj îndepărtat, sub munte, la care se ajunge parcurgînd kilometri de galerii. Coborîm prin puțul central. Mîinile „semnalizatorului" merg parcă de la sine pe comenzi, pe manete, straturile sînt parcurse, pe distanțe de sute de metri, în cîteva clipe și ne îndepărtăm tot mai mult de cer, de aerul calm al după-amiezii de sîmbătă, cînd orașul Lupeni miroase a pîine proaspătă și a prăjitură scoasă din cuptor. Ne aflăm în era mezozoică, perioada paleogenă sau neogenă, în pădurile uriașe de altădată, surpate sub ape și munți, arse mocnit vreme de milioane de ani în adîncuri, pe unde curg încă izvoare ciudate și cad ploi torențiale din tavane armate cu beton. Undeva, aici, un miner a descoperit, într-un schimb, o fosilă imensă de broască țestoasă ! Altcineva, o terigă fosilizată.

De ce-am venit aici, în acest abataj îndepărtat unde cîțiva bărbați, uzi pînă la piele din cauza căldurii și transpirați din cauza efortului, înaintează spre filon și sapă folosind grinzi hidraulice din oțel ?

Ca să asistăm la o premieră mondială !

Abatajul în care ne aflăm e în stratul 3. Straturile în mină se numără, pe verticală, începînd de la nivelul mării. Ne aflăm, de fapt, cam la 200—250 m deasupra nivelului mării, într-un filon de cărbune, abundent, de sute de metri și care pînă acum nu a fost niciodată exploatat cu un utilaj atît de perfecționat. În nici o mină din lumea largă ! La această adîncime, pînă în aprilie 1978, se lucra, clasic, prin pușcare, se înainta greu, cu eforturi titanice și cu productivitate scăzută ! Pentru exploatarea acestui zăcămînt bogat, din stratul 3, se făcuse apel, cu ani în urmă, la cîteva mari firme producătoare de utilaj minier de pe mapamond, care, studiind condițiile geologice din subteranul de la Lupeni, și-au declinat competența, și capacitatea. Practic, oamenii se resemnaseră ; exploatarea mecanizată în stratul 3 devenise de domeniul imposibilului !

Iată-ne deci la cota imposibilului, în subteran, asistînd totuși la performanța unei combine adaptate de specialiștii români pentru exploatarea în stratul 3, strat care, dincolo de dificultățile obișnuite în restul minelor din lume, cuprinde, răspîndite haotic în minereu, porțiuni de sferosiderite, adică aglomerări de roci dure greu de sfărîmat chiar și cu ajutorul picamerelor și explozibililor.

În acest moment, în abataj, lucrează echipa șefului de schimb Gheorghe Murăruș, împreună cu minerii Gheorghe Horduneanu, Gheorghe Prisecaru, Alexandru Mihalcea și combainerul Gavrilă Marcu. Zgomotul combinei care atacă stratul este suportabil. Vorbim, strigînd de fapt, unii la alții. E sîmbătă după-amiază și afară, în orașul Lupeni, soțiile și copiii celor coborîți în abataj se pregătesc să vizioneze la televizor emisiunea „Clubul tineretului", pregătesc prînzul de duminică, citesc, studiază, comit adică gesturile cele mai obișnuite din lume în apartamente confortabile, cu apă caldă și încălzire centrală, în condiții de civilizație, în liniște, departe de zgomotul motoarelor din subteran și de canicula... insuportabilă. Afară continuă să plouă mărunt, dar cald. Combina sfarmă minereu, dislocă sferosiderita și stratul se revarsă treptat-treptat pe benzile transportoare, luînd drumul stațiilor de preparare. Ne interesăm cît minereu se exploata înainte de introducerea acestei combine și cît se exploatează acum ? Ne răspunde șeful de schimb Gheorghe Murăruș : „Prin pușcare scoteam cam 7 sau 8 tone pe post, adică pe om, în 24 de ore. Acum scoatem pînă la 14 sau 15 tone". Și bărbatul care comandă înaintarea în abataj ne arată mîinile sale mari : „Și am rămas fără bătături în palmă". Înțelegem că se referă la faptul că pînă nu demult minereul era aruncat cu lopata de 15 kilograme pe banda transportoare și că acum mîinile sale reglează doar programul combinei.

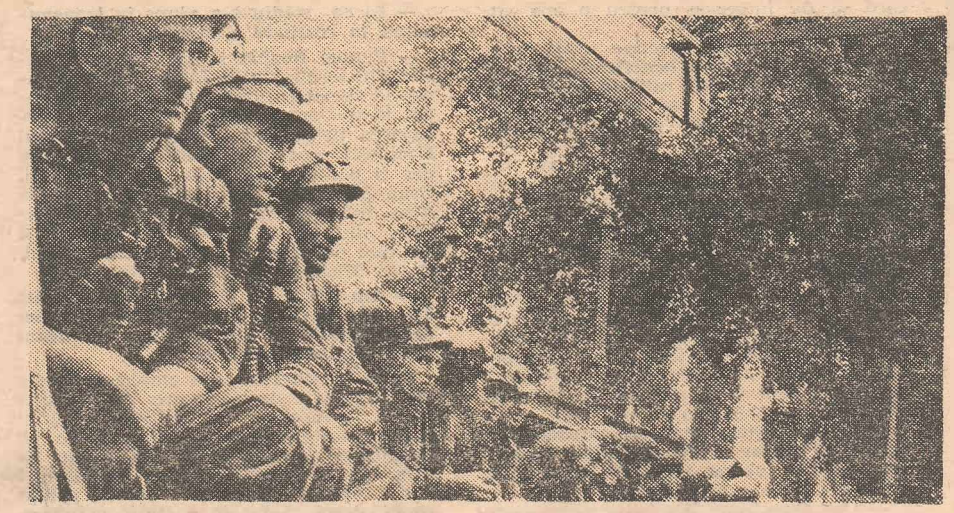

„I-am lăsat pe oameni fără bătături în palmă", recunoaște inginerul Titus Costache, directorul adjunct electromecanic al minei Lupeni. E îmbrăcat ca un miner, cu lampa la cozorocul căștii de protecție, e plin de praf de cărbune, transpirat, agitat, împărțind comenzi repezi și scurte în dreapta și-n stînga. Inginerul Titus Costache are, în Valea Jiului, reputația unui „dur" deși, după constituția sa, aparent delicată, cu fizicul său suplu de alergător pe 100 de metri, nu pare decît un adolescent. Nici nu-ți vine să crezi că bărbatul acesta a împlinit la 2 aprilie 43 de ani de viață, 18 ani de meserie petrecuți în subteranele minei Lupeni și că are deja patru copii ! Titus Costache este omul care a conceput, prin adaptări, prin raționalizări, sintetizînd, de fapt, o mare invenție, combina miraculoasă în stare să lucreze în stratul 3, stratul cel mai dificil aflat în exploatare în Valea Jiului, și în lume. În esență, invenția sa este rodul unei oboseli, al unor cercetări și experimentări îndelungi, împreună cu șeful echipei de lăcătuși de la mina Lupeni, Anton Duban ! „M-a dezamăgit cu vreo 10 ani în urmă o combină EIKHOF, introdusă în stratul 3, care n-a dat randament și i-a demobilizat pe oameni. Astfel încît minerii își pierduseră încrederea că vor abandona vreodată picamerul și lopata, că le va fi redus efortul fizic în subteran, că vor produce mai mult decît îi țin puterile și că vor cîștiga mai bine. Ceea ce m-a îndîrjit a fost și faptul că nenumărate teze de doctorat prezentate în cadrul Institutului de mine din Petroșani erau dedicate unor demonstrații teoretice și practice costisitoare care confirmau ipoteze la nivel mondial că în stratul 3 nu se pot introduce tehnici avansate de exploatare !"

Inginerul Titus Costache și-a dat seama că pentru a introduce combina de exploatare a minereului în stratul 3 trebuie să elimine impactul care se produce în roca dură de sferosiderită, dar treptat-treptat a realizat că mai trebuie să elimine un impact : acela al neîncrederii oamenilor. Pur și simplu pentru că mulți specialiști cu înaltă calificare, cercetători și savanți au refuzat să creadă la început că un inginer și un lăcătuș de la Lupeni vor surclasa greutăți tehnice pe care firme de prestigiu de pe mapamond le consideră și astăzi insurmontabile ! Odată descoperit procedeul prin care poate fi eliminat primul impact, acela cu sferosiderita și restul rocilor dure din stratul 3, adoptînd la o combină veche un „tambur" cu viteză periferică de rotație mai mică și un cuțit de mare rezistență, inginerul Titus Costache și lăcătușul Anton Duban au simulat în condiții de atelier, de laborator, situația din abataj. Verificînd de zeci de ori, de sute de ori, de mii de ori au constatat că introducerea combinei adaptate de ei este unica soluție pentru ridicarea productivității muncii din sectorul de exploatare a stratului 3 și au cerut permisiunea de a o experimenta direct, în frontul de lucru. În felul acesta ei își asumau un risc enorm ! Instalarea combinei trebuia făcută din mers, punerea ei în funcțiune operată fără accidente, pentru a evita întreruperea exploatării minereului pe un timp îndelungat ! A găsit înțelegerea necesară din partea forurilor competente și într-o după-amiază din aprilie 1978 combina a început să producă, răsturnînd toate previziunile pesimiste, trecînd peste impactul cu sferosiderita, cu neîncrederea specialiștilor și doctorilor în științe atestați pentru demonstrarea... contrariului !

Așa încît, la ora descinderii noastre în mina Lupeni funcționează patru asemenea combine care, prin invenția inginerului Titus Costache și a lăcătușului Anton Duban, și-au redus prețul de cost cu peste 30 milioane lei bucata. Deja primele combine de acest fel au fost preluate de mina de la Aninoasa și, evident, cererea crește pe măsură ce își dovedesc productivitatea ! Economiile sînt, de asemenea, pînă acum, de ordinul milioanelor și cu timpul ele devin aproape inestimabile !

Practic, în abatajul în care ne aflăm, la cîteva sute de metri deasupra nivelului mării, funcționează acum o adevărată uzină pe care minerii din schimb o reglează și o comandă ca niște tehnicieni policalificați.

Refacem drumul prin galerii, pînă la suprafață, în aceleași condiții. Întrebăm de ce ni s-a înmînat la intrarea în mină cîte o mască de gaze, din moment ce n-a fost necesară, din moment ce n-am folosit-o. Inginerul Aurelian Grosu zîmbește : „Pentru orice eventualitate. Din adîncuri se degajă gaz metan !" O replică la care ne-am așteptat într-un fel, dar ea ne-a condus la o altă descoperire ! Același inginer Titus Costache, împreună cu inginerul Nicolae Tivic și un grup de colaboratori, a pus la punct, de cîtva timp, o instalație care preia gazul metan provenit din galerii, din abataje, și-l expediază prin conducte drept combustibil pentru băile minerilor, pentru încălzirea abatajelor cu aer cald pe timp de iarnă și a clădirilor exploatării miniere Lupeni și pentru atelierul de forjă, înlocuindu-se în acest fel motorina sau păcura ! Va să zică, gazul metan care era pînă nu de mult eliberat în atmosferă a devenit dintr-o dată util, prin neastîmpărul creator al inginerului Titus Costache și al cîtorva tehnicieni !

În biroul său „cu ușile totdeauna deschise", după cum afirmă minerii din Lupeni, directorul întreprinderii, inginerul Dan Surulescu, înregistrează cea de-a 33-a audiență. Oamenii vin cu probleme de muncă, de viață și găsesc întotdeauna un bărbat tînăr, care seamănă uluitor cu celebrul chirurg Christian Barnard, fumînd mult, ascultînd pe fiecare cu atenție, rezolvînd cererile pe loc, necruțător și ferm față de indisciplină și comportament nedemn în societate ! Amintesc cititorilor un fragment din cuvîntul său rostit la Consfătuirea cu cadrele de conducere din industrie, construcții, transporturi și agricultură : „Vom acționa cu mai multă hotărîre pentru perfecționarea în continuare a organizării producției și a muncii, întărirea ordinii și disciplinei, folosirea cît mai rațională a forței de muncă, creșterea eficienței economice, atît prin folosirea deplină a utilajelor și instalațiilor, cît și prin reducerea costului pe tona de cărbune extras, a consumurilor de energie și combustibil. Vom lua, de asemenea, măsuri ferme pentru mai buna folosire a cadrelor tehnice inginerești". Și îmi amintesc cum inginerul Titus Costache îmi spunea că fără receptivitatea extraordinară la nou de care dă dovadă directorul Dan Surulescu, nici una din raționalizările, inovațiile și invențiile inginerilor și tehnicienilor din ultimul timp nu ar fi prins viață atît de ferm, de rapid, la mina din Lupeni.

Afară continuă să plouă. Orașul Lupeni e învăluit într-un strat dens de nori. Se văd prin ceață clădirile moderne, așezate în trepte, în care se aprind luminile de seară. Minerii din schimbul III ies din șut și se întorc pe la casele lor cu pîini uriașe, albe. Am rupt și noi și am mîncat din această pîine sfîntă, sîmbătă, 17 martie 1979. Am rămas cu impresia că n-am mîncat niciodată o pîine mai bună și mai gustoasă. În anul 1979... cincizeci de ani după marea grevă a minerilor de la Lupeni, epopee plină de jertfe, moment glorios din lupta clasei noastre muncitoare pentru pîine mai bună, condiții de lucru mai bune și condiții de viață demne de meseria de a fi om !

ADRIAN DOHOTARU ■

Reabilitarea planului înclinat

(O IDEE DE MILIOANE... KILOWAȚI-ORĂ)

Pe vremea cînd nu existau mașini și motoare oamenii transportau greutăți folosind planul înclinat. Cu timpul, cu apariția obiectelor care, consumînd energie, produc o forță mecanică — acestea au fost puse să lucreze peste tot. Chiar și acolo unde n-ar fi fost absolut necesar, înlocuind pînă și valorosul plan înclinat. În uzine au apărut conveierele, benzile rulante, transportoarele pe lanț, instalații sofistificate, toate mari consumatoare de energie. Firește, unele dintre ele sînt perfect justificate; altele însă nu.

Așa au gîndit cîțiva oameni, tehnologi la Întreprinderea de mecanică fină Sinaia, atunci cînd au avut de rezolvat problemele instalării unor noi mașini. Mai precis, mașini care prelucrează manșonul corpului hidraulic, piesă în greutate de circa 700 de grame. Acești oameni deci (unul dintre ei este inimosul inovator Ștefan Radu) au discutat problema în plenul colectivului, cuvintele de ordine fiind. **„De ce complicat, cînd se poate și simplu"** și **„să eliminăm instalarea unor motoare electrice"**. Soluțiile au fost ușor găsite, fiindcă, într-adevăr, nu-i mare lucru să instalezi un plan înclinat.

În secția cu pricina funcționarea planului înclinat n-a ridicat probleme. De aceea procedeul s-a extins și la alte puncte de lucru: la bucșa manșonului, la pistonul elementului etc. Atunci cînd mașina alimentată prin plan înclinat avea nevoie de un stoc mai mare de piese, pentru o funcționare continuă, specialiștii întreprinderii au imaginat un jgheab în spirală; un asemeneă plan înclinat este acum în lucru la atelierul de autoutilare. Și, firește, extinderea continuă. Ne-am adresat de aceea tovarășului doctor inginer Tiu Gheorghe, inginer șef al întreprinderii, cu rugămintea să ne vorbească despre avantaje și posibilități de extindere. „După cum este ușor de înțeles n-am descoperit nimic nou. La noi, aplicarea planului înclinat a fost condiționată de două cerințe: economia de energie și siguranța în exploatare. Fiindcă, vedeți dumneavoastră, planul înclinat, neavînd mecanisme, piese în mișcare, nu se defectează. La o secție a noastră situată în altă localitate, avem gîtuiri de producție, prin faptul că un conveier greoi se blochează mereu datorită uzurii rapide a pieselor. Dacă nu vom putea altfel, va trebui să schimbăm chiar tehnologia, să scăpăm de această instalație dublu păgubitoare. Cît privește cealaltă cerință, economia de energie, este foarte clar că planul înclinat reprezintă un mijloc actual de înlăturare a consumurilor; în cele cîteva locuri, în care aplicăm sistemul, economisim sute de kilowați-oră. Cum se poate generaliza? Trebuie să vă spun de la început că aici nu-i vorba de mare îndrăzneală în gîndire, ci, în primul rînd, de **părăsirea zonei de comoditate pe care o acceptăm, atunci cînd ni se oferă singură.** Să vă dau un exemplu. În comisia noastră tehnico-economică am discutat recent o nouă posibilitate de economisire a energiei: este vorba să folosim căldura înmagazinată de unele piese în timpul forjării lor. Adică ele să nu fie lăsate să se răcească ca apoi, la recoacere, încălzirea să înceapă de la zero; ci să fie introduse imediat la tratament. Ideea simplă, generoasă dar pentru aplicarea ei va trebui, probabil, să amplasăm lîngă forjă chiar cuptorul de recoacere. Muncă în plus, dar o vom face. Tot așa și la instalarea unor planuri înclinate: trebuie să găsești panta, să instalezi jgheaburile sau rolele, să demontezi vechile instalații.

În ce ne privește, nu putem jalona în mod expres: aici se poate aplica planul înclinat, aici nu. Putem însă oferi spre meditație o fotografie aleasă la întîmplare din fototeca redacției. A fost realizată nu demult de colegul nostru, A. Mihailopol, la „Danubiana", întreprindere despre al cărei colectiv am avut prilejul să consemnăm aprecieri pozitive. După cum bine se poate observa, în primul plan se află anvelope care alunecă libere pe un plan înclinat. Mai în spate sînt niște cîrlige puse în mișcare cu ajutorul unor motoare puternice. Cele mai multe cîrlige sînt goale. În alte secții am avut alte asemenea lungi conveiere care, datorită neritmicității producției, se mișcau fantomatic, fără încărcătură, consumînd inutil energie. Extinderea planului înclinat ar elimina și aici consumuri însemnate de kilowați-oră. Trebuie, doar, așa cum spunea inginerul Tiu, trecut la faptă.

VICTOR CONSTANTINESCU ■

„Apa răspunde numai dacă e provocată“

Inginerul ALEXANDRU ZĂNESCU, născut în 1932, termină în 1954 facultatea la Galați, devenind unul dintre specialiștii noștri pricepuți în hidroameliorații și construcții hidrotehnice. În primii ani de meserie a ocupat toate funcțiile posibile pe șantier, în proiectare și în exploatare, cîștigînd o experiență vastă, dublată și de studierea asiduă a istoriei acestui domeniu de activitate vitală pentru om. În anul 1970 ajunge director al Oficiului județean Timiș al apelor, iar din 1976 conduce Direcția apelor Mureș-Banat.

— Tovarășe director, în țara noastră sînt două direcții care se ocupă cu apele. Ce loc ocupă direcția condusă de dv. în cadrul acestei activități coordonate de Consiliul Național al Apelor ?

— Direcția noastră Mureș-Banat ocupă ca rază de activitate primul loc, cuprinzînd parțial sau total teritorii din 11 județe — Harghita, Mureș, Bistrița-Năsăud, Cluj, Sibiu, Alba, Hunedoara, Arad, Timiș, Caraș-Severin și Brașov — adică o cincime din teritoriul patriei. Înființată în decembrie anul 1975, după inundațiile catastrofale din 1970 și 1975, direcției noastre i s-au stabilit sarcini de maximă importanță : gospodărirea apelor, întreținerea lucrărilor hidrotehnice pentru preîntîmpinarea inundațiilor, supravegherea lucrărilor hidrotehnice în execuție, protecția calității apelor, rețeaua meteorologică, care își serbează anul acesta centenarul, rețeaua hidrologică, construirea sistemului automat de avertizare și prognoză, sistem care se va extinde, și altele...

— Pentru nespecialiști, Mureșul e un rîu frumos, asociat cu o legendă fermecătoare. Specialistul privește poate Mureșul cu ochi mai puțin romantici. Ce este în fond Mureșul ?

— Acest rîu este minunat, dar uneori și capricios. Izvorînd din Hășmașul Mare și părăsind la Cenad, după un parcurs de 716 km, țara, este artera vitală a Transilvaniei și, după Dunăre, împreună cu Prutul, care are exact aceeași lungime, cel mai lung curs de apă pe teritoriul patriei noastre. Mureșul, cu un bazin de 27 830 km^2, colectează apa a 725 de cursuri mai mari sau mai mici, cu o lungime totală de 9 640 km. Lui i se alătură Banatul, cu 310 cursuri de apă codificate în lungime de 3 677 km și cu o suprafață de 14 430 km^2. Deci Mureșul, care străbate șase județe, e orchestratorul vieții pe meleagurile ardelene.

— Calitatea apelor și păstrarea calității apei sînt un imperativ al timpului nostru. Cum se realizează această cerință ?

— Pînă la înființarea direcțiilor, calitatea apelor era urmărită prin analize trimestriale, care se făceau prin campanii pe rîurile principale și afluenți. Ne-am convins prin studii la stația de epurare din Timișoara că variațiile calității apei pot fi într-o oră de ordinul a cîtorva zeci, și chiar a sute de ori. Practic, a sonda de 4 ori sau chiar de 12 ori pe an nu însemna nimic, era numai o vagă cunoaștere, nu se știa dacă e un vîrf de minim sau maxim. În colaborare cu Institutul de cercetări și proiectări pentru gospodărirea apelor — am găsit acolo multă înțelegere — și cu ministerul s-a stabilit reducerea numărului de puncte și s-a ajuns la analize zilnice și, dacă se va putea, orare. Dînșii au un aparat de determinare automată a calității apelor, care înregistrează pe benzi de hîrtie datele. La Tg. Mureș avem în execuție mici laboratoare plutitoare pe care urmează să le montăm, și aceasta va fi o premieră. Urmărirea evoluției calității apei este foarte importantă. Dacă la Tg. Mureș intervine un defect la „AZOMUREȘ“, priza de la Luduș pentru alimentarea Tîrnăvenilor și chiar termocentrala de la Iernut pot ieși un timp din funcțiune.

— Ce ați propune pentru ridicarea calității apelor ?

— Trebuie găsite niște forme de cointeresare mai directă a beneficiarilor din industrie pentru asigurarea calității apei pe care o evacuează. S-ar putea introduce taxe pentru apa evacuată în funcție de calitatea acestei ape. Taxa să fie mai mare cu cît calitatea e mai proastă. Economia națională trebuie să suporte în aval tratamentul apei, care costă, și costă mult datorită beneficiarului din amonte. Taxele să fie cu 10—15 la sută mai mari decît exploatarea unei stații de epurare proprii, fiecare să fie interesat pentru o apă cît mai curată.

— Ce posibilități efective aveți în a schimba optica unor beneficiari refractari, căci menținerea calității apei este o sarcină de partid, așa cum reiese din spusele secretarului general al partidului ?

— Din punct de vedere legislativ, totul e lămurit. Legea prevede că nici o nouă investiție nu poate intra în funcțiune fără stația de epurare terminată. Există de vreo 15 ani un program care urmărește execuția stațiilor la obiectivele vechi. Din păcate se înregistrează multe întîrzieri, situații în care nu se dă importanța cuvenită stațiilor de epurare care rămîn sistematic în urmă. Dezvoltarea socială rapidă le face astfel aproape depășite pînă să ajungă în exploatare. Ar trebui căutate și alte soluții, fiindcă sistemul de amenzi nu rezolvă totul.

— Vă cunoaștem ca un entuziasmat istoric al apelor și construcțiilor hidrotehnice din vestul țării. Ce reprezintă această istorie pentru meseria dv. ?

— Din experiența lucrărilor vechi s-au putut trage concluzii prețioase pentru amenajările viitoare, care trebuie să se facă etapizat. Cineva ar putea întreba: nu ar fi logic ca în loc de lucrări pe un teritoriu vast să se lucreze pe un singur rîu și după ce a fost amenajat în totalitate să se pornească altă lucrare ? Mi-au trebuit și mie 24 de ani să nu cad în această capcană. Realizarea lucrărilor pe etape e o obligativitate, fiecare rîu trebuie considerat o personalitate, aproape o ființă vie, și trebuie tratat ca atare.

— Deci nu rîul produce răul, ci intervențiile greșite ale omului sau omul neintervenind deloc ?

— Normal, apa e numai prietena noastră. cînd avem grijă de ea. În relațiile cu ea trebuie să rămînem în cadrul prieteniei, altfel devine dușmanul nostru. Apa e totdeauna utilă și nu ostilă. Inundațiile din '70 sau '75 au avut urmări catastrofale, fiindcă în unele zone s-a neglijat grija față de apă. S-au făcut unele investiții fără avizul Consiliului Național al Apelor, unele poduri au avut deschideri prea mici, s-au ridicat cartiere și obiective în zone inundabile, alte zeci de intervenții au decurs din necunoașterea situației. Acum totul e reglementat, trebuie obținut avizul de specialitate. Marile viituri se produc rar, la intervale de 30, 40, 50 de ani. Trebuie ținut seama de viitoarea viitură la toate intervențiile antropice. Apa răspunde numai dacă e provocată. Dar nu este vorba de o fatalitate, noi o putem stăpîni și o vom stăpîni complet în scurt timp.

— Care sînt căile practice care duc la stăpînirea deplină a situației ?

— Albiile majore transportă circa 9—12 la sută din debitele mari pentru că în albiile majore în zone neamenajate nu s-au făcut nici un fel de dragaje. Astăzi executăm operații de dragaj pe Mureș, pornind de la Nădlac în sus. Este vorba de dragaje foarte mari, 200 000—300 000 mc pe an. De la Iernut se pornește spre Tg. Mureș pentru degajarea și pentru mărirea capacității de scurgere a albiei. Așa cum ne-a indicat secretarul general al partidului, trebuie grăbită această operație, altfel în multe zone trebuie construite diguri. Mult va fi rezolvat în zone inundabile numai prin adîncirea albiei. Unul dintre primele programe pe calculator la Tg. Mureș a fost rularea matematică a undelor de viitură în secțiunile efective ale rîului, pentru a vedea unde mărirea secțiunii ne dă maximum de randament. Aș pomeni de o gafă imensă din istoria tehnicii din secolul trecut, gafă care nu ne aparține : Mureșul inferior a fost supus unor lucrări foarte dure de amenajare între Lipova și Seghedin, s-au tăiat 33 coturi, lungimea a fost scurtată cu vreo 100 de km, s-a redus într-adevăr înălțimea undelor de viitură dar viteza practic s-a dublat ; materialul care înainte era depus a început să fie antrenat, au apărut praguri, coturi noi, eroziuni cumplite, navigația trebuia suspendată. S-a mai lucrat încă 35 de ani, s-au cheltuit fonduri imense pentru a reface înapoi totul.

— Ce șanse sînt pentru a transforma iar Mureșul într-un curs navigabil ?

— Cu ajutorul dragajului combinat din loc în loc de baraje, Mureșul e o arteră vitală care străbate toată Transilvania și care poate să constituie din punct de vedere economic un avantaj fantastic pentru generațiile viitoare.

— Aveți în fața dv. un atlas al Mureșului superior. Ce importanță prezintă acest atlas ?

— Este primul atlas de acest gen din țară și unul din foarte puținele din Europa. La atlas a lucrat un colectiv foarte mare, au colaborat multe instituții. Noi am primit acest studiu, care stă la baza întregii noastre activități, noi trebuie să executăm lucrările.

— În ce stadiu s-a ajuns în transpunerea în realitate a acestui studiu ?

— Pentru Reghin și Tg. Mureș lucrările sînt terminate, la Luduș lucrările încep în semestrul doi și vor fi duse la capăt în doi ani, la Turda s-a făcut amenajarea pe Arieș ; s-a început barajul Mihoiești, pentru alimentarea cu apă dar și pentru apărarea de inundații. Ocna Mureș și Aiud sînt apărate, la Alba Iulia lucrările sînt practic realizate, sînt numai lucrări de finisaj, și așa mai departe la Mediaș, Dumbrăveni, Copșa Mică, Arad, Lipova etc...

— Am aflat că electronica e folosită din plin de către specialiștii direcției pentru stabilirea prognozei. Vă rugăm să ne explicați procedeul !

— În tot bazinul sînt amplasate peste 400 de puncte de observare. Amplasarea a fost la început dezechilibrată, erau foarte multe pe șes, foarte puține pe dealuri și aproape deloc la munte. Și chiar de la munte pornesc inundațiile. Am instalat punctele noi în poziții cheie, vrem să facem o stație meteorologică în Căliman și una la Oașa. Ne-am gîndit și la Retezat, care e un producător de climă și despre care știm încă puțin. Curbele de vînt de la Țarcu și Omul sînt atît de diferite, încît ceea ce se produce între ele e o enigmă. Toate informațiile ajung la dispeceratul nostru, care le interpretează și poate alarma județele în caz de pericol. O premieră europeană prezintă stațiile automate hidrologice și meteorologice amplasate în bazine avertizoare. Am ales niște bazine hidrografice mai mici, ale căror structură și situație geografică reprezintă o zonă mai mare. Sistemul transmite datele la Tg. Mureș prin relee, avem un mic calculator de proces, care declanșează alarma cînd sînt depășite niște praguri critice. În colaborare cu centrul de calcul de aici putem prelucra complex aceste date și în 27 de minute putem să dăm prognoze în aval.

— Dar radarul meteorologic ?

— Cu el putem urmări evoluția formațiilor noroase în toată valea Mureșului și astfel putem aprecia frecvența de lucru pentru stațiile automate, impunîndu-le un regim de lucru convenabil, în a doua etapă vom conduce cu el lupta împotriva grindinei. În tot bazinul avem instalate telexuri, acum dublăm liniile telefonice cu radiotelefoane, ca să avem certitudinea că funcționează informarea în caz de calamitate. Anul trecut, în sudul Banatului, vîntul a atins o viteză de 120 km/h, a rupt liniile telefonice și nu s-a mai putut anunța nimic. Viitura a surprins excavatoare și alte mașini, producînd pagube mari. Situația nu se poate repeta cînd vom avea și radiotelefoane peste tot.

— Ce reprezintă Banatul pentru Direcția apelor Mureș-Banat ?

— Fondul de lucrări existente în Banat a pus la adăpost centrele populate. În Banat există peste 1 000 km de diguri, numai pentru Bega au fost necesare trei milioane zile-muncă. Dar și aici mai sînt multe de făcut. În viitor, întreaga zonă a Timișului superior va fi amenajată, se va ataca și Bega superioară, trebuie niște acumulări și pe Timiș (Rîul Rece, Bistra Mărului). Totul e la ordinea zilei și în curs de proiectare. Mari probleme pun rîurile din sudul Banatului, Nera și Caraș. Filiala Banat a direcției noastre ar putea să ajungă o direcție de sine stătătoare, căci tipul problemelor și volumul lor justifică crearea ei. Ar fi una din direcțiile mai mici, dar nu cea mai mică, ar fi mai mare decît Crișuri-Oradea și echivalentă cu Jiul-Craiova.

— Vă mulțumim și. în numele cititorilor, vă dorim succese cît mai mari !

NIKOLAUS BERWANGER ■
ANTON PALFI ■

„Trebuie să lăsăm moștenire copiilor noștri nu numai o industrie puternică, dar și ape curate, pentru ca să fie sănătoși și ei și generațiile viitoare“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Iubirea de frumos

Sarmizegetusa

Am în față două volume care alcătuiesc o carte despre o Sarmizegetusa, capitala distrusă de romani a străbunilor noștri : o carte unică la noi, plăsmuită din truda și jertfa de zi cu zi de un deceniu și jumătate a doctorului Ioan Rodean, care a studiat imens istorie și arheologie, culturi și civilizații vechi în diferite limbi pînă să poată afirma pe cale științifică importanța acestui loc sacru pentru strămoșii noștri în viața lor de agricultori și păstori care își orînduiau viața și lucrările după mersul soarelui pe care îl cercetau, îl pîndeau și cunoșteau de pe pămînt prin acest ceasornic cosmic care era sanctuarul lor făurit după veacuri de înțelepciune și cunoaștere aprofundată a firii lucrurilor.

Cum cercetările de pînă acum, lucrările publicate sînt destul de puține, tipărirea cărții de o viață, în fond, a unui om de știință pe

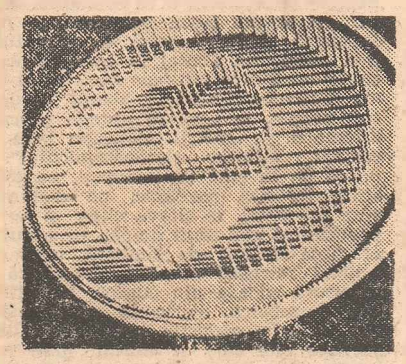

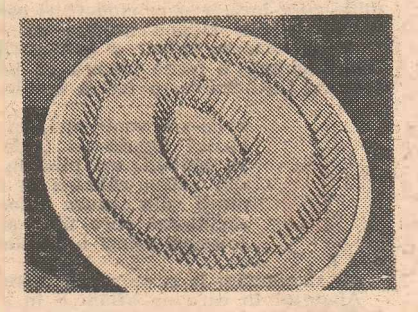

care îl cunosc de vreo șase ani, și care propune o posibilă reconstruire a acestui plămîn cosmic al geților ce se socoteau nemuritori, din vatra și sanctuarul lor solar, socot că ar fi de mare importanță pentru noi mai ales că an de an ruinele cîte au rămas sub ploi și înghețuri se degradează din ce în ce, ba mai mult, se distrug cu buna sau reaua știință, cum se pare că s-a întîmplat în ultimul timp, cu cîțiva stîlpi din sanctuar dislocați din locul lor milenar cu tîrnăcoapele după constatarea autorului cărții.

Ioan Rodean a alcătuit pe balconul casei sale din Mediaș, unde lucrează înconjurat de cărți și atlase, un model din lemn după care sanctuarul ar putea fi reconstituit cîtă vreme urmele rămase mai sînt vizibile și mai pot oferi o astfel de dificilă, și așa, posibilitate. Reproducem aici aceste modele.

Remarcabil este faptul analizat de Rodean în volumul al doilea unde se afirmă că acest sanctuar era nu numai expresia religiozității strămoșilor noștri ci și unealta lor de lucru pentru a ști timpul potrivit cînd să așeze sămînța în pămînt ca să aducă roada cea mai bună, în ce zile față de fazele lunii, în ce ore și zile se poate reteza un copac pentru a dura în temelie, cum trebuie hrănite animalele, cum trebuie în cele din urmă să-și orînduiască omul traiul și sărbătorile.

Astfel stînd lucrurile, nu ne putem permite ca o carte de valoarea acesteia să o trimitem de la o editură la alta pentru că ploile și vremile nu stau și urmele pașilor lui Decebal pe acest pămînt nu sînt atît de vizibile pentru toată lumea.

IOAN ALEXANDRU ■

Cît produce, cît ar putea să producă

CENTURA AGRICOLĂ A CAPITALEI

Paharul cu lapte

Capitala „bea" 600 000 litri de lapte pe zi ! Un fluviu limpede și alb purtat spre gurile oamenilor, ale copiilor mai ales. Și setea e în creștere. Dar și cotele acestui imaculat fluviu sînt în continuă creștere. Dintr-un dialog avut cu inginera Eufrosina Păun, director coordonator al Întreprinderii de industrializare a laptelui București, aveam să aflu că la aprovizionarea cu lapte a Capitalei contribuie astăzi unități din județele Ilfov, Ialomița, Teleorman, Olt, iar în unele perioade de vîrf, și unele I.A.S.-uri din Dolj, Constanța, Tîrgu Mureș și chiar Suceava. Cît costă un litru de lapte adus de la I.A.S. Mogoșoaia și cît costă celălalt litru transportat aici de la oricare unitate din Suceava, cît de proaspăt ajunge la consumator, sînt probleme în fața cărora producătorii nu mai rămîn pasivi. La Consfătuirea pe țară a lucrătorilor din agricultură și zootehnie s-au trasat sarcini ca în jurul Capitalei să apară ferme zootehnice puternice, pentru că, deocamdată, cele existente contribuie cu cantități de lapte încă mici la aprovizionarea Bucureștiului. Ce se întreprinde în acest sens în prezent ? Se ameliorează rase, se extind și exploatează intensiv suprafețele cultivate cu furaje, se construiesc grajduri și maternități moderne, dotate cu instalații care mecanizează lucrările, sporesc productivitatea muncii, se depun eforturi pentru asigurarea forței de muncă, permanentizarea și calificarea ei, pentru specializare. Un studiu care ne-a picat în mînă, referitor la dezvoltarea unităților zootehnice din centura agricolă a Capitalei, propune ca 111 000 hectolitri de lapte din consumul anual al populației bucureștene să fie livrați de către acestea. Specializarea fermelor de taurine pe producții de lapte, organizarea lor pe circuite închise, cu nivel de concentrare mediu, de 600—700 capete, trebuie să ducă la ameliorarea genetică a raselor, la reducerea cheltuielilor materiale, la rentabilizarea lor. În acest proces de dezvoltare, părăsind tehnologiile vechi, unele unități au făcut pași uriași. Altele se mai confruntă cu greutățile, cu convingeri vechi, cu lipsa de inițiativă și, uneori, cu lipsa de curaj.

O OBSESIE JUSTIFICATĂ — „RASA DE LAPTE"

La Mogoșoaia, am întrebat-o pe Alexandra Militaru, președinta cooperativei agricole de producție, din ce rasă sînt cele 300 de vaci cu lapte care formează o parte din efectivul fermei zootehnice ?

— Aaa, mi-a răspuns, noi nu avem o rasă recomandată pentru producții de lapte ; n-am putut nici să ne procurăm pînă acum, pentru că am avut mari datorii : anul trecut, am plătit două milioane de lei. De la anul o să trăim și noi pe picioarele proprii.

Înțelegem că unitatea e pe punctul de a scăpa de datorii, datorii provenite din impozite neachitate la vreme, și își va putea permite să facă unele cheltuieli cu ameliorarea rasei de vaci. Pentru că, la ora asta, producția de lapte obținută de la o vacă, 2 000 litri anual, e încă mică, mai ales pentru sarcina pe care o are unitatea la aprovizionarea Capitalei. Anul acesta vor fi înlocuite 80 de vaci cu juninci obținute prin încrucișarea animalelor existente cu tauri din rase selecționate, Holstein. 30 din aceste juninci sînt deja gestante. „Să vă arăt produșii, zice președinta ; sînt de toată frumusețea". Aflîndu-se la prima lactație, primele două juninci dau 20 litri de lapte pe zi. Mamele acestora dădeau doar 8—10 litri. Dublarea producției de lapte e o frumoasă reușită cînd, se înțelege, se va obține la întreg efectivul de animale. Dar în munca aceasta, de ameliorare a raselor, se întîmpină încă greutăți, necazuri. Unele constau în faptul că, parte din juninci nu pot naște decît cu intervenție chirurgicală : însămînțate artificial, cu material seminal provenit de la tauri Holstein, cu potențial genetic ridicat, cu talie mare, fătul împrumută aceste caracteristici, se dezvoltă peste puterile mamei, și aceasta nu mai poate naște decît prin operație. Iar pe un astfel de animal nu mai poți conta multă vreme, oricît de bine ar fi el îngrijit de Ion Moldovan, mulgător la grajdul nr. 4, care împreună cu Ana, soția lui, îngrijesc 34 de vaci cu lapte. Și atunci, ce e de făcut ? „La întrebarea asta, e de părere Ion Moldovan, trebuie să ne răspundă specialiștii ; că de renunțat la ameliorare noi nu renunțăm. Astea două, Joiana și Florica, îmi dau 20 de litri de lapte pe zi. București, știți și dv., are nevoie de lapte, iar cîștigurile noastre, trebuie să vorbim și de ele, cresc în raport de cum crește producția de lapte. Și dacă toți sîntem interesați să obținem cît mai mult lapte, apăi, musai, trebuie să rezolvăm și necazul ăsta". Dorința lui Moldovan, a soției lui, a surorii și cumnatului lui, cu toții veniți tocmai din comuna Archita (Mureș), e să aducă întreaga turmă la nivelul celor două „campioane" ale lor. Vor reuși dacă vor fi ajutați de specialiștii direcțiilor de specialitate, de conducerea cooperativei.

O BALTĂ CARE NU E DIN SUC DE FURAJE, CI DIN... APĂ DE PLOAIE

Obsesia obținerii unei rase superioare, „de lapte", cum se spune, o obsesie justificată, îi populează și pe mulgătorii de la C.A.P. Otopeni. În șase grajduri din curtea **ceapeului**, în altele, la Otopenii de Jos, ei îngrijesc de aproape 2 000 de vaci, dintre care 800 sînt cu lapte. În anul 1979, efectivul celor din urmă se va mări cu 100 de juninci, acum gestante, de rasă Holstein-metis. În următorii 3—4 ani se speră să se înlocuiască întregul efectiv de vaci cu lapte. Saltul e, orice s-ar spune, spectaculos, dar rasele se ameliorează și se mențin la nivelul potențialului lor, ne spunea inginerul Ion Păduraru, cercetător principal la Institutul de economie agrară, din cadrul Academiei de științe agricole și silvice, se ameliorează deci și printr-o furajare rațională. Din păcate, mai toate fermele zootehnice prin care am trecut, fie ele din **iase** sau **ceape**, duc lipsă de furaje: suprafețele destinate furajelor, motivează fermierii, sînt mici, iar alteori, am constatat noi, planul de furaje nu se realizează. Cooperativa agricolă de producție Otopeni e invadată de verdeață și ăsta e un lucru bun. Dacă președintele Vasile Constantin ar putea, ar semăna lucernă și pe acoperiș: au cam rămas fără furaje! Vacile sînt hrănite acum cu paie de grîu, cu siloz, în parte depreciat, cu coceni cam de aceeași calitate. De vreo trei primăveri încoace, spun mulgătorii, cooperativa tot cumpără furaje!

— Care a fost hrana acestor vaci de lapte astăzi ? îl întreb eu pe Petrache Cruceanu, mulgător, venit și el, cu familie cu tot, din comuna Garoafa (Vrancea), să îngrijească animalele membrilor cooperatori din Otopeni.

— La ora șapte, am dat 60 de kilograme de tărîțe amestecate cu borhot de bere, la 36 de vaci. Dar de multe ori nu le avem nici pe astea: tărîța e puțină, iar borhotul vine rar. Acum, la ora 10, mănîncă, după cum vedeți, paie de grîu. Ce lapte să mai vrem de la ele? Din cauza furajării insuficiente unele întărcă înainte de vreme, și tot din cauza asta se nasc și viteii debili.

Și mulgătorul Petrache Cruceanu îmi arată situația producțiilor obținute, în ultimele trei zile, la grupa lui de vaci : „Pe 18 aprilie, de la 35 de vaci, am obținut 75 de litri de lapte; pe 19 aprilie, am muls 56 de litri, iar azi, 20 aprilie, am luat 50 de litri la o mulsoare! Animalele sînt bunicele, ar da lapte mai mult, bucuroși am mulge și noi mai mult, dar nu avem hrană". Lipsa furajelor a dus, totodată, la o furajare inegală a animalelor pe grajduri: unii tractoriști, ale căror soții sînt mulgătoare, asigură mai întîi și mai îndestulător, uneori chiar cu provizii, grajdurile cu animale în care acestea funcționează. Iar de aici apar neînțelegeri între îngrijitorii de animale, între mulgători.

— Cum o să ieșiți din acest impas? îl întreb pe Vasile Constantin, președintele cooperativei, singurul om pe care îl întîlnesc, dintre cei din conducere, la grajduri.

— Anul ăsta am mărit suprafața semănată cu lucernă de la 230 hectare la 500 hectare ; toamna trecută am semănat, de asemenea, 60 hectare cu lolium, o iarbă perenă, care produce 60 de tone furaje la hectar. Mai semănăm sfeclă furajeră, masă verde, porumb siloz, în total 700 hectare. Am luat, totodată, măsuri de fertilizare a terenurilor, de rotire a culturilor, în așa fel încît de pe fiecare hectar să obținem o recoltă sporită de furaje.

Toate aceste măsuri nu vor asigura hrana animalelor totuși, dacă tractoriștii, îngrijitorii, toți cei care contribuie la furajarea animalelor nu vor dovedi un spirit mai accentuat de economie, de eliminare a risipei, a furajării iraționale, dacă nu vor lua măsuri de amenajare a silozurilor, a protecției acestora. La C.A.P. Mogoșoaia, într-un siloz îngropat, am văzut o adevărată baltă, în care bună parte din furaje se depreciau, în timp ce și acolo ni se invoca lipsa furajelor. Întrebată de proveniența bălții, președinta cooperativei ne spunea, probabil cu intenția de a ne convinge, că e provenită din sucul de furaje! Noi știam însă că balta provine din... apa de ploaie. Să sperăm însă că măsura de care pomenea tovarășa președintă, la fel și inginerul șef, adică săparea unui puț absorbant, va duce la eliminarea risipei de furaje, la înlăturarea necazurilor întîmpinate aici în timpul iernii, cînd cad zăpezile groase.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

Problemele unei ferme model

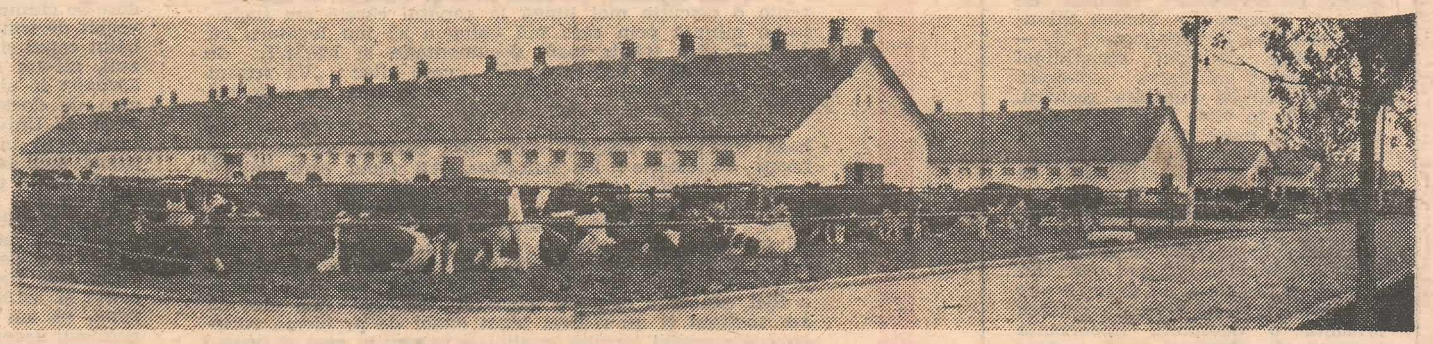

Ferma agrozootehnică numărul 10 din comuna Pantelimon face parte din I.A.S. Mogoșoaia, situată la o azvîrlitură de băț de București.

Aflăm din discuția purtată cu Ion Iordache, contabilul șef, că sectorul zootehnic este alcătuit din secția de taurine și porcine. Din anul 1973, cînd a luat ființă, unitatea a cunoscut o mare dezvoltare, fiind considerată la această oră o fermă de elită, iar în urma clasamentului final al anului 1978, în ceea ce privește producția de lapte, ferma s-a clasat pe locul opt pe țară.

Grafic, rezultatele se prezintă astfel : în anul de început, cu un efectiv de 500 de capete, obținea o producție de peste două milioane litri de lapte, reprezentînd pe cap de vacă o producție de 4 638 litri. În anul 1973, de la un efectiv de 512 animale, obținea o producție de 4 824 litri pe cap de vacă, iar anul acesta, conform angajamentelor, se preconizează, de la același efectiv, o producție de peste 5 000 litri de lapte pe fiecare vacă furajată.

— Avem și 800 de hectare teren agricol, ne spunea doctorul veterinar Mihai Petcu, șeful fermei. O suprafață de 300 de hectare o semănăm cu furaje, iar restul cu grîu, orz și porumb. Vă pot spune că la ora actuală s-au terminat toate însămînțările, iar peste cîteva zile putem începe prima coasă la lucernă.

— Tovarășe Mihai Petcu, ferma agrozootehnică pe care o conduceți reprezintă, după părerea multor specialiști, o fermă model din toate punctele de vedere. Ce ne puteți spune, ce ați putea recomanda lucrătorilor din alte unități ?

— Nu știu cu ce să încep. Poate că ar fi bine cu furajele : există la furaje, ca și la cereale, o perioadă optimă în ceea ce privește recoltarea și depozitarea. Acest timp optim este de multe ori neglijat tocmai de cei care au interes să nu se piardă din calitățile furajului. Astă-vară au existat greutăți tocmai în această perioadă. Toată lumea, începînd cu funcționarii și terminînd cu mulgătorii și chiar cu șeful fermei, a hotărît ca, începînd de la patru dimineața, înaintea mulsului, să lucreze la strînsul și depozitarea furajului. Astfel am reușit ca în zece zile, prin forțe proprii, să depozităm întreaga cantitate de furaje. Și fiindcă sîntem tot la acest capitol, vreau să mai spun că la noi se face o furajare unică : furajarea în stoc. Vara, prin hrana cu masă verde, se face o risipă de proteine, neexistînd substanță uscată. După părerea noastră, acest fapt este de o mare importanță. La ora actuală, ferma are în depozit furaje necesare pentru consum, pînă la 1 iunie. Deci, cu o lună mai tîrziu decît în mod obișnuit. Pe viitor, intenționăm să trecem la furajarea unică din stoc, în tot cursul anului.

De asemenea, trebuie acordată o atenție deosebită tuturor categoriilor de animale. De multe ori circulă ideea de a se hrăni mai bine vacile care dau lapte — neglijînd tineretul ce reprezintă schimbul anilor viitori. La noi se face o furajare unitară pe toate sortimentele și calitățile furajului, la toate categoriile de animale. O altă idee, care aplicată în practică dă bune rezultate, este gruparea vacilor pe stări fiziologice : în felul ăsta se asigură condiții de alimentare fiecărui animal în parte, cunoscîndu-se că ele sînt întărcate în ultimele două luni de gestație.

— Ce greutăți întîmpinați în munca dumneavoastră ?

— Încă multe. Cerem să fim mai mult ajutați în procurarea borhotului de la fabricile de bere. Mă refer la cei care fac repartiția și programarea. Se pierde mult timp, cîteodată zile întregi, pînă capeți un transport de borhot. De asemenea, pentru reducerea numărului de animale bolnave de metalopatie, trebuie urgentată livrarea, către întreprinderea noastră, a unei mari cantități de sfoară, să înlocuim sîrma în legatul furajelor. Pentru că, anual, 10 vaci sînt sacrificate fiindcă au înghițit, odată cu furajele, sîrme, cuie și tot felul de metale. Iar un animal matur din rasa Holstein costă pînă la 25 000 lei ! Aș ruga conducerile unităților din jurul Capitalei să atragă atenția șoferilor să nu mai arunce resturi metalice pe suprafețele agricole.

Un mare necaz îl avem cu negustorii de oi ; precizez că este o mare deosebire între crescătorii de oi și negustorii de oi. Aceștia din urmă distrug cel mai mult culturile. Am prins de nenumărate ori, chiar și în timpul iernii, turmele acestora păscînd pe lucernă — distrugînd astfel coletul furajului. Amenda e de 5 lei ! ? Am apelat la tot felul de măsuri, începînd cu amenda, pînă la vopsitul animalelor. Dar nu avem practic cum să ne luptăm cu aceștia. Un alt mare necaz îl avem cu devierea podului de pe linia de centură, a cărui dare în folosință este amînată de trei ani. Din acest motiv s-au făcut tot felul de devieri ale circulației. Numai anul trecut, din această cauză, s-au stricat 6 hectare de orz.

— Ce proiecte și ce gînduri aveți pentru dezvoltarea în continuare a fermei din Pantelimon ?

— Să obținem în viitorul apropiat 6 000 de litri pe cap de vacă furajată, să livrăm celorlalte ferme cantități de animale de o mare valoare genetică și să facem din această fermă o adevărată grădină, neexistînd nici o palmă de teren necultivată.

BOGDAN ANDREI ■

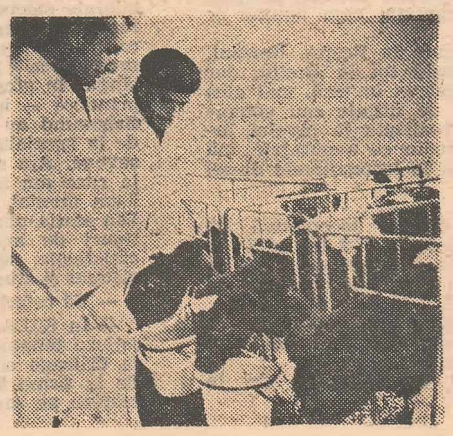

Ce e nou în

Terenul ulceros

Una din problemele neelucidate în patogeneza unor ulcere gastroduodenale o constituie caracterul cronic evolutiv al afecțiunii, transmiterea ereditară a bolii cel puțin într-o anumită măsură, noțiuni care în complexitatea lor definesc ceea ce numim astăzi „terenul ulceros".

Cercetări efectuate la Șimleu Silvaniei sub conducerea dr. I. Pușcaș, arată pe un mare număr de bolnavi că apariția unei ulcerații gastroduodenale este condiționată de activarea unei enzime existente în mucoasa gastrică, unde are rol în producerea de acid clorhidric. Aceeași enzimă prezentă în sînge, oase, rinichi și lichidul cefalo-rahidian este activată în aceeași măsură ca și în mucoasa gastrică. Cercetările efectuate pe enzima din hematii arată o creștere a activității acesteia pînă la dublare față de valorile întîlnite la martorii sănătoși.

În rinichi, creșterea activității enzimei la aceiași bolnavi ulceroși scade pH-ul urinei foarte semnificativ față de martorii sănătoși.

Creșterea activității enzimei din sistemul osos determină un catabolism osos crescut, cu eliberarea calciului în circulația sanguină și consecutiv creșterea valorilor calcemiei. Diminuarea activității acestei enzime din toate organele amintite constituie un deziderat esențial al terapiei moderne a ulcerelor gastroduodenale. Acest deziderat a fost nu demult realizat de același grup de cercetători care au introdus pentru prima dată în terapia ulcerelor gastroduodenale inhibitorii enzimatici, primul produs farmaceutic de acest tip fiind numit ULCOSILVANIL.

Constatările acestor cercetători aduc dovezi majore atît privind noțiunea de teren ulceros, cît și de boală ulceroasă considerată drept boală a întregului organism, ulcerația gastroduodenală constituind una din expresiile morfopatologice a acestei boli.

Localizarea H_2 — receptorilor histaminici

După descrierea activării directe de către histamină a anhidrazei carbonice din celula parietală făcută la al VI-lea Congres mondial de gastroenterologie de la Madrid, grupul de cercetători condus de dr. Ioan Pușcaș din Șimleu Silvaniei dovedesc că antagoniștii H_2 — receptorilor de tipul cimetidinei inhibă direct anhidraza carbonică din eritrocite și mucoasa gastrică. Cercetările în vitro și în vivo efectuate pe un mare număr de bolnavi cu ulcer duodenal arată o inhibiție semnificativă a enzimei produsă de cimetidină, considerată antagonistul specific al H_2 — receptorilor histaminici. Asocierea cimetidinei cu histamina împiedică activarea de către histamină a enzimei pure, din hematii și din mucoasa gastrică atît în vitro cît și în vivo. Cercetarea prezintă o deosebită importanță pentru că demonstrează pentru prima dată că anhidraza carbonică este un sediu al receptorilor H_2 — histaminici. Ea arată tot pentru prima dată că mecanismul intim prin care antagoniștii H_2 — histaminici scad secreția gastrică, este legată de inhibiția acestor receptori existenți pe anhidraza carbonică din mucoasa gastrică. Descoperirea a fost publicată recent în Revista de medicină internă nr. 6 din 1978.

Zootehnie

În vederea reducerii perisabilității ouălor, un grup de cercetători ai Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca, în colaborare cu I.A.S.-„Avicola"-Cluj, au inițiat un program și totodată un experiment pe un lot de 7 000 de găini. Mai concret, în hrana găinilor a fost introdus un ingredient rezultat din industria zahărului. S-a constatat o reală creștere a rezistenței cojii de ouă, dar și o producție sporită de ouă cu 3 la sută. S-a mai constatat că ingredientul este totodată și un valoros stimulent biologic, corijînd o serie de oscilații metabolice cauzate de factori accidentali — anotimp, calitatea furajelor, modificări bruște în rații de alimente etc. — fapt care a dus la scăderea indicelui de mortalitate.

INVENȚII

Motorul termic de mare randament TRIF

L-am cunoscut, acum cîtva timp, la Baia Sprie, pe inginerul Constantin Trif. Am încercat, în cadrul unui scurt articol — O invenție nu e niciodată o „chestiune personală" — apărut în revista noastră, să prezentăm cîteva date privind activitatea de inventator a acestui tînăr inginer. Ne-am exprimat cu acel prilej nedumerirea că una din invențiile sale, instalația pentru recuperarea energiei termice de la compresoare, transformarea ei în energie electrică, în loc să intre în atenția producătorilor de compresoare, a intrat în făgașul întortocheat al tergiversărilor și amînărilor nejustificate. Nu am primit încă, la semnalul nostru, nici un răspuns, dar, ca să folosim o formulă uzitată, nu ne-am pierdut speranța în acest sens.

Menționam în finalul acelui articol că vom reveni cu noi amănunte asupra activității de inventator a inginerului Constantin Trif din Baia Sprie, localitate care, orice s-ar spune, nu se află chiar la marginea Bucureștiului, sau, ca să fim mai concreți, în apropierea unor factori de decizie privind valorificarea ideilor tehnice, inclusiv a invențiilor.

„Instalația despre care s-a scris", avea să ne declare Constatin Trif, „se referă, după cum o arată și simpla ei numire, numai la compresoare. Am extins ideea, ca să zic așa, orientîndu-mă spre marii consumatori de energie electrică, motoarele diesel de mare și foarte mare putere. Am depus în acest sens, în iunie 1975, un nou dosar la O.S.I.M., prezentînd motorul termic cu randament ridicat. Mi s-a răspuns în 31 august 1977, cu scrisoarea numărul 24 622 că instalația este consumatoare de energie și că, după concluzia I.N.M.T. (Institutul național de motoare termice), motorul cu randament termic ridicat nu este necesar. M-a surprins acest răspuns din două motive. În primul rînd, motorul respectiv, este o reluare la un plan superior a unei invenții deja brevetate, invenție care îmi aparține. M-a surprins apoi faptul că motorul este considerat consumator de energie. Dar, pentru funcționarea sa, motorul prelua o mică parte din energia termică din gazele arse, cea mai mare parte a acestei energii termice transformînd-o în energie electrică".

— Și ați abandonat lupta ?

— Nici vorbă. La scrisoarea O.S.I.M.-ului trebuia să răspund în termen de 30 de zile, să fac contestație. Am răspuns în numai 10 zile, adică în data de 9 septembrie 1977. Am trimis o scrisoare prin care îmi exprimam dezacordul meu față de concluzia I.N.M.T.-ului, concluzie pe care nici măcar nu o cunoșteam și nu o cunosc în datele ei principale.

— Dar acest motor termic cu randament ridicat există ? A funcționat el vreodată ?

— Da. Aici, la Baia Sprie, am realizat un model funcționabil, un fel de prototip pe care l-am adaptat unui motor de 05 C.P. Pe galeria principală de evacuare a gazelor arse am montat un simplu generator, un recuperator tip Vuia, un cazan cu spirale etc., și aburul care ieșea, încălzit cu energia termică a gazelor arse, a acționat un motor cu aer comprimat.

— Care este istoria în continuare a acestei invenții ?

— M-am deplasat, pe banii mei, la O.S.I.M. și am avut acolo o discuție mai lungă la capătul căreia am încheiat o minută prin care mă obligam să iau legătura cu I.N.M.T. Am trimis toată documentația la I.N.M.T. de unde primesc o scrisoare din care citez : „Vă rugăm să faceți contestație la O.S.I.M.". Scrisoarea are numărul 4 186 și este datată 10 august 1978.

— A trecut, deci, un an de la refuzul O.S.I.M.-ului, în baza concluziei I.N.M.T.-ului care, culmea, vă roagă să faceți contestație ! De neînțeles. Ați făcut contestația ?

— Am făcut-o cu un an înainte, în timpul legal. O nouă contestație n-am mai făcut. În schimb, după Conferința internațională de energetică industrială, ale cărei lucrări s-au desfășurat la București, în 4—9 septembrie 1978, și la care am fost invitat să particip, fapt care, pentru mine, un simplu și tînăr inginer din Baia Sprie, a fost, sincer o spun, o adevărată onoare, mai ales că am susținut și un referat legat exact de problema recuperării energiei termice conținută în gazele arse și transformarea ei în energie electrică, deci, după lucrările conferinței, stimulat de interesul stîrnit de referatul meu, am înaintat O.S.I.M.-ului un nou dosar, în data de 28 septembrie 1978. Reactualizam, cu acest dosar, problema motorului termic cu randament ridicat, fără să depun o nouă contestație, așa cum mi se indicase din partea specialiștilor de la I.N.M.T.

— Care-i situația la ora actuală ?

— Nu am primit de nicăieri nici un răspuns.

— Poate că propunerea dumneavoastră de invenție nu merită nici o atenție. Care ar fi, deci, avantajele aplicării ei ?

— În centralele electrice de vîrf, dotate cu motoare diesel de mare și foarte mare putere, cu putere instalată de 36 Mw, randamentul efectiv actual este de 36 la sută, iar consumul specific de combustibil este de 324 grame combustibil convențional pentru 1 Kw/oră. Invenția mea, aplicată, ar aduce o putere suplimentară de 19 Mw, iar randamentul ar crește pînă la 55 la sută. Totodată consumul specific de combustibil ar ajunge pînă la 224 grame de combustibil convențional pentru același Kw/oră.

— În caz că invenția ar fi acceptată, cine anume ar putea să o transpună în practică ?

— Motoarele diesel sînt fabricate la Reșița. Normal, deci, instalația ar putea fi fabricată tot la Reșița, dar ea poate fi fabricată oriunde altundeva în țară, mai ales că nu presupune nici un import de utilaje sau subansamble, toate acestea fiind deja realizate la nivelul industriei noastre. Dar, ca să continuăm cu avantajele, mă pot referi și la aplicarea instalației la locomotivele diesel electrice.

— Ce rezultă din documentație ?

— Dacă instalația s-ar aplica la o locomotivă de 2 000 C.P., randamentul ar crește de la 37,2 la sută la 57,2 la sută, adică, de la un motor electric de 2 360 de C.P., aceasta este valoarea exactă a unei locomotive de 2 100, obținem un motor de 3 660 C.P. În cele 4 000 de ore, cît funcționează pe an, în medie, o locomotivă diesel, se obține o economie de combustibil de 740 tone motorină.

— Și care a fost răspunsul specialiștilor de la I.N.M.T. ?

— Cel consemnat în scrisoarea din 10 august 1978 : „Vă rugăm să faceți contestație la O.S.I.M.".

În ceea ce ne privește, în actuala campanie de economisire a combustibilului și a energiei electrice, nedumeririle noastre, inclusiv ale interlocutorului nostru, ar fi următoarele : cum adică a fost respins motorul cu randament termic ridicat, în baza unei concluzii a specialiștilor de la I.N.M.T. ? Există această concluzie ? Dacă există, de ce tînărul inginer și inventator Constantin Trif este rugat să facă o contestație la O.S.I.M. ? Dar ce anume trebuie să conteste inginerul Constantin Trif, dezinteresul O.S.I.M.-ului, sau concluzia, mai mult inexistentă, a I.N.M.T.-ului ? Dincolo de eventualele răspunsuri la aceste întrebări, am dori să primim și o înștiințare fermă că motorul cu randament termic ridicat a intrat în atenția totală a specialiștilor. Nu de altceva dar nu se poate ca o idee să stîrnească interesul unanim al participanților la cea de-a IX-a Conferință internațională de energetică industrială de la București, iar la noi, în țară problema să fie tratată cu o evidentă și reală superficialitate.

VICTOR NIȚA ■

De trei ori mai ușor și mai ieftin

— Citez : UNITED STATES PATENT, 4037774, July 26, 1977... Inventors : Dan Alexandru Barozzi... Assignee : Întreprinderea de radiatoare și cabluri, Brașov, Romania. Despre ce este vorba tovarășe inginer ?

— O parte a înscrisului de brevetare a invenției mele în S.U.A. Am 14 invenții brevetate în țară și o parte din ele, să zicem cele care ar putea prezenta interes pentru parteneri străini, sînt brevetate în 10 țări : Canada, S.U.A., Anglia, Austria, Italia, R.F.G., Japonia etc. Invenția la care ne referim mai sus a fost medaliată cu aur la Brno...

— ...este bine cînd omul știe asemenea lucruri despre el.

— Poate o să gîndiți dumneavoastră sau cititorii că îmi lipsește simțul modestiei. Ei bine, problema aceasta cu modestia nu prea mă interesează. După ce am terminat facultatea am lucrat la C.F.R. printre oameni foarte tineri.

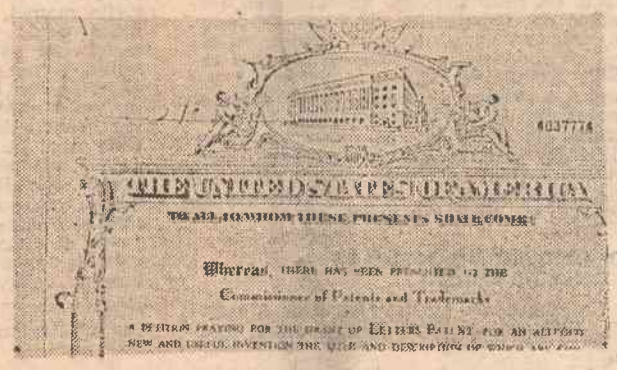
4037774
THE UNITED STATES PATENT OFFICE
TO ALL TO WHOM THESE PRESENTS SHALL COME:
Whereas, there has been filed in the Commissioner of Patents and Trademarks
A PETITION PRAYING FOR THE GRANT OF LETTERS PATENT FOR AN ALLEGED NEW AND USEFUL INVENTION

Băieții care m-au înconjurat imediat cu simpatie și încredere se chinuiau, pe atunci, cu un procedeu tehnologic învechit de tratament al pieselor. Am vrut să-i ajut, mi-am bătut capul și așa a apărut prima mea invenție. Au trecut anii, mi-am schimbat locul de muncă, iar de invenție aproape că uitasem. De curînd am susținut al doilea examen de doctorantură. În laboratorul de tratamente termice al Universității brașovene, unde era comisia, am recunoscut în chip de material didactic pentru studenți prima mea invenție. Nici prin minte nu mi-a venit să spun cumva profesorilor sau colegilor întru examen : vedeți, eu sînt ăla care a făcut asta ! Am fost cuprins de emoție și atîta tot. Fiindcă toate invențiile mele au răspuns unor nevoi imediate de producție, am socotit că activitatea de cercetare și descoperire reprezintă contribuția mea firească în efortul general, adică sînt și eu o rotiță și astfel n-am prea avut prilejul să mă umflu în pene, să am crize de orgoliu Cred însă că am vorbit suficient despre această problemă.

— Știu că ați fost un timp și cadru didactic, în paralel cu munca în uzină. Nu v-a atras cariera de profesor ?

— Ba da, îmi plăcea, dar repet, am simțit că datoria mea este aceea de a rezolva probleme curente de producție — am înțeles că am chemare pentru așa ceva.

— Puteți înfățișa mai pe larg ce înseamnă această chemare ?

— Nu cred că voi izbuti să teoretizez, faceți-o dumneavoastră ; eu am să vă spun totuși ceva. Ideea nu vine așa ca o iluminație interioară, peste noapte. Discutam în uzină despre necesitatea de a înlocui metalele deficitare, iar unii dintre noi mai și găseau unele soluții, măcar de economisire dacă nu chiar de înlocuire. Ca inginer chimist aș fi putut să nu mă amestec deloc : ce am eu cu tehnologia de fabricație. Începuse să mă fascineze însă ideea înlocuirii cuprului de la radiatoare cu aluminiu. Cum să lipești însă acest metal ușor astfel încît să realizezi acel ingenios fagure fără să oxidezi zonele de împreunare ? Am citit multă literatură străină care prezenta tehnici de lipire — procedee mai mult de laborator și foarte costisitoare din punct de vedere economic, cu consum mare de energie electrică, cu instalații pretențioase. Și atunci ? Ce luam pe mere, dădeam înapoi pe pere ? Am început să caut un procedeu nou și m-am orientat spre găsirea unui mediu lichid în care metalul să nu se oxideze. N-am fost singur în eforturile mele, un colectiv de aici de la întreprindere — inginerul Călin Valentin și tehnicianul Peter Szigmund au fost alături —, am primit sprijin calificat de la specialiști din diferite catedre ale Universității brașovene. Am construit și o stație-pilot și primul radiator, la care am înlocuit tabla de cupru cu cea de aluminiu, l-am montat chiar pe Dacia mea. Funcționează și astăzi. Din stația-pilot am trimis noile radiatoare pentru diverse tipuri de autocamioane românești. Și aceestea au dat satisfacție, se poate spune că succesul a fost total. Am cîștigat și stima străinilor.

— Vă referiți în primul rînd la americani ?

— În S.U.A. am fost invitat de firme interesate să asimileze tehnologia. La o demonstrație pe care am făcut-o la Chicago au participat, întîmplător, și cîțiva specialiști de la firma Volvo. Suedezii ne-au cerut radiatoare să le testeze pe mașinile lor și, recent, am primit confirmarea

ȘI INVENTATORI

că primul lot experimentat pe parcursul a 23 000 de kilometri s-a comportat excelent.

— Dar la noi în țară cum este primită această noutate tehnică ?

— La „Tehnofrig", la Cluj-Napoca, se încearcă aplicarea ei la unele frigidere. Și fiindcă am spus frigidere, deci am trecut de radiatorul autovehiculului, trebuie să adaug că lipirea aluminiului se poate aplica în aeronautică, la realizarea bateriilor solare, pretutindeni unde se cer structuri fine din acest metal ușor.

V. CONSTANTINESCU ■

Sondaj inedit pe teritoriul bolilor cardiovasculare

În comparație cu procedeele clasice — aceleași de fapt din vremea lui Hipocrate și pînă nu demult — metoda electrocardiografică a însemnat un adevărat moment revoluționar. Înregistrarea grafică a activității electrice a mușchiului cardiac a dus la cunoașterea mecanismelor intime ale tulburărilor de ritm, lărgind enorm posibilitățile de diagnostic.

Procedeul este folosit curent în toate clinicile și spitalele din lume și reprezintă în continuare principalul mijloc de investigație în patologia cordului. Cu toate acestea — sînt nevoiți să recunoască specialiștii — electrocardiograful nu poate asigura în orice moment și la orice persoană un test electrofiziologic precis.

Iată de ce cardiologia modernă nu se poate mulțumi doar cu serviciile electrocardiografului. Acesta este de altfel și motivul pentru care tehnica medicală mondială a fost nevoită să elaboreze metode noi de diagnostic. Cîteva dintre acestea — am aflat noi de curînd — aparțin colectivului de cardiologi ai centrului universitar din Tîrgu Mureș. Ele au fost consemnate în mai multe prestigioase publicații de specialitate între care amintim : „Japanese Heart Journal", „Journal of Electrocardiology" și „American Heart Journal".

Principalele investigații consacrate elaborării unor noi metode de diagnostic și tratament au fost efectuate la Clinica medicală I de către un colectiv condus de reputatul om de știință prof. dr. Corneliu Dudea. În rîndurile care urmează ne vom ocupa însă în mod special de lucrările de tehnică medicală datorate șefului de lucrări Simion Cotoi, autorul unor brevete de invenții de o importanță deosebită.

Tulburările de ritm cardiac, ne-au explicat interlocutorii noștri, reprezintă cea mai evidentă dovadă a luptei dintre viață și moarte prin care trece organismul. Iată de ce este necesar să se cunoască cît mai exact cauza aritmiilor, mecanismele lor intime și particulare, pentru ca, pe baza unui diagnostic precis, să se asigure ulterior premisele viitoarelor intervenții terapeutice. Examenul electrofiziologic obișnuit este foarte important, dar, așa cum aminteam, puterea lui de investigație este de multe ori limitată. Rezultatele obținute prin aplicarea electrozilor pe tegument nu pot fi aceleași cu cele pe care le asigură explorarea directă a cordului. Tocmai de aceea s-au dovedit necesare elaborarea unor tehnici de electrofiziologie prin care să se stabilească o legătură nemijlocită între activitatea inimii și aparatura de înregistrare.

Așa s-a născut metoda microcateterismului flotant, utilizată doar în cîteva centre medicale ale lumii și care la clinica din Tîrgu Mureș a beneficiat de procedee și aparatură de concepție originale. Este vorba de introducerea unei sonde subțiri în vena brațului și apoi dirijarea ei, prin mijlocirea unui ac de injecție, spre diverse puncte ale inimii. Sonda este cuplată la un electrocardiograf care are astfel posibilitatea de a înregistra în mod direct activitatea cordului. Procedeul și instalația au făcut obiectul certificatului de inventator nr. 58 712 sub denumirea „Sondă electrod pentru detectarea potențialului de acțiune monofazic din cavitățile inimii". Operația nu este nici dureroasă, nici riscantă.

Prin această legătură directă între inimă și aparatul electric de înregistrare, eventualele maladii ale cordului devin mult mai evidente. Totuși, chiar și prin acest procedeu, în anumite cazuri, medicul curant poate ajunge, fatalmente, la un diagnostic eronat. Maladiile cordului, la fel ca toate bolile existente, se exprimă prin simptome specifice, dar care pot fi sau nu evidente în momentul explorării electrofiziologice. Ciclul cardiac cuprinde de cele mai multe ori o foarte scurtă perioadă în care răspunsurile inimii sînt deosebite, indicînd o stare patologică. Explorată în afara momentului de criză, starea pacientului poate fi considerată normală.

Procedeul a făcut obiectul certificatului de inovator intitulat „Stimulator electric cardiac cu gamă largă de frecvență și posibilitatea de emitere de extrastimuli la distanță reglabilă" (autor dr. Simion Cotoi). De data aceasta, sonda introdusă pînă în cavitatea cordului este cuplată la celălalt capăt cu un electrostimulator. Acesta din urmă preia comanda, obligînd inima să lucreze în ritmul propus de medicul examinator: mai încet sau mai repede, ritmurile variate provocînd în cele din urmă apariția simptomelor specifice bolii existente. Reglarea electrică a ritmului cardiac este folosită însă și în scopuri de tratament. Un cord accelerat sau unul lent poate ajunge prin mijlocirea electrostimulatorului la un regim normal de activitate.

Evident, toate investigațiile sînt monitorizate, deci pot fi urmărite pe un ecran, echipa de medici luînd de la bun început toate măsurile de prevenire sau de intervenție necesare.

Metodele de diagnostic și tratament, gîndite și realizate de cardiologii universitari din Tîrgu Mureș, au fost experimentate cu succes pe sute de cazuri. Ele se dovedesc a fi printre cele mai noi și eficiente instrumente terapeutice destinate combaterii celui mai cumplit flagel al omenirii contemporane: bolile cardiovasculare.

LIVIU TIMBUS ■

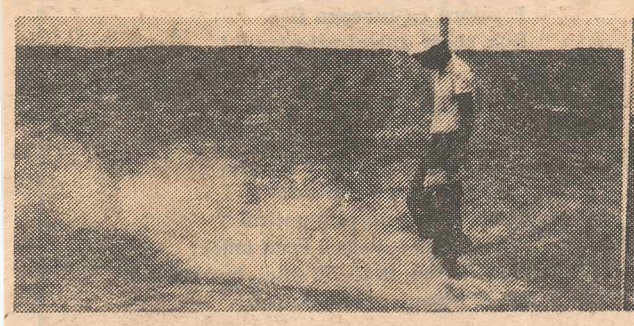

Omul, coșul și cenușa, iată datele problemei. (Centrala termoelectrică Paroșeni)

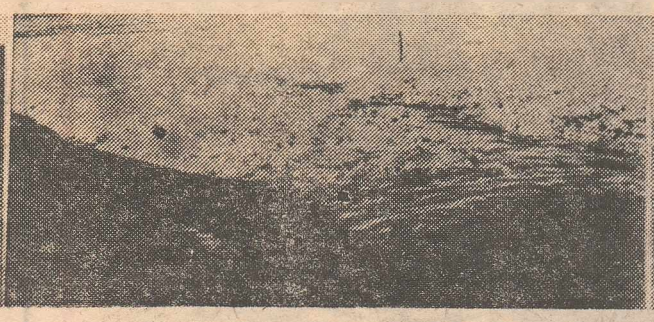

Din conductă pare că se scurge neîncetat, încurajator, petrolul. E doar cenușă, și ea e bună la ceva.

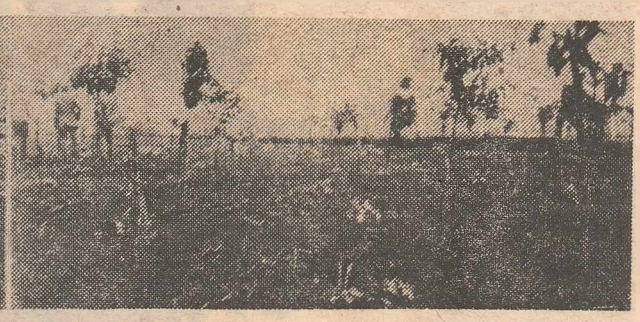

Iată cea mai stranie livadă din România : pe cenușă de Ișalnița.

La început au fost omul, coșul și cenușa, apoi au venit agronomii

Și au plantat livezi pe cenușă

— Ați văzut lacul de cenușă de la Ișalnița? — ne întreabă inginerul Stelian-Ovidiu Nastea, șeful laboratorului de prevenire și combatere a poluării solului din Institutul de pedologie și agrochimie din București. Praful negru țîșnește cu furie dintr-o conductă de parcă ar fi petrol. El umple încet-încet ceea ce pare a fi un lac — de fapt o haldă, în jurul căreia, uneori, pămîntul se transformă în mlaștină. Se întinde mereu în lărgime, ocupînd teren agricol (cam 120 ha), căci nu poate crește în înălțime mai mult de cîteva zeci de metri, din cauza pericolului de prăbușire. Consecințele ar fi dramatice. Într-o țară din occident s-a rupt, cum spun tehnicienii, o haldă de steril — reziduu industrial oarecum similar cenușii — și după cele petrecute acolo nu este greu de imaginat ce s-ar întîmpla dacă s-ar nărui un munte de cenușă supraînălțat. Morți, răniți, case măturate de torentul mineral! Iată de ce halda se extinde pe orizontală și nu pe verticală. Deci se pierde pămînt agricol, fără a mai vorbi de poluarea atmosferei. Cine a văzut furtunile de cenușă iscate de vînt la centrala electrotermică Mintia, care uneori ajung pînă în Deva, cale de vreo zece kilometri, nu mai trebuie să caute descrieri din tratate.

— Datele problemei sînt simple în esența lor — completează inginerul Dumitru Mihai, cercetător științific în același laborator. La C.E.T. Ișalnița se consumă zilnic cîteva sute de vagoane de cărbune; din 1980 se vor „produce" aici 2 000 000 t cenușă **anual**; la Rogojelu — 1 000 000 t, la Turceni — 6 000 000 t, iar cînd va intra în funcțiune C.E.T. Anina, ea va da 9 000 000 t cenușă în fiecare an.

— Diluviul de cenușă care rezultă din arderea cărbunelui energetic constituie o realitate cu care s-ar părea că trebuie să ne împăcăm — afirmă Stelian-Ovidiu Nastea — cel puțin în viitorul previzibil. Iată motivele:

● Se pune un accent tot mai mare pe cărbunele de slabă calitate în centralele termoelectrice, pentru a se economisi combustibilii superiori. Din cărbunele utilizat la Turceni, Rogojelu, Ișalnița etc., **pînă la 60% din greutate se transformă în cenușă**, care ia drumul haldelor.

● În ultimii ani s-au conturat diferite căi de valorificare industrială a cenușii de centrală. Bunăoară, se extrag din ea metale. Dar însăși tehnologia de extragere presupune adăugarea de reactivi și materiale care, în unele cazuri, depășesc, laolaltă cu cenușa rămasă, volumul haldei inițiale.

● Din așa-numita cenușă zburătoare, care se evacuează pe coș, se pot obține materiale de construcții, dar ea nu reprezintă mai mult de 10% din totalul cantității de cenușă, deci, din nou, valorificarea nu cade în mod semnificativ cantitatea de cenușă rezultată după arderea cărbunelui.

S-ar părea, o situație fără ieșire. Cenușa reprezintă oare, cum scriam într-un articol trecut, un tribut plătit civilizației industriale, iar haldele — dune stranii, dar nu mai puțin reale, ale acestei civilizații ?

— Și totuși, o soluție a fost găsită — continuă interlocutorul nostru. Cînd părăsesc halda constructorii, care „scot" din cenușă materiale de construcții, și cînd pleacă metalurgiștii și chimiștii, care extrag metalele utile, vosim noi, agronomii, pentru a stabili tehnologiile de cultivare cele mai adecvate.

Aflăm astfel despre unul din cele mai neobișnuite moduri de a practica agricultura: pe cenușă! În cadrul programului de valorificare a cenușilor aprobat de forurile superioare de partid și de stat în 1975 figurează și prevederi privind agricultura, a căror înfăptuire revine Institutului de pedologie și agrochimie din București în colaborare cu Facultatea de agronomie a Universității Craiova și stațiunea pomicolă Tîrgu Jiu. Desigur, s-a acumulat și în alte țări o experiență în acest domeniu foarte nou, foarte specializat, dar date fiind diferențele substanțiale în compoziția chimică a haldei și a solului de la o centrală la alta, precum și datorită condițiilor meteorologice schimbătoare (la Mintia, curenți de aer pe văi, la Ișalnița, veri fierbinți, secetoase etc.), cercetătorii noștri au pornit de fiecare dată practic de la zero, urmînd ca doar experiența să decidă.

Iată primele rezultate:

● La C.E.T. Paroșeni s-a înierbat halda, pe care s-a așternut un strat extrem de subțire de pămînt, care nu depășește în nici un punct 10 cm. Cresc acolo ierburi perene: trifoi, iarbă de gazon, golomăț.

● La Rovinari, unde centrala e nouă și haldă încă activă, s-a experimentat în vase de vegetație și în tranșee umplute cu cenușă. A prins în special secara, mulțumită și îngrășămintelor chimice, în special azotoase.

● La Ișalnița, spre nu mica uimire a cercetătorilor, au crescut pe cenușă pomi fructiferi. Întîi s-a fixat halda cu secară, spre a se împiedica spulberarea de vînt, apoi s-au plantat piersici, vișini, cireși, pruni, viță de vie, pepeni, sfeclă furajeră. Ei se comportă bine. Deocamdată. În adevăr, studiul și experimentarea se află abia la început, timpul scurs fiind prea mic pentru un bilanț definitiv. Dealtfel, munca de cercetare nu este deloc ușoară; vara, cenușa încinsă îți arde tălpile, sînt necesare udări și irigări în norme mici și dese, atîta doar ca să umecteze stratul superficial, căci altfel apa s-ar scurge în pămînt, adică în cenușă.

— Și totuși, de pe acum se desprind două concluzii — afirmă Stelian-Ovidiu Nastea. Pe de o parte, prin cultivarea haldelor se asigură protejarea eficientă a mediului ambiant, în deplină concordanță cu spiritul și litera legislației noastre; pe de altă parte, această producție agricolă de un gen neobișnuit se dovedește suficient de rentabilă pentru a acoperi în timp cheltuielile de cercetare.

Dincolo de indicatorii economici, oricît de importanți ar fi, se degajă din întreaga acțiune și o anumită poezie. Ne povestea cineva cum după înierbarea haldelor de la Paroșeni, gospodarii din sat, după ce și-au revenit din mirarea care i-a cuprins văzînd cum iarba acoperă cenușa, au dat drumul oilor să pască. Au greșit, căci astfel i-au stînjenit pe cercetători. Totuși, pașnicele ierbivore, cu behăitul lor insistent, straniu reverberat în acea ambianță tehnologică și tehnologizantă, semnifică parcă împăcarea dintre industrie și spiritul bucolic. Se împlinește astfel și pe această cale năzuința omului din veacul XX de a simți, printre coșurile de fabrică, o adiere de aer proaspăt și de a se delecta cu un colț campestru printre furnale.

LIONEL NIȚESCU ■

Cercetătorul Pavel Kozak invitat la Conferința atlantică de dermatologie de la Montreal

De curînd, așa cum demonstrează și scrisoarea pe care o reproducem parțial în rîndurile care urmează, realizările cercetătorului Pavel Kozak au cucerit atenția și interesul unui prestigios for medical din străinătate. Scrisoarea a fost adresată Spitalului clinic Fundeni, unde, după cum se știe, sub egida Ministerului Sănătății, se desfășoară în prezent verificarea clinică a tratamentului Kozak.

Scrisoarea este semnată de I. H. Nachmanson reprezentant al Companiei „Astra".

Dragă domnule Kozak, vă mulțumesc pentru excelentele diapozitive trimise. Le-am primit ieri și le-am arătat domnului doctor Forsey, șeful departamentului de dermatologie al Spitalului general din Montreal și președintelui Conferinței dermatologice atlantice. Doctorul Forsey face muncă clinică de cercetare în Canada și a fost foarte impresionat de acest material. La 11 mai — 13 mai 1979 Conferința anuală atlantică de dermatologie are loc la Montreal. În legătură cu aceasta vă adresăm cu plăcere o invitație specială dumneavoastră și tuturor colaboratorilor pe care ați dori să-i aduceți cu dumneavoastră pentru a ține o conferință asupra cercetărilor dumneavoastră dermatologice și asupra experiențelor de la Spitalul clinic Fundeni, în ședința din 13 mai ora 10 dimineața la Hotelul „Hyatt". Sperînd că veți accepta invitația noastră, vă trimitem aici alăturat programul. Credem că la această manifestare vor participa 1 000 de dermatologi din Statele Unite și Canada. Vă sugerăm să prezentați patru din cele mai interesante tratamente ale dumneavoastră, de pildă, în cazuri de psoriazis, sclerodermie progresivă, lupus eritematos și ihtioză. Sperăm că veți comunica pe larg rezultatele dumnevoastră, medicamentele și metodologia folosită, astfel încît medicii noștri vor putea să trimită pacienți mai grav afectați în România. Sperăm că, atunci cînd va fi posibil, îi veți putea trata în Canada, S.U.A. și alte țări. În invitația noastră sînt incluse toate cheltuielile de călătorie, de hotel și cheltuielile de masă. Întrucît timpul este înaintat, vă rugăm să răspundeți foarte repede dacă doriți să acceptați această invitație.

Nu cunoaștem care va fi răspunsul cercetătorului Pavel Kozak. Nici nu ne-am propus să aflăm dacă va onora invitația. O va stabili împreună cu cei în drept, cu factorii responsabili pentru asemenea decizii. Prin semnalarea invitației respective, noi n-am vrut să arătăm decît că e cazul ca și dermatologii din țara noastră să manifeste mai grabnic interesul pe care-l manifestă, iată, spre satisfacția și bucuria noastră, dermatologi din alte țări. Ne gîndim cu părere de rău că doctorul Forsey, de pildă, care lucrează la Montreal, poate lua cunoștință mai repede decît doctorul Colțoiu de la Spitalul Colentina de adevărurile lui Pavel Kozak. Și, vai, cît de aproape e Colentina ! E un exemplu, doar.

Flacara
EDITIE SPECIALA

În mai, cînd rozele-nfloresc

1979

- 90 de ani de la primul 1 Mai muncitoresc
- 40 de ani de la marea demonstrație antifascistă și antirăzboinică din mai 1939
- 35 de ani de la realizarea Frontului Unic Muncitoresc

Fotografie de A. MIHAILOPOL

Muncitorilor

Cu prilejul Zilei internaționale de 1 Mai

În Mai, cînd rozele-nfloresc,
Scăldate-n aurul din soare,
Popoarele sărbătoresc
A muncei sfîntă sărbătoare;
Și-mbătrînita omenire
În nedreptăți și în dureri,
E tînără ca-ntreaga fire,
Sub cerul dulcei primăveri !

Noroadele, prin cugetare,
În ziua asta-și dau cuvînt,
Să șteargă tronuri și hotare,
Să fie pace pe pămînt;
Destule uri, destule patimi
Ne-au dus l-același crud omor;
Săracii nu mai au nici lacrimi
Să-și plingă chinurile lor.

Și pînă cînd să ni se spună
Același vechi cuvînt nebun:
Că viața-i rea ?... Se face bună
Atunci cînd omul este bun !
Pămîntul este larg să-ndemne
Pe orice om a-si lua un loc,
Și fiecare să-și însemne
Pe el o brazdă de noroc !

Din idealurile voastre
O, visători flămînzi și goi,
Vor răsări, ca niște astre,
Senine lumi cu oameni noi;
Și-n vremile acelea sfinte
Pămîntul poate va fi rai:
Vor răsuna mai dulci cuvinte
În cîntecele lor de Mai !

TRAIAN DEMETRESCU *(1866–1896)*

1 Mai, anul 35 al libertății

E-aceeași primăvara și, totuși, dacă mai
Puternic e oțelul și griu-nalt în lan,
E pentru că pe steagul Întîiului de Mai
E secera-nfrățită cu vajnicul ciocan.

Și dacă pe piciorul de plai de la Carpați
În mai, ca niciodată, azi rozele-nfloresc,
E pentru că și liberi sîntem cu toți și frați
Chezași prin muncă țării-ntr-un an sărbătoresc.

Și dacă-n lume fierul îl batem cît e cald,
Și-n stemă punem spicul străbunei maici țărini,
E pentru că statornic în purpuriul fald
Bat tot mai demne inimi de comuniști români.

NICULAE STOIAN

SIMBOL AL UNITĂȚII DE LUPTĂ A CLASEI MUNCITOARE

De nouă decenii ziua de 1 Mai a reprezentat una dintre cele mai mărețe și importante manifestări ale oamenilor muncii de pretutindeni, un simbol al unității și continuității revoluționare, al luptei neobosite împotriva exploatării capitaliste, al aspirațiilor de progres, libertate și independență a clasei muncitoare, a maselor largi populare.

Caracterul zilei de 1 Mai a evoluat în raport direct cu dezvoltarea mișcării muncitorești, cu sarcinile imediate și de perspectivă ale luptei de eliberare socială și națională. „După hotărîrea Congresului de la Paris — scria Constantin Dobrogeanu-Gherea — serbarea de 1 Mai trebuie să fie o manifestație internațională a muncitorilor pentru reglementarea zilei de lucru de 8 ore... Dar nu s-a oprit numai aici însemnătatea marii serbări a lucrătorilor și în fiecare an se desemnează mai clar ceea ce a ajuns deja și va ajunge tot mai mult această serbare, adică o manifestare a solidarității și frăției tuturor lucrătorilor conștienți în lupta lor pentru transformarea societății de azi în societatea socialistă".

Semnificația acestei zile sporește și mai mult anul acesta, prin faptul că ea coincide cu aniversarea unor importante evenimente care s-au petrecut în țara noastră tot cu prilejul măreței sărbători muncitorești — împlinirea a 40 de ani de la marea demonstrație antifascistă și antirăzboinică de la începutul lunii mai 1939, a 35 de ani de la realizarea Frontului Unic Muncitoresc.

Sărbătorirea acestor evenimente de o deosebită semnificație istorică în lupta revoluționară a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii din România pentru libertate socială și o viață mai bună are loc în condițiile cînd întregul nostru popor muncește cu abnegație pentru înfăptuirea Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, pregătindu-se să întîmpine cu succese tot mai mari cel de-al XII-lea Congres al partidului.

Clasa noastră muncitoare se poate mîndri, pe bună dreptate, că a făcut parte din primele detașamente de luptă, pe scară internațională, care au organizat mari demonstrații de stradă, la 1 Mai 1890, afirmîndu-se încă de atunci ca o forță înaintată, luptătoare pentru dreptul la muncă și o viață mai bună, pentru progres social, pentru solidaritate cu muncitorii din întreaga lume. Era atunci prima manifestare organizată după reuniunea internațională de

Nouăzeci de armindeni

Paris, 20 iulie 1889. În sala „Petrelle" se desfășoară lucrările primului Congres al Internaționalei a II-a. Au trecut trei ani de la singeroasa „morning day" a muncitorimii americane, o zi de 1 Mai soldată cu morți și răniți pentru o singură revendicare : „De azi înainte nici un lucrător nu trebuie să muncească mai mult de opt ore !" **Acum, în capitala Franței, în sala congresului din capitala Franței este invocată experiența greviștilor din Chicago. Raymond Lavigne, delegatul Federației sindicatelor franceze, propune spre aprobare congresului o moțiune care cuprinde necesitatea organizării în toate țările a unor acțiuni asemănătoare cu cele americane. Se are în vedere și inițiativa similară a organizațiilor profesionale din S.U.A. și se alege o zi unică : ziua de 1 Mai 1890.**

„...CEEA CE, CU ALTE CUVINTE, ÎNSEMNEAZĂ UNIREA FRĂȚEASCĂ A OMENIREI ÎNTREGI..."

În primăvara lui 1890, muncitorimea din România se afla și ea în febra pregătirilor. **„Tot muncitorul să lase lucrul, în această zi, și să sărbătorească frățește întîia mișcare uriașă a muncitorilor din toată țara. Ceea ce fac frații noștri din toată lumea să facem și noi ; avem suferințe ca și ei...".** Au loc întruniri și demonstrații în majoritatea centrelor mai importante ale României. Articolele social-democraților publicate în ziarul „Munca" mobilizează întreaga mișcare muncitorească. **„Ie vorba de unirea poporului muncitoriu din toate țerile, ceea ce, cu alte cuvinte, insemnează unirea frățească a omenirei întregi, pentru că poporul muncitoriu formează majoritatea omenirei. Francezi ori Germani, Latini, Slavi ori Semiți sîntem frați ; noi muncitorii avem aceleași interese, interesele muncei pacinice și ale propășirii omenirei pe temeliile unei organizații sociale drepte și a frăției tuturor oamenilor cari vor să muncească. Iată uriașa însemnătate a acestei zile de 1-iu Maiu".**

Duminică strada Academiei se animase la o oră neobișnuit de matinală. **„La ceasurile opt și jumătate localul Clubului și grădina ierau pline, strada Academiei, în dreptul localului, iera de asemenea, ocupată de muncitori".** Sosesc membrii Clubului, se împart cocarde roșii pe care muncitorii și le pun la piept, se scot drapelele și, în salutul muzicii, muncitorii pornesc spre Filaret. **„Pe la ora 9 se dă semnalul plecărei. Muzica începe marșul „Deșteaptă-te române" și cortegiul pornește".** Se merge în liniște, „în regula cea mai desăvîrșită" și se ajunge la grădina Trocadero, muncitorii adunîndu-se apoi într-o poiană. **„Aici s-au rostit discursuri prin cari s-a lămurit însemnătatea serbărei de 1 Maiu și s-a făcut apel la unirea tuturor breslelor de muncitori. Tovarășii cari au vorbit sunt Al. Ionescu, I. Nădejde, Mușoiu..."** După terminarea discursurilor s-au organizat jocuri. Lumea venea încontinuu. Muncitori, bărbați și femei, copii, numărul lăutarilor se înmulțea. **„Pe la ceasurile 4, discursurile au reînceput și au ținut pînă la 7, în cari timp muncitorii se rînduiau între plăcerea de a juca și aceea de a asculta pe oratorii cari, cu o căldură ce numai entuziasmul o poate produce, urmau a vorbi despre interesele lucrătorilor și despre unirea lor. Pe la ceasurile 8, lumea a început a pleca în grupe și tot în liniștea cea mai perfectă precum venise."** Reporterul pomenește frecvent de bucuria și entuziasmul celor peste 5 000 de participanți la sărbătoare, de frumusețea acestei zile, de înțelegerea „mai mult decît frățească" a oamenilor.

A doua zi presa comenta evenimentul. **Românul :** „Democrația socială poate să înscrie ziua de azi ca una din cele mai frumoase ale iei." **Adevărul :** „Serbarea de Duminică va fi simburele unei mișcări spre dezrobirea clasei muncitoare. Noi o salutăm cu bucurie". **Telegraful Român și Lupta** relevă caracterul liniștit și pașnic al manifestației, bucuria oamenilor care au participat la ea.

Demonstrații și întruniri au mai avut loc și în Transilvania, la Cluj, și Oradea, în Banat, la Timișoara și Arad, în Moldova, la Iași și Hîrlău.

„NICI PÎINE FĂRĂ MUNCĂ, NICI MUNCĂ FĂRĂ PÎINE"

Un an mai tîrziu, sub lozincile „Nici piine fără muncă, nici muncă fără piine", „Muncitori din toată lumea, uniți-vă", 4 000 de muncitori bucureșteni înspăimîntă guvernul. În 1892, acesta operează arestări la Botoșani, la Iași și la Ploiești. Se țin întruniri și mitinguri premergătoare. Ziarul **Munca,** răspunde unor provocări în articolul „Internaționalismul" : **„Mai întîi internaționalismul și patriotismul în sensul cel bun și adevărat al cuvîntului nu numai nu se esclud, dar sunt legate necesarmente una de alta".** La București au participat la manifestații peste 10 000 de muncitori, la Craiova muncitorii s-au strîns la grădina Mihai Bravul, în jur de 1 000, „de unde au pornit cu drapele roșii și acompaniați de muzică pe Calea Unirii scandînd : **Trăiască partidul muncitorilor,** iar la Ploiești manifestanții au sărbătorit ziua de 1 Mai la grădina „Sans souci". La redacția ziarului **Lupta** sosește următoarea telegramă din Botoșani : **„Aici, de sîmbătă se operează arestări, sînt una din victime ; am fost arestat două zile ; orașul eri era în stare de asediu. Armata era pusă în mișcare, toți credeau că e o revoluție după atitudinea administrației, însă nu era decît că socialiștii voiau în mod pașnic să serbătoreze pe 1 Maiu. Nu este permis a se vedea om cu om. Protestez. N. St. Gh."**

Crearea, în 1893, a Partidului social-democrat al muncitorilor din România duce la afirmarea din ce în ce mai puternică a clasei muncitoare. Ziarul **Lumea nouă,** numărul 41 din 1900, scria : **„Sărbătorind 1-iul de Maiu, muncitorii din România trebuie să se hotărască la o luptă harnică pentru a se organiza în societăți pe bresle, deosebit de stăpinii lor și fără osebire de neamuri".**

Numărul mare al participanților la sărbătorirea zilei de 1 Mai 1914 i-a determinat pe organizatori să țină două întruniri. În întreaga țară au loc mitinguri și serbări cimpenești. Ziarul **România muncitoare** ne introduce în epocă : „Cea mai mare escrocherie a secolului — Banca națională", „Întrunirile muncitorilor pescari din Tulcea", „Robia de la fabrica Piinea din Ploiești", „Greva de la Fabrica de metalurgie Steaua Română din Constanța" etc. **„Tot ce are bun clasa muncitoare,** arăta același ziar sub titlul „Ajun de luptă", **trebuie să puie deacum inainte în cumpănă : timp, minte, energie, entuziasm, bani, muncă, spirit de jertfă și chiar viața pentru cucerirea noilor drepturi, pentru întemeierea noului așezămînt politic pe baza votului obștesc. Luptele cele mai mari trebuiesc deacum inainte pregătite".** Și „luptele cele mai mari" n-au întîrziat. În perioada primului război mondial, în condițiile în care România era amenințată de puterile im-

ZI-NTÎI MAI 1857

Suvenire clevilor academiști

Ce s-aude, ce vuiește ?
De ce valea clocotește ?
De ce paserile cintă
Și natura se încintă ?
Ce strigări de veselie
S-aud la Sion în vie ?
Ce mulțime se adună
Cu atita voie bună ?
O, veniți, școlari, bărbați !
Zi-ntîi Mai ca să serbați.

Florile să se adune
Pălării să încunune;
Iarba verde cu-a ei floare
Să se calce în picioare;
La pămînt pe iarbă deasă
Să se-aștearnă lungă masă;
Chiote de fericire !
Strigăte de mulțămire !
Urra, bravi copii și frați !
Zi-ntîi Mai astăzi serbați.

Cîntă cucule nebune !
Anul are semne bune.
Ce faci tu, privighetoare ?
Astăzi este sărbătoare.
Trubaduri, copii de cioară !
Scîrțîiți din cea vioară,
Cîntați hore de unire.
Cîntați doine de-nfrățire !
Urra, dragi copii și frați !
Urra !-n horă toți cîntați.

Românie mult iubită,
Patrie nefericită !
Scoal-acuma și privește
Și-n speranță te-ntărește
Asta-i fruntea școlărimei:
Asta-i viața României;
Tu prin ei ai să fii tare;
Tu prin ei o să ajungi mare !
Urra ! bravi copii și frați !
Urra, patriei urați !

Primăvara e frumoasă,
Inima-n copii voioasă.
Ei sînt beți de fericire,
De a patriei iubire,
De iluziuni bogate,
De plăceri nevinovate,
Ei sînt maturi în pruncie,
Seriosi în veselie.
Urra, buni copii și frați !
Zi-ntîi Mai așa sărbați.

Cupele de apă pline
La toaste să închine !
La naționalitate !
La a ei prosperitate !
La a țărilor unire !
La a patriei mărire !
Muzele să-nainteasca !
Artele să înflorească !
Urra, bravi copii și frați !
Așa zi să tot sărbați.

G. SION (1822–1892)

la Paris din 1889 a reprezentanților proletariatului din mai multe țări ale lumii, între care se aflau și delegați ai organizațiilor muncitorești din România, reuniune ce a declarat ziua de 1 Mai, zi de luptă a clasei muncitoare de pretutindeni.

La 1 Mai 1890 peste 5 000 de muncitori din București au luat parte la prima demonstrație, cîntînd **Internaționala, Marseillaise** și **Deșteaptă-te, române !** Cum scria Constantin Mille, unul dintre primii socialiști români, „în această zi s-a arătat tuturor că un alt partid s-a ridicat în țară, că o altă clasă de oameni cer dreptul la viață politică și socială și, în sfîrșit, că Partidul muncitorilor are temeinice baze și adînci rădăcini implantate în inima poporului".

Trebuie spus că dacă 1 Mai a devenit atît de repede o zi de luptă și de sărbătoare în țara noastră, faptul s-a datorat și unor tradiții populare românești de a se sărbători „armindenul", simbol al renașterii naturii, al speranței locuitorilor acestor meleaguri de a trăi și munci liberi, deplin stăpîni pe pămîntul și destinul lor.

O trăsătură caracteristică a dezvoltării mișcării muncitorești din țara noastră, faptul că atît sărbătorirea zilei de 1 Mai, cît și celelalte manifestări ale muncitorilor aveau un caracter de masă, larg, popular, ele atrăgeau și alte categorii sociale, tineri intelectuali, țărani, meseriași. Se poate spune că sărbătorirea acestei zile a devenit un factor important, integrat în dezvoltarea mișcării muncitorești din România, contribuind la popularizarea revendicărilor aflate la ordinea zilei, la întărirea unității clasei muncitoare ca nucleu al mișcării revoluționare, progresiste.

An de an, începînd din 1890, mișcarea muncitorească din România a conferit zilei de 1 Mai un cadru sărbătoresc și de luptă marcat de demonstrații de stradă, numere festive ale publicațiilor muncitorești, afirmarea unor energice lozinci social-politice. Devenea astfel tot mai evidentă capacitatea organizatorică și de luptă a clasei muncitoare. „Noi, muncitorii români — se scria într-un manifest din 1891 — trebuie... să venim cît mai numeroși și să manifestăm în întîiu maiu, să afirmăm că sîntem solidari cu muncitorii din toată lumea".

Partidul politic al clasei muncitoare din România făurit în urmă cu peste opt decenii a adăugat manifestărilor organizate în ziua de 1 Mai elemente noi izvorîte din dezvoltarea economică, socială și politică a țării. **„Ancorat în realitățile social-politice ale țării** — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu —, **partidul muncitorilor din România și-a spus cuvîntul față de marile probleme care frămîntau societatea românească din acea vreme, luînd poziție și preconizînd soluții în conformitate cu interesele de clasă, cu aspirațiile revoluționare ale proletariatului".**

În perioada următoare, ziua de 1 Mai, zi a solidarității clasei muncitoare, a exprimat totodată dorința fierbinte a maselor populare de a trăi în pace. Lupta împotriva războiului imperialist între marile puteri a înnobilat ziua de 1 Mai din anii primei conflagrații mondiale. Tocmai ziua de 1 Mai 1916 a fost aleasă de partid pentru manifestația împotriva puterilor imperialiste ale căror armate invadaseră o parte din teritoriul național. În condițiile create de Marea Unire din 1918 manifestațiile muncitorești de 1 Mai au devenit mai grandioase, reflectînd afirmarea tot mai puternică a clasei muncitoare și a partidului ei în viața social-politică a țării. Ele reflectau totodată unitatea muncitorească de pe întregul cuprins al țării, hotărîrea de a ridica lupta clasei muncitoare pe o treaptă superioară, corespunzătoare noilor condiții istorice ale României întregite.

Continuînd lupta de veacuri pentru eliberarea socială și națională, cele mai bune tradiții ale mișcării muncitorești și socialiste din România, partidul comunist, făurit în 1921, este în noile condiții istorice exponentul fidel al intereselor clasei muncitoare, ale întregului popor. Începînd din acest moment, clasa muncitoare, sub conducerea detașamentului său de avangardă, a fost prezentă și și-a spus cuvîntul în toate evenimentele mai importante ale țării, s-a situat în fruntea luptei pentru progres social.

O caracteristică a luptelor sociale din anii interbelici a reprezentat-o exprimarea unității de acțiune a clasei muncitoare, a colaborării dintre comuniști, socialiști și social-democrați, a luptei pentru Frontul Unic Muncitoresc. În ciuda numeroaselor obstacole și frămîntări, cauzate de existența în rîndul clasei muncitoare a mai multor organizații politice și profesionale, se poate spune că, în momentele hotărîtoare ale istoriei poporului nostru și ale mișcării revoluționare și democratice, clasa muncitoare din România a acționat strîns unit.

Afirmînd cerințele generale permanente ale maselor muncitoare, manifestațiile de 1 Mai, organizate de P.C.R., P.S.D. și celelalte organizații muncitorești, reprezentau un prilej de afirmare a dezideratelor vitale ale poporului român corespunzător fiecărei etape istorice. Dacă în anii crizei economice, demonstrațiile de 1 Mai s-au constituit ca părți componente ale marilor bătălii de clasă împotriva ofensivei capitalului intern și a monopolurilor străine, în perioada ascensiunii pericolului fascist extern și intern sărbătorirea zilei de 1 Mai s-a desfășurat sub semnul luptei împotriva acestuia, pentru apărarea libertăților democratice, a păcii, independenței naționale și integrității teritoriale a țării.

Un loc important în lupta pentru făurirea unității de acțiune a clasei muncitoare a revenit marilor bătălii de clasă din anii crizei economice, care au culminat cu luptele proletare din ianuarie-februarie 1933, organizate și conduse de partidul comunist. Unitatea de acțiune înfăptuită atunci, pe baza frontului unic, a creat condiții favorabile mobilizării maselor largi de oameni ai muncii — comuniști, socialiști, social-democrați, membri ai altor organizații și partide politice sau muncitori fără de partid — dînd luptelor o amploare fără precedent.

Nouăzeci de armindeni

perialiste, Partidul social-democrat dezvăluia primejdia în care se afla țara și milita pentru o politică de neutralitate.

„NOI TREBUIE SĂ FIM PURUREA GATA..."

„Zămislit într-o perioadă de avînt revoluționar, Partidul Comunist Român — creat prin hotărîrea Congresului de la 8 mai 1921, de transformare a partidului socialist în partid comunist — a ridicat pe o treaptă superioară lupta proletariatului și a celorlalte mase muncitoare, a dat un puternic impuls dezvoltării conștiinței lor de clasă, exercitînd o puternică influență asupra evoluției ulterioare a României contemporane" (Nicolae Ceaușescu : „Strînsa unitate cu poporul — chezășia victoriilor politicii partidului").

Anul 1921. Pregătirile pentru ziua de 1 Mai se desfășoară sub semnul congresului Partidului socialist, congres care, în 8 mai, avea să anunțe maselor largi crearea Partidului Comunist Român. Marile mișcări muncitorești ale Maiului precedent, greva generală din toamna aceluiași an au dovedit potențialul de luptă al proletariatului, capacitatea sa de organizare. Apelurile din prima pagină a ziarului **Socialismul** se întețesc. **„Tovarăși! Muncitori ! Sărbătoriți măreț ziua de 1 Mai ! Arătați că acum, mai mult decît oricînd, conștiința voastră de clasă e oțelită !"**

Presa socialistă a vremii înregistrează cotidian pulsul vremurilor. **„Vlăsia de la Regie. Scandalul de la manufactura de tutunuri „Belvedere", „Un notar bătăuș", „Sindicatele din Finlanda contra Amsterdamului", „Criza din minele de cărbuni din Slovacia". Socialismul** nr. 8 apare duminică, 1 Mai, în patru pagini. Rîvna cenzurii este atît de prezentă, încît spațiile albe rivalizează cu cele scrise. **„Comunismul — iată nădejdea copiilor noștri. Comunismul — iată chezășia libertății și a dreptății fiecăruia dintre noi".**

Apare în **Socialismul** Ordinea de zi a

Congresului. Relatări de la sărbătorirea Întîiului de Mai în țară. Printre ele : **„1 Mai la Jilava. Tovarășii noștri de la Jilava — în număr de 110 — au sărbătorit și ei pe 1-iu Mai. Au făcut un steag roșu. Pe o parte a ramurei roșii era scris : Socialiștii arestați la Jilava ; pe cealaltă parte, deasupra unui semn alegoric (spice de grîu, seceră și ciocan), au scris 1-iu Mai 1921".** Zi caldă de primăvară. La Iași **„s-au făcut multe arestări"**, iar la Timișoara s-au desfășurat **„ample manifestații de stradă".** Ziarul **Dimineața** relatează că în Capitală **„serbarea a durat pînă aproape de miezul nopții"** și că **„în țară, numărul manifestanților au fost de cîteva zeci de mii".**

8 Mai 1921 : crearea Partidului Comunist Român. Moment crucial pentru mișcarea noastră muncitorească. Unul din marile momente ale istoriei țării, încununarea procesului de maturizare și organizare politică a muncitorimii din România, care **„a dovedit încă odată că orice piedici i s-ar pune în cale, nu se va abate din drumul său".**

UN TRIST ÎNTÎI MAI

Trecuse peste un deceniu de la terminarea primului război mondial și Europa trăia neliniștile semănate de Hitler. În țară, gloanțele de la „Griviță" din ianuarie-februarie marcau atmosfera dinaintea armindenului. Printre articolele **Adevărului** de la începutul lui mai 1933, „Situația excepțional de grea a fabricilor de postavuri", „Hitleriștii își execută tovarășii — După von Papen, Căștile de oțel — După ele, Huggenberg", „Cazul Maniu lichidat?", îl întîlnim și pe cel intitulat **„Întîi Mai"** din care redăm începutul : **„Un trist Întîi Mai. Trist, firește, pentru muncitorimea internațională a cărei sărbătoare este. Muncitorii de pretutindeni trăiesc în atmosfera grea a șomajului, iar în Germania hitleristă sub loviturile dureroase ale unei bizare psihoze politice".**

Lumea nouă : **„Fascismul a devenit expresia politică a acestei ofensive a burgheziei care tinde la înscăunarea dictaturii capitaliste și la îngenuncherea clasei muncitoare și a democrației".**

Din cauza timpului ploios și rece, Comitetul central al secțiunilor din Capitală a hotărît să amine serbarea de 1 Mai pentru duminică 14 Mai. Adică în prima zi a Congresului P.S.D.

La București grupuri de muncitori și tineri au participat la numeroase serbări în pădurea Pantelimon, pădurea Andronache, în Dudești etc., iar un grup mai mare de muncitori, condus de comuniști, a manifestat în fața Ambasadei germane, protestînd împotriva fascismului. Măsurile coercitive ale guvernului n-au schimbat nimic din obiectivele de luptă ale partidului comunist, la Cluj, Brașov, Turda, Făgăraș, Galați, Baia Mare și alte localități din țară strîngîndu-se zeci de mii de muncitori, care au demonstrat că „puterea clasei lor stă în unire și organizare".

„UNIVERSUL ARDE-N FOC MOCNIT..."

Lumea nouă din 7 aprilie 1935 publică articolul „Contra fascismului". **„Trăim într-o fază de pronunțată ofensivă fascistă și interesele clasei muncitoare cer azi, mai mult ca oricînd, întărirea democrației, sprijinirea curentelor democratice chiar în tabăra burgheză, lupta pe toate căile și cu toate mijloacele împotriva fascismului și reacțiunii".**

O notiță de zece rînduri anunță, printre altele, că în România există 3 milioane de copii de școală și dintre aceștia doar jumătate „o și urmează" ; la Iași, Vida Voievod cerea nici mai mult, nici mai puțin „ca națiunea românească să fie acolo unde a ajuns Germania" ; un desen al lui Anestin înfățișa **pacea mondială făcînd echilibristică pe un tăiș de sabie ;** o poezie de I. Th. Ilea începea astfel : „Universul arde-n foc mocnit / Țări se zvîrcolesc pe stele". Va fi sau nu război ? se întrebau ziarele.

Anul 1936. Mai. Importante forțe polițienești sînt masate în fața sediilor organizațiilor muncitorești apărate de echipe mobile, iar străzile sînt împînzite de patrule. Pe stîlpi, pe coșuri de fabrici flutură steagulețe roșii. **Adevărul** din 1 Mai 1936 are sus, în dreapta, în manșetă, următoarele cuvinte : **„1 Mai — sărbătoare legală. Dar, în mod ilegal, s-a interzis sărbătorirea ei".** Peste tot în țară, întrunirile muncitorești sînt vegheate de tinerii uteciști. Mai tîrziu, spre vară membri ai Comitetului Central al U.T.C., activiști ai partidului, sînt arestați și judecați într-un proces inscenat la Craiova. În fața tribunalului din Brașov apare și tînărul Nicolae Ceaușescu, în vîrstă de 19 ani.

1 Mai 1939. Autoritățile au convocat pentru această zi primul Congres general al breslelor, mimînd astfel, într-un cadru oficial, unitatea dintre exploatatori și muncitori. Printr-o muncă bine organizată, înfruntînd pericolul terorii dictaturii regale, partidul comunist dezvăluie jocul regimului. Condusi de activiști de frunte ca Ilie Pintilie, Nicolae Ceaușescu, Constantin David, comuniștii au transformat acest 1 Mai într-o puternică manifestație de protest împotriva oficialităților. Excepțională capacitate de organizare a comuniștilor, dîrzenia și inteligența cu care au acționat în acest moment de vîrf al istoriei, nelăsîndu-se atrași de politica reformistă a cercurilor conducătoare, au arătat încă o dată că, în condițiile aspre de teroare fascistă și exploatare a capitalismului din țară, ei, comuniștii, au constituit singura forță consecvent revoluționară, care a apărat interesele naționale.

În apărarea independenței țării, a libertății tuturor popoarelor

Instaurarea dictaturii hitleriste în Germania, creșterea agresivității statelor fasciste și revizioniste, primejdia ce o reprezentau pentru România și pentru soarta popoarelor, pentru ființa lor națională, au determinat ca manifestările de 1 Mai să reprezinte înainte de toate ample acțiuni de protest împotriva pericolului fascist și de război, pentru apărarea integrității teritoriale a României, a independenței și suveranității patriei. Lupta pentru Front Unic Muncitoresc s-a împletit cu acțiunile pentru realizarea Frontului Democratic menit să grupeze pe aceeași platformă toate forțele patriotice. Experiența dobîndită pe linia realizării unității de acțiune la scară locală sau regională a deschis calea spre acțiuni comune la nivel național.

Partidul Comunist Român s-a situat în fruntea forțelor democratice patriotice, desfășurînd largi acțiuni politice pentru unirea organizațiilor politice și profesionale, a claselor și grupărilor sociale ale căror interese coincideau cu cele ale țării, ale democrației, într-un larg front național de luptă pentru apărarea independenței și integrității țării, pentru a bara calea fascismului și războiului. În acest sens, Partidul Comunist Român a reușit să polarizeze în jurul său cele mai largi forțe sociale antifasciste. El și-a lărgit contactele cu grupările și organizațiile democratice, a stabilit legături cu diferite fracțiuni ale forțelor politice burgheze și cu un mare număr de personalități politice. Rezultatul acestei activități s-a concretizat în crearea a zeci de organizații de masă democratice, antifasciste cum au fost : Comitetul Național Antifascist, Liga Muncii, Blocul Democratic, Frontul Plugarilor, Uniunea Oamenilor Muncii Maghiari (Madosz), Frontul Studențesc Democrat, Frontul Feminin.

Dînd expresie orientării tactice de făurire a unității de acțiune a clasei muncitoare, „Scrisoarea C.C. al P.C.R. adresată Comitetului Executiv al P.S.D. în 1935 sublinia : „Rolul nostru de proletari, rolul partidelor noastre ca partide muncitorești este să fim în fruntea acestei lupte. Succesul ei atîrnă numai și numai de unitatea proletară, de unitatea maselor. Această unitate e în curs și nimeni nu o va putea opri. Să ajutăm, să grăbim realizarea ei!"

Succesele obținute de partidul comunist în politica sa de realizare a Frontului popular antifascist au determinat o reacție puternică din partea Gărzii de fier — organizație teroristă de tip fascist, agentură a hitlerismului în România — în vederea împiedicării prin forță a manifestațiilor și demonstrațiilor clasei muncitoare, a celorlalte forțe democratice. Garda de fier și-a reorganizat grupuri teroriste, care, conform instrucțiunilor primite, au patrulat noaptea pe străzi, încercînd să împiedice difuzarea materialului propagandistic al P.C.R., au ocupat sediile organizațiilor clasei muncitoare, au devastat redacțiile unor ziare și reviste democratice. Acestor acțiuni teroriste ale Gărzii de fier, P.C.R. le-a răspuns prin organizarea marilor demonstrații antifasciste de la 31 mai 1936, din Capitală și din alte centre ale țării.

Sărbătorirea zilei de 1 Mai în anii 1936—1937 a reprezentat un puternic mijloc de lărgire a alianțelor preconizate de P.C.R. Participarea comuniștilor la întrunirile și la demonstrațiile organizate în acei ani de partidele național-țărănesc și radical-țărănesc a imprimat acestora combativitate, determinînd transformarea lor în manifestări antifasciste sub lozinca frontului popular.

Pe plan extern, anexarea de către Germania hitleristă a Austriei în martie 1938, accentuarea politicii expansioniste a fascismului german în sud-estul Europei după Conferința de la München, cotropirea Cehoslovaciei, iar pe plan intern recrudescența organizațiilor fasciste românești, au creat grave pericole pentru independența și integritatea teritorială a României, pentru viața maselor populare. În iunie 1938, C.C. al P.C.R. a elaborat și a difuzat în mase broșura cu titlul **„După Austria, Cehoslovacia"**, în care avertiza poporul că „Germania hitleristă se pregătește de noi atacuri, de noi cuceriri. Mijloacele și căile întrebuințate vor fi diferite. Scopul același: subjugarea economică și politică a tuturor țărilor și popoarelor, care trebuie să fie înhămate la carul marelui capital și al marii finanțe germane".

P.C.R. demasca grupările fasciste și profasciste atît din România cît și din celelalte țări europene, arătînd că ele intraseră în slujba lui Hitler și se transformaseră în agenturi naziste: „Unele din mișcările de extremă dreaptă, nu numai din România, Ungaria, Iugoslavia, Polonia, Cehoslovacia — dar chiar din Franța, Anglia sau Belgia sînt ceva mai mult decît «prietene» ale hitlerismului. Sînt instrumente plătite ale nazismului german și, ca atare, fac totul ca să-i ușureze lui Hitler planurile războinice. Azi se știe de pildă, se scria în broșura amintită, că Garda de fier este un simplu instrument al hitlerismului german. Partidele naționalsocialiste din celelalte țări nu sînt altceva".

Cînd la 19 septembrie 1938 drama Cehoslovaciei era în plină desfășurare, Comitetul regional pentru Ardeal și Banat al P.C.R. a adoptat o **Hotărîre cu privire la apărarea Republicii Cehoslovace,** în care arăta : „În aceste ceasuri serioase ale pericolului, cînd posibilitatea izbucnirii războiului bate la ușă, considerăm de datoria noastră să apelăm la popoarele noastre — la muncitori, țărani, burghezi deopotrivă — să le organizăm și să le conducem la luptă pentru apărarea țării, a păcii, a pîinii noastre (...) Atunci cînd noi apărăm independența și libertatea Cehoslovaciei ne apărăm pe noi înșine, apărăm pacea Europei împotriva dușmanului nostru comun, a fascismului intern".

La sfîrșitul anului 1938 și în anul 1939 Germania nazistă, folosindu-se în principal de Garda de fier, și-a intensificat presiunile asupra României, pentru angajarea ei în sfera de interese naziste.

Pe baza unei ample analize a noilor evenimente ce avuseseră loc pe plan intern și extern, Partidul Comunist Român a avertizat asupra accentuării izolării României pe plan internațional, cît și asupra pericolului unui atac iminent hitleristo-horthyst asupra țării noastre. În acest sens, ziarul „Scînteia" din 25 noiembrie 1938 scria: „România după München e mai mult ca oricînd — după fericita expresie a lui Iorga — «o țară pindită». Și pindită nu numai de corbii de pradă ai revizionismului maghiar, ci și de sălbateca fiară îmbătată de sîngele jertfelor sfîșiate, care este fascismul german (...) Nori grei se strîng deasupra țării noastre. Existența ei liberă este amenințată. Partidul nostru nu va cruța nici o sforțare, nici o jertfă, pentru a strînge laolaltă muncitorimea și a porni în fruntea ei la unirea tuturor forțelor dornice să apere pacea și independența României"

Nouăzeci de armindeni

ÎNTÎIUL CÎNTEC ROMÂNESC DE 1 MAI

Cuvinte de Const. Mille (1861—1927) **Muzica de At. Alexandrescu**

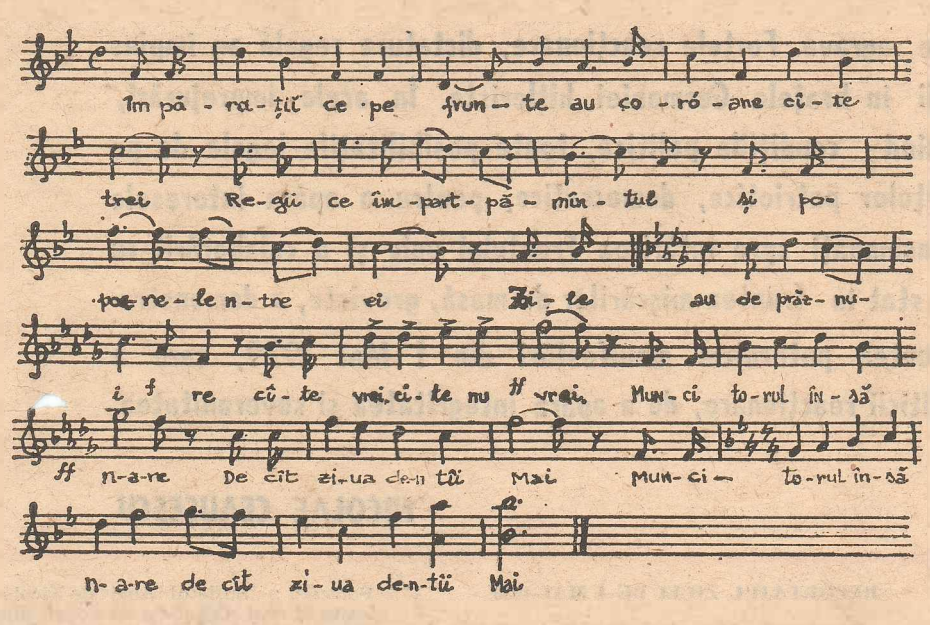

Împărații ce pe frunte au coroane cîte trei
Regii ce împart pămîntul și popoarele-ntre ei
Zile au de prăznuire cîte vrai, cîte nu vrai,
Muncitorul însă n-are decît ziua de-ntîi Mai

În istoria-omenească
Au stăpînii sărbători,
Ce sînt lacrime și sînge
Pentru bieții muncitori,
A înfrîngerei serbare
Și-a robiei trist alai !
Muncitorul însă n-are
Decît ziua de-ntîi Mai !

În această zi se-ntinde
Dantul clasei muncitoare,
În această zi s-arată
Forța ei covîrșitoare,
Și de aceea azi oriunde,
Pretutindeni, unde vrai,
Muncitorul vesel strigă :
Să trăiască întîi Mai !

Întîi Mai

Intinerită-i firea sub cer de primăvară,
Pe drum se-nșir-o oaste — e oastea proletară.
Nici zîngăniri de arme, nici sarbădă fanfară...
Ci ochii veseli cată : că-n albe slove-i scris,
Pe flamurile roșii, lumina unui vis.

Se duc cîntînd pe stradă și-n mintea tuturor
E-o dulce-nflăcărare de gînd mîntuitor.
Și tot mai blînd răsună cîntări molcomitoare :
Un vis ce își revarsă iubirea în popoare —
Iar primăvara cerne un colb mărunt de floare.

ION PĂUN PINCIO ■ **(1868—1894)**

Spre primăvară

Din streșini picură...
Și-un zvon de vremuri mari —
Să mai surid numai o clipă, —
Sculați, ai muncii proletari !

Din zările ce se deschid
Se duc neînțeleși ghețari —
Sub cer cu cîntece și flori —
Sculați, ai muncii proletari !

GEORGE BACOVIA ■

„PRIN FELUL CUM CREȘTEM, PRIN TOT CE GÎNDIM NOI HOTĂRÎM CUM VA FI VIITORUL"

1 MAI 1945. „Bucureștiul rîde, Bucureștiul e în sărbătoare". Astfel începea în ziarul „Scînteia" reportajul demonstrației maselor muncitoare de la primul Întîi Mai liber al țării. Alte trei evenimente marcaseră începutul înnoirilor, dînd acestui 1 Mai o strălucire deosebită : marea insurecție de la 23 August 1944, primul guvern revoluționar-democratic al României, condus de dr. Petru Groza, și reforma agrară. Erau trei pietre la noua temelie a țării, intrată în zodia reconstrucției. Lumea muncitorească din întreaga lume respira ușurată : Berlinul nazist era în pragul capitulării.

Din noianul de fapte dedicate primului 1 Mai liber spicuim cîteva din presa vremii.

● La Arad s-a înființat un teatru muncitoresc cu actori recrutați din rîndurile muncitorilor ● Muncitorii societății Moreni au hotărît să lucreze cîte o oră în plus pe zi pentru fondul construirii unui cămin cultural muncitoresc ● Deși luptă cu mari lipsuri de materii prime, ceferiștii orădeni repară zilnic între 15 și 20 de locomotive ● Minerii din Valea Jiu-

Continuare în pag. VII (18)

1 MAI

Muzica : Ciprian Porumbescu **Aranjament : Ioan D. Chirescu**

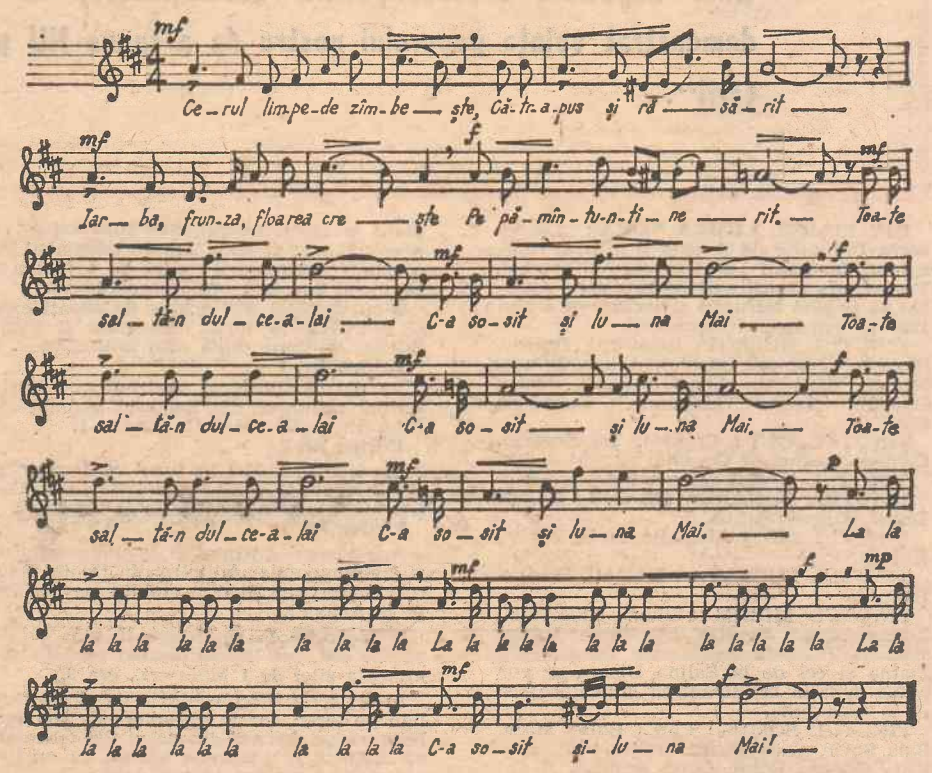

Cerul limpede zîmbește
Către-apus și răsărit,
Iarba, frunza, floarea crește
Pe pămîntu-ntinerit.

Refren :

Toate saltă-n dulce-alai
C-a sosit și luna Mai.
La, la, la...,
C-a sosit și luna Mai !

Ciocîrlia sus întoană
Al său viers de mînecat,
Rîndunica se re-ntoarnă
La căsciorul dezghețat.

Refren

Soarele voios pătrunde
În bordei ca și-n palat,
Întristarea se ascunde,
Sufletul mi-i ușurat.

Un NU hotărît politicii reacționare, fascismului, războiului

Campania politică a P.C.R. de sărbătorire a zilei de 1 Mai 1939 s-a desfășurat în condiții specifice, diferite de anii precedenți. Aceasta datorită faptului că autoritățile își propuseseră în acest an să imprime întrunirilor muncitorești un caracter legal. În acest scop, autoritățile au convocat, chiar în acea zi, un Congres al breslelor.

În aceste împrejurări, P.C.R. a găsit orientarea tactică cea mai potrivită, reușind, pe baza colaborării cu socialiștii și social-democrații, să transforme întrunirile și demonstrațiile din ziua de 1 Mai 1939 în puternice manifestații de protest împotriva pericolului fascist, pentru apărarea independenței și integrității teritoriale a patriei.

Pentru conducerea întregii acțiuni, s-a constituit o comisie alcătuită din cadrele de bază ale partidului, între care se aflau Ilie Pintilie, Nicolae Ceaușescu, Constantin David, Alexandru Iliescu, Teohari Georgescu ș.a. Prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, tînărul de 21 de ani, arăta încrederea pe care și-o cîștigase ca militant revoluționar, călit în mari confruntări politice și de clasă. Pentru realizarea acțiunii, partidul comunist a stabilit legături cu Partidul Social-Democrat, un rol deosebit avînd în această privință tovarășul Ștefan Voitec — membru marcant în conducerea P.S.D. — militant activ pentru crearea Frontului Unic Muncitoresc, pentru refacerea unității partidului clasei muncitoare din România. Comuniștii și-au intensificat, de asemenea, acțiunile politice în rîndurile membrilor partidelor burgheze, P.N.T. și P.N.L., chemîndu-i să participe la manifestațiile de 1 Mai.

În urmă cu 40 de ani, la 1 Mai 1939, Capitala căpătase un aspect aparte, impresionant prin marea mobilizare a forțelor proletare. Pe străzile orașului au defilat mii de oameni ai muncii, din piepturile cărora au răsunat cu putere chemările partidului comunist.

Evocînd desfășurarea zilei de 1 Mai 1939, soția comunistului Constantin David relata : „Coloanele de demonstranți, mii și mii de muncitori, meseriași, funcționari, intelectuali, femei, tineri, o adevărată înfrățire antifascistă, au urmat traseul Piața Romană, Calea Victoriei, Splaiul Independenței, Parcul Carol. În coloana textiliștilor, noi, comunistele de la fabrica „Jaquard", Elena Petrescu (Ceaușescu), Adela Petrescu și cu mine, lansam lozincile partidului nostru, care erau strigate de toate muncitoarele : **Trăiască 1 Mai, ziua muncii !, Jos Garda de fier !, Jos hitlerismul !, Trăiască Frontul popular antifascist !, Vrem România liberă și independentă !"**

În încheierea manifestației, care, potrivit programului, a avut ca punct final Parcul Libertății, s-a depus o coroană de flori pe Mormîntul Eroului Necunoscut — simbol al prețuirii pe care poporul român o acorda eroilor neamului, celor care aduseseră suprema jertfă pe altarul unității și independenței naționale.

Manifestări asemănătoare, cu caracter patriotic, antifascist și antirăzboinic, au fost organizate de muncitorii comuniști, socialiști și social-democrați în numeroase centre economice ale țării, cum au fost : Timișoara, Cluj, Iași, Constanța, Galați, Alba Iulia ; în localitățile miniere de pe Valea Jiului, la aceste întruniri, în alte localități din Transilvania, oamenii muncii români și maghiari, înfrățiți în luptă, au organizat în ziua de 1 Mai 1939, peste capul autorităților polițienești, mari întruniri, cu care prilej numeroși vorbitori s-au pronunțat pentru revendicări economice și politice. Mulți dintre muncitori s-au pronunțat împotriva politicii revizioniste promovate de guvernul horthyst, arătînd că oamenii muncii maghiari din România nu aprobă această politică și, ca și muncitorii români, **„nu au alte deziderate decît munca și libertatea".**

Manifestațiile antifasciste și antirăzboinice de la 1 Mai 1939 din România se înscriu ca momente însemnate în cadrul general al acțiunilor de masă revoluționare organizate și conduse de partidul comunist. Este deosebit de important faptul că în mod simultan, în această zi de 1 Mai 1939, comuniști, socialiști și social-democrați și-au unit glasul în apărarea drepturilor și libertăților democratice, împotriva primejdiei fascismului, a hitlerismului, și-au afirmat hotărîrea de a lupta cu fermitate și pînă la sacrificiul suprem pentru independența și suveranitatea de stat a României.

Unitatea de acțiune pe care P.C.R. a imprimat-o manifestațiilor revoluționare de masă de la 1 Mai 1939 constituia o perspectivă dintre cele mai promițătoare pentru activitatea politică de viitor a proletariatului român împotriva primejdiei fasciste, pentru apărarea independenței și suveranității naționale a patriei. **„Înainte !** — se adresa „Scînteia" (din iunie 1939) clasei muncitoare — **Comuniști și muncitori social-democrați, realizați și întăriți Frontul unic ! Munciți pentru concentrarea tuturor forțelor democratice și sincer patriotice într-un front larg combativ, împotriva dușmanului fascist din afară. a agenților hitleriști din țară (...) De munca voastră comună, tovarăși, de energia voastră, de fidelitatea voastră față de clasa muncitoare, față de poporul român depinde succesul acestei lupte mărețe de salvare a țării".** La rîndul său ziarul social-democrat „Lumea nouă" a consacrat, de asemenea, rînduri semnificative manifestațiilor de la 1 Mai 1939: **„Masele muncitorești, organizate și conștiente, n-au încetat un singur moment să facă propaganda necesară și să preseze asupra guvernanților în sensul menținerii păcii pe principiile de drept public care să asigure popoarelor libertatea și independența lor. Ele reinnoiesc de întîi mai 1939, apelul lor cald la colaborarea și solidaritatea popoarelor democrate și pacifiste, pentru ca prin forța lor să poată instaura în toată lumea un regim de cooperație egalitară, economică și politică — chezășia sigură a păcii generale".**

Puternica mișcare antifascistă și antihitleristă din România, al cărei promotor a fost Partidul Comunist Român, a profilat în opinia publică progresistă internațională imaginea unui popor profund atașat idealurilor de libertate și de independență națională, demn de tradițiile sale eroice și glorioase. Astfel, în ziarele „Daily Herald" din Marea Britanie și „Izvestia" din U.R.S.S., din 2 și, respectiv, 4 mai 1939, au apărut informații în care se arăta că în România, la 1 Mai, mii de muncitori au demonstrat în București sub lozinci antifasciste și antirăzboinice. La rîndul său, revista „Rundschau" din Basel (Elveția) a consacrat acestor manifestații un comentariu amplu, subliniind caracterul lor patriotic, hotărîrea clasei muncitoare din România de a apăra independența, suveranitatea națională și integritatea teritorială a țării : „Numeroase pancarte exprimau necesitatea apărării independenței și integrității țării, abrogarea tratatului economic cu Germania, alianța cu Franța, Marea Britanie și Uniunea Sovietică".

Marile manifestații antifasciste și antirăzboinice de la 1 Mai 1939 au constituit o nouă verificare, în practica luptei revoluționare, a justeții liniei politice, ideologice și tactice a partidului comunist, subliniind capacitatea sa organizatorică, legăturile strînse cu masele largi ale poporului.

Reportajul unei zi

DOUĂZECI DE MII DE BUCUREŞTENI DEMONSTREAZĂ ÎMPOTRIVA FASC

„În 1939 şi 1940, viaţa politică internaţională se agrava. Forţele reacţionare, dictatura regală au împins România spre o politică de izolare şi de aruncare a ţării în braţele Germaniei hitleriste. În acele împrejurări, partidul nostru a desfăşurat o intensă activitate, folosind condiţiile politice, toate posibilităţile legale de pe atunci pentru realizarea unui larg front al tuturor forţelor patriotice, democratice, pentru a apăra interesele naţionale ale ţării. Încă în aceşti ani s-au făcut paşi însemnaţi spre întărirea Frontului unic şi a colaborării cu alte forţe democratice. În aceste împrejurări, partidul a stat în fruntea mişcărilor de masă, greviste, a demonstraţiilor împotriva acestei politici antinaţionale, în fruntea puternicei manifestări din 1 Mai 1939, care a demonstrat voinţa poporului nostru de a spune NU politicii reacţionare, de a apăra integritatea şi suveranitatea ţării".

NICOLAE CEAUŞESCU

DIN ZIARUL LUMEA NOUĂ : „La cererea Uniunilor de breaslă şi în baza referatului favorabil al Ministerului Muncii, Preşedinţia Consiliului de Miniştri a aprobat să se ţină întruniri şi serbări de 1 Mai 1939 în următoarele localităţi :

ŢINUTUL BUCEGI : Bucureşti, Braşov, Ploieşti. Cîmpina, Buşteni, Azuga, Sinaia, Moreni. Zărneşti, Sft. Gheorghe, Buzău, Giurgiu, Turnu Măgurele, Zimnicea, Oltenița.

ŢINUTUL OLT : Craiova, Tr. Severin, Cetatea, Bechet şi Corabia.

ŢINUTUL MĂRII : Constanţa.

ŢINUTUL DUNĂREA DE JOS : Galaţi, Brăila. Tulcea, Sulina.

ŢINUTUL PRUT : Iaşi, Bacău, P. Neamţ, Buhuşi.

ŢINUTUL SUCEAVA : Rădăuţi, Cacica-Saline.

ŢINUTUL MUREŞ : Sibiu. Alba-Iulia, Zlatna, Uioara, Mediaş, Tg. Mureş, Turda. Muncitorii de la topitoarele de aur din Zlatna şi cei de la Salina Uioara se vor putea deplasa la întrunirea muncitorească de la Alba-Iulia.

ŢINUTUL SOMEŞ : Cluj, Baia Mare, Baia Sprie, Satu Mare, Oradea, Dej, Bistriţa, Cavnic, Băiuţ, Ocna Dejului.

ŢINUTUL TIMIŞ : Timişoara, Reşiţa, Bocşa-Montană, Bocşa-Română, Anina, Ferdinand, Nădrag, Jimbolia, Arad, Lugoj, Petroşani, Vulcan, Aninoasa, Lupeni, Petrila, Lonea, Hunedoara, Ghelar, Criştior, Călan, Săcărâmb, Telicul Inferior, Ormindea, Certej.

La BUCUREŞTI va avea loc, în sala Tomis, o întrunire a breslelor din Capitală.

Totodată la 1 Mai se va ţine şi congresul general al breslelor din toată ţara, într-o mare sală publică, la care vor participa 965 de participanţi... Cu ocazia întrunirii de 1 Mai şi congresului general al breslelor va veni în Bucureşti fanfara minierilor din Lupeni care va da concursul la ambele manifestaţii".

NOTA POLIŢIEI : În vederea comemorării zilei de 1 Mai, cînd organizaţiile muncitoreşti serbează „Ziua Internaţională a Muncii", autorităţile poliţieneşti au luat măsuri ca să nu se admită decît întrunirile autorizate.

Manifestaţiile de stradă, demonstraţiile. portul pancardelor, şi serbările cîmpeneşti fără autorizaţie sînt interzise.

În vederea preîntîmpinării răspîndirii de manifeste comuniste în jurul stabilimentelor militare, ca şi pentru împiedicarea oricărei propagande subversive ce eventual s-ar face de agenţii comunişti cu ocazia comemorării zilei de 1 Mai a.c. Serviciul S. a luat următoarele măsuri :

S-au destinat trei echipe de agenţi care să patruleze în jurul cazărmilor şi instituţiilor militare, după cum urmează :

Echipa Nr. 1

Va patrula în jurul cazărmilor şi instituţiilor militare din Sectorul Malmaison, conform graficului de la Anexa 1.

Echipa Nr. 2

Va face patrulări în jurul cazărmilor şi stabilimentelor militare din Sectorul Cotroceni, conform schiţei de la Anexa 2.

Echipa Nr. 3

Are aceeaşi misiune în jurul cazărmilor şi stabilimentelor militare din Dealul Spirei, conform graficului stabilit pe schiţa de la Anexa 3.

Supravegherea va începe în ziua de 30 aprilie crt., ora 20, continuînd pînă în dimineaţa zilei de 1 Maiu crt., ora 9.

În tot acest timp, echipele vor fi controlate pe teren, iar în apropiere de comuna Militari, pe drumul din dosul Pirotechniei, va staţiona o grupă de agenţi, cu misiunea de a interveni în caz de nevoie.

CONFORM PROGRAMULUI, tipărit şi difuzat într-un număr de 1 000 de exemplare, participanţii la întruniri şi la congres urmau să se întîlnească în Piaţa Romană, de unde, în frunte cu oficialităţile, trebuiau să defileze prin faţa Palatului regal. În concepţia guvernanţilor, ziua de 1 Mai urma să se desfăşoare într-un cadru paşnic şi legal şi să „evidenţieze", în acest an, unitatea de interese dintre regim şi masele populare, o „armonizare" şi o „lichidare" a contradicţiilor, a luptei de clasă.

LUPTA DE CLASĂ. organ teoretic al C.C. al P.C.R. : Este meritul Partidului Comunist Român că în aceste condiţii, înfruntînd teroarea dezlănţuită împotriva sa, raziile, arestările, cenzura, coloanele de poliţişti, a găsit din nou orientarea tactică cea mai potrivită, reuşind, pe baza colaborării cu socialiştii şi social-democraţii, să dejoace intenţiile autorităţilor, să transforme întrunirile şi demonstraţiile din ziua de 1 Mai 1939 în puternice acţiuni de protest contra regimului de dictatură regală, împotriva fascismului şi pregătirilor de război, pentru apărarea independenţei, suveranităţii naţionale şi integrităţii teritoriale a patriei.

REPORTAJUL ZILEI DE 1 MAI 1939

Dimineaţă. Atmosferă calmă. La Patriarhie începe slujba religioasă, marcînd caracterul oficial al acestei zile de luni, 1 Mai, 1939. Ziarul „Timpul" dă următoarea prognoză meteorologică : „Presiunea în creştere cu 2—3 mm. În jumătatea de răsărit a ţării, timpul se va menţine frumos cu cerul mai mult senin şi vînt slab din sectorul estic. Temperatura staţionară". Un nor încărcat de ploaie mătură cu umbra sa Piaţa Romană şi dispare dincolo de clădirea Academiei de înalte studii comerciale şi industriale. Bărbaţii poartă în piept cocarda primăverii — florile de mărgăritar. Aer sărbătoresc, mai puţin agenţii poliţiei care împînzesc drumurile ce duc spre sălile Tomis, Eintracht şi Palatul regal. Bat clopotele Mitropoliei. Întreaga presă mondială, scrie ziarul „Universul", comentează discursul de vineri al lui Adolf Hitler. Cine va urma după Cehoslovacia ? Nici un cuvînt despre recentul tratat româno-german care deschide calea subordonării economiei româneşti intereselor politicii agresive hitleriste. Se aude primăvara viind şi ziua de azi ar putea atenua, dacă totul va decurge după măsurile luate de aparatul de represiune, opoziţia populară. Membrii Partidului Comunist n-au dormit, în seara precedentă, la adresele cunoscute. Poliţia n-a putut opera arestările obişnuite în astfel de împrejurări. Se fac pregătiri pentru a „surprinde" pe peliculă momentul cînd regele va apărea în balconul Palatului pentru a primi „salutările de simpatie" ale demonstranţilor. Comisia de organizare conspirativă a sărbătoririi zilei de 1 Mai, care avea sarcina să transpună în fapte programul partidului, sistase, în ultima săptămînă, orice adunări de partid. Sîmbătă, 22 aprilie, scria ziarul „Lumea Nouă", ora 8 seara, a avut loc la sediul breslelor îmbrăcăminte şi pielărie din strada Uranus 138 o şezătoare literară. Au declamat : Ceauşescu Nicolae : „Pădure tînără şi verde" de George Coşbuc, Elena Petreşcu : „Sufletul Anei" de Nicolae Deleanu şi alţii. Organele de poliţie din Tîrgu Mureş raportează că pentru congresul general al breslelor, muncitorii din breslele locale au desemnat delegaţi din rîndurile membrilor şi simpatizanţilor partidului comunist. Raportul telefonic al Inspectoratului de poliţie al ţinutului Dunărea de Jos indică drept participanţi la congres pe Apostol Dănilă, Bucur Ion, Spiridon Dragomir şi Druga Constantin, muncitori din Galaţi pe care autorităţile represive locale îi descriu ca drept „suspecţi pentru comunism". Comisia conspirativă de organizare, din a cărei conducere face parte şi tînărul Nicolae Ceauşescu, hotărîse cu toată activitatea pentru pregătirea sărbătoririi zilei de 1 Mai „să se desfăşoare în cadrul şi prin breslele muncitoreşti". Se indica, totodată, folosirea tuturor mijloacelor posibile — „prin asociaţiile profesionale, cercurile culturale, sportive şi orice alte organizaţii legale în care partidul comunist are influenţă şi membrii săi" — „pentru sărbătorirea zilei de 1 Mai în cadrul programului aprobat de autorităţi ; dar pentru îndeplinirea programului partidului comunist". Prezenţa tovarăşului Nicolae Ceauşescu în Comisia conspirativă de organizare poartă în sine semnificaţia preţuirii pe care partidul o acorda meritelor personale, discernămîntului său politic, dîrzeniei şi intransigenţei revoluţionare pe care le probase în numeroase împrejurări, dar şi grija pentru realizarea obiectivelor strategice şi tactice pe care P.C.R. le urmărea în această epocă istorică anume : înfăptuirea unităţii de acţiune a clasei muncitoare, reorganizarea Uniunii Tineretului Comunist şi crearea Frontului popular antifascist, organism politic menit să salvgardeze independenţa, suveranitatea naţională şi integritatea teritorială a poporului român. Or, experienţa pe care o aducea tînărul comunist — în calitate de membru al Comitetului naţional antifascist, de militant recunoscut pentru realizarea Frontului Unit Muncitoresc în cadrul breslelor,

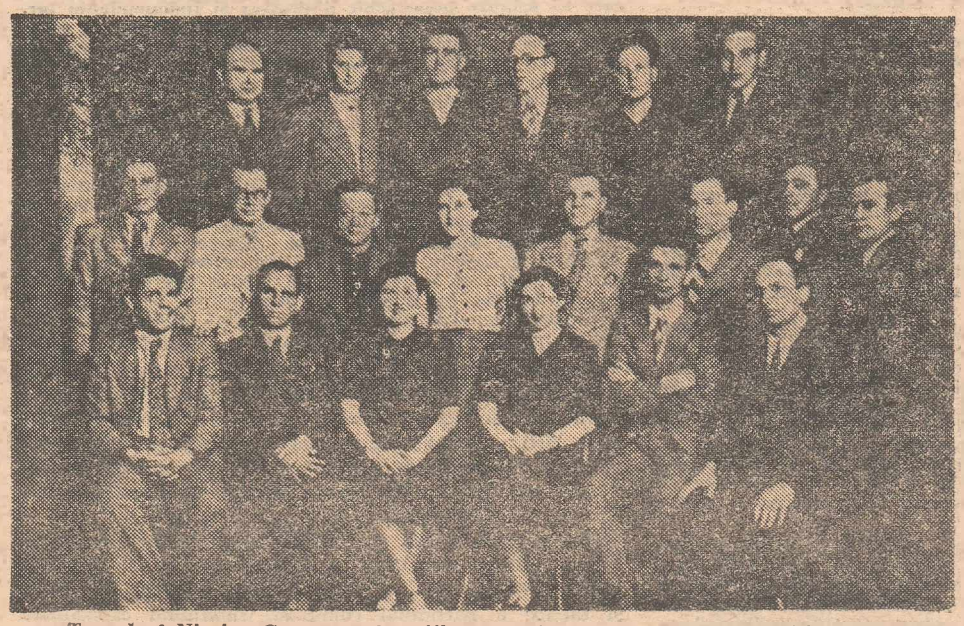

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu în mijlocul unui grup de activişti ai P.C.R. în 1939

O altă imagine semnificativă din cronica acelui an fierbinte : Tovarăşul Nicolae Ceau grup de tineri revoluţionari cu ocazia unei acţiuni cultural-educative

eroice: 1 Mai 1939

MULUI, PENTRU LIBERTĂȚI DEMOCRATICE ȘI INDEPENDENȚA ROMÂNIEI

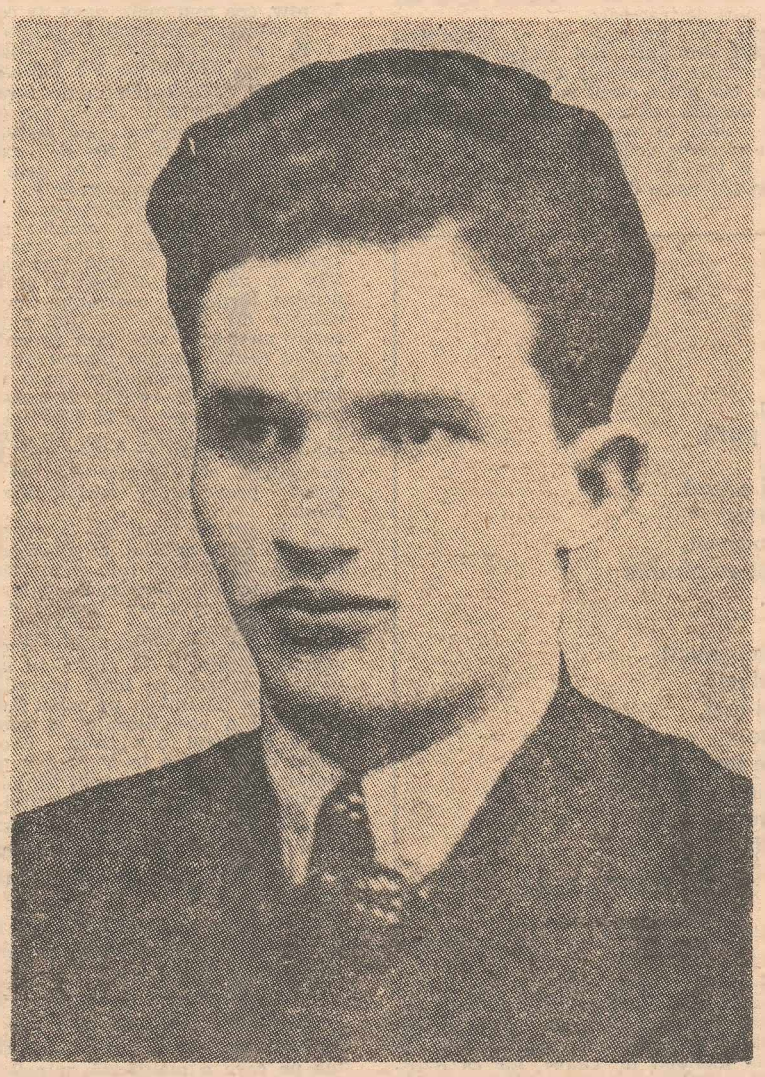

Inimă tînără, inimă vitează în viitoarea luptelor revoluționare. Tovarășul Nicolae Ceaușescu în septembrie 1939 la cîteva luni după marea manifestație antifascistă de la 1 Mai, în organizarea căreia a avut un rol proeminent

sfîrșit, de conducător al Comisiei centrale de refacere a U.T.C. — era evidentă și, așa cum au dovedit-o evenimentele, și-a găsit o strălucită confirmare în acțiunile revoluționare memorabile de la 1 Mai 1939. (1 Mai 1939. Editura Politică, 1974) Rapoartele poliției sînt liniștitoare : demonstrația va marca fără dubiu sprijinul popular de care ar vrea să se bucure regimul carlist. Ultimele instrucțiuni privind modul de participare la acțiunile autorizate sînt transmise de Comisia conspirativă cu cîteva ore înaintea începerii demonstrației. Potrivit acestor indicații, secretarii organizațiilor raionale de partid au primit sarcina de a mobiliza întreg activul partidului comunist din București și alți muncitori revoluționari (socialiști, social-democrați sau fără de partid) „care sînt cunoscuți maselor muncitorești și care prin activitatea lor politică ori sindicală se bucură de autoritate". Ei trebuie să se deplaseze în cartierele proletare din Capitală : Grivița, Rahova, Văcărești etc. pentru a mobiliza la acțiune întreaga muncitorime. O parte din activul partidului din București primește sarcina de a participa la întrunirea din sala Tomis unde, ocupînd cele patru colțuri ale sălii și balcoanele, trebuie să sprijine pe oratori și să mobilizeze masele în jurul chemărilor partidului comunist. Cealaltă parte, postată pe traseul ce urma să-l străbată demonstranții, primește sarcina de a se încadra în coloana de defilare în așa fel încît „partidul să fie prezent pe toată lungimea coloanei". Comentînd ulterior evenimentele de la 1 Mai, organele de poliție vor atribui succesul obținut de muncitorime în această zi, printre altele, și noii tactici organizatorice aplicate de P.C.R. „Motivele care au determinat pe cei din Comitetul Central să procedeze prin surprindere — se arată într-un astfel de comentariu — sînt următoarele : C.C. era convins că, dacă directivele partidului veneau cu o oră mai devreme, Ministerul de Interne contramanda sărbătorirea zilei de 1 Mai".

Ora 9. Pe Calea Călărași și străzile vecine, grupuri de cetățeni se grăbesc spre sala Tomis, scrie ziarul „Scînteia". Lîngă biserica Sf. Vineri — agenți, lîngă Tomis — agenți, toată poliția Capitalei e pusă în picioare pentru a împiedica sărbătorirea Întîiului Mai ca zi de luptă a clasei muncitoare. Sala Tomis și curtea sînt arhipline. Sînt aici sindicaliștii din strada Dîrstorului, din Izvor, Uranus, meșteșugari, funcționari particulari și alții care cu greu își fac loc spre intrare. Deasupra mulțimii, comuniștii, muncitorii social-democrați înalță pancarde cu revendicări muncitorești și antifasciste : **Vrem opt ore de muncă !, Cerem mărirea salariilor !, Trăiască independența națională a țării !, Să apărăm granițele împotriva agresorului hitlerist !, Jos fascismul !, Vrem front patriotic !, Unire cu toate popoarele democratice !**

Un agent de poliție notează cuvintele muncitorului Simion Rusu : „Muncitorimea este baza păcii, atît de dorită azi. Ea va ști să-și facă datoria patriotică, apărînd cu fermitate granițele țării față de un eventual atac al agresorilor fasciști". Agentul completează : „Aceste cuvinte au fost îndelung aplaudate". După terminarea întrunirii, oamenii muncii, încolonați, parcurg străzile Capitalei, îndreptîndu-se spre sala Aro, unde are loc primul congres general al breslelor. La congres participă, din partea guvernului, ministrul muncii, prof. Mihai Ralea, și președintele Consiliului de Miniștri, Armand Călinescu. Ioan Flueraș citește moțiunea congresului care „hotărăște" ca toți membrii breslelor ai căror reprezentanți participă la acest congres să contribuie cu întreg cîștigul lor pe o zi pentru mărirea fondului de înzestrare a armatei și de apărare a integrității țării. Promptitudinea cu care proletariatul român răspunde la mobilizarea armată, cît și gestul de a contribui material la eforturile de apărare a țării îl impresionează pe Armand Călinescu : „Avem o muncitorime minunată și însuflețită de sentimentul patriotic și național. Am spus-o și altădată, o repet și astăzi — generația care ne-a precedat a avut nobila misiune de a realiza unitatea națională. Generația noastră a răspuns la datoria ei de a se sacrifica pentru păstrarea ei. Ce este rezistența noastră, a avut prilejul să simtă toată lumea ; toți cei care au văzut elanul patriotic cu care rezerviștii noștri au alergat la cazărmi au putut să înțeleagă. Iar acea mișcare care de pretutindeni se schițează, de la cea mai modestă manifestare pînă la cea mai largă, care constă în opera de contribuție pentru apărarea țării, este cea mai strălucită dovadă a stării noastre de spirit... Cînd însă se va schița de undeva o încercare de atingere a teritoriului nostru, ea se va izbi de cea mai hotărîtă și cea mai neclintită rezistență... Această politică nu este numai politica guvernului sau politica unui grup de oameni : aceasta este politica țării, este politica națională. „Referindu-se la aceste eforturi de realizare a unității naționale împotriva primejdiei fasciste și de război, pentru apărarea independenței și integrității teritoriale a patriei, mai tîrziu, tovarășul Nicolae Ceaușescu va sublinia că, paralel cu înfăptuirea unității de acțiune proletare în breslele profesionale, clasa muncitoare a reușit în condițiile complexe ale acelor ani, să lărgească cadrul de colaborare cu elementele de stînga, „cu forțele democratice din rîndul partidelor burgheze, precum și cu unii membri ai guvernului de dictatură regală".

Cea de-a treia întrunire are loc în sala Eintracht. Ca și în sala Tomis, luările de cuvînt au aceeași notă gravă și fermă: necesitatea restabilirii drepturilor și libertăților democratice, pericolul fascist și de război, necesitatea unității de acțiune a clasei muncitoare. Concurența aspră din partea marilor capitaliști, povara impozitelor, ca și influența luptelor revoluționare ale proletariatului și ale detașamentului său de avangardă — Partidul Comunist Român — fac din numeroși meșteșugari participanți activi la mișcarea muncitorească din România.

Ora 12. Participanții la întrunirile din sălile Tomis și Eintracht și la congresul general al breslelor se adună în Piața Romană. Sînt aproximativ 4 000—5 000 de oameni, bărbați, femei, tineri, muncitori și meșteșugari, intelectuali progresiști, oameni fără de partid, comuniști, social-democrați. Coloana de demonstranți urmează traseul Piața Romană — Calea Victoriei — Splaiul Independenței — Bulevardul 1848 — Bulevardul 11 Iunie — Parcul Libertății. Dintr-o notă a poliției : „„Printre manifestanții breslelor s-au strecurat grupe compacte de comuniști care în timpul parcursului au strigat cunoscutele lozinci comuniste. Ajungînd în dreptul Prefecturii de poliție, comuniștii, avînd pumnul ridicat, au scandat : „Jos fascismul !", „Jos Mussolini !"" Coloana ajunge să numere acum în jur de 20 000 de oameni. Conform programului prestabilit, regele Carol al II-lea iese în balconul palatului să primească salutările de simpatie. Din aceeași notă a poliției : „Elementele comuniste intercalate în coloană, în timpul manifestării pe traseu, defilau cu pumnul strîns strigînd lozinci comuniste ca : **Vrem pace !, Jos războiul !, Jos fascismul !, Trăiască Frontul Unic al muncitorimii !, Trăiască muncitorimea unificată !, La ghilotină cu Hitler și cu Mussolini !, Amnistie politică generală !** și altele. Amenințările organelor represive rămîn fără rezultat". La toate aceste manifestațiuni, vor scrie rapoartele polițienești, au răspuns organele noastre de poliție, iar ca drept răspuns uralele continuau mai tare . Calea Victoriei are aspectul unui cîmp de manifestație revoluționară. Se scandează : **Jos Garda de fier ! Jos gardismul ! Jos agenții hitleriști !, Jos agenții trădători de țară ! Jos Hitler !, Jos Mussolini !, Trăiască Frontul popular antifascist !**

În Parcul Libertății, într-o atmosferă de puternic entuziasm patriotic, s-a depus o coroană de flori la Mormîntul Eroului Necunoscut — simbol al prețuirii pe care poporul român o dă eroilor neamului, celor care aduseseră suprema jertfă pe altarul unității și independenței naționale.

Comisia conspirativă de organizare hotărăște să continue acțiunile revoluționare și în după-amiaza aceleiași zile, în cadrul serbărilor cîmpenești. Dintr-o notă a poliției : „Ieri după-amiază, la stadionul Ministerului Muncii din Parcul Veseliei, a avut loc serbarea cîmpenească a muncitorilor din Capitală, pentru ziua de 1 Mai. La sfîrșitul serbării, Iliescu Eftimie și Nicolae Ceaușescu, ultimul fost condamnat trei ani închisoare pentru activitate comunistă, pedeapsă executată, au strigat lozinca comunistă Trăiască Frontul Popular". În pădurile din jurul Bucureștiului, notează ziarul „Timpul", mii de muncitori, meșteșugari, funcționari publici s-au bucurat de întîia zi a primăverii ; n-au fost neglijate problemele politice la ordinea zilei : pericolul fascismului și al războiului, necesitatea unității naționale.

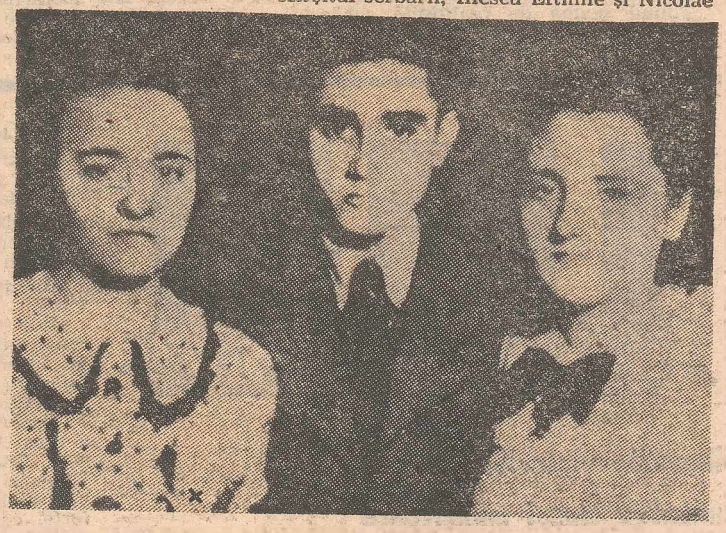

Între eroii tineri ai acelor ani eroici — utecista Elena Petrescu, azi militanta de frunte a partidului și statului nostru, tovarășa Elena Ceaușescu

ECOURI INTERNE ȘI INTERNAȚIONALE

Comentarii ale cercurilor guvernamentale : „În timpul cît muncitorimea a defilat nu s-a înregistrat nici o manifestare favorabilă guvernului, nici chiar pentru M.S. regele". „A fost un spectacol unic în analele regimului, cînd în plin centrul Capitalei, la cîțiva pași de suveran, dintr-o coloană în fruntea căreia se afla ministrul muncii, s-au strigat lozinci proprii extremei stîngi". „Muncitorii au fost cei ce au imprimat adevărata semnificație zilei de 1 Mai, și nu autoritățile". **Daily Herald** din Marea Britanie și **Izvestia** din U.R.S.S. : „În România, la 1 Mai, 20 000 muncitori au demonstrat în București sub lozinci antifasciste și antirăzboinice". **Rundschau** din Basel : „Manifestările de 1 Mai din București și din provincie au relevat intensificarea activității antifasciste a maselor, ca și o creștere a influenței partidului comunist, a capacității sale de a mobiliza masele".

N. CRISTACHE ■

Coloanele marii manifestații de la 1 Mai 1939 din Capitală

Nouăzeci de armindeni

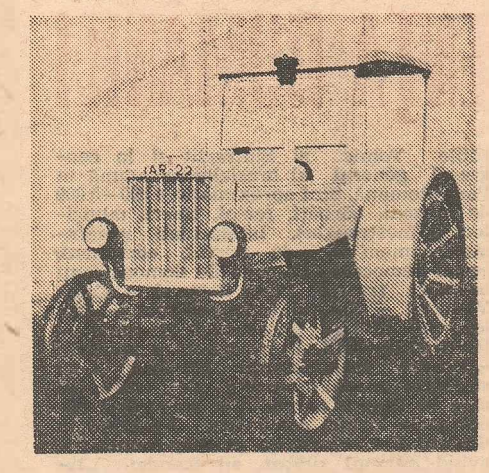

1 Mai 1947. Întiiul tractor românesc — simbol al devenirii industriei și agriculturii țării în anii socialismului.

lui și-au propus să extragă 20 000 tone de cărbune ● Plugarii din județele Dolj și Romanați s-au luat la întrecere pentru îndeplinirea înainte de 1 Mai a planului de însămînțări.

Se împlinise, totodată, la acest 1 Mai un an de la crearea Frontului Unic Muncitoresc, elementul care a făcut posibilă unirea tuturor forțelor democratice, patriotice ale țării.

Anul 1947, „anul marii bătălii pentru învingerea greutăților economice". Una din principalele lozinci ale zilei de 1 Mai suna astfel : „Cu fața la producție". Eroismul în muncă devenea un fapt cotidian : lucrînd cîte 16 ore pe zi și primind pîine doar de patru ori pe săptămînă, muncitorii de la Reșița au reclădit cuptorul nr. 2 ; primele 30 de tractoare românești erau gata pentru defilare și apoi pentru ogor.

Un an mai tîrziu, Congresul din februarie hotărăște făurirea Partidului Muncitoresc Român, devenit la Congresul al IX-lea Partidul Comunist Român.

Bumbești-Livezeni, Agnita-Botorca, Salva-Vișeu.

„Hei-rup, hei-rup, sparg munți de fier, în munca de brigadier", „Cu partidul nostru-n frunte, spargem munte după munte", „Cu sapa și cu lopata vom da șantierul gata". În anul 1950 producția industrială globală a țării depășește cu 47 la sută nivelul anului 1938. Ținînd seama de realitățile concrete ale țării, Partidul Comunist Român pune în centrul activității sale politica de industrializare socialistă. Apar industrii și meserii noi. Planul economic pe anii 1951—1955 a dus la dublarea producției industriale față de 1950.

Între 1960 și 1965, în București au fost construite peste 40 de întreprinderi și secții noi, 77 000 de locuințe din fondul de stat, 1 250 săli de clasă, cămine studențești cu aproximativ 10 000 de locuri, cantine pentru 8 000 de studenți.

Presa anului 1965 înregistrează cu consecvență succesele cotidiene ale industriei. O scurtă retrospectivă a faptului de muncă ne dă totuși dimensiunea timpului.

● La Constanța, între cele două cvartale de locuințe, Tomis I și Tomis II, ridicate și ele de curînd, se înalță un nou spital cu 1 000 de paturi ● Un colectiv de sondori, tehnicieni și ingineri au încheiat cu succes săparea unei sonde la Govora, la adîncimea de 5 006 metri ● În zona de sud-est a Brașovului au început în aceste zile lucrările de organizare a șantierului de locuințe „Steagul Roșu-3" ● În întîmpinarea Congresului partidului, la marginea Galațiului se înalță într-un ritm viguros noua cetate de oțel a țării : Combinatul siderurgic ● O nouă linie electrică de înaltă tensiune a fost dată în folosință între Borzești și Galați pe distanța de 138 kilometri ● La „Tractorul" Brașov au fost realizate pînă azi cinci tipuri de tractoare.

Ultimii cincisprezece ani ai dezvoltării României sînt anii unui imens salt calitativ în toate domeniile vieții social-economice. Un salt a cărui unitate de măsură pot fi delicate aparate electronice construite astăzi în serie sau gigantice petroliere a căror construcție presupune, ea însăși, o variată și ultramodernă industrie constructoare de mașini, o foarte dezvoltată industrie grea. Saltul acesta calitativ ne-a făcut competitivi în întreaga lume și această competitivitate se traduce azi într-o participare multilaterală a țării la circuitul mondial de valori. Iar ca o rezultantă a tuturor acestor realizări, traiul, calitatea vieții noastre s-a îmbunătățit continuu. Răspundem prin fapte, pentru că fapta este sursa devenirii ; răspundem prin fapte pentru a demonstra superioritatea organizării socialiste a societății.

Sărbătoare a muncii înseamnă sărbătoare a faptei.

Iată în acest sens cîteva din faptele anului care a trecut, fapte luate la întîmplare din colecțiile ziarelor : ● Petrolierul „Independența" de 150 000 tdw, cea mai mare navă de construcție românească, a plecat în prima ei cursă ● La Întreprinderea de utilaj petrolier din Tîrgoviște s-a fabricat pentru prima dată instalația de foraj în cariere FC-60 ● La Craiova a fost inaugurată o modernă sală polivalentă cu o capacitate de 2 000 de locuri ● În județul Neamț au fost date în folosință 5 000 de apartamente.

Și iată cîțiva din parametrii viitorului pe care îl construim astăzi : ritmul de creștere a producției nete va spori în acest an cu 11,5 la sută față de 1978 — fapt ce va situa România, și în viitor, printre țările cu economia cea mai dinamică din lume ; venitul național va crește cu 8,8 la sută față de anul trecut, creînd astfel condiții pentru o sporire cu 6,4 la sută a veniturilor reale ale populației ; fondurile sociale de consum pe o familie vor crește de la 9 200 lei, în 1978, la 9 700 lei, în 1979 ; se vor construi de către stat 236 000 apartamente și 12 000 garsoniere, cifre superioare, pe total, cu 76 000 prevederilor inițiale ale cincinalului.

34 de ani au trecut de la primul 1 Mai liber pe acest pămînt. O epocă scurtă dar plină de înfăptuiri. Sub conducerea partidului comunist, România a întors o nouă filă a istoriei sale : epoca dezvoltării. Epoca de grandioasă construcție în care s-a angajat țara, dinamismul acestei construcții, ritmurile ei înalte au stîrnit interes și respect pe toate meridianele lumii. Acest dinamism pe calea făuririi noii civilizații a socialismului și comunismului a cunoscut o vigoare excepțională odată cu alegerea în fruntea partidului și statului nostru a tovarășului Nicolae Ceausescu. A revoluționarului care la 19 ani sfida teroarea polițienească a guvernului burghez, a comunistului care și-a închinat întreaga viață cauzei clasei muncitoare.

Sînt toate acestea fapte cu care poporul român cinstește ziua muncitorilor din întreaga lume.

Sînt toate acestea fapte ce dovedesc stima și prețuirea de care se bucură România în lume, precum și solidaritatea pe care o manifestă muncitorii ei cu ceilalți muncitori ai lumii, fapte întru cinstirea zilei de la a cărei primă sărbătorire se împlinesc acum 90 de ani.

RĂZVAN BÂRBULESCU ■

În mai

(fragment)

Azi minuim o mașină, un plug,
Un condei, o idee ce arde cu pară,
Mîine-poimîine noi vom mînui
Complexe întregi de mașini și o țară.
Această răspundere-i fără sfîrșit,
Pe noi ne privește atent tot poporul,
Prin felul cum creștem, prin tot ce gîndim
Noi hotărîm cum va fi viitorul.

Atunci, puri și mîndri, cînd vom apuca
Frînele vremii în palme ca-n clește,
Nu-i vom ierta pe cei răi și cei lași,
Vom răsădi tot ce încă lipsește.
Astăzi, în creșterea noastră de mai,
Sporiți-vă forța simțirii și-a minții,
Sorbiți însetați și cu cugetul treaz
Cele ce pot să ne-nvețe părinții.

NICOLAE LABIȘ ■

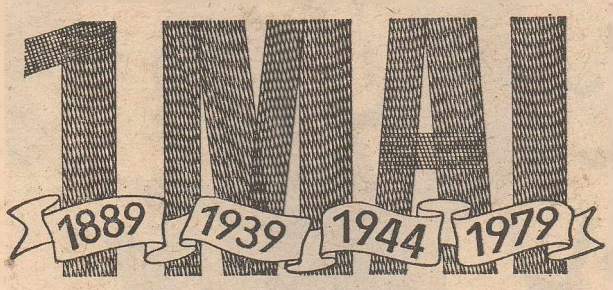

Chezășia victoriei — unitatea clasei muncitoare

Partidul Comunist Român s-a ridicat de la început cu hotărîre împotriva regimului de dictatură fascistă, a dominației Germaniei naziste și a războiului contra Uniunii Sovietice. „Poporul român, jefuit și înfometat de către dictatura militară în interesul Germaniei fasciste n-a vrut și nu vrea acest război — se arăta în manifestul pe care C.C. al P.C.R. l-a elaborat și difuzat în mase la 27 iunie 1941. El a fost aruncat în acest măcel tîlhăresc sub cea mai feroce teroare". În asemenea împrejurări partidul comunist a elaborat tactica de luptă, stabilind ca obiective: răsturnarea regimului antonescian; formarea unui guvern al independenței naționale, compus din reprezentanți ai tuturor forțelor patriotice; ieșirea României din războiul antisovietic și alăturarea ei la coaliția Națiunilor Unite ; alungarea trupelor hitleriste din țară și eliberarea părții de nord a Transilvaniei ; recucerirea libertăților cetățenești și democratice ș.a. Garanția realizării acestor obiective consta în făurirea unității de acțiune a clasei muncitoare prin acțiunea comună a P.C.R. și P.S.D. ca și a înființării unui Front Unic Național antihitlerist al poporului român, la care să participe toate partidele, grupările și cercurile politice antihitleriste.

În toamna și iarna anilor 1943—1944 au continuat tratativele între conducerile P.C.R. și P.S.D., tratative finalizate la mijlocul lunii aprilie 1944, prin făurirea **Frontului Unic Muncitoresc.** De comun acord, conducerile celor două partide au hotărît ca vestea realizării F.U.M. să fie adusă la cunoștința opiniei publice prin manifestul de 1 Mai difuzat în întreaga țară, care glăsuia:

„Muncitorimea își strînge astăzi rîndurile în front unic, la noi ca pretutindeni. În ziua de 1 Mai, ziua ei de luptă și de speranță, muncitorimea organizată, unită de la comuniști pînă la social-democrați și neorganizați, întreg poporul român, toate clasele și păturile sociale, toate partidele și organizațiile, indiferent de culoare politică, credință religioasă și apartenență socială, la luptă hotărîtă pentru :

Pace imediată !

Răsturnarea guvernului Antonescu ! Formarea unui guvern național din reprezentanții tuturor forțelor antihitleriste !

Izgonirea armatelor hitleriste din țară, sabotarea și distrugerea mașinii de război germane, sprijinirea Armatei Roșii eliberatoare.

Alianța cu Uniunea Sovietelor, Anglia și Statele Unite. Pentru o Românie liberă, democratică și independentă".

Făurirea Frontului Unic Muncitoresc a întărit rolul conducător al clasei muncitoare în mișcarea de rezistență antihitleristă din România, a exercitat o puternică influență asupra celorlalte clase și grupări politice în sensul grăbirii procesului de unire a tuturor forțelor antihitleriste în vederea doborîrii regimului antonescian, a scoaterii țării din războiul împotriva Națiunilor Unite și a întoarcerii armelor contra Germaniei hitleriste și Ungariei horthyste. Frontul Unic Muncitoresc a devenit pilonul fundamental pe care s-a clădit larga coaliție de forțe, ce a creat cadrul politic necesar înfăptuirii insurecției naționale antifasciste și antiimperialiste din august 1944.

La scurt timp după făurirea Frontului Unic și-au găsit finalizarea și alte alianțe politice preconizate de comuniști. La 26 mai 1944 a fost constituită **Coaliția național-democratică,** în care erau reprezentate P.C.R. și P.S.D., Frontul Plugarilor, Uniunea Patrioților, Madosz-ul, Partidul Socialist Țărănesc, gruparea național-liberală condusă de Gheorghe Tătărescu și Partidul Național Democrat. Au fost încheiate înțelegeri cu regele Mihai I și consilierii săi militari și civili și s-au stabilit legături cu mai mulți generali și alți ofițeri superiori. În această situație I. Maniu și C.I.C. Brătianu au consimțit, după tratative îndelungate, să semneze declarația de constituire a Blocului Național Democratic, publicată la 20 iunie 1944. Din B.N.D. făceau parte Partidul Comunist Român, Partidul Social-Democrat, Partidul Național-Țărănesc-Maniu și Partidul Național-Liberal-Brătianu.

În condițiile maturizării premiselor interne, de ordin obiectiv și subiectiv și fructificînd cu pricepere și iscusință împrejurările internaționale favorabile, Partidul Comunist Român în colaborare cu celelalte forțe patriotice antihitleriste a trecut la asaltul decisiv, declanșînd și înfăptuind acțiunea insurecțională care s-a soldat cu eliberarea patriei de sub dominația fascistă.

Victoria insurecției a marcat începutul revoluției populare în țara noastră, al unei perioade de profunde transformări social-economice. Larga mișcare revoluționară a maselor populare, strîns unite în Frontul Național Democrat, al cărui nucleu îl constituia Frontul Unic Muncitoresc, a impus, la 6 martie 1945, instaurarea guvernului revoluționar-democratic prezidat de dr. Petru Groza, în care clasa muncitoare și țărănimea dețineau rolul precumpănitor.

O însemnătate deosebit de mare în evoluția evenimentelor a avut-o unitatea de acțiune a forțelor muncitorești și dezvoltarea colaborării dintre partidul comunist și partidul social-democrat, realizate în acțiuni comune pentru înfăptuirea celor mai urgente sarcini și apoi în rezolvarea problemelor social-politice fundamentale cerute de mersul înainte al societății. S-au asigurat, astfel, condițiile pentru exercitarea de către clasa muncitoare a rolului ei de hegemon în revoluția democrat-populară și trecerea neîntreruptă la revoluția socialistă.

În cursul eforturilor comune pentru prefaceri revoluționare tot mai adînci, unitatea de acțiune dintre P.C.R. și P.S.D. a evoluat și s-a concretizat în unitatea lor organică, deplină,în cadrul unui singur partid revoluționar muncitoresc. Crearea partidului unic al clasei muncitoare din România, în februarie 1948, a fost, în condițiile țării noastre, consecința firească, ineluctabilă a unui îndelungat și laborios proces de clarificare ideologică, de apropiere și solidaritate umană, tovărășească a militanților, în toiul grelelor lupte duse de proletariat, pentru cucerirea puterii ca și împotriva elementelor și ideologiei retrograde. Unificarea P.C.R. și P.S.D. a fost rodul acțiunii conștiente și neabătute a conducerilor și membrilor celor două partide muncitorești. Ea s-a realizat nu datorită unor tranzacții sau compromisuri, unor situații conjuncturale, ci în conformitate cu interesele de clasă ale proletariatului, pe baza principiilor socialismului științific. În același timp, această înfăptuire, prin originalitatea căilor pe care s-a împlinit și a formelor pe care le-a cunoscut procesul de unificare, „constituie — după cum reliefează tovarășul Nicolae Ceaușescu — o contribuție însemnată la îmbogățirea tezaurului istoric și patriotic al mișcării comuniste și muncitorești internaționale".

Istoria noastră revoluționară a demonstrat cu puterea faptelor că lichidarea sciziunii și realizarea unității politico-organizatorice a clasei muncitoare, crearea unui partid unic — stat major politic de luptă al celor ce muncesc — este o necesitate obiectivă pentru asigurarea victoriei, atît în revoluția socialistă, cît și în opera de edificare a noii orînduiri. Fără un asemenea partid unit, înarmat cu ideologia revoluționară, cu cunoașterea legilor dezvoltării sociale, capabil să unească și să organizeze forțele întregului popor, nu este de imaginat înfăptuirea sarcinilor de uriașă complexitate pe care le pune transformarea societății pe calea socialismului.

Rememorînd evenimentele istorice petrecute în ziua de 1 Mai, trezește o profundă satisfacție și mîndrie drumul de profunde transformări revoluționare și mari împliniri ce a fost străbătut de atunci de clasa muncitoare, de întregul nostru popor. Sub conducerea Partidului Comunist Român au fost realizate și depășite idealurile de libertate și dreptate socială pentru care au luptat și s-au jertfit multe generații de revoluționari, cei mai înaintați fii ai poporului. În cele trei decenii și jumătate care au trecut de la eliberare, România a parcurs mai multe etape istorice, de la instaurarea puterii revoluționar-democratice, la triumful deplin al socialismului și trecerea la edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, a cunoscut uriașe înnoiri, care au schimbat radical înfățișarea țării, viața celor ce muncesc.

MIRCEA MUȘAT ■
VIRGIL SMÂRCEA ■

Cum trăiește, cum muncește și cum conduce clasa muncitoare

Așa sînt muncitorii României

Masă uriașă, dinamică, mobilizatoare, torent în revoluții, în toate mișcările sociale, clasa muncitoare reprezintă, în fapt, forța de gravitație a unui popor, echilibrul și statornicia, curajul și încrederea în viitor. Pentru noi, românii, clasa muncitoare înseamnă, din momentul afirmării sale pe arena istoriei, conștiința de sine a poporului, a națiunii, forța de șoc în stare să schimbe destinele societății, sinteza vitalității noastre și a aspirațiilor spre culmile civilizației, academie a muncii și a relațiilor noi, democratice, de solidaritate și întrajutorare între oameni, purtătoarea de cuvînt a progresului.

Clasa muncitoare este liantul trainic al unității națiunii noastre, clasa conducătoare în ansamblul forțelor sociale ale țării ; ea reprezintă majoritatea partidului care a răspuns întotdeauna intereselor fundamentale, gîndurilor și sentimentelor poporului nostru : **Partidul Comunist Român.** Pentru că Partidul Comunist Român s-a impus în mod ferm ca apărător al intereselor fundamentale ale clasei muncitoare, ale poporului, identificîndu-se întru totul cu aspirațiile și năzuințele noastre.

Manifestîndu-se astăzi, ca și în trecut, drept forța socială cea mai avansată, capabilă să insufle întregii societăți trăsăturile ei specifice — consecvență revoluționară, organizare și disciplină, devotament nemărginit față de cauza socialismului — clasa muncitoare are, sub multe aspecte, o fizionomie nouă.

Reprezentată prin toți aceia care lucrează direct în întreprinderi și uzine, pe fluxul tehnologic al creației, concepției și producției propriu-zise, clasa muncitoare nu este o entitate abstractă, o comunitate de indivizi puși sub același numitor comun, o colectivitate de oameni care se confundă pînă la pierderea identității și conștiinței de sine. Conștiința de sine a clasei muncitoare se manifestă prin individualitățile profunde și prin conștiințele de sine revoluționare ale fiecărui om al muncii în parte, român, maghiar, german sau de alte naționalități. Din acest punct de vedere, clasa muncitoare este extrem de diversă ca mod de exprimare în existent, cu personalități distincte, cu o tipologie umană tulburătoare, în care fiecare individ se simte stăpîn pe destinul său, așa cum întreaga colectivitate se simte stăpînă pe destinele istoriei sale. Oamenii produc astăzi mașini și agregate de mare rafinament tehnic, elemente și repere de orologerie industrială, automobile, avioane, elicoptere, tractoare, sonde și platforme de foraj marin, nave de mare tonaj, calculatoare electronice, izotopi radioactivi, televizoare, ceasuri etc. Nomenclatorul cu elemente de civilizație necesare umanității, gîndite și prelucrate cu o înaltă investiție de inteligență de către clasa noastră muncitoare, se îmbogățește continuu, într-un ritm fabulos. Cui se datorește, în fapt, uluitoarea evoluție a economiei românești dintre anii 1950 și 1978, cînd producția industrială a crescut de peste 28 de ori, într-un ritm mediu anual de 13 la sută ? Cui, dacă nu clasei noastre muncitoare ? Și care țară de pe mapamond se poate mîndri cu un astfel de ritm în condițiile aleatorii ale crizei mondiale de energie, ale șarpelui monetar, cînd clasa muncitoare internațională trece prin mari frămîntări și tensiuni, cînd numărul șomerilor din lumea capitalistă a atins proporții catastrofale ?

Cînd vorbim astăzi despre fiecare cetățean din România prin care se legitimează clasa muncitoare, e bine să avem în vedere stirile care ne parvin de pe fronturile disperate ale celor care nu găsesc de lucru și care strigă, obsedant, pe străzile lumii : „Loc, loc, faceți loc puterii noastre de muncă !" Pentru că la noi nu se închid întreprinderi, nu se închid uzine, nu sînt lăsați oameni pe drumuri, deposedați de dreptul lor cel mai elementar : acela de a munci ; dimpotrivă, se află pretutindeni în șantier noi și noi locuri de muncă pentru forța și energia creatoare a tuturor oamenilor ! În anul 1978, de pildă, numărul muncitorilor din România era de 4,5 ori mai mare față de 1950 și dublu față de un reper mai apropiat : anul 1965 ! De la această ultimă dată calendaristică pînă astăzi, numărul muncitorilor a crescut efectiv cu 2,5 milioane de oameni ! Imaginați-vă ce forță reprezintă, astăzi, cei 5 milioane 627 de mii 81 de muncitori din România !

Ceea ce a devenit caracteristic pentru România acestor ani este transformarea unor zone aflate de secole la periferia istoriei, în zone de rezonanță economică și industrială. Așa se explică de ce într-unele din județele mai puțin dezvoltate în trecut, ca Olt, Buzău, Botoșani, Dîmbovița, numărul muncitorilor s-a dublat în ultimii 8 ani !

Pregătindu-se de muncă la parametrii civilizației moderne, clasa muncitoare din România și-a ridicat continuu standardul calificării profesionale, a atins un nivel de cultură și de cunoștințe tehnice care permit industriei noastre asimilarea celor mai complicate tehnologii la nivel mondial. Astăzi, profilul omului care lucrează în industrie se apropie tot mai mult de cel intelectual. Rămîn tot mai puține locurile de muncă unde individul este un simplu executant, un simplu figurant al istoriei, și se amplifică nevoia de cadre care gîndesc și execută cu precizie de secunde și sutimi de milimetru elemente de o mare complexitate și investiție de inteligență. Așa încît, la ora actuală, din numărul total de muncitori, 4 milioane 710 mii 123 sînt muncitori calificați și supercalificați. Pentru a ne crea o imagine cît mai exactă asupra acestui proces dinamic de perfecționare a clasei muncitoare din România este destul să amintim aici că în anul 1978 au intrat în economia națională 366 mii de muncitori calificați prin învățămîntul profesional, tehnic și liceal de specialitate sau prin cursuri de calificare de scurtă durată. Practic, la ora actuală, toți cei care lucrează în industrie trec printr-un proces amplu, organizat și diversificat de calificare, policalificare și recalificare sau reciclare, impus de noile tehnologii de fabricație asimilate, de mașinile și utilajele moderne cu un înalt grad de productivitate intrate în dotarea întreprinderilor, în perspectiva sarcinilor de producție de mîine. În această perspectivă devine caracteristică, pentru o industrie care se dezvoltă în ritm de epopee, pentru o societate care lucrează în sensul viitorului, tinerețea clasei noastre muncitoare : peste 40 la sută din numărul muncitorilor din România îl reprezintă tinerii sub 30 de ani !

A fi astăzi „clasă muncitoare" înseamnă demnitate și spirit revoluționar ! Omul care muncește este departe de umilința și de paupertatea proletarului de altădată. Condițiile în care trăiește și muncește sînt reprezentative pentru omul stăpîn pe destinul său, pentru omul care trăiește într-o societate care-i apără interesele vitale și care-i oferă posibilitatea de a se realiza în plan profesional și în plan uman. Retribuția medie lunară a muncitorilor în anul 1978 a fost de 1 936 lei, inregistrînd o creștere de peste 6 ori față de anul 1950 ! Dar paralel cu sporirea veniturilor obținute din muncă, s-au majorat într-o proporție însemnată fondurile sociale de consum. Au crescut fondurile destinate de stat alocației pentru copii, pentru dezvoltarea și modernizarea învățămîntului, pentru ocrotirea sănătății și pentru o seamă de acțiuni social culturale. Statisticile demonstrează că în anul 1978 statul a finanțat, de la buget, pentru acțiuni social culturale 62,6 miliarde lei, revenind, în medie, pe cap de locuitor, 2 862 lei. De asemenea, după calculele statisticienilor veniturile ce revin pe o familie din fondurile sociale de consum au reprezentat, în același an, suma de 10 051 lei și au fost de 13 ori mai mari decît în 1950 ! Cert este că, dincolo de cifre, viața clasei muncitoare a cunoscut transformări radicale, că oamenii muncii trăiesc astăzi în condiții din ce în ce mai bune, locuiesc în apartamente confortabile, înconjurați de toate elementele de civilizație necesare pentru a se simți bine la ei acasă, în țara lor, pentru a-și crește copiii în școli înalte și a-i pregăti pentru societate la cel mai înalt grad de exigență umană.

Clasa muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare, alianță făurită în focul revoluției populare, în strînsă legătură cu intelectualitatea, sub conducerea Partidului Comunist Român, constituie izvorul forței unite a poporului nostru în lupta pentru construirea socialismului și trecerea spre comunism. Este, astfel, firesc ca clasa muncitoare să fie reprezentată într-o majoritate covîrșitoare în cadrul tuturor organismelor politice și de stat, în cadrul organizațiilor obștești. Cei mai mulți deputați din Marea Adunare Națională aparțin clasei muncitoare. La 30 decembrie 1978, 1 497 253 din membrii Partidului Comunist Român (ceea ce înseamnă 52,61 la sută) erau muncitori. Dintre aceștia, peste 1 287 000 (adică 45.30 la sută) își desfășoară activitatea în industrie, construcții și transporturi. Nimic nu se face în această țară fără o consultare profundă a clasei muncitoare, a poporului și nimic altceva decît unitatea dintre partid și oamenii muncii nu explică atît de convingător succesele dobîndite de România socialistă, într-un foarte scurt timp, pe toate planurile vieții economico-sociale, angajarea impetuoasă a țării noastre pe traiectoria progresului și civilizației comuniste.

A. DRAGOMIR ■

„Numele lor mi-au venit în minte"

— Tovarășe Ilie Bologa, știm despre dumneavoastră că sînteți secretar al Comitetului P.C.R. din Întreprinderea de utilaj chimic Grivița roșie și membru al Biroului executiv al Consiliului Național al Oamenilor Muncii, deținem deci unele date, dar cam puține, n-ați vrea să le completați ?

— De unde să încep ?

— Cînd v-ați născut ? Unde ?

— La Rocșoreni, lîngă Strehaia, în Mehedinți. Anul nașterii mele, primul băiat dintr-o familie de țărani săraci care va ajunge să numere 5 copii, a coincis cu cel al grevei de la Grivița roșie, am fost înscris în registrul primăriei la 14 septembrie 1933, și se vede că el m-a marcat într-un fel. Vreau să zic că, după ce am terminat, în 1952, școala profesională siderurgică de la Oțelul roșu, ieșind turnător formator, nici prin cap nu mi-a trecut că voi ajunge la Grivița. Am fost repartizat la Atelierele C.F.R. Simeria, unde am rămas doar cîteva luni, după care, într-o dimineață, mi s-a comunicat că e nevoie de muncitori calificați la București, mi s-au dat foile de drum și...

— Ați ajuns la Grivița ! În ce an se întîmplau toate astea, tovarășe Bologa ?

— În 1952, de-atunci sînt la Grivița, dar am lipsit un timp, îndeplinind stagiul militar și, mai tîrziu, primind diferite sarcini pe linie de tineret și partid. Am revenit la Grivița în 1968, cînd uzina s-a despărțit, de o parte materialul rulant, de cealaltă, utilajul chimic, iar în 1973, comuniștii întreprinderii mi-au făcut cinstea de a mă alege secretar al Comitetului de partid.

— Vă propunem să ne întoarcem în timp și să aflăm de la dumneavoastră cum arăta Grivița în 1952. Cum arăta, tovarășe Bologa, cum trăiau oamenii ei ?

— Uzina era un fel de hală uriașă, iar lucrătorii ei o duceau greu. Venind la București, am stat, aproape 3 ani, într-o baracă în care vara te chinuia arșița, iar iarna gerul, silindu-te să dormi jumătate din an gol și jumătate din an cu cojocul pe tine. Eram 12 în baracă, înghesuiți claie peste grămadă, în paturi suprapuse. Mîncam o ciorbă lungă la cantină și, ani de zile, numai pîine neagră. Azi, cînd trec pe la modernele cămine de nefamiliști ale întreprinderii, și trec destul de des, că intră în obligațiile mele să văd cum o duce tineretul cu viața și cu optimismul, mai zăresc pe cîte unul, abia ucenic, strîmbînd din nas că s-a stricat televizorul sau s-a oprit, pentru jumătate de ceas, apa caldă, și-atunci știți ce fac ? Îl iau deoparte și-i povestesc cum a trăit generația mea.

— Și ce le mai povestiți ?

— Multe. Cum băteam orașul, încolonați în spatele unui steag roșu, ca să punem umărul la reconstrucția orașului. Cum la intrarea în uzină mulți își lăsau sapele...

— Ce-și lăsau ?!

— Sapele, de ce vă mirați ? Clasa noastră muncitoare era în curs de formare, oamenii reparau locomotive la Grivița, asta era pe atunci treaba unei întreprinderi care, în prezent, face coloane de înaltă presiune pentru chimie, cele mai ușoare de 30 de tone, cele mai grele de 220, ei roboteau, cum spuneam, la biele și pistoane, dar încă nu se desprinseseră de tot de cîmp, înainte și după schimb săpau și prășeau. M-ați întrebat cum trăiau lucrătorii ? Greu, care avea o salopetă, prin 1952, era un om ajuns și invidiat. Azi, nici o mașină nu mai e, la Grivița, o sursă de invidie, toată lumea își cumpără Dacii, toată lumea se mută în apartamente noi, altele sînt problemele zilei.

— Care sînt, tovarășe secretar ?

— S-au înmulțit atît de tare mașinile că nu mai au loc în parcaje ! Purtăm tratative să facem, în uzină, o filială internă A.C.R. Într-un cuvînt, muncitorii Griviței, asemenea tovarășilor de muncă din întreaga Românie socialistă, trăiesc mai bine ca oricînd, iar explicația e simplă. Trăiesc mai bine pentru că muncesc mai bine. Colectivul nostru, de pildă, a îndeplinit toți indicatorii planului primului trimestru al anului în curs, dînd suplimentar 75 de tone de utilaj chimic, depășind angajamentele asumate în ianuarie, cînd de aici, de la Întreprinderea de utilaj chimic Grivița roșie, a fost lansată, după o analiză amănunțită a resurselor și posibilităților, chemarea la întrecerea socialistă adresată tuturor unităților constructoare de mașini. La obținerea acestor rezultate și-a adus contribuția întreg colectivul de oameni ai muncii care, conștient de sarcinile ce-i revin în concordanță cu cerințele autoconducerii, participă tot mai concret și tot mai activ la munca de execuție și, în același timp, la rezolvarea problemelor mari ale întreprinderii. Organele de conducere colectivă, consiliul oamenilor muncii și adunarea generală au un rol din ce în ce mai mare în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, întregul personal muncitor avînd nu numai dreptul dar și obligația de a contribui la soluționarea problemelor de care depinde desfășurarea normală a activității întreprinderii, realizarea angajamentelor asumate. La noi, consiliul oamenilor muncii numără 27 de membri, din care 13 sînt aleși în adunarea generală, unul din cei 3 vicepreședinți lucrînd nemijlocit în producție. Dar numărul celor care participă direct la luarea deciziilor e mult mai mare, căci foarte mulți muncitori, tehnicieni și ingineri activează în comisiile pe domenii, constituite pe lîngă consiliul oamenilor muncii. La Grivița roșie s-a creat și se consolidează, permanent, o legătură organică între voința muncitorilor și acțiunea lor, între cuvînt și faptă, deoarece cei care decid sînt unii și aceiași cu cei care înfăptuiesc hotărîrile, adoptate în modul cel mai democratic cu putință, fiecare om al muncii din uzină simțindu-se tot mai atras și tot mai implicat în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor.

— Dați-ne un exemplu.

— Unul, o mie, dacă vreți ! Iată, cazangiul Dumitru Gîrleanu a avut, nu demult, o idee, propunînd în consiliul oamenilor muncii transformarea unui spațiu de depozitare de la secția a II-a mecanică într-un atelier. Sugestia lui s-a analizat, s-au așezat acolo cîteva strunguri și s-a ajuns, prin valorificarea a aproximativ 3 000 de metri pătrați, la realizarea unei producții depășind 30 de milioane de lei, anual. Un alt exemplu. Coloanele de înaltă presiune pe care le confecționăm, unele din ele cu dimensiuni uriașe, agabaritice, transportabile în tronsoane, cu trailere de mare capacitate, au la cele două capete, firește, niște capace. Pentru sudarea lor era nevoie, pînă nu demult, de 5 oameni care abia dacă terminau treaba într-o săptămînă. Acum, capacele se sudează în 3 zile, fiind nevoie de numai 2 lucrători. Cum s-a întîmplat ? Un colectiv amplu, din care au făcut parte, lucrînd cot la cot, oameni de vîrste și de pregătiri diferite, inginerul Stelian Necula, directorul întreprinderii, dar și muncitorii Racu Macovei și Stelian Rotaru, a încercat și a tot încercat, realizînd în cele din urmă niște dispozitive, prin autoutilare, contribuind substantial la creșterea productivității muncii. Dealtfel, țin să adaug că, în actualul cincinal, unitatea noastră, a cărei evoluție mi se pare a oglindi cu exactitate mersul înainte al industriei românești, a redus prin asimilarea de noi produse efortul valutar al economiei naționale cu peste 80 de milioane de lei.

— Ziceați că evoluția uzinei e o oglindă fidelă a mersului înainte al industriei noastre. În ce sens ?

— În ciuda tradiției, de care noi sîntem mîndri și pe care o cinstim cum se cuvine, Grivița noastră n-a făcut altceva, pînă în 1961, decît să repare locomotive. După aceea, ea a fost reprofilată, trecînd de la artizanat și mărunțișuri la cea mai pretențioasă industrie, producînd utilaj tehnologic complex destinat industriei chimice, prelucrării țițeiului și celulozei. An de an ea s-a extins, cu peste 6 000 de metri pătrați de hale, s-a diversificat, s-a modernizat și, ca o consecință firească a consolidării, s-a făcut cunoscută țării și lumii, produsele sale fiind apreciate și cerute în 15 țări. Transformarea ei în ceea ce reprezintă și, totodată, în ceea ce va reprezenta, căci în fața Griviței roșii stau sarcini importante, s-a datorat și se datorează înțelepciunii și rîvnei secretarului general al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu. Cel mai iubit fiu al poporului român a trasat căile și direcțiile de dezvoltare a întreprinderii, oferind totodată, în desele și fructuoasele sale vizite de lucru, făcute an de an, ultima dată în ziua de 5 mai 1978, indicații prețioase cu privire la modernizarea fluxurilor de fabricație, la introducerea de tehnologii noi. Mi-aduc aminte că, în 1975, parcurgînd uzina, pe care a ajuns s-o cunoască la fel de bine ca noi, care lucrăm aici de-o viață, tovarășul Nicolae Ceaușescu a zăbovit în fața unei mașini de găurit radiale dotată cu un singur burghiu. A întrebat dacă munca n-ar merge mai bine folosindu-se mai multe burghie, iar noi am luat întrebarea aceea, punct de plecare într-o discuție tehnică de înaltă ținută, drept o sarcină. Inginerul Stelian Cepleu a conceput un dispozitiv prin intermediul căruia s-a trecut la găurirea concomitentă cu 3 și, după aceea, cu 5 burghie, în prezent e în curs de adaptare un model care va permite lucrul simultan a 12 burghie. De fiecare dată, la fiecare vizită, secretarul general al partidului ne-a lăudat pentru lucrurile bune și ne-a criticat pentru cele mai puțin bune. Colectivul nostru a înțeles exact sensurile criticilor făcute și s-a angajat ca, prin creșterea productivității muncii și a eficienței economice, să meargă mai departe cu succesele, cu realizările.

— Tovarășe Ilie Bologa, revenind la biografia dumneavoastră, sînteți fericit ?

— Poftim ?!

— V-am întrebat dacă sînteți fericit ?

— Poate că vorba asta e prea mare, noi, muncitorii, ne folosim mai puțin de vorbe și mai mult de fapte. În orice caz, mulțumit sînt. Dar numai pînă la un punct, întrucît mai rămîne loc pentru mai bine.

— Ce motive aveți să fiți mulțumit ?

— Ce facem, o luăm de la capăt ?! Din motivele expuse pînă acum, din aceleași motive din care sînt mulțumiți lăcătușul Ioan Cercel, cazangiul Grigore Drugescu, mecanicul Ioan Tilef, maistrul Constantin Farcaș, inginerul Iulian Anghel, tehnicianul Marin Tănase, muncitorul Marin Voinea...

— Un moment, cine sînt cei numiți ?

— Oameni ai muncii din Întreprinderea de utilaj chimic Grivița roșie din București.

— I-ați ales în mod special ?

— Nicidecum. Numele lor mi-au venit în minte, atîta tot

OVIDIU IOANIȚOAIA ■

Materii prime fără consum de energie

INUL ȘI CÎNEPA

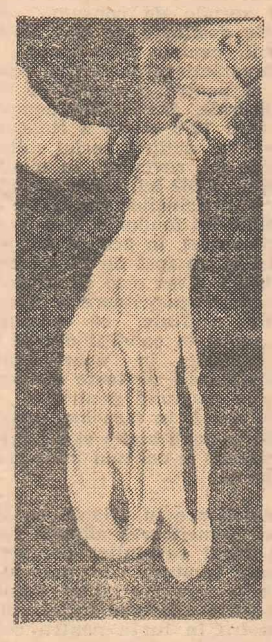

Firește, totul a început de la viață, de la încă una din pretențiile ei, de la încă una din surprizele ei. După explozia de creație omenească, de nou al gîndirii, de succes al sintezei ca metodă și de belșug în proporție de masă, care a fost și este, care a însemnat și înseamnă descoperirea și producția la scară macroindustrială a fibrei sintetice, iată că natura ne trage iar de mînecă și ne spune, foarte răspicat, că darurile ei trebuie folosite nu unilateral și nu fără măsură. Mai direct-concret, ne spune că fibra din petrol nu ne dă dreptul — în condiția unei penurii mondiale a petrolului — să uităm nici de firul de in, nici de firul de cînepă. Cu alte cuvinte, să nu uităm o tradiție, să nu întrerupem o experiență pe care bătrînii ne-au transmis-o și, așa, vom fi răsplătiți cu bucuria redescoperirii farmecului feței de masă, măiastru brodată de la bunica și a redescoperirii plăcerii cămășii sănătoasaspre de la bunicul.

Dincolo de aceste vorbe menite să încerce să vă cîștige atenția, fapt e că inul și cînepa — considerate în trecut și rămînînd și-acum plante textile deosebit de valoroase — și-au pierdut, în ultimele trei decenii, din importanță, chiar în țări — ca Belgia, Olanda, Italia, Franța ș.a. — considerate mari cultivatoare de in și cînepă. Cauza principală a regresului acestor culturi, am spus-o, a fost lansarea pe piața mondială a unor cantități abundente de fibre sintetice.

Dar iată că, în ultimul deceniu, procesul cunoaște un reflux, oamenii amintindu-și de meritele inului și cînepii, ale fibrelor de in și cînepă : au capacitate mare de absorbție, deci stau bine cu higroscopicitatea (țăranii daci, țăranii români au avut înțelepciunea să-și găsească, potrivit muncii lor grele, îmbrăcăminte din pînze care să le absoarbă sudoarea, care să le răcorească pielea, îmbrăcăminte sănătoasă) ; sînt foarte rezistente la proba portabilității ; se pretează la fabricarea celor mai variate produse, de la cele mai fine la cele mai grosiere (îmbrăcăminte din in purtau mai ales romanii din clasele avute) ; pot fi folosite fie singure, fie în amestec cu bumbac, lînă, mătase artificială sau chiar fibre sintetice ; pe de altă parte, inul și cînepa dau o foarte mare cantitate de fibre dar și o foarte mare cantitate de lemn (un hectar de cînepă produce o cantitate de lemn echivalentă cu creșterea anuală a unei păduri mature de brad, pe-o suprafață tot de un hectar) de calitate (lemnul de in și cînepă este deosebit de apreciat în fabricarea plăcilor izolatoare, a plăcilor aglomerate și a celulozei necesare industriei hîrtiei și explozivilor).

Trăim, deci, într-o vreme în care omenirea nu numai că redescoperă inul și cînepa, dar redescoperă că are nevoie stringentă de in și cînepă.

În ceea ce ne privește, ținem să spunem, să atragem atenția — pentru că prea puțini o știu — că există cîteva mii de contemporani de-ai noștri, exact de aici din România și de azi, care duc o aprigă bătălie pentru o cauză în a cărei împlinire sîntem cu toții interesați. Profesioniștii acestei cauze își spun — ei între ei — inari. Și revoluția socialistă — așa cum, de pildă, le-a dat constructorilor de hidrocentrale, ori chimiștilor, ori metalurgiștilor, ori creatorilor de artă populară — le-a dat și lor, inarilor, un timp de prioritate.

E acesta, pentru inari, un timp nu incomod ci de-a dreptul greu ; un timp în care breasla dumnealor trebuie să crească într-un cincinal mai mult decît au crescut în ultimele trei ; un timp de incordare și sacrificii, însă și de pași uriași, de mari împliniri, de plenare satisfacții. Un timp în care poeții ar putea scrie o sagă a inarilor.

Ca ziariști, ne mulțumim doar să pledăm pentru cauza inarilor, să punem umărul la depășirea greutăților dumnealor, să încercăm să facem limpede pentru toată lumea — inclusiv și mai ales pentru aceea a însăși inarilor — că inul și cînepa au nevoie de efortul nostru pentru că noi cu toții, în pofida belșugului de fibre sintetice, avem nevoie de in și cînepă.

Producătorii au făcut într-adevăr mult, dar mai au multe de făcut!

Ampla strădanie de redescoperire, la o altă cotă calitativă, a rostului inului și cînepii începe, fără îndoială, pe cîmpurile agriculturii. Despre munca, reușitele, eșecurile, problemele și soluțiile la probleme ale inarilor din agricultură am vorbit, pentru început, cu tovarășul **Nicolae Stoica**, directorul Trustului inului, cînepii și bumbacului. Ceea ce urmează reprezintă o privire de sinteză pentru specialiști, dar și o familiarizare cu specificul unui important sector al producției agricole pentru profani.

— Vă propun să începem cu începutul. Deci cu însăși esența muncii inarilor din agricultură.

— Ținînd seama de nevoia din ce în ce mai mare de materie primă a filaturilor din țara noastră, al căror număr a crescut și crește masiv, de nevoia de bunuri de consum cu însușiri calitative superioare, de nevoia crescîndă de a nu mai cheltui devize cu importul de fibre naturale și de faptul că în țara noastră inul și cînepa găsesc condiții deosebit de favorabile pentru a fi cultivate la nivelul necesarului, încă din 1973, din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, a fost organizată o consfătuire la Mangalia, în cadrul căreia s-a analizat situația culturilor de in și cînepă, analiză pe baza căreia a fost adoptat un program privind dezvoltarea producției de in și cînepă, program care viza pe lîngă unele măsuri organizatorice, printre care și înființarea Trustului inului, cînepii și bumbacului, dezvoltarea sectorului de prelucrare primară a acestor materii prime, dezvoltarea industriei prelucrătoare, precum și asigurarea acestora cu materia primă necesară din producția internă.

— Rostul e limpede, dar cum stați cu împlinirea lui ? Vă încredințez un secret pe care, precis, îl știți mai demult și mai în amănunt decît mine : inarii din industria prelucrătoare și inarii din cercetare își fac griji cu privire la cantitatea și la calitatea producției de tulpini de in, pe care dv.. inarii din agricultură, le-o veți da.

— Nivelul producțiilor de tulpini de in și cînepă a crescut an de an, iar, ca urmare, industriei textile din țara noastră i s-a asigurat la cînepă întregul necesar de fibre, cu disponibilități și pentru export ; iar la in, circa 95 la sută din necesar. În primii trei ani din acest cincinal s-a realizat o concentrare mai mare a culturilor de in și cînepă, ajungîndu-se ca unele C.A.P.-uri — Răucești (județul Neamț), Remetea (județul Harghita), Borosneul Mare (județul Covasna), Livada (județul Satu Mare) și altele — să cultive, în medie, 300—400 hectare la in ; iar altele — ca Șeitin (județul Arad), Lenauheim, Jimbolia și Cenad (județul Timiș) și nu numai ele — să cultive, în medie, 450—550 hectare la cînepă. Urmare firească dar și dirijată, numărul unităților cultivatoare s-a redus, an de an, de la 972 în 1975, la 719 în 1979, la in ; și de la 354 în 1975, la 280 în 1978, la cînepă, revenind, în medie, 84 hectare la in și 104 hectare la cînepă, pe unitate. Pe baza rezultatelor obținute în stațiunile experimentale agricole, s-au introdus în cultură soiuri — la in — care au cea mai mare capacitate de producție, de tulpini și fibră, cunoscute pe plan mondial, culturi care în 1978 au ocupat circa 50 la sută din suprafața cultivată. La cînepă, soiul autohton — Fibramulta-151 — nu a fost încă depășit de alte soiuri. Producerea de sămînță din categoriile biologice superioare, inclusiv noile soiuri de in, a fost organizată în cadrul stațiunilor experimentale agricole, iar producerea categoriilor biologice II este organizată în loturi semincere, contractate cu unități C.A.P. din zonele de cultură, pe suprafețe care dau posibilitatea ca fiecare unitate cultivatoare, o dată la trei ani la in și anual la cînepă, să primească sămînță din aceste categorii biologice superioare. Dacă în trecut, la cînepă, necesarul anual de semințe se asigura din producția internă numai în proporție de 50 la sută, fiind tributari importului cu o cheltuială anuală de circa un milion dolari, problema a fost rezolvată, prin eliminarea integrală a importului și asigurarea din țară a întregului necesar. Pentru combaterea buruienilor la in și a dăunătorilor la in și cînepă, an de an s-a îmbunătățit asigurarea cu produse chimice. O atenție deosebită s-a acordat sporirii gradului de mecanizare prin introducerea unor utilaje noi și creșterea numărului de mașini de recoltat, care, la in, au ajuns, la un număr de două ori și jumătate mai mare față de acela din 1975, iar la cînepă la un număr de aproape cinci ori mai mare ; număr care, în total, asigură recoltarea mecanică pe circa 70 la sută din suprafața cultivată cu in și cînepă.

— Fapte și rezultate bune și de stimă, dar de ce există decalaje negative între cifrele planificate, deci necesare, și cele care arată realizările ?

— Cu toate măsurile tehnico-organizatorice luate și aplicate cu sprijinul direcțiilor județene, al întreprinderilor de in și cînepă și al cadrelor tehnice din unitățile cultivatoare, rezultatele obținute nu au putut atinge nivelele de producție planificate, pe baza programului de la Mangalia. Dacă suprafețele prevăzute au fost realizate anual, producțiile medii la hectar sînt cu mult inferioare prevederilor, producția de vîrf realizată în acești trei ani reprezentînd doar 73 la sută din plan la in și 81 la sută la cînepă. Cauza principală care, pe lîngă evoluția puțin favorabilă a timpului, a determinat în cea mai mare măsură nerealizarea, în unele unități agricole, a producțiilor de tulpini planificate a fost nerespectarea sau aplicarea defectuoasă a factorilor de cultură. În primul rînd, nu a fost respectată amplasarea judicioasă a culturilor. Fărîmițarea în loturi mici, pe terenuri cu pante mai mari de 10 grade (la in), neținîndu-se seama de necesitățile de mecanizare a culturii (semănat, erbicidat, recoltat), de asolamente, neexecutarea arăturii de bază sau efectuarea ei defectuoasă precum și pregătirea necorespunzătoare a patului germinativ au cauzat, parțial sau total, producțiile scăzute. La acestea au fost adăugate, adesea, lipsa de fertilizare a solului sau fertilizarea unilaterală — în special cu azot — necombaterea chimică a buruienilor sau combaterea lor defectuoasă, precum și întîrzierea recoltatului, care înseamnă supracoacere și predare întîrziată la fondul de stat. În fine, o problemă a constituit-o și insuficiența îngrășămintelor chimice, nelivrate de către industria chimică conform repartiției, fapt ce s-a resimțit în producțiile realizate.

— O întrebare de trei cuvinte : ce-i de făcut ?

— Economia națională a intrat în penultimul an al cincinalului, toate capacitățile industriale al M.A.I.A. și M.I.U prevăzute pînă în 1980 au fost puse, sau sînt în curs de a fi puse, în funcțiune, asigurarea lor cu materie primă e obligatorie, încît toții trebuie să ne dublăm eforturile.

— Vă rog, mai precis : este posibilă realizarea planului ?

— Dacă ținem seama de multiplele exemple de producții mari realizate, putem spune că este posibilă. Concret — la in — în județul Maramureș, C.A.P. Mireșul Mare a realizat 5 733 kg la hectar, iar C.A.P. Arduzel 5 000 kg la hectar, deci de aproape trei ori producția medie realizată pe județ ; în județul Cluj, C.A.P. Corușu a obținut 6 000 kg la hectar iar C.A.P. Vîlcele 4 500 kg la hectar ; în județul Satu Mare, C.A.P. Gelu a obținut 6 691 kilograme la hectar, iar C.A.P. Baba Novac peste 6 300 kg la hectar ; în mai toate județele cultivatoare se găsesc unități cu producții între 3 500 și 4 500 kg la hectar. Iar la cînepă, în județul Arad, C.A.P. Peregul Mare și Steagul Roșu din Pecica au realizat producții de peste 8 000 kg/ha ; în județul Bihor, C.A.P. Diosig, Cherechiul și Borș au obținut producții de 6 800—7 000 kg/ha ; în județul Cluj, C.A.P. Luna realizează anual producții de peste 8 000 kg/ha ; în județul Timiș, C.A.P. Gotlob, Uihei, Comloșu Mic, Lenauheim și Jimbolia au realizat producții de 6 800—8 300 kg/ha. Exemple cu unități cultivatoare de cînepă cu producții între 5 500 și 6 500 kg/ha sînt multiple și se găsesc în toate județele cultivatoare. Iar aceste exemple ne întăresc convingerea că în toate zonele de cultură a inului și cînepii sînt condiții pentru obținerea producțiilor de tulpini planificate, dacă toate unitățile cultivatoare vor acorda atenția cuvenită acestei culturi aducătoare de venituri mari și vor aplica corect verigile din tehnologiile de cultură. Realizarea și depășirea sarcinilor de plan se poate obține în fiecare unitate. Pentru realizarea nivelelor de producție prevăzute la aceste culturi pe anii 1979—1980, noi ne vom strădui să asigurăm unităților cultivatoare o bază tehnico-materială din ce în ce mai bună, însă apelăm și la oamenii unităților direct productive să înțeleagă și să fie convinși de importanța culturilor textile pentru economia națională, culturi care, totodată, la producții satisfăcătoare răsplătesc din plin efortul depus.

— Pentru ca pledoaria dumneavoastră să aibă și argumente concrete, deci pentru ca să fie mai convingătoare, dați, vă rog, exemple de bune cîștiguri obținute prin cultivarea, cu profesionalism și conștiință a inului și cînepii.

— C.A.P. Scorțeni, din județul Bacău, a realizat pe o suprafață de 150 hectare o producție medie de 5 500 kilograme tulpini de in la hectar, realizînd un venit brut de 14 680, respectiv un venit net de 10 380 lei la hectar ; C.A.P. Remetea din județul Harghita a realizat, pe o suprafață de 408 hectare, o producție medie de 5 625 kilograme tulpini de in la hectar, care i-a adus un venit net de 7 100 lei la hectar ; C.A.P. Șerbănești din județul Suceava a realizat, pe o suprafață de 60 hectare, o producție medie de 7 050 kilograme tulpini de in la hectar, care i-a adus un venit net de 10 400 lei la hectar ; C.A.P. Răucești din județul Neamț a realizat pe o suprafață de 300 hectare, o producție medie de 6 575 kilograme tulpini de in la hectar, cu un venit net de 8 805 lei la hectar ; C.A.P. Livada din județul Satu Mare a realizat, pe o suprafață de 130 hectare, o producție medie de 4 776 kilograme tulpini de in la hectar, cu un venit net de 6 031 lei la hectar. Asemenea exemple se pot cita din toate județele cultivatoare de in, însă, din păcate, nu sînt preponderente, majoritatea unităților realizînd producții de pînă la 2 500 kilograme tulpini la hectar cu venituri nete modeste. Mai sînt și unități care, prin felul cum au tratat această cultură, în loc de beneficii au înregistrat pierderi. E vorba de Bîrsănești din județul Bacău, Ocnița — județul Bistrița, Dersca — județul Botoșani, Comana de Sus — județul Brașov, Ocna Dej — județul Cluj, Șiclod — județul Harghita, Crișeni — județul Sălaj și altele. Cele mai multe unități cultivatoare de in care au rezultate nesatisfăcătoare, sînt în județele Brașov, Sălaj și Maramureș, fapt ce trebuie să dea de gîndit și conducerilor direcțiilor agricole respective, care trebuie să-și intensifice preocupările pentru ridicarea producțiilor la nivelul sarcinilor de plan. La cultura cînepii pentru fibră, situația este ceva mai bună decît la in, însă nici la această cultură realizările nu sînt la nivelul posibilităților, cu toate că în mai toate județele cultivatoare sînt foarte multe unități care au realizat producții între 6 000 și 8 000 kilograme la hectar, ba chiar și peste 8 000 kilograme la hectar. Sînt unele unități care au înregistrat pierderi cu totul inexplicabile, decît doar prin lipsa de preocupare. Voi încheia subliniind că baza tehnico-materială asigurată unităților cultivatoare de in și cînepă în acest an, condițiile existente în fiecare județ sînt premise care asigură realizarea unor producții de tulpini la nivelul indicatorilor de plan, dar că aceste producții nu se realizează de la sine, trebuind interes și mai multă preocupare, care vor fi răsplătite din plin. Să nu uităm că producția de tulpini de in și cînepă la nivelul planului reprezintă o valoare care asigură fiecărei unități cultivatoare un minim garantat de peste 7 000 lei venit la hectar.

NELU IONESCU ■

Aceste produse pe care le apreciați mult sînt făcute din in

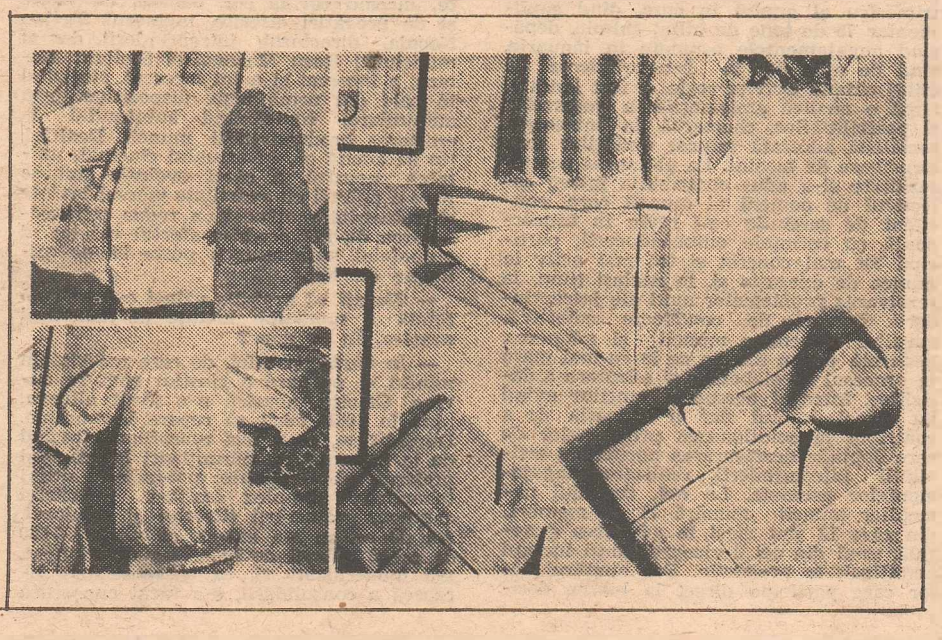

Ei lucrează cu fulgere şi cu tunete dar viaţa le este senină cum e cerul vara

Sîntem la Oţelăria electrică nr. 2 a Combinatului de oţeluri speciale Tîrgovişte, dar impresia că ne aflăm pe un cîmp întins, deasupra căruia se înlănţuie, în ropote, tunetele unei mari furtuni, dăinuie încă preţ de vreo zece minute. Apoi se lasă liniştea şi dacă sus n-ar fi acoperişul halei, grinzile uriaşe, macaralele de o sută şaptezeci de tone, m-aş aştepta să văd, ca după o ploaie torenţială, cerul senin, curat.

— Se poate spune şi aşa, încuviinţează inginerul Aurelian Neacşu, şeful schimbului doi. După ce încărcăm cuptorul şi după ce facem contactele, metalul trece printr-o adevărată furtună. O furtună cu fulgere care nu se văd, ce-i drept, dar a căror putere se ridică pînă la patru mii de grade. Descărcările electrice între poli, arcul electric, de fapt un masiv flux de electroni care săgetează metalul, duc la această dilatare şi contractare a aerului, la aceste tunete, după cum le spun şi eu cînd mă gîndesc că mă temeam uneori de ele pe cîmpurile de la Mănești, o comună de-aici, de pe lîngă Tîrgovişte, unde-am copilărit. Tot mai tresar, cîteodată, cînd sînt prea concentrat ori, dimpotrivă, sînt neatent.

Inginerul Aurelian Neacşu are 28 de ani şi o viaţă, zice el, prea simplă, prea lipsită de evenimente ieşite din comun, pentru a se putea scrie despre ea la gazetă. A copilărit în comuna Mănești, a urmat liceul la Tîrgovişte, a absolvit, cu patru ani în urmă, Facultatea de metalurgie din Bucureşti. A vrut să vină aici, acasă, şi a primit repartiţie pentru Combinatul de oţeluri speciale. Pe atunci, în Oţelăria nr. 2 funcţionau doar trei cuptoare. Acum sînt şase. Două de o sută de tone, unul de şaizeci şi cinci, trei de cîte cincizeci. A lucrat vreo două săptămîni şi a fost numit şef de schimb. Răspunzător peste 150 de oameni.

— Cel mai bun schimb, zice.

— Era încă de pe atunci, sau a devenit, cu timpul, cel mai bun ?

— A devenit. Doar am muncit, am vrut să fim aşa.

— Nu sînteţi modest, văd.

— Spun ce gîndesc. Aceasta este convingerea mea.

A preluat funcţia fără nici un fel de complexe. Nici de inferioritate dar, aproape şi mai important, nici de superioritate faţă de subalternii săi, pe care a trebuit să-i cunoască repede pe nume, să le ştie vîrstele şi locurile de pe unde sînt, dacă au sau nu au case, copii, dacă au sau nu au deprinderi păgubitoare. Printre oamenii schimbului 2 se găseau şi oţelari vechi şi renumiţi, de pe la Hunedoara, Cîmpia Turzii, Galaţi, dar şi mai mulţi care abia învăţau ce înseamnă oţelul, veniţi de prin satele din jurul Tîrgovişteei. Prin învăţătură, el se afla mai aproape de primii. Prin experienţă, de cei din a doua categorie. Ca specialist, pe primii îi stima, iar ca dîmboviţean, ca localnic, pe cei din urmă îi înţelegea şi i-a ajutat să deprindă rigorile meseriei.

— Azi, spune inginerul Aurelian Neacşu, nu se mai pot face asemenea diferenţieri. Toţi, 150, sînt uniţi ca degetele unei mîini. O să mă întrebaţi cum am ajuns aici. Vă răspund : nu prin conferinţe. Două lucruri am vrut : să consolidez echipele mai slabe şi să întăresc colaborarea dintre sectoarele oţelăriei, elaborarea şi turnarea. Problemele astea le-am discutat între noi, prieteneşte. Dacă vreţi să ştiţi, în oţelărie există două echipe de fotbal. Una e a celor de la elaborare, cealaltă a celor de la turnare-pregătire. Au jucat de mai multe ori. Au învins cînd unii, cînd alţii. Eu, ca arbitru, cred că am fost totdeauna imparţial. Nu rezultatele fotbalistice contează, cît discuţiile, cu totul în afara fotbalului, care au urmat după aceea. Vedeţi, este normal ca oamenii cu aceeaşi meserie, cînd se adună, să vorbească despre munca lor. Fiindcă oamenii, ştim doar, discută altfel în asemenea împrejurări. Or, destul de mulţi din schimbul doi şi-au găsit locul mai potrivit, de muncă, tocmai în urma acestor discuţii. Pe mine m-a interesat să fac să dispară orice focar de tensiune, orice urmă de nemulţumire, fie ea cît de măruntă şi care nu s-ar fi exprimat, poate, la fel de sincer, într-un cadru mai solemn. Dacă Vasile Stroe s-a mutat de la cuptorul 6 la cuptorul 1 iar Lupu Petru de la 4 la 2, n-a pierdut nimeni ci, dimpotrivă, toată lumea a cîştigat pentru că oamenii muncesc în noile echipe cu mai multă plăcere şi asta nu poate fi decît în folosul schimbului, al muncii. Tot astfel au dispărut necazurile care apăreau cîteodată între elaborare şi turnare. Există un interes al turnătorilor pentru felul cum sînt elaborate şarjele şi există un interes al celor de la elaborare pentru felul cum şarjele sînt turnate în aşa fel încît să eliminăm pierderile de oţel. Vreau să spun că interesul acesta se manifestă în ajutorul pe care echipele de la elaborare şi cele de la turnare şi-l dau unele altora. De aceea, am curajul să spun, cei 150 din schimbul doi sînt uniţi ca unul. Cum se spune, sînt ca o familie. Chiar aşa sînt. Şi nu doar opt ore pe zi.

Dintre cei 150, cei mai mulţi locuiesc în microraionul IX, aşezat în apropierea combinatului, dincolo de calea ferată. Acolo au primit apartamente, acolo au întemeiat familii. Inginerul Aurelian Neacşu şi soţia sa, Mihaela, fostă colegă de facultate, inginer metalurg la Oţel-Inox, primesc cu plăcere în vizită ori merg cu plăcere în casele celor din schimbul doi, case de colegi şi prieteni.

— Meseria mea este oţelul, zice Aurelian Neacşu, dar, ca să vă spun sincer, nu-mi place să elaborez o şarjă încordat, înnegurat la faţă. Nimănui, cred, nu i-ar place aşa. Îmi place să mă simt bine, între oameni care mă înţeleg şi pe care să-i înţeleg. Cred că am reuşit acest lucru, foarte important pentru noi toţi. Să ne cunoaştem, să ne ajutăm, să ne preţuim. Avem şefi de echipă dintre oţelarii vechi, ajunşi aici din mari centre siderurgice, Coman Nicolae, Ion Vlasa, Lupu Petru, de exemplu, şi dintre oameni care pînă mai ieri erau ţărani-mecanizatori, cum sînt Vasile Stroe, Ion Mihălcioiu, Cornel Ştefan. Cei din urmă au ajuns să cunoască meseria la fel de bine ca primii. Viaţa lor este aceeaşi. Dacă-mi daţi voie să mă opresc asupra unei imagini care-mi face plăcere, copiii lor se joacă împreună. Spune, cred eu, foarte mult şi această imagine pe care o revăd zilnic în microcartierul unde stăm, şi poate că-şi are şi ea importanţa, alături de multe altele, în faptul că, iată, noi ne-am angajat ca luna aprilie să fie lună-record şi la capătul ei, în cinstea sărbătorii de 1 Mai, să dăm peste plan 300 tone de oţel. Odată, tovarăşul Ion Bădoiu, şeful serviciului personal, îmi spunea că are destul de puţin de lucru cu dosarele celor 150 de oameni din schimbul doi. Mi-a plăcut această remarcă pentru că ea, cred eu, definea seriozitatea şi moralitatea acestui colectiv ai cărui oameni au vieţi simple şi drepte, fără ascunzişuri.

D. CONSTANTINESCU

Un şef de unitate cu talente de „alchimist" şi o conducere de întreprindere cu suflet bun!

Nu toţi gestionarii implicaţi în „afacerea vinului" s-au făcut vinovaţi în faţa legii şi a opiniei publice prin introducerea în gestiune a unor cantităţi de băuturi alcoolice fără forme legale. Unii dintre aceştia au considerat prea periculoasă operaţiunea şi, punîndu-şi în valoare talentele de... chimişti amatori, s-au profilat pe amestecuri de tării alcoolice, calităţi şi sortimente de vin şi ţuică în scopul realizării de beneficii substanţiale la vînzare. Vieriu Dumitru este unul dintre aceşti gestionari. Cine îl cunoaşte pe individ va rămîne fără îndoială mirat aflînd cu ce diabolică tenacitate a „lucrat" şapte ani de zile, în pivniţa vinăriei „Pantelimon", combinînd tot felul de băuturi, măsurînd, trăgînd dintr-un butoi în altul, punînd apă, adăugînd alcool etilic industrial, şi inventînd astfel soiuri noi de vin şi ţuică care, deşi de calitate inferioară, să îndeplinească condiţiile de tărie alcoolică a unor sortimente mai scumpe. Şi totuşi Vieriu a rezistat acestui adevărat regim de autoexterminare fizică şi intelectuală (dacă ar fi lucrat în interesul statului n-ar fi făcut, sîntem convinşi, nici a zecea parte din această muncă de Sisif), ducînd-o mai mult decît bine în calitatea sa de şef de unitate pînă în septembrie anul trecut cînd controlul calificat al organelor de miliţie i-a dat în vileag reţeta de fabricaţie. Şi astfel, după datele oferite de ofiţerul Ovidiu Constantin, din Direcţia cercetări penale a I.G.M., aflăm că în perioada 1 aprilie 1971 — 9 septembrie 1978, gestionarul a reuşit să cupajeze 107 515 litri vin de regiune de 9 lei cu 87 937 litri de vin de regiune superior de 12 lei, din care a rezultat cantitatea de 195 452 litri de vin de 12 lei litrul, cu o tărie alcoolică medie între 10,4 şi 10,5 grade (adică încadrîndu-se în norme), operaţiune care i-a adus un plus valoric de 322 545 lei. Tot în respectiva perioadă Vieriu a mai amestecat şi vin de masă superior de 7 lei (26 618 litri) cu vin de regiune de 9 lei (64 224 litri), din care i-au mai ieşit vreo 53 136 lei, la care dacă mai adăugăm şi cei 85 568 lei rezultaţi din ţuică amestecată şi diluată cu apă, şi apoi tragem o linie şi adunăm ne apropiem de o cifră echivalentă cu jumătatea unui milion. Aceasta din cupajarea băuturilor.

Numai că Vieriu Dumitru a mai scos bani şi din alte aranjamente. Astfel, în noiembrie 1977, el primeşte de la I.A.S. Breasta, unde gestionar era Gluga Ştefan zis Fănică, cantitatea de 4 781 litri de ţuică de prune de 24 grade. Depozitînd separat ţuica din cele două compartimente ale cisternei folosite pentru transport, Vieriu, care ştia că nu de puţine ori tăria băuturilor livrate din I.A.S.-uri este mai mare decît cea înscrisă în acte (de ce, greu de înţeles!), se apucă şi o grăduieşte şi... quod erat demonstrandum, constată că 2 208 litri de ţuică au cu 7 grade mai mult! Cîteva calcule rapide, 549 de litri de apă adăugaţi şi iată încă vreo 14 000 de lei ciugulîţi din gestiune. Altă dată, acelaşi Fănică de la Breasta i-a trimis ţuică de 25 de grade în loc de 24 şi rachiu de drojdie de 33 de grade în loc de 30. Şi iar a mai adăugat Vieriu nişte bani la capital. Mai cu una, mai cu alta, şeful unităţii din „Pantelimon" a ajuns să prejudicieze avutul obştesc cu suma de 976 188 lei.

Banii aceştia i-a sustras în mod sistematic, prin preluarea directă din gestiune a sumelor considerate de el ca realizate în plus în ziua respectivă (în medie 500 lei pe zi). Operaţiunea nu i-a ridicat nici un fel de probleme întrucît dumnealui era gestionarul, unicul şi indivizibilul, iar soţia — vînzătoarea.

Stringînd ban peste ban, după o perioadă, hoţul a început să-şi pună problema depozitării lor. L-a început i-a ţinut în cămară, împachetaţi în hîrtie, apoi, nedorind ca soţia să cunoască mărimea sumei pe care o posedă, şi-a mutat averea într-o valiză, pe care a ascuns-o sub propriul său pat, unde a şi fost găsită de organele de miliţie la percheziţie. Sigur, o parte din bani s-au transformat într-o serie de bunuri: apartament proprietate personală, maşină, bijuterii, tehnică ultramodernă etc., care au avut darul să îmbunătăţească substanţial traiul gestionarului infractor. Mai mult, banii furaţi statului şi cumpărătorilor înşelaţi au servit (vreo 16 000 lei plus alte nevinovate cadouri) şi pentru satisfacerea cerinţelor de viaţă ale prietenului acestuia, Casian Ghena.

În ceea ce-l priveşte pe Vieriu Dumitru, lucrurile sînt clare. Un individ descompus, corupt, fără scrupule, fără morală, pus pe căpătuială. 7 ani a furat cît a putut, prin tot felul de escrocherii şi ilegalităţi, profitînd de faptul că i s-a încredinţat conducerea unei unităţi şi că nimeni nu s-a încumetat să încerce să pătrundă (în mod serios) în labirintul maşinaţiunilor sale. Motive care să impună o asemenea încercare ar fi fost (să ne gîndim numai la spectaculoasa prosperitate a gestionarului), dacă, bineînţeles, s-ar fi găsit cineva să le caute. Din păcate, organele răspunzătoare de modul cum este gospodărită şi apărată averea obştească încredinţată acestor unităţi, conducerea Întreprinderii de magazine „Gostat" — Bucureşti, compartimentele specializate ale acesteia, au dovedit superficialitate şi lipsă de vigilenţă. Iată, de pildă, în loc să execute un control temeinic al unităţii, să sondeze calitatea băuturilor pe care Vieriu le oferea spre vînzare cumpărătorilor şi dacă aceasta era una şi aceeaşi cu cea a probelor de vin sau ţuică pe care acesta trebuia, conform deciziei nr. 266/1976, articolul 23, să le ridice de la fiecare lot şi calitate primite şi să le ţină pînă la epuizarea întregii cantităţi, organele respective s-au mulţumit să dispună efectuarea inventarelor de rutină şi atît. Culmea este că la aceste inventare, constatînd diferenţe în minus, special aranjate de gestionar, care se încadrau în limitele normelor de perisabilităţi, comisiile au propus şi conducerea „Gostat" a aprobat, să i se acorde lui Vieriu şi despăgubiri în valoare totală de 15 515 lei ! ! !

În aceeaşi decizie 266, citată mai sus, se arată că este interzisă vînzarea băuturilor vărsate la pahar şi consumarea lor în unitate. Unul din procedeele prin care Vieriu îi înşela pe cumpărători era tocmai vînzarea în acest mod a vinului şi ţuicii aranjate de el. S-a sesizat cineva de practicile ilicite ale acestuia? Nimeni! În 7 ani a fost sancţionat de două ori cu reducerea retribuţiei pe o lună şi respectiv 3 luni pentru nerespectarea regulilor privind depunerea monetarului la casierie şi pentru... unele deficienţe în activitate! Sancţiuni formale, luate în manieră pompieristică, cu prilejul unor treceri valvîrtej prin unitatea respectivă, ca şi prin altele, desigur. Asemenea stil de control, practicat cu predilecţie în comerţ, este cît se poate de dăunător. Superficialitatea cu care este executat nu-i oferă decît posibilitatea unor constatări de suprafaţă, care nu deranjează cîtuşi de puţin pe gestionarii necinstiţi. Ba se ajunge chiar la paradoxul ca aceştia să aştepte trecerea prin magazin a unor şefi, pentru a le da tainul şi apoi să fie lăsaţi în pace.

O mare parte din neregulile constatate în unele unităţi de comerţ în ultima vreme, se datorează tocmai lipsei unui control temeinic, sistematic, din partea organelor autorizate, ceea ce reflectă slaba răspundere pe care acestea o manifestă faţă de atribuţiunile ce le-au fost încredinţate, faţă de calitatea cu care societatea le-a investit.

VALERIU RÂMNICEANU
ION CHILOM

CINE ARE INTERES SĂ COCOLOŞEASCĂ AFACERILE DE „CÎŢIVA BĂNUŢI" DINTR-O AUTOGARĂ ?

E sîmbătă şi plouă mărunt. La autogara din Baia Mare, sute de călători aşteaptă autobuzele să-i transporte acasă.

Autobuzul de Cerneşti întîrzie un sfert de oră. De ce ? Zoltan Szentpetery, şofer, a fost să mănînce !? Întrebat de ce nu respectă programul de plecare în cursă, şoferul Z.S. ţipă la noi.

Încercăm mai apoi să aflăm de ce autobuzele nu sînt dotate toate cu plăcuţe indicatoare ; de ce plecările nu se fac de la peroanele stabilite : de ce nu se folosesc spaţiile pentru bagaje. După ce au aflat că „cineva de la revista «Flacăra» deranjează liniştea autogării", impiegaţii de mişcare se deranjează şi ei, încep să dirijeze autobuzele spre peroanele de plecare, la difuzoare se anunţă : „pentru evitarea aglomerării, şoferii nu mai eliberează bilete de călătorie". Pe tabelul de întîrzieri nu figurează nici o cursă întîrziată. Îl căutăm pe Dumitru Bota, şeful autogării. Nu e de găsit. „Însoţeşte o cursă, spre o direcţie necunoscută", aflăm. Şeful a luat cu el şi cheia de la sala de aşteptare, destinată mamei şi copilului.

Una peste alta, cam acestea credem că sînt neregulile din autogara din Baia Mare, considerînd noi că toate acestea n-ar face neapărat obiectul unei anchete. Dar iată că o tînără, aflînd că sîntem „de la ziar", ne roagă să o ascultăm. Iată ce ne declară :

— Mă numesc **Virginia Babici**, lucrez la autogară de aproape un an. Sînt casieră. Am fost în concediu de maternitate şi m-am reîntors de cîteva zile. Fiindcă am îndrăznit să sesizez unele nereguli care se petrec aici, şeful autogării şi contabilul şef m-au ameninţat că voi fi mutată de la contabilitate la ghiseul de bagaje.

— În ce constau aceste nereguli şi abuzuri ?, o întrebăm.

— Unii şoferi se fac că „greşesc" borderoul decontărilor. În majoritatea cazurilor, în plus. Eu le-am restituit banii „păgubaşilor" şi casierii colectori, care pretind bani şoferilor, mi-au devenit duşmani. De ce ? o să mă întrebaţi. Fiindcă, spun ei, aceşti bani erau pentru mine, încercau adică să mă mituiască.

Ne-am gîndit să nu-i dăm întru totul crezare casierei Virgina Babici şi ne-am propus să ne convingem „pe viu" :

La etajul autogării, în spatele unor paravane, se fac deconturile. De serviciu sînt Victor Boitor, casier colector, şi Paulina Mureşan, casier principal. În faţa ghişeului, şoferii predau casierului colector banii. O bucăţică de hîrtie îndeplineşte rolul de monetar. Se mai predau borderourile biletelor de călătorie şi tichetele acestora. Normal şi firesc ar fi ca şoferilor să li se elibereze o chitanţă, în schimbul sumei depuse. Dar nici monetarul şi nici chitanţele nu mai ajung în mîna şoferilor, ci la coşul de gunoi. Motivul ? „Actele astea nu mai folosesc la nimic", e de părere casierul.

Aflînd că „cineva a îndrăznit să umble prin scripte", chiar şi prin coşul de gunoi, unde alături de resturi de mîncare se găsesc şi acte, în cîteva clipe, în urma unui telefon fulger, apar şi tovarăşii din conducere, directorul Vasile Boriş şi contabilul şef Francisc Schek, care **confirmă falsurile din deconturile verificate de noi.** Cu acest prilej, aflăm că Virginia Babici a încercat de mai multe ori să ajungă în audienţă la conducerea autobazei, să explice, să arate cum se falsifică deconturile. A fost cînd neascuitată, cînd dată afară. Contabilul şef ne spune că „fiind o contabilitate comună, nici unul dintre casierii colectori nu doresc să lucreze cu Virginia Babici. De aceea s-a luat hotărîrea să fie mutată la bagaje". În ajutorul nostru sosesc şi maiorii Petre Robaş şi Nicolae Roşu, de la miliţia judeţeană, care reţin peste o sută de deconturi, urmînd să fie verificate la sediul miliţiei judeţene. Dar actele cu pricina ajung în braţele lui Ilie Popan, responsabil C.F.I. la Întreprinderea de transporturi auto. Numai cu un stilou, nicidecum cu o maşină de calculat, în mai puţin de două ore, Ilie Popan a verificat aproape toate deconturile. Părerea lui ? „Doar la cîteva poziţii am găsit greşeli şi acestea doar de cîţiva bănuţi". Este un fel de a muşamaliza falsurile constatate de noi „pe viu", aşa cum s-a mai făcut în luna februarie, în urma unui control asemănător, cînd cei de la autobază au ieşit basma curată. Pe baza unui proces verbal, ridicăm şi noi, la întîmplare, cîteva deconturi pentru a le verifica, după priceperea noastră, la Bucureşti. Rezultatul : jumătate din ele sînt false, dar nu numai cu „cîţiva bănuţi". Puşi în faţa unui asemenea fapt, ne întrebăm ce interese îl determină pe mai-marele revizorilor să bagatelizeze aceste fraude de „cîţiva bănuţi".

Întrebarea o adresăm şi factorilor de răspundere deoarece toate aceste nereguli se văd şi cu ochiul liber. Mărturie la cele afirmate de noi stau deconturile aflate la sediul redacţiei. Doi şi cu doi fac patru şi atît trebuie să facă şi în scriptele autogării din Baia Mare, chiar dacă această „complicată" adunare se face cu creionul sau cu cele mai moderne maşini de calcul.

SORIN POSTOLACHE

FLACĂRA LA DISPOZIȚIA DUMNEAVOASTRĂ

Din partea Inspectoratului școlar al județului Prahova :
„Referitor la scrisoarea unui grup de pedagogi de la Grupul școlar Plopeni : în general, cele sesizate sînt reale, de nereguli făcîndu-se vinovați Nicolae Moldoveanu, care a sustras benzină și a încercat să influențeze rezultatele concursului de admitere, și magazinerul Marin Poponete, din neglijența căruia o parte dintre alimentele școlii s-au alterat. S-au luat măsuri de sancționare : secretarul șef N.M. a primit vot de blam cu avertisment și a fost schimbat din funcție, iar magazinerului i s-a imputat contravaloarea alimentelor alterate."

■

Aflați mereu în căutare de noi forme privind buna desfășurare a circulației rutiere, Serviciul de circulație al Inspectoratului de interne Argeș împreună cu Filiala județeană A.C.R., Direcția județeană I.T.A., ADAS și Întreprinderea cinematografică au organizat la Pitești un reușit simpozion pe tema **„Deschiderea sezonului automobilistic al anului"**, la care au participat peste 1 000 de cetățeni, printre aceștia fiind și mulți tineri, proaspăt posesori al carnetului de conducere. Astfel de întîlniri au devenit, în județul nostru, o practică săptămînală. **(Vasile Negescu,** Pitești)

■

Din partea Procuraturii locale Vișeul de Sus, Maramureș :
„Urmare articolului «Cine nu ne lasă să muncim», apărut în FLACĂRA din 15.02. a.c., s-a dispus Miliției oraș Borșa verificarea aspectelor sesizate față de **Pop Frosina** pentru infracțiunea de speculă și furt în dauna avutului obștesc".

■

S-au scurs 5 ani de cînd pe harta municipiului Galați a apărut noul cartier „Micro 38". În numele celor aproape 5 000 de școlari și preșcolari care trăiesc aici, doresc să sesizez că nici pînă în prezent nu s-a amenajat aici vreun loc de joacă, deși spații verzi există, dar pe ele cresc numai buruieni. Nu este prima sesizare aceasta, ne-am adresat și ziarului local, în anul trecut de pildă acesta ne-a promis, prin semnătura tovarășei Mariana Iliescu, că în municipiul Galați se vor amenaja 22 locuri de joacă. Nu știu cum o fi în rest, dar în „Micro 38", repet, nu există nici unul, **(Maria Crihană)**

■

Din partea „CARBOCHIM" — Cluj-Napoca :
„Referitor la sesizarea lui **Valentin Gheduțescu** din Baia Mare, în legătură cu certificatul de absolvire al unui curs postliceal, vă comunicăm că sesizarea este reală, diploma fiind la întreprindere. Nu i s-a expediat pînă acum, întrucît nu i s-a cunoscut adresa. S-au luat măsuri ca pe viitor astfel de situații să nu se mai repete".

■

Personalul de drum de la mișcare care sosim cu trenurile în stația București-Obor nu avem condiții de odihnă, dormim prin săli de așteptare,parcuri, vagoane, contrar ordinului nr. 400 al M.T.Tc., deși stația București-Obor dispune de o serie de camere în care ni s-ar putea crea condiții corespunzătoare de odihnă, pentru a ne putea face datoria în condiții optime. **(Anghel Petre,** șef tren, stația Grivița, Ilfov)

■

Din partea Ministerului Energiei Electrice :
„Cererea tovarășului **Mircea Pașalău,** șef compartiment aprovizionare la Baza de aprovizionare pentru construcții și montaje energetice, prin care solicită eliberarea unei adeverințe necesare la I.C.V.L. în vederea obținerii de credit pentru construirea unui apartament a fost analizată în ședința C.O.M. al B.A.C.M.E., acesta nefiind de acord cu eliberarea acesteia, întrucît M.P. nu a dovedit preocupare și competență în rezolvarea sarcinilor de serviciu, fiind certat cu ordinea și disciplina și sancționat în mai multe rînduri, calificativul său pe 1978 fiind cel de «slab»".

■

Din partea M.I.C.M. :
„Urmare scrisorii adresate revistei FLACARA de către **Constantin Gaiu,** în numele a 35 absolvenți ai școlii tehnice de maiștri, vă comunicăm că cele sesizate se confirmă : s-au luat măsurile necesare pentru a se asigura diplomele de absolvire ale acestora începînd cu luna aprilie anul curent".

■

La mai bine de o săptămînă de la începerea vacanței, noi, tinerii din Rifov, județul Prahova, nu am putut obține cheia de la clubul căminului cultural Rifov. Acesta este închis de cițiva ani, iar noi nu avem posibilitatea de a ne distra în altă parte. Clubul este dotat cu toate cele necesare pentru a ne oferi mijloace de recreere. Cu toată bunăvoința tovarășului Dumitru Susănescu, îndrumătorul cultural al comunei, nu am reușit să obținem cheia clubului, care se află la operatorul cinematografului sătesc, Matei Constanța. **(Semnează un grup de 6 tineri)**

■

Părinților mei — Motoroga Petre și Constandina, domiciliați în Bumbești Jiu, județul Gorj — li s-au stabilit pensii de bătrînețe prin deciziile 5198 și 5199 emise la 15 iunie 1978, ne scrie tovarășul **Dumitru Motoroga.** Din păcate însă, nici pînă acum, în aprilie 1979, nu au primit banii respectivi.

■

Nu pot pricepe cu nici un chip de ce a dispărut braga de la cele cîteva chioșcuri unde era vîndută, cu destul succes, pînă acum vreo 3—4 luni. Sper — la fel ca toți ceilalți amatori de bragă, al căror număr este foarte mare — că nu este vorba decît de un accident de aprovizionare sau de planificare comercială. Măcar la vară să o găsim iar ! **(Horia Valeriu,** str. Mașina de Pîine 21 B, sector 2).

■

Din partea CPMB—DGDAL :
„Ca urmare a scrisorii adresate redacției de către **Emil Paraschiv :** o comisie formată din delegați ai I.C.V.L. și Grupul de șantiere nr. 2 a constatat că la apartamentul 273 se produc infiltrații prin terasă la plafonul holului și camerei de zi ; s-a întocmit un proces-verbal de constatare, urmînd ca deficiențele să fie înlăturate pînă la 30 aprilie a.c."

■

Liniștea noastră, a celor ce locuim în vecinătatea Întreprinderii Eprubeta este grav afectată de funcționarea unor motoare puternice care merg zi și noapte, făcîndu-ne casele să **trepidedeze.** Ne-am adresat conducerii întreprinderii, dar acolo nu am găsit înțelegere. (Scrisoarea este semnată de **Ioan Pop** și alți 9 locatari din Intrarea Traian Demetrescu nr. 10).

■

Mă numesc **Mircea V. Ploteanu,** locuiesc în București, și doresc să propun prin aceste rînduri organelor în drept, mai exact I.T.B.-ului, ca în zilele de sfîrșit ale lunii — atunci cînd cozile la abonamente și tichete devin întristătoare — să dubleze personalul care deservește aceste puncte de vînzare ; cred că în acele zile, în acest scop, pot fi folosiți o parte dintre controlorii obișnuiți pe care-i întîlnim, zilnic, pe teren, în autobuze, troleibuze sau tramvaie.

■

Din partea Consiliului popular al municipiului București :
„În legătură cu nota publicată în revistă referitor la unele deficiențe constatate la noul restaurant „Tei" din cadrul IAPL Bistrița, vă comunicăm : aspectele relatate în revistă cît și cele constatate de organele de îndrumare și control au fost analizate în cadrul Direcției generale comerciale luîndu-se măsuri de remediere. În prezent restaurantul „Tei" se prezintă la un nivel corespunzător. În situația de față se apreciază că unitatea răspunde cerințelor, rămînînd în sistema locală de alimentație publică. Vă mulțumim pentru atenție".

■

În 1974, cînd s-a dat în folosință pasajul de sub calea ferată din bulevardul Scînteia, Consiliul popular al sectorului 8 a convenit, în mod provizoriu, ca pînă la asfaltarea străzii Jiului, circulația să fie abătută prin aleile blocurilor dinspre pasaj — alei destinate inițial circulației locatarilor, înguste fiind de 3 metri și situate la numai 8 metri de scările blocurilor. În 1976, strada Jiului a fost asfaltată, dar provizoratul nu a mai fost oprit, astfel că oamenii și mai ales copiii, sau vîrstnicii care nu aud prea bine, sînt expuși adeseori pericolului de accidente, blocurile noastre se zguduie la trecerea mașinilor grele etc. Toate acestea pot fi înlăturate numai prin revenirea la vechea circulație pe strada Jiului, și interzicerea sensurilor unice printre blocuri în jurul blocului E. 9. (În numele unui grup de locuitori, semnează **A. Popescu)**

■

Consiliul popular al sectorului 2 :
„Referitor la scrisoarea adresată redacției de **Elena Sandu,** din comuna Domnești, județul Ilfov : întrucît atît dînsa cît și soțul, absolvenți ai unor institute de învățămînt superior curs de zi, au fost repartizați prin repartiție guvernamentală, în conformitate cu dispozițiile Decretului Consiliului de Stat nr. 54/1975 ei își pot schimba domiciliul în Capitală, direct prin organele de miliție, cu condiția să aibă asigurată locuință. Repartizarea unei locuințe din fondul locativ de stat este de competența exclusivă a unității socialiste în care își desfășoară activitatea, ordinea de priorități fiind stabilită de conducerea acestor întreprinderi".

■

Din partea O.J.T. Bacău :
„Referitor la articolul «Hotel categoria I, servicii categoria a IV-a... etc.», apărut în FLACĂRA nr. 10 : aspectele critice au fost supuse analizei C.O.M. din cadrul O.J.T. Bacău, luîndu-se măsuri, printre care : hotelul BISTRIȚA din Bacău va funcționa în totalitate la categoria a II-a ; aparatele TV defecte nu vor fi incluse în tariful camerei ; s-a efectuat o nouă instruire cu personalul de la recepție pe linia comportării în relațiile cu pasagerii".

■

Din partea Consiliului popular al județului Teleorman :
„Referitor la scrisoarea cititorului **Florea G. Casapu** din comuna Islaz, în care propune construirea unui pod din beton peste rîul Olt în punctul Islaz, vă comunicăm că acesta este prevăzut a se construi începînd cu trimestrul II 1980. Podul provizoriu de vase s-a montat și s-a pus sub circulație începînd cu 25 martie anul curent."

■

Din partea Consiliului popular al municipiului Galați :
„Referitor la sesizarea cetățeanului **T. Iordache,** locatar la blocul Z. 1., ap. 34, microraion 19, Galați, prin care semnala lipsa de apă la nivelele III și IV ale blocului, s-a constatat că această situație se datorează faptului că nu se asigură presiunea necesară alimentării, în zilele de vîrf, sîmbăta și duminica, blocurilor fără hidrofor. Această situație va persista pînă la sfîrșitul anului în curs, cînd urmează a se pune în funcțiune cea de-a doua conductă de aducțiune cu apă de la izvor".

■

Mă numesc **Aleca I. Nastasiu,** am 71 ani și domiciliez în comuna Hinova, județul Mehedinți. De la înființarea C.A.P. din comuna noastră a funcționat o brigadă piscicolă. Începînd din anul 1977, din dispoziția Inspectoratului piscicol Calafat, această brigadă nu a mai primit aviz de funcționare, deși obținusem rezultate foarte frumoase. Ne-am adresat în mai multe rînduri diferitelor organe locale de partid și de stat, dar nu am primit decît răspunsuri neclare. Menționez că brigada noastră era rentabilă, aducînd venituri de peste 300 000 lei.

■

Zilnic, pe distanța Ploiești — Valea Călugărească și retur fac naveta sute de oameni ai muncii. Condițiile de navetă au devenit în ultimul timp destul de grele, fapt care ne face să vă scriem următoarele : personalul 5 331, prevăzut în mers la ora 6,15 în Ploiești, întîrzie destul de des, i se schimbă mereu liniile, uneori nu este anunțat ; la sosire în Valea Călugărească este parcat pe linia 3, alături de care s-au efectuat niște lucrări, încît sîntem nevoiți, la coborîre, să plonjăm printre gropi ; pasarela de trecere, în care s-a investit peste un milion lei, nu poate fi folosită întotdeauna datorită staționării unor mărfare pe liniile 1 și 2 ; se produc busculade la urcare, uneori pentru a putea reuși să coborîm sîntem nevoiți să tragem semnalul de alarmă etc. **(Semnează 46 cetățeni de la Combinatul de îngrășăminte chimice V. Călugărească)**

■

Cu doi ani în urmă s-a reorganizat rețeaua poștală din Tg. Mureș, lucru care a adus importante îmbunătățiri în diverse sectoare de activitate, lucru care ne-a bucurat, firește. Mai puțin ne bucură ceea ce se petrece însă la Oficiul nr. 5, oficiu aprovizionat direct din Capitală. Uneori întregul lot de abonamente pe o săptămînă sau pe o lună nu ne este onorat. Eu exemplific aici numai cu faptul că nu am primit revista AUTOTURISM nr. 4/1979, dar golurile colecției mele de publicații la care sînt abonat și pe care nu le-am primit pot furniza o listă întreagă. Tovarășii de la Oficiul nr. 5 susțin că fac reveniri, dar fără nici un rezultat **(Ștefan Someșan,** strada Păcii 72/A ap. 8 Tg. Mureș)

■

Locatarii blocului C. 4 din strada Intrarea Gozna nr. 7 din Timișoara sîntem profund nemulțumiți de modul în care O.J.C.T.V.L. înțelege să-și onoreze îndatoririle ce le are față de noi, neînlăturînd nici pînă astăzi deficiențele semnalate la darea în primire a blocului : lipsa faianței din băi și bucătării, tîmplării defecte, lipsa transformatorului de la casa scării, nefinisarea boxelor cărora le lipsesc pînă și ușile, lipsa mozaicului în baie și pe balcoane, etc. Ne-am adresat în mai multe rînduri direcției O.J.T.C.V.L. dar am fost tratați pur și simplu cu indiferență, ca și cum noi n-am fi plătit bani pentru ceea ce era datoare să facă această instituție. **(Semnează 20 de locatari)**

■

Din partea Direcției județene P.Tc. Arad :
„Urmare articolului apărut în FLACĂRA nr. 9, referitor la o vedere expediată din Lipova la 29 mai 1978 și predată destinatarului la 16 februarie 1979, vă comunicăm : vinovați se fac lucrătorii noștri de la oficiul Arad Tranzit, pentru lipsă de control preventiv și imediat, și care au fost sancționați cu diminuarea retribuției cu 5% pe o lună, cazul fiind prelucrat prin circulară cu întregul personal din județ."

■

Din partea Consiliului popular al județului Vrancea :
„Referitor la scrisoarea adresată redacției de către **Gheorghe Macarie,** din comuna Tifești : din verificările efectuate s-a constatat că G.M. are numai 7 ani vechime în muncă, beneficiind de o pensie stabilită cu respectarea întocmai a tuturor prevederilor legale în vigoare la data cînd s-a făcut soluționarea cererii sale de pensionare, adică în anul 1973. Odată cu aplicarea prevederilor Legii nr. 4/1977, pensiile inițial stabilite nu mai pot fi majorate".

Sînt pensionarul **Ștefan Păunescu,** domiciliat în localitatea Berbești — Tg. Gîngulești, Vîlcea. Fiind un frecvent cititor al revistei FLACĂRA, am colecția acesteia de aproximativ 20 de ani. Din nefericire această colecție s-a oprit la nr. 13/1979, după care Oficiul P.T.T.R. Mateești mi-a restituit suma depusă cu chitanță pentru abonament pe trimestrul II al anului în curs, motivînd că pînă la noi dispoziții nu se mai reînnoiesc abonamentele. Sincer să fiu, nu înțeleg rațiunea luării unei astfel de hotărîri. Poate că prin publicarea acestor rînduri îmi va fi explicată și mie de către cei în drept.

■

Din partea Ministerului Turismului :
„Referitor la scrisoarea tovarășei **Ecaterina Cojocaru,** om al muncii la C.H.R. „Parc" ca muncitor necalificat, solicitînd obținerea de spațiu locativ din fondul de stat : cele relatate sînt reale. Vă informăm că pe măsură ce se va repartiza spațiu locativ sectorului 1, cererea tovarășei E.C. va fi rezolvată, ea fiind trecută în prima urgență".

■

Din partea Consiliului popular al municipiului Constanța :
„Referitor la scrisoarea adresată redacției de către **Toma Jianu** din Mangalia : în ședința din 9 martie, biroul executiv al Consiliului popular al orașului Mangalia a repartizat unității școlare un apartament cu trei camere, pe care conducerea Școlii generale nr. 3 l-a atribuit lui T. J., dar acesta l-a refuzat. El rămîne în continuare pe lista de prioritate pe anul 1979, urmînd ca în limita apartamentelor ce se vor elibera sau repartiza de către consiliu să i se atribuie un apartament corespunzător".

■

Mă numesc **Viorel Santa,** sînt președintele Asociației locatarilor din blocul nr. 1, strada Gării 19, Sf. Gheorghe, județul Covasna, și revin asupra răspunsului dat de către organele în drept — răspuns apărut și în revista dumneavoastră — în sensul că sîntem nemulțumiți : în blocul nostru căldura nu lipsește datorită capacității centralei termice, așa cum se spune, ci faptului că instalația noastră de calorifere este efectuată necorespunzător. În schimb, plătim la fel ca și cei din alte cartiere, cei care au instalații corespunzătoare.

■

Din partea Regionalei de căi ferate Cluj :
„Referitor la scrisoarea adresată revistei FLACĂRA de către **Maria Hurducaș,** din Livada-Someș : întrucît s-au mai primit sesizări în acest sens, problema se va rezolva ; în planul de mers al trenurilor de călători 1979/80, care intră în vigoare în 27 mai a.c., se va da oprire la trenul 4102 în halta Livada-Someș. În ceea ce privește amenajarea peronului, s-a dispus organelor de resort să refacă acest obiectiv în viitorul apropiat".

■

Din partea Comitetului orășenesc Mangalia al P.C.R. :
„Urmare scrisorii adresate redacției de către **Alexandra Oprea,** vă facem cunoscut : la ședința din 9 martie a.c., biroul executiv al Consiliului popular al orașului Mangalia a repartizat Întreprinderii de în Mangalia un apartament confort II cu trei camere, din recuperări, comitetul oamenilor muncii de la această întreprindere atribuindu-l tovarășei A. O., a cărei familie este compusă din 7 persoane. Nu este adevărat că tovarășul președinte al biroului executiv al Consiliului popular al orașului Mangalia deține un apartament cu patru camere din fondul locativ de stat".

● „FLACĂRA" nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Tare la etică, slab la morală.

L-am vizitat recent pe Tudorel Ciric, fost instructor la Filiala **Litoral** a Centrului pentru formarea și perfecționarea cadrelor în industria hotelieră și turism. L-am vizitat acasă, în cursul dimineții căci dînsul nu are serviciu. Ultimul său serviciu l-a pierdut ca urmare a desfacerii disciplinare a contractului de muncă, iar altul nu are deocamdată. Dar ce anume a făcut Ciric Tudorel ? De ce i s-a aplicat o măsură atît de severă ?

Profitînd și abuzînd de funcția sa, profesor de tehnică hotelieră la amintitul centru, a corupt o elevă . Că eleva se numește Oprea Ecaterina și are în jur de 30 de ani — deci nu era și nu este o naivă — asta e altă poveste. Dar era elevă. Anchete ale Ministerului Turismului și Comitetului municipal de partid Constanța au reconstituit migălos trăseul faptelor și au luat singura măsură ce se impunea — desfacerea contractului de muncă al profesorului nedemn, îndepărtarea sa din învățămîntul de acest gen.

Din păcate, dintre căile de atac și apărare posibile Ciric Tudorel a ales una ineficientă și imorală : minciuna. El cere acum dovezi ale vinovăției sale, strigă sau plînge pe tema că ancheta nu a fost corectă, că măsura este prea aspră, inventează situații cu îndeminarea unui autor de romane polițiste. Între lucruri reale el stabilește legături ireale, unor fapte reale le stabilește semnificații greșite ș.a.m.d. Din faptul real că este în panică, el trage concluzia că este sincer dar nu este. O spunem cu toată răspunderea și cu necesarul regret pe care un om matur îl datorează altui om matur aflat în situații grele.

Este cazul să spunem că pentru unii oameni una este morala alta este etica. Cu alte cuvinte respectarea unor norme de comportare este una, iar teoria despre aceasta este deja altceva. Se cere oamenilor să fie tari la morală. nu atît la știința care le ține înmănuncheate. Cerem să fie tare la etică unui profesor de etică. Definitorie în aprecierea unui om este atitudinea sa față de cei din jur și mai puțin pretindem aceluiași om să fie la zi cu teoria moralei, cu etica adică. Fără să vrea, C.T. face apel la etică, dar el trebuie să se refere la morală. Și aici a greșit. De pildă și-a permis ca, profesor la școală fiind, să cheme două eleve să servească la masă la el acasă, căci avea musafiri. Acest act ni se pare josnic și așa este. Chit că Oprea Ecaterina are în jur de 30 de ani și are o comportare mai puțin morală, ea era și este un om. C. T. ne asigură că a plătit-o pentru munca depusă și că i-a dat și un pui, ca să nu mai vorbim de banii pentru taxi. Tocmai plata în bani și în natură dovedește afirmațiile noastre. I se permite unui educator să aibă comportare de ciocoi ?

Alegînd calea nesincerității C.T. inventează tot felul de lucruri asupra cărora nu ne vom opri. Din păcate, unele lucruri reprobabile există și în atitudinea celor din jur, care nu au determinat faptele fostului profesor, dar le-au încurajat, l-au împiedicat să vadă adevărul la vreme și l-au mai împiedicat ca în memoriile sale să ceară și să obțină ceea ce avea dreptul — un alt loc de muncă.

Tovarășii Uzum Victor, director adjunct al centrului, Nicolau Ilie, secretar al organizației de partid, nu au fost fermi cu fostul lor coleg. Ei știau că profesorul Ciric este mult prea apropiat de eleve, știau că la ore acesta povestește liber și deșucheat amănunte „tari" din chiar viața sa de familie. Și atunci cînd faptele au fost prelucrate cu colectivul didactic al școlii, acești tovarăși ca și alții s-au erijat în firi sentimentale lăsînd ca greul, adică aplicarea cuvenitelor sancțiuni să vină de la alții, de la „centru". Tovarășii respectivi n-au fost deloc fermi, s-au purtat ca și cînd ei sînt nevoiți să procedeze așa și nu altfel. De fapt, scoaterea lui Ciric din școală a fost hotărîtă de ministrul turismului, tovarășul Emil Drăgănescu, iar sancționarea pe linie de partid a fost recomandată de secretariatul Comitetului județean Constanța al P.C.R. Dar dacă tovarășii din școală n-au fost fermi înseamnă că n-au putut sau că nu au vrut. Și într-un caz și în celălalt măsurile trebuie să continue. Este, credem, un lucru deosebit de important.

Salutînd măsurile luate de organele de partid ale municipiului Constanța și de către conducerea Ministerului Turismului, apreciem că Tribunalul Constanța a procedat de asemenea corect respingînd contestația introdusă de fostul profesor împotriva desfacerii contractului de muncă. Instanța, sesizată de către C.T. că măsura desfacerii contractului de muncă este tardivă, a adus un argument de justețe : Ciric Tudorel a încălcat nu o oarecare reglementare a muncii, ci statutul cadrelor didactice, în chiar esența sa.

La Comitetul județean Constanța al P.C.R. am fost asigurați că fostul profesor va fi sprijinit să aibă un loc de muncă și că doar de dînsul va depinde viața sa ulterioară. Am mai fost asigurați că școala de care am scris va fi „teatrul" unor operații de asanare profunde, serioase. Este și cazul căci nu este permis nimănui să fie execrabil la morală și tare, foarte tare, la etică.

EUGEN SECELEANU ■

Nu, nu putem fi de acord cu clasarea acestui caz!

Într-o seară de la sfîrșitul verii trecute, tînărul muncitor constructor de 22 de ani Ion Sultan, din satul doljean Răcarii de Jos, a trecut prin momente de grea cumpănă. Întîmplarea i-a pus pe gînduri pe mulți ; și nu numai pe gînduri, ci și în acțiune, dar într-un fel bizar, nelegal.

Iată, pe scurt, faptele.

După-amiaza și-au petrecut-o la iarbă verde : el, I. S., cu un prieten din Țîntăreni și logodnicele lor. Au stat la povești, au mîncat și au băut „cîteva șprițuri, adică 2 sticle de vin", cum precizează chiar Ion Sultan. La întoarcere, în amurg, trecînd pe la un „bostan" (așa i se spune acolo unui teren cultivat cu pepeni), au poftit lubeniță. În timp ce prietenul și fetele mergeau agale spre sat, Ionică al nostru cotește pe drumul de acces (vreo 200 m) spre „bostan", de unde el mai cumpărase cu două zile înainte lubeniță, tot așa, în amurg, tot după o plimbare făcută cu aceiași însoțitori. În timp ce pășea zorit, se pomeni lovit în cap „cu o țeavă de aspersor de la motopompe". Cînd își veni în fire, avea mîinile legate cu sîrmă de balot, era fără pantofi, fără ceas și bătut mărș. Agresorii „erau 2 paznici ai bostanului". Aceștia l-au suit în căruță, așa legat și desculț cum se găsea, ținîndu-l sub amenințare, unul cu țeava de aspersor și celălalt cu o furcă de fier, și l-au dus „la un pădurar acasă în satul Sfîrcea. Tot în căruță s-a urcat și pădurarul și în aceeași poziție au plecat către miliție, în comuna Brăloștița". Înainte de a ajunge la postul de miliție, s-au întîlnit, între satele Sfîrcea și Ochișor, cu sergentul major Zamfir Sîrbu.

Să ne oprim aici puțin și să derulăm încă o dată aceeași secvență, dar într-o versiune cu totul și cu totul deosebită. „Bostanul" e un teren de 0,75 ha al Ocolului silvic, închiriat lui Grigore Melciu și Marin Rîndă și cultivat de ei cu lubeniță. În vara aceea au avut mari pagube de pe urma unor vizitatori nocturni. Plîngîndu-se la primărie, o comisie s-a deplasat la fața locului și a constatat, cu proces-verbal, pagube de 3 000 lei. Pe lîngă constatare, li s-a mai spus așa : „Ce să vă facem ? Prindeți, bre, și voi pe careva la furat, ca să aveți de la cine lua despăgubiri". În seara cu pricina stăteau la pîndă. Se mai aflau acolo, în popas, niște vărari veniți cu căruța din Vîlcea. Pe la ceasul amurgului, au pătruns în „bostan" vreo 4—5 inși beți, (în zilele acelea era bilci la Argintești). Au intrat prin spate, nu dinspre șosea. Cîinii stîrniți și strigătele bostangiilor i-au pus pe fugă. Unul din ei s-a împotmolit în pămîntul îmmulat de apa scursă din conducta de irigație și a căzut cu capul pe o țeavă. Cînd s-a desmeticit a scos cuțitul și i-a atacat pe cei doi. L-au dezarmat și l-au dus la covercă. Nu avea acte la el și nici nu voia să-și spună numele, în schimb încerca mereu să sară la bătaie. Atunci ei l-au legat de mîini cu sîrmă și l-au suit în căruță ca să-l ducă la miliție. Pe drum au oprit în fața casei pădurarului Marin Negru și l-au înștiințat de cele întîmplate, ca reprezentant al Ocolului silvic, luîndu-l și pe el în căruță. Așa s-au întîlnit cu sergentul major Sîrbu, de la postul de miliție Brăloștița, care mergea de la serviciu spre casă.

Cu toată ora tîrzie, în jurul căruței s-a adunat lume ca la urs. Ion Sultan a fost identificat fără nici o greutate de cei strînși acolo, între care se aflau prieteni și cunoscuți ai acestuia și chiar cel care astăzi îi este socru. Odată identificarea făcută, milițianul i-a dezlegat mîinile și la îndemnat să plece acasă, „urmînd ca cercetările să fie făcute a doua zi de către postul de miliție Brădești, pe raza căruia s-a comis fapta".

De aici încolo, întîmplarea intră în plin absurd. Sultan refuză să fie dezlegat și dat jos din căruță. Cere sus și tare să fie dus înapoi la „bostan", legat, să stea acolo pînă ce se va face ancheta. Nu îl pot convinge să plece acasă nici viitorul socru, nici consătenii săi Petre Cîrjan și alții. E dus înapoi la plantație unde, după spusele lui, e bătut iar, mai rău.

„Cum eram legat cu mîinile la spate (ulterior mi-a declarat că avea mîinile legate în față și că și-a dezlegat sîrma cu dinții (?!? — n.n.) încercam să mă apăr dar nu puteam decît săltînd picioarele și nu am mai putut răbda atunci cînd am primit o nouă lovitură în cap și împletindu-mă de durere și amorțeală am fugit de la locul cu pricina tîrîndu-mă aproape 1 km și jumătate, pînă la gara C.F.R. Răcari, de unde am fost luat cu salvarea și internat la spitalul Filiași unde am stat 18 zile internat".

Pantofii, ceasul și cuțitul — despre care Melciu spune că s-au găsit a doua zi în mocirlă, acolo unde căzuse I. S. — au fost predate cu semnătură lui Nicolae Sultan, tatăl. Familia Sultan susține însă că acel cuțit nu-i aparține. Mai mult, Ion afirmă că este chiar cuțitul cu care Melciu sau Rîndă i-au încercat lubenița cumpărată de la ei cu două zile înainte. Nu am înțeles de ce la cercetare cuțitul nu a fost reținut ca un corp delict principal, de vreme ce autoritățile au înclinat spre versiunea Melciu.

La Comisia de judecată Brădești mi s-au arătat 3 dosare în cauză. 1. Familia Sultan contra Rîndă, Meliciu și Negru. 2. Rîndă și Melciu contra Sultan Ion, pentru pagube la plantația de pepeni. 3. Negru Marin contra Sultan Nicolae pentru amenințare cu moartea etc. În mod bizar, toate cele 3 dosare, deschise în septembrie 1978, au fost încheiate la 15 decembrie „prin împăcarea părților", ca și cînd rolul unei asemenea comisii ar fi să se prefacă doar că stinge conflicte care în realitate continuă.

Cît despre celelalte instanțe, nu ne putem mira mai puțin de modul cum au tratat tărășenia aici descrisă, mod incompatibil, credem, cu atribuțiunile lor. În versiunea Sultan e vorba de **vătămare corporală** și **sechestrare de persoană**, fapte ce formează obiectul unor articole din Codul Penal și a căror cercetare este, totuși, de competența procuraturii. În cealaltă versiune, de la început e discutabil argumentul că oamenii erau nevoiți să sechestreze hoțul pentru a-l identifica ; să nu uităm că furtul nu este deocamdată decît o ipoteză, oricît de plauzibilă ar fi ea, o susținere a celor doi, ai căror martori (vărarii din Pietrari, județul Vîlcea) nici măcar nu au fost căutați. Chiar dovedit de-ar fi fost furtul celor două lubenițe, tot ni se pare disproporționat față de consecințele suferite de presupusul făptaș, adică, cele 18 zile de spitalizare rezultate de pe urma... operațiunilor de identificare. De reținut și un alt aspect, mult mai grav, în cazul acestei a doua versiuni. Dacă este real, atunci faptele nu se încadrează la **tentativă de furt în bandă** și **atac cu mîna înarmată ?** Oricum, tot un caz penal, de competența organelor de procuratură.

Iată de ce nu putem fi de acord cu clasarea acestui caz, în care atîtea aspecte rămîn neelucidate. Socotim necesară efectuarea unei cercetări penale cuprinzătoare, pentru a se clarifica definitiv împrejurări și fapte. pentru a se stabili răspunderi, în strictă concordanță cu litera și spiritul legii.

MIRCEA FODOREANU ■

● POȘTA REDACȚIEI

SOCIAL

● **Florica Trifonescu,** Băleni-Dîmbovița : Seria 1929 a Școlii normale de fete Ploiești organizează întîlnirea de 50 de ani în 24 iunie la Ploiești. Adeziunile pe adresa Stela Ilie Botescu, str. Armata Roșie 5, Breaza-Prahova. Doriți să publicăm aceste lucruri. Iată le publicăm ! ● **Lazăr Remus,** Codlea-Brașov : Am publicat scrisoare dv. în legătură cu schimbarea orarului de funcționare a unei patiserii. Ne întrebați cînd se vor schimba lucrurile acolo. Să mai așteptăm nițel ● **Erva Emanoil,** Tauteu-Bihor : Prezentați-vă la redacție zilnic între orele 10—13 la secția de scrisori-anchete cetățenești ● **Popescu Tudora,** București, sector 7 : Fostul dv. soț vă poartă în procese, susțineți. Din păcate nu vă putem ajuta cu nimic ● **Atanasiu Emil,** București, sector 7 : Toate lucrurile care ne întrebați sînt de competența consiliului popular ● **Ilie Mureșan,** Baia Mare :Dv. ne-ați trimis un ceas defect. Alții ne-au trimis pantofi, tricouri de corp, becuri de mașină. busole etc. Tuturor vă recomandăm să nu ne mai trimiteți. Și să veniți să le ridicați. Iată, tovarășul Aurel Popescu din Tîrgoviște chiar ne acuză de necinste căci ne-a trimis niște ghete.

EUGEN SECELEANU ■

JURIDIC

● **Precup Mircea** — Satu Mare: Vă puteți adresa cu un memoriu Ministerului Justiției. Recursul extraordinar nu poate fi promovat decît de Procuratura Generală ● **Marinescu Elena** — Slatina : Prezentați-vă argumentele într-o audiență la președintele tribunalului ● **Șincai Vilhelma Luiza** — Techirghiol: Împotriva sentinței Tribunalului Suprem puteți adresa un memoriu către Procuratura Generală ● **Crăciunescu Gheorghe** — Mehedinți : În cazul familiei Toma, așteptăm, ca și dumneavoastră, răspunsul Procuraturii Generale ● **Miron Mihai** — Galați: Aveți drept la recurs ● **Nicolae Duminică** — Petrila: Esențial rămîne contractul sau înțelegerea încheiată. Expertiza tehnică are caracter consultativ. Reveniți deci la clauzele actului de la notariat ● **Melania Popovici** — Oradea : Abandonul familial constituie infracțiune penală. Vă puteți adresa procuraturii ● **Semelcan Teodor** — Arad: Recursul extraordinar trebuie cerut nu împotriva sentinței de partaj, ci pentru anularea căsătoriei viciate ● **Maria R.** — Iași; N-ați fost niciodată încadrată în muncă. Doriți să ispășiți pedeapsa la locul de muncă, spuneți. Care ? ● **Turturea Gheorghe** — București: După căsătorie, împreună cu actul de divorț al soției, cereți în instanță schimbarea numelui copilului.

NICOLAE CRISTACHE ■

ADMINISTRATIV

Ștefan Gheorghe — București, ș.a. : În Legea 57/1974, art. 116, este prevăzut : acordarea integrală a retribuției personalului de cercetare științifică și proiectare tehnologică cu studii superioare atestat și neatestat, să se facă în raport cu îndeplinirea calitativă și cantitativă a sarcinilor de plan ● **Elena Constantin** — comuna Bozioru, Buzău : La pensie C.A.P., pentru munca depusă și limită de vîrstă (60 de ani), aveți dreptul cu condiția să fi realizat volumul de muncă într-o perioadă de cel puțin 10 ani ● **Mircea Panait** — București : Potrivit Decretului 445/1978, încadrarea în muncă a pensionarilor se face temporar pe perioade pînă la două-trei luni în funcție de nevoile de producție ale unităților respective, în limita planului de muncă și retribuirii muncii aprobat.

MARGA NEDELEA ■

ÎNVĂȚĂMÎNT

● **Emilia Georgescu** — Slătioara, Vîlcea : Ați fost selecționată în mod legal pentru forma de învățămînt stomatologic de 3 ani (dentiști) întrucît la acea dată nu îndeplineați condițiile pentru forma de învățămînt de 5 ani (medici stomatologi) ● **Miu Daniel** — București : M.E.I. ne informează că fiind invitat, dv. ați refuzat categoric să dați relații — de ce ? ! În orice caz, pe baza celor relatate, urmează a se face cercetări la Institutul politehnic din București ● **Anton I. Andruș** — Lugoj : Admiterea în treapta a II-a de liceu se face pe bază de concurs, organizat potrivit normelor stabilite de Ministerul Educației și Învățămîntului.

HORIA PĂTRAȘCU ■

● **Anunțăm pe cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal în rezolvarea diferitelor probleme că o pot face în fiecare zi între orele 10–13.**

Eveniment cultural

Ascultînd cum bate inima istoriei

Personalitatea complexă a lui Vasile Lucaciu capătă amploare și strălucire în perspectiva istorică, impunîndu-se azi într-o lumină nouă. Dramaturgul Mircea Bradu a surprins cu acuitate portretul omului și al luptătorului, capabil de jertfă pentru realizarea celui mai de preț ideal românesc : unirea Transilvaniei cu România. Pentru cine dorește să cunoască și să adîncească evoluția evenimentelor premergătoare Unirii, toată suita de întîmplări a căror conexiune s-a produs atunci sub semnul dramaticului, piesa rămîne o lucrare de referință. Lucaciu — așa cum ne lasă să întrevedem autorul — este argumentul și produsul unui timp istoric, dacă nu foarte îndepărtat, de o gravitate cu totul deosebită. Om de o vastă cultură, „școlit la Roma", cunoscător al filozofiei marxiste, deputat, orator, latinist, profesor și preot, avînd relații cu Europa și America prin Liga Culturală și Politică al cărei președinte a fost o vreme, Vasile Lucaciu are o biografie demnă de interesul oricărui scriitor. Evocînd Mișcarea Memorandistă — de care se leagă și numele lui Vasile Lucaciu — dramaturgul aduce pe scenă unul din momentele hotărîtoare, pregătitoare ale Unirii. Piesa cuprinde cîteva din clipele vieții sociale ale lui Vasile Lucaciu, viața sa particulară însemnînd de la un capăt la altul necontenită luptă și meditație pentru nația și țara lui („Tot omul cînd se naște are în piept o inimă, numai românul are în loc de inimă, o țară"). Relațiile româno-maghiare sînt surprinse cu finețe, pe de o parte prin reprezentanții puterii Imperiului austro-ungar cu ura lor dezlănțuită împotriva românilor, pe de altă parte prin relațiile profund umane, calde, dintre cele două națiuni (prietenia gazetarului Gáborffi cu Lucaciu, dragostea Mariei pentru Janos).

Înțelegînd semnificația gestului aparent mărunt dar capabil să declanșeze focul marilor evenimente, regizorul Al. Colpacci a compus, cu meșteșug și talent, păstrînd permanent echilibrul dintre Om și Timpul istoric, cu simplitate și emoție, tablouri vii, redînd dimensiuni simbolice acțiunii : el a știut să evite grandilocvența, ostentativul, demonstrația, avîntul retoric ce s-ar fi putut infiltra cu ușurință în monoloagele unui mare orator, afirmînd, în final, un mesaj patriotic impresionant prin simplitatea și firescul rostirii. La această reușită și-au adus contribuția decorul (Romulus Peneș), în plan simbolic, inclinat, el însuși o metaforă, costumele (Maria Hațeganu) și actorii care au impus personajele atenției publicului, conferindu-le tensiune și stări autentice : Liviu Rozorea, Ion Miinea, Jean Săndulescu, Simona Constantin, Ion Abrudan, Eugen Harizomenov, Nicolae Toma, Mircea Constantinescu, Cristina Șchiopu.

VIRGIL ROMAN ■

O OPINIE DIN PUBLIC

Nimeni nu s-a încumetat cu adevărat pînă acum să imortalizeze pentru scenă figura superbă și plină de demnitate a unuia dintre cei mai însemnați luptători pentru înfăptuirea statului național unitar român : dr. Vasile Lucaciu. Zbuciumul existenței și acțiunilor acestui ilustru luptător tentează cu siguranță condeiul scriitorilor. Dimensiunea personalității sale însă presupune din partea dramaturgilor, dincolo de acuitatea artistică a prezentării, o gîndire istorică adîncă și o grijă firească în elaborarea verbului. Și toate acestea pentru că asemenea eroi s-au sublimat ca simboluri pilduitoare, aureolate de mit, în sufletul poporului. De aceea, îndrăzneala „coborîrii" lor la dialog și acțiune trebuie făcută fără efecte păgubitoare.

Astăzi, „Inima" lui Mircea Bradu reînvie secvențe din viața marelui memorandist. Pe scenă urmărim un Lucaciu vehement și apodictic căci cauza sa dreaptă nu poate fi negată, un Lucaciu iubit și ascultat, căci poporul îl însoțește, îl sprijină, îl apără. Piesa lui Mircea Bradu se identifică mult cu realitatea : gîndirea sa jalonată prin cele cîteva fraze cu caracter solemn încape întreagă în realitățile Românieі de astăzi.

Actorul Liviu Rozorea, unul dintre cei mai talentați din colectivul orădean, aduce, cu forță și credință, în spectacol, figura lui Lucaciu, personalitate atît de îndrăgită de ardeleni.

BLAGA MIHOC ■
muzeograf

Profesiune de credință

Orgoliul în artă este o formă de neputință

Nu cred, deși multe exemple mă pot contrazice, că artistul adevărat poate fi un orgolios. Orgoliul în artă este o formă de neputință, este un mod de a te arăta pe tine însuți și nu de a evidenția ceva, un gînd, un crez.

O eroare, din păcate explicabilă, a secolului în care trăim mi se pare a fi obsesia originalității cu orice preț.

Numai că, deseori, originalitatea în artă este confundată cu încîlceala, cu încărcătura barocă, cu decorativismul, cu ambiguitatea.

Claritatea și simplitatea expresiei (a nu se confunda cu simplismul și inexpresivul) rămîn, desigur, deziderate la care poți ajunge foarte greu în urma unor continue cerneri sau, mai exact, după cum spunea Brâncuși, apropiindu-te de sensul real al lucrurilor.

Originalitatea se echivalează cu noutatea numai că, din păcate, senzația de nou este uneori discutabilă.

Noutatea nu conferă neapărat valoare. O prostie rămîne tot prostie oricît de nouă ar fi ea. Deseori noul este înșelător; cu cît vechiul e mai vechi, poate părea unora foarte nou. În materie de vestimentație, moda retro, propunînd în 1974 îmbrăcămintea anilor 1900, părea nouă prin linia ei neobișnuită tinerilor născuți după cel de-al doilea război mondial.

Noutatea și originalitatea în artă sînt condiționate în primul rînd de căutarea problemelor.

Gîndirea creatoare presupune neliniștea și curiozitatea exploratorului, încercarea de a pătrunde esența fenomenelor fără idei preconcepute.

Din păcate, lupta pentru a distruge vechile clișee în teatru riscă, uneori, să dea naștere unor noi clișee.

„Excesul" de regie este o formă de nesiguranță și infantilism profesional.

Descriptivismul, teatrul ornamental, sau cel în care ideea este exprimată prin complicate structuri scenografice, duce, în cele din urmă, la spectacole bombastice, exterioare, infantile, ineficiente.

Cred că un regizor nu trebuie să învețe să pună în scenă (pentru asta nu există nici o rețetă, nici o metodă) ; în teatru totul se învață lucrînd.

Cred că semnul de întrebare este prima treaptă a creației autentice.

Îmi displace modificarea înțelesurilor unor scrieri clasice în scopul de a le „ajuta" să fie contemporane; același rezultat se poate obține printr-o lectură pătrunzătoare și prin activizarea virtuților reale ale textului.

Poate părea paradoxal, dar cred că un regizor trebuie în primul rînd să învețe să citească.

Esența teatrului rămîne în ultimă instanță întrebarea pe care un om o adresează altui om în dorința de a căpăta un răspuns.

VALERIU MOISESCU ■

Vorbiți și scrieți românește

„În jur de..."

Atunci cînd vrem să exprimăm ideea de **aproximație**, limba noastră ne pune la îndemînă mai multe mijloace verbale, printre care și locuțiunea prepozițională **în jurul a...**, ca în următorul exemplu : „...acest manual a avut pînă în 1874 nu mai puțin de 21 de ediții (oscilînd în jurul a 80 de pagini)"... („Istoria lingvisticii românești", 1978, p. 57, Editura științifică și enciclopedică).

Se poate observa însă că, de la o vreme, paralel cu forma corectă **în jurul a...**, este tot mai mult împinsă în circulație o alta, desfigurată, greșită, care sună **în jur de...** și care, pe deasupra, prezintă neajunsul că, atunci cînd este rostită, dă naștere unui echivoc, primul și al doilea cuvînt asociindu-se sub forma unui verb. Formulări cum sînt cele ce urmează pot fi destul de frecvent întîlnite : **„...în jur de 17 kg de perle fine..."**, **„...în jur de 110 milioane de discuri..."** și **„...în jur de 300 de ani"**.

Uneori, **în jurul a...**, cu înțelesul : **aproximativ, circa**, ia locul, sub forma coruptă : **în jur de...**, locațiunii adverbiale : **în jurul**, care exprimă alt sens, și anume : **în preajma**. Un exemplu : „Or, **în jur de 1900** (în loc de : **în jurul lui** 1900, n.ns.), cititorul român savura cu delicii poezia...". În ce ne privește, am zice — dacă ne este permis — că lectorul de astăzi nu poate... savura cu delicii o asemenea maltratare a limbii noastre materne...

Dar să trecem și să notăm, cu uimire, că substituirea lui **în jurul a...** prin **în jur de...** își face apariția pînă și într-o lucrare lexicografică importantă, căci iată ce stă scris în dreptul adverbului **mai** : „(Determină numerale) **Aproximativ, cam, vreo, în jur de...**" (Dicționarul limbii române, tomul VI, Fascicula I, 1965, p. 42, c.1).

Cînd a trebuit ca și autorii **Dicționarului explicativ** (1975) să înregistreze locațiunea prepozițională **în jurul a...**, ei — este drept — au ignorat, cum se și cuvenea, forma coruptă **în jur de...** dar au trunchiat-o pe cea corectă, scriind **în jurul**, în loc de **în jurul a...**

Greșeala este evidentă, căci **în jurul** (fără prepoziția a), fiind locațiune adverbială, exprimă cu totul alt înțeles (**în preajma**) decît locațiunea prepozițională **în jurul a...** (**aproximativ, circa**).

N. MIHĂESCU ■

● CARTEA LIMPEDE

CARTE

Aflat la cea de-a cincea lucrare tipărită, Amza Săceanu confirmă o frumoasă vocație de teatrolog, susținută, dealtfel, după opinia mea, și de o practică social-politică bogată și remarcabilă care îl menține și ea de un număr bun de ani în atenția respectuoasă a slujitorilor Thaliei. Lucrările anterioare, intitulate **Teatrul. Fața văzută și nevăzută a teatrului** (1974), **Talia... Thaliei** (1975), **Teatrul și publicul** (1977), ne-au atras, toate, prin probitatea cercetătorului interesat să dezvăluie semnele contemporane ale fenomenului scenic pornind de la experiența complexă a spațiului teatral bucureștean, exploatat din ce în ce mai activ și mai original de estetician, cronicar, eseist, director de opinie etc.

Astăzi Amza Săceanu ne oferă o lucrare solidă de sociologie a culturii, în speță a teatrului, și mi se pare că este pentru prima dată cînd cineva își propune, la noi, să studieze faptul scenic din perspectiva rezonanței politico-ideologice a acestuia în rîndurile unui public care, la rîndul său, se face expresia sensibilă a politicii programatice desfășurată de Partidul Comunist Român în vederea definirii universului spiritual socialist, specific românesc.

Rigoarea cercetării științifice, care utilizează un complex de tehnici determinante pentru concluzia sociologică, l-a condus pe autor la realizarea unui document important, referitor la valorile noi apărute în structura și comportamentul noului public bucureștean, la conținutul nou al reacțiilor și preferințelor, la argumentele noi ale motivațiilor, în sfîrșit la profilul actual, spiritual, al unui anume tip de spectator, cel al Bucureștiului din anii '77—'78—'79.

Dincolo de raportul **Teatru-public actual**, se desenează cu pregnanță un portret plin de interes al nivelului de intelectualitate al unei lumi, al capacității ei de descifrare a faptului de artă, al discernămîntului ei, al disponibilității ei, în sfîrșit al perspectivei acesteia. Insist în mod deliberat asupra acestui aspect al lucrării pentru că eu văd, astfel, în ea, mai mult decît o pagină de sondaj sociologic la un moment dat, un argument în favoarea construirii și abordării programului cultural în funcție de o cunoaștere din ce în ce mai științifică a spațiului căruia ne adresăm. Cartea lui Amza Săceanu îmi apare din perspectiva aceasta de un interes care depășește obiectul ei imediat și este de datoria tuturor celor implicați în activitatea culturală să mediteze cu severitate la concluziile oferite de studiul acestuia, pentru că, să recunoaștem, se face încă atît de puțin la noi în domeniul cercetării științifice sociologice și, firește, nu numai în perimetrul teatrului.

Revenind la lectura cărții lui Amza Săceanu, se cuvine să spunem că patima teatrală a autorului a încărcat analiza sociologică de o indiscutabilă vibrație sentimentală și lectura este nu numai agreabilă dar plină de sensibilitate. Apoi autorul întreprinde el însuși o atentă descripție a multor așa-numite evenimente scenice, comentatorul avizat fiind de fiecare dată dublat de un fin degustător al spectacolului. Nu pot să nu subliniez apoi în această carte, mai mult decît în celelalte, virtutea pledoariei, autorul ieșind, cum se spune, în arenă și apărînd pozițiile și puncte de vedere, și nu e necesar să adaug că depășirea obiectivității matematice face bine în lumea culturii și că Amza Săceanu ne convinge pledînd, selecția presupusă de preferințele sale în materie de spectacol, actorie, scenografie, regie întemeindu-se pe o judicioasă și, repet, avizată alegere.

E meritul Editurii Meridiane că a pus în circulație lucrarea și sînt convins că o discuție în jurul ei, cu practicienii teatrului și cu concluzii practice pentru perspectiva domeniului, ar consacra acest demers.

DINU SĂRARU ■

Un eveniment literar îl constituie apariția în limba română, la Editura „Univers", în mult căutata colecție „Globus", a unui volum cuprinzînd povestiri semnate de prozatorul sovietic Vasili Șukșin (1929—1974). Cunoscut la noi îndeosebi datorită filmului **Călina roșie**, el se dezvăluie în această culegere ca un excepțional scriitor, un veritabil maestru al prozei scurte. De o simplitate dezarmantă, scrisă atît de firesc, încît pare compusă fără nici un efort, proza lui Vasili Șukșin închină un emoționant elogiu vieții. Pentru eroii acestui scriitor existența este un dar binecuvîntat iubit cu o patimă care uneori îi distruge. Totul este obișnuit : personajele le poți oricînd întîlni pe stradă, întîmplările prin care ele trec sînt de cele mai multe ori insignifiante și deseori personajele parcă provoacă întîmplări numai pentru a-și dovedi că nu trăiesc o viață oarecare. Povestiri de o forță neobișnuită, vorbind despre grandoarea omului confruntat cu sine însuși și cu ceilalți semeni ai săi, ele dezvăluie, totodată, marea dragoste pe care a nutrit-o Vasili Șukșin pentru tot ceea ce ne înconjoară în trecerea noastră prin lume. O singură dată scriitorul convinge mai puțin : atunci cînd renunță la rigorile unei proze de notație realistă și se cufundă în fantastic fără a avea pentru aceasta harul lui Bulgakov, de pildă. Nu cu **Pînă la al treilea cîntat al cocoșilor**, o povestire de sursă livrescă, rămîne memorabil autorul, ci cu **Ofensa, Călina roșie, Ciuntul, Microscopul, Dragostea lui Stiopka** și altele. De menționat tăl-

Să ne cinstim cititorii

Anul acesta se împlinesc 100 de ani de cînd I. L. Caragiale a citit la Junimea comediile „O noapte furtunoasă" și „Conul Leonida față cu reacțiunea".

I. L. CARAGIALE: 100 DE ANI DE LA „O noapte furtunoasă"

„...nu să umpli lumea largă cu o operă, ci o operă strîmtă s-o umpli cu lumea ; fiindcă o operă trebuie să trăiască în lung, nu în larg, ca raza care pătrunde drept înainte, nu ca un balon de la luminație, care se umflă în lături. Altminteri și lumea, și opera sînt — altă vorbă potrivită nu găsesc — proaste".

Tîrtoabă

Tîrtoabă îmi umblă de mult în picior. Din 1961, de optsprezece ani, așadar. A traversat Cordovanii *(el îl conduce pe Lae de la arest la comitetul raional, avînd atunci „misiuni ceva mai speciale"), fără a se integra însă în atmosfera cărții. Tîrtoabă a trecut pe lîngă* Fragmentarium *și a stat pe alături de* Caloianul, *cerșind un loc, vroind și el un spațiu al său, uitîndu-se rugător la mine, cu ochii aceia ai lui, cenușii și apoși, din care, dacă ar plînge, ar curge puroi, nu lacrimi.*

Tîrtoabă e un personaj, după cum lesne se poate înțelege. A devenit însă atît de real încît nu m-aș mira dacă l-aș întîlni cu adevărat pe undeva, într-un autobuz sau într-un tren, la Mogoșoaia sau la Sinaia, la Gheboaia sau pe la Brașov.

Îl văd aievea uneori, cînd nici nu mă aștept. Mă pomenesc cu el dinaintea mea, cînd nici nu aș crede. Îmi dau seama de fiecare dată că e la fel, că nu s-a schimbat deloc : umblă la fel, opintit și cam împins (parcă ar circula „pe rotile") ; vorbește cam împleticit, cam îngălat (avînd totuși un glas surprinzător de gros, față de fragilitatea lui de manechin vechi și prăfuit) ; se uită la fel la om, de jos în sus, parcă ar vrea să-l ridice în furci (iar ochii îi sînt la fel : apoși și sparți, parcă ar fi fost zdrobiți de cineva, dar nu din afară, dinăuntru, dinspre interiorul ființei sale lipsite de orice fior de spiritualitate, pustie și cam strîmbă).

Mă gîndeam într-un timp, în urma unei asemenea „revederi", să scriu un roman — Masca *— în mijlocul căruia să stea acest Tîrtoabă, alcătuire stranie și falsă („nici om dar nici fiară, nici lichea dar nici om adevărat, un amestec ciudat, de mediocritate și de agresivitate, un fel de sinteză a spiritului mic-burghez, un mitică scăpătat și degenerat, ajuns pe treapta cea mai de jos a* miticismului, *de unde nu are cum și cînd să mai cadă").*

Am renunțat.

M-am gîndit că un asemenea erou nu va fi capabil să țină „în spate" nici un antiroman, darămite un roman adevărat.

Tot atunci am zis și m-am gîndit că eroii literari se aseamănă cu oamenii din viață, cei mai plictisitori, cei mai greu de suportat fiind cei care nu te lasă să trăiești, cum e acest nenorocit de Tîrtoabă, despre care, e adevărat, știu puține lucruri interesante și semnificative.

Știu că minca muște, undeva într-o mahala, cînd era copil. Avea un unchi care îl punea să prindă muște, el, unchiu-său, le rupea aripile („fără a le leza prea puternic"). Iar după aceea, cînd se hrănea micul Tîrtoabă, i le punea frumos în untul de pe pîine, stînd lîngă el, pînă cînd le cronțănea pe toate, închipuindu-și pesemne că mănîncă icre, acrindu-se probabil (mai mult ca sigur) pentru toată viața, scîrbindu-se definitiv de sine și de lume.

E un amănunt și acesta, într-adevăr. Dar e mult prea neînsemnat. Să lăsăm deci sitele observației să cearnă și să adune, urmînd ca atunci cînd va veni și „vremea lui Tîrtoabă", să-i acordăm și lui onorurile ce i se cuvin.

ION LĂNCRĂNJAN ■

Cronica literară

OCTAVIAN PALER: „Scrisori imaginare"

O carte extraordinară reprezintă Scrisorile imaginare *ale lui Octavian Paler. Spre deosebire de volumele anterioare ale autorului —* Drumuri prin memorie, Mitologii subiective, Apărarea lui Galilei *— frazele ei nu mai sînt, împodobite ca pentru o sărbătoare. Scriitorul a renunțat de astă dată la ornamentațiile fastuoase și comunică mai simplu și mai direct cu cititorii săi. Această „scuturare a podoabelor" face frumusețea cărții sale mai umană. Cuvintele sînt parcă ordonate cu grăbire pentru a învinge o dramă și a crea autorului un adăpost inviolabil. Ceea ce impresionează în actualul volum este tensiunea la care sînt comunicate ideile. Textul e compus cu febrilitate și dezvăluie o încordare sufletească împinsă pînă la paroxism. În scrisori adresate imaginar lui Unamuno, Hölderlin, Camus, Zweig, Loti, Rilke, Proust, Bürckhardt, Chamfort, Wilde, Rousseau, Pavese, Wells, Kafka, Descartes, Seneca, Erasm, Pascal, Flaubert, Gide, Blaga, autorul repune în discuție numeroase probleme existențiale care nu pot fi nicidecum uitate, clasate, deoarece fiecare epocă trebuie să le rezolve potrivit coordonatelor sale. Întreaga carte nu este altceva decît istoria palpitantă a unei aventuri a cunoașterii. Un semen de-al nostru — aflat la „vîrsta la care Don Quijote și-a început aventurile" — se confruntă cu întrebările dintotdeauna ale omenirii și răspunsurile descoperite de el nu ne pot lăsa indiferenți chiar dacă nu-i acceptăm de fiecare dată soluțiile. Scriitorul și-a compus în primul rînd pentru uzul propriu — și apoi și pentru cei care vor să-i asculte sugestiile — o veritabilă carte de învățătură împletind experiențele culturale cu cele de viață. De aceea cele 21 de epistole au un caracter de dezbatere, de proces al unor idei susținute sau combătute cu o fervoare rar întîlnită. Cînd procuror, cînd apărător, autorul transmite exact în paginile sale ardoarea luptei pentru adevăr. Citind* Scrisorile imaginare *n-ai nici o clipă senzația că asiști la o înscenare, la un spectacol minuțios aranjat dinainte, în care personajele apar și își susțin fără nici o căldură rolul deoarece l-au interpretat în atîtea ocazii, încît s-au plictisit de replici. Octavian Paler se implică total în respectivele confruntări intelectuale astfel încît rezultatul nu-i este știut dinainte nici lui, nici cititorului, constituind o surpriză ce se dezvăluie numai după un dramatic efort de cunoaștere.*

Cu toate că paginile ei sînt saturate de referințe culturale, cartea nu este un produs confecționat în bibliotecă : „De fapt — afirmă autorul în Cuvînt înainte *— vreau să spun că nu în bibliotecă am găsit morala acestor „scrisori imaginare" adresate unor umbre, dintre care unele mi-au dominat lecturile și foamea de a admira, ci pe stradă, pe țărmul mării sau printre amintiri". În aceste scrisori o conștiință își descrie drumul parcurs în tentativa sa de a se edifica pe sine însăși. Ea caută în cărți un reazim și nu un refugiu, un instrument de sondare a realității înconjurătoare și nu o modalitate de a abdica de la freamătul existenței. Octavian Paler este un cărturar care nu se teme de confruntarea cu ambianța și nici nu are nostalgia ei, deoarece în permanență se află într-un contact nemijlocit cu ea. El n-ar accepta niciodată să uite „crispările, vanitățile și rănile lumii", rămînînd un* homo pro se : *„Aceasta să fie, totuși, menirea înțelepciunii ? De a ne pune la dispoziție un deșert confortabil ? De a ne asigura o neutralitate ferită de riscuri ? Și ce înseamnă, în fond,* homo pro se *? Poate exista cineva pentru sine fără să rămînă foarte singur ? Ne ajung oare cărțile ? Putem conta la nevoie numai pe ele ca să fim fericiți ?" Răspunsul scriitorului îndeamnă la împlinirea omului pe toate planurile. Din întreaga carte răzbate o mare dragoste de viață și un protest implicit împotriva a tot ceea ce vrea să o întunece și să o desfigureze. Uneori sînt suficiente doar cîteva notații pentru a înțelege această pasiune năvalnică : „...ei n-au priceput niciodată de ce o amiază caldă, cînd cerul miroase ca iarba dogorîtă de soare, e de ajuns uneori pentru a face pe cineva fericit".*

După ce trece prin furtunile iubirii, prin purgatoriul singurătății, scriitorul ajunge la imperiul înțelepciunii. Dar aceasta nu e o împăcare lașă cu firea așa cum este ea dată, ci o continuă acțiune de modificare a ei în slujba omului. În epistolele sale Octavian Paler apără dreptul oricui la speranță și iluzie, cheamă la responsabilitate și veghe neîntreruptă pentru ca nimic să nu abată din făgașul ei normal condiția umană, cu încrederea în destinul luminos al stăpînului acestei planete, convins că el își poate construi o lume în care fericirea să fie o realitate și nu o promisiune.

În totalitatea lor, „scrisorile imaginare" — la sfîrșitul cărora se află cîte un poem ce le rezumă ideile — conturează profilul spiritual al unui umanist contemporan care pledează în vuietul istoriei pentru ocrotirea valorilor eterne ale omenirii.

GEORGE ARION ■

CAP LIMPEDE ●

mărcirea de bună calitate semnată de Alexandru Calaïs care ne permite descinderea fără dificultăți în lumea lui Vasili Șukșin. Ne permitem însă să credem că această carte impozantă trebuia însoțită de o prefață pe măsură și nu de simplele notații aparținînd tot lui Alexandru Calaïs.

CURIER LITERAR

● **Florian-Vasile Maliță** — Deva : Date despre Valeriu Anania puteți găsi, de pildă, în **Dicționarul de literatură română contemporană** al lui Marian Popa ● **Emil Gavriliu** — Breasta, jud. Dolj : Din nou, lucruri bune. Reveniți ● **Grațiela Buru** — Herculane: Ca prime încercări e promițător ● **Mihai Achim** — București : Poate altceva ● **Gh. Iorga** — Buzău : Admirabilă sinceritatea confesiunii dumneavoastră ● **Mircea Mihăilă** — Stănești, Buzău : E încă neconcludent ce ați trimis pînă acum ● **Peter Ovidiu** — Cluj, **Ion Marinescu** — Călan, **Marian Vasile** — Onești, **Gheorghe Zaharia** — Fierbinți, Ilfov, **Florin Antoniu Buga** — Cluj, **Valeriu Varga** — Zalău, **Nicolae Moianu** — Pitești, **Costin Marinescu** — Pitești, **Maria Roșuga** — București, **Ștefan Petculescu** — com. Bălcescu, Constanța, **Cristina Ioana Ghinea** — Oradea, **Constantin Ciubuc** — București : Manuscrise în afara interesului literar.

TV

● În sfîrșit, două filme de factură deosebită: „Deșertul tătarilor", ecranizare a romanului cu același titlu de Dino Buzzati (miercuri, 18 aprilie), și „Caietul albastru", un excelent memorial politic datorat cineaștilor sovietici (duminică, 22 aprilie). După întreaga suită a peliculelor recuperate din retortele puritanismului anglo-saxon de acum trei și patru decenii, depreciate de timp, prăfuite și demodate — în sfîrșit, deci, două opere cinematografice pe măsura exigențelor artistice ale publicului actual. Un public realist, lucid și ironic, ce nu mai admite de foarte multă vreme istorioarele dulci cu personaje date și sfîrșituri previzibile ● A renăscut și „Întîlnirea de simbătă seara" dar, ce-i drept, meritul revine mai puțin autorilor în viață și mult mai mult regretatului om de teatru și de spirit Tudor Mușatescu. O nouă eschivă în fața umorului pe teme de actualitate, dar cel puțin, de data aceasta, prin solicitudinea unei moșteniri valoroase ● Interesantă și instructivă în continuare bătrîna Teleenciclopedie. Ne întrebăm totuși dacă informațiile de ordin strict tehnic și științific își au locul în acest spațiu, din moment ce Televiziunea a rezervat acestui scop două emisiuni de profil : „Mai aveți o întrebare ?" și „Orizont tehnico-științific" ● Sub așteptări, telerecitalul lui Emanoil Petruț, prezent pe micul ecran joi, 19 aprilie, într-o retrospectivă selectivă deloc reprezentativă pentru cariera unui actor cu o producție artistică și vastă și variată. ● Mai mulți cititori din Cluj-Napoca, Oradea și Iași ne cer să adresăm Televiziunii rugămintea de a reprograma în orele de dimineață emisiunea „În alb și negru", așa cum dealtfel s-a și procedat într-o vreme, spre folosul și bucuria numeroșilor telespectatori privați deocamdată de serviciile programului II.

LIVIU TIMBUS ■

RADIO

Plină de curaj inițiativa realizării unei emisiuni de regulă interesante : Teatru radiofonic. Pentru că programarea în premieră, luni, 23 aprilie, a unei versiuni radiofonice după strălucitul eseu al lui Octavian Paler „Apărarea lui Galilei" este realmente un act de curaj. Un text complex, cu fluențe de profundă poezie, o scăpărare de idei care ard — foarte dificil de interpretat tocmai pentru că are extrem de multe nuanțe. Un curaj răsplătit însă cu prisosință, pentru că echipa de actori de primă mînă — George Constantin, Ștefan Iordache, Margareta Pogonat, Gina Petrini, Dinu Iancu-lescu — ne-a oferit luni seara un regal al ideilor despre erezia firului de iarbă care iubește și speră, regretă și trădează, se teme și îndrăznește ; despre adevăr și dragoste, cu toată puterea și cu toată durerea de care e în stare Omul-Om. Să mai menționăm că această versiune radiofonică este semnată de Constantin Vișan, iar regia artistică aparține lui Titel Constantinescu ● Corectă, dar fără incandescența pe care o sugerează. „Viața cărților". Am reținut cele două poeme ale lui Ion Caraion, admirabil citite de poetul însuși — un răspuns mai puțin așteptat pentru o întrebare de genul „Ce pregătiți pentru tipar ?" și „viața" romanului „Destinație necunoscută" al scriitorului francez Yves Gandon în versiunea lui Romul Munteanu ● „Drumul plin de izbînzi al lui Horia Lovinescu în teatrul românesc", ca să folosim cuvintele unuia dintre participanții la emisiunea „Valori ale literaturii române contemporane" de marți, 24 aprilie, a fost gîndit și realizat de Ileana Corbea nu numai ca o foarte bună fișă de autor, ci și ca o evocare a unei certe personalități artistice, prin secvențe dintre cele mai reprezentative ale operei sale, ceea ce a conferit, pe lîngă interes, și un ritm deosebit celor 20 de minute rezervate acestui spațiu-argument.

ADINA SILIȘTE ■

„Caminante" Jurnal mexican (59)

Un maya

Am văzut în Mexic colibe împletite din nuiele și acoperite cu foi de palmier. Și mi s-a spus că ele sînt întocmai ca ale vechilor indieni. Că s-au păstrat neschimbate peste timp. Am trecut prin sate unde, în piață, fructele și legumele erau așezate uneori pe o bucată de pînză, jos, ca odinioară în acele **tianguis** de care vorbesc cronicele. Dar nicăieri n-am avut, ca aici la Valladolid, senzația că trecutul e viu. În alte locuri am avut chiar unele îndoieli în privința oportunității conservării sale exagerate, cu toate că nu mă număr printre cei gata să confunde progresul cu zgomotul. Să recunoaștem, totuși, că omul nu poate trăi mai departe în colibe numai pentru că așa au trăit odată străbunii lui ; și nu putem elogia singurătatea și izolarea numai pentru că ne irită vacarmul marilor metropole. Între Rousseau și **Empire State Building** trebuie să existe și o altă soluție... însă altceva vreau să spun.

Sub un acoperiș din foi de palmier, viceprimarul Valladolidului ne vorbește despre Yucatán. Ne arată o bucată de rocă roz-gălbuie, calcaroasă, cu urme de scoici. Știu ce vrea să ne demonstreze. Altădată, a fost un fund de mare aici... Mîncăm friptură de cerb și ni se oferă o băutură parfumată, specifică locului, **xtabentun.** Interlocutorul nostru este îmbrăcat în alb, cum sînt îmbrăcați îndeobște oamenii pămînturilor calde. E un maya. Și vorbește cu vizibil orgoliu despre civilizația maya ; **care n-a murit,** subliniază el. Ascultîndu-l revăd parcă piramidele de la Palenque, de la Uxmal, de la Chichen-Itza. Toate poartă urmele acelei misterioase populații care a folosit cifra zero înainte ca ea să fie cunoscută în Europa și se pricepea să calculeze mișcarea pe cer a luceafărului pe o perioadă de cinci secole. Ce cunoștințe avem despre ea ? Hieroglifele maya, nedescifrate încă, așteaptă un Champollion al lor. Deocamdată, le mai privim așa cum aztecii vor fi privit caii spaniolilor. Tot ce știm sigur e că acești „greci ai Lumii noi" erau, în aceeași măsură, dotați și mîndri. Cucerirea Yucatánului i-a costat pe spanioli mai mult decît înfrîngerea aztecilor și incașilor la un loc... Chiar învinși, mayașii și-au păstrat mîndria și spiritul independent. Ei au refuzat multă vreme să învețe spaniola. Cuceritorii lor s-au văzut nevoiți să învețe ei limba maya. Și poate mai mult decît piatra subtil sculptată, această victorie a celor învinși ne amintește de versul lui Horațiu, **Graecia capta ferum victorem cepit,** și de dacii de pe Columna lui Traian...

În Yucatán se vorbește și azi un idiom rămas din vechea limbă maya. Există și un ziar scris în acest idiom. (Ochii sumbri ai omului din fața noastră strălucesc ; îi face plăcere, desigur, să ne dea amănunte.) Dacă în alte părți ale Mexicului, **nahuatl** s-a păstrat în locuri izolate, unde civilizația modernă n-a pătruns, aici limba maya participă la civilizația modernă. În vreme ce greaca veche și latina au murit, această limbă se încăpățînează să rămînă vie. Chiar cîntecul pe care-l ascultăm e o dovadă. Iar la Mérida, capitala Yucatánului, sînt străzi care au păstrat vechiul lor nume de animal sau de pasăre și au pe placa indicatoare o efigie care poate fi înțeleasă și de cei ce nu cunosc decît limba maya... Înțeleg abia acum un amănunt care m-a izbit în zilele precedente. În Yucatán, oamenii merg parcă s-ar mișca în basoreliefurile vechi.

B. ne dă cîte o minusculă statuetă neagră. E sculptată în acel stil arhaic pe care secolele anterioare l-au disprețuit cu o penibilă ușurință. Azi e greu să-l repete cineva pe Buffon care socotea gustul pentru figurine „barbare" ultimul grad de stupiditate. (Mai înainte, la 27 august 1520, un om scria în jurnalul său despre lucrurile aduse din Mexic de emisarii lui Cortés : „Niciodată în toată viața mea n-am văzut ceva care să mă tulbure atît ca aceste admirabile obiecte de artă". E drept că autorul acestei mărturisiri neobișnuite se numea Albrecht Dürer !) Ceea ce nu înseamnă neapărat că gustul modern s-a eliberat cu totul de prejudecăți. Dar am învățat să nu mai riscăm și că o admirație de circumstanță nu costă, nici nu te expune primejdiei de a te face de rîs.

Dincolo de acoperișul sub care stăm, lumina a devenit tăioasă. Paharul cu **xtabentun** mă așteaptă tot plin. Bețiu, ziceau mayașii, pune omul în comunicație cu zeii. Mai există triburi care cred și azi asta. Eu n-am însă nici o șansă în acest domeniu. Zeii nu mă pot ajuta decît să gust. Ca să nu se observe, mă grăt mirat că n-am văzut deloc porumb în Yucatán. Mai ales că mitologia maya spune că oamenii au fost creați din sucul plantelor, în special din porumb. Mai întîi patru bărbați. Iar în timpul nopții și patru femei. În plus, migrația triburilor maya se confundă cu povestea porumbului din Mexic, dacă ne gîndim că pădurile erau defrișate pentru a fi cultivat pămîntul, apoi acesta era părăsit cînd dădea semne de epuizare... (Cortés a trimis și el în Spania, ca și Columb, boabe din această plantă ciudată. Dar nu li s-a dat mare atenție. Abia douăzeci de ani mai tîrziu, cînd orașul Valladolid a oferit orașului cu același nume din Spania un sac de porumb, cei din Valladolidul spaniol au înțeles mai bine darul ; porumbul a început să fie cultivat și răspîndit în Europa...) În vorbele interlocutorului nostru e un ciudat amestec de legendă și realitate. Mai există, așadar, oameni care nu pot trăi fără mituri ? Mă uit la bărbatul îmbrăcat în alb, cu ochii sumbri și strălucitori. Îl invidiez ? Poate. Descartes ne-a îmbolnăvit pe cei mai mulți de o luciditate funebră.

Orchestra cîntă ‚Această noapte, aici". Dar, nu. Peste cîteva minute vom pleca. Iau cu mine bulgărele de rocă în care se vede amprenta unei scoici, dovadă că Yucatánul este un pămînt născut din apă. Și mă mai întorc o dată spre grota din apropiere în apa verzuie și oarbă a căreia ne-am uitat înainte de a veni la masă.

OCTAVIAN PALER ■

Din istoria muzicii pop

Într-un secol pe care cu toții am convenit a-l denumi „al vitezei" nevoia omului de hrană spirituală devine astăzi o problemă. Gusturile sînt deosebit de variate : teatrele și cinematografele sînt umplute pînă la refuz, sălile de concert și expozițiile de pictură sau sculptură sînt din ce în ce mai des asaltate de un public de toate vîrstele.

Dar dintre toate, un element pare a fi ieșit cu totul din comun : muzica rock. O întreagă generație a cărei vîrstă variază între 15 și 50 de ani iubește acest gen de muzică, care nu este deloc „o modă", ci un curent cu bogate implicații sociale. Indiferent cum o numim, pop sau rock, ea rămîne în esență aceeași și are darul de a atrage de partea ei numeroși adepți.

Această artă muzicală a cunoscut în timp și spațiu o arie foarte largă de răspîndire. Ea a rezultat dintr-un concurs de împrejurări — istorice, sociale și muzicale — care nu se vor mai ivi niciodată în aceeași conjunctură.

Ca oricare alt gen muzical muzica pop are o structură originală, are o istorie proprie.

Ce este de fapt muzica pop și care este originea cuvîntului ?

Prin cuvîntul „pop" s-au putut defini și delimita în același timp două aspecte esențiale :

— pe de o parte termenul de „pop" provine din abrevierea expresiei „popular music", care menționează astfel lingvistic legătura indisolubilă între muzica rock actuală și muzica tradițională populară americană, așa numita „muzică country" ;

— pe de altă parte termenul de „pop" a fost atribuit acelor piese de succes (hit-uri, best-seller-uri), indiferent de specia sau genul muzical din care făceau parte.

A existat și există tendința multor critici de specialitate de a folosi termenii de „pop" și „rock" pentru a denumi unul și același lucru. Practic ar fi imposibil o delimitare sau chiar o încercare de acest fel între „pop" și „rock". Cele două expresii sînt întotdeauna împreună folosindu-se fie una, fie cealaltă după împrejurări.

Pentru a explica cum și prin ce a influențat muzica populară americană, cum s-a produs această fuziune între muzica country și celelalte genuri cărora le-a dat naștere, devine utilă și totodată deosebit de interesantă o abordare a muzicii country în adevărata sa plenitudine.

Centrul spiritual și geografic al muzicii country a fost și pare a rămîne încă orașul Nashville. Doi factori se bucură în general de această responsabilitate :

— pe de o parte poziția orașului, minunat amplasat în cercul Appalachian Mountains, unde de fapt elementul muzical autohton definește o populație iubitoare de muzică și credincioasă tradiției moștenite ;

— pe de altă parte stația locală de radio WSM — West Studio Music — ale cărei emisiuni „Barndance" încep din 1925.

Radiodifuziunea era încă în fașă cînd a prezentat ascultătorilor săi un scripcar în vîrstă de 80 de ani, cunoscut sub numele de Moș GIMMY THOMPSON. Evenimentul a fost epocal. În studio, GEORGE HAY i-a observat pe tehnicieni bătînd ritmul cu picioarele, acompaniindu-l pe bătrînul violonist. Succesul enorm de care s-a bucurat acest moment i-a sugerat lui George Hay ideea de a valorifica acest gen muzical popular care în mod vădit se adresa tuturor inimilor

din acest ținut. Se decide astfel să-și prezinte emisiunile sale de country music sub titlul „Serată în hambar".

Chiar înainte de sfîrșitul anului, HAY introduce cu regularitate programul său radiofonic care a devenit curînd o adevărată vitrină națională a muzicii country.

Individual sau în grupuri, protagoniștii muzicii country cîntă baladele, bocetele sau cîntecele vesele, aclamați isteric de mulțimea care umple sala pînă la refuz.

Muzica country cucerește inimile în mai multe feluri, sentimentalismul descriptic fiind doar unul dintre ele. Comentariul social este adesea o temă abordată de protagoniștii genului country.

BRUCK OWENS este un adevărat maestru al tipului de cîntece care urmăresc evoluția și prefacerea Americii, de la viața în regiunile frontierei vestice — pe la începutul secolului trecut — pînă la viața urbană din sec. al XX-lea. El a stîrnit admirația ascultătorilor săi cu celebra sa versiune „La Baltimore" :

„Curînd nevasta mi s-a îmbolnăvit
Și doctorul grozav ne-a jecmănit
Și ca s-o scot la capăt
Mătur de zor
Străzile murdare din Baltimore".

Dar Bruck Owens este un singur nume. Alături de el pot fi citați REG ACUFF — socotit „regele muzicii country", RED FOLEY, BILLY JO SPEARS.

Red Foley pare-se a fi primul country star care înregistrează în Nashville în 1945 și apoi în 1957. Din 1960 Nashville Sound va deveni gazda binecunoscuților Bob Dylan, Johnny Cash, Merle Haggard, Glen CamCampbell sosiți aici pentru imprimări. Alături de ei mai puteau fi întîlniți Billy Jo Spears, Ernest Tubb, Hank Snow, Hank Williams și Elvis Presley.

Datorită abundenței talentelor și disponibilităților studiourilor majoritatea interpreților de frunte ai muzicii C&W — country and western — de ieri și de astăzi s-au stabilit la Nashville, locul cel mai potrivit pentru a înregistra un disc. Dealtfel, Nashville, capitala statului Tennessee, este gazda unei populații de circa 400 000 de oameni, o gazdă mîndră de a fi cunoscută drept „Music City U.S.A.".

Muzica country tradițională a suferit pe parcursul timpului o serie de transformări și se pare chiar că a evoluat destul de repede.

În mod distinct pot fi evidențiate două genuri cărora muzica country le-a dat naștere : folkrockul și countryrockul.

În Statele Unite veritabilul exponent al folkrockului a fost Bob Dylan, care a utilizat pentru prima dată chitara electrică la festivalul de muzică folk de la Newport 25 iulie 1965.

The Byrds cu „Tambourine Man" (compoziția lui Dylan), Donoven cu „Sunshine Superman", Sonny and Cher cu „I got you babe" și Barry Mc Guire cu „Eve of Destruction", apoi Lovin'Spoonful și în fine Mamas and Papas au fost — pînă la sfîrșitul lui 1966 — pilonii muzicii folkrock.

Începînd cu 1967 apar noi formații, piesele fiind interpretate într-o manieră deosebită : apare și se definește astfel countryrockul. Noi instrumente își fac apariția. bateria, chitarele (reci sau electrice). pianul, banjo, vioara, wash-board și pedal-steel guitar.

Graham Parsons din Waycross, Georgia, alături de Chris Hallman, Chris Ethridge (bass). Sneekey Pete Kleinow (steel guitar) formează Flying Burrito Brothers Band.

(Va urma)

VICTOR IONESCU ■

Tinerii trebuie să știe !

Dicționar de lagăr

Zu fünf

Din clipa în care deportații coborau din vagoane pe peronul de la Birkenau-Auschwitz, nu mai făceau nici un pas decît în rînduri de cîte 5. Pentru a putea fi numărați și supravegheați mai ușor.

O singură excepție. Mamele și copiii pînă la 14 ani, bătrînii și bolnavii, toți cei încolonați în stînga peronului nu erau obligați să se alinieze în rînduri de cîte 5. Coloana aceea înainta direct spre camerele de gazare și, în moarte, oamenilor li se permitea să meargă în pas de voie, fără restricții, ca o turmă. Înghesuiala și învălmășeala din camerele de gazare erau compensate de ordinea desăvîrșită care domnea la arderea în crematorii. Cadavrele nu se împotriveau. Acum se putea face și o numărătoare exactă. Pe fiecare grătar al fiecărui conteiner introdus în cuptoarele crematoriilor se așezau cîte 5 cadavre.

Cei apți de muncă ne-am încolonat în rînduri de cîte 5 în dreapta peronului și așa, aliniați **zu fünf,** cîte 5, am intrat în lagărul „E".

Apoi, tot timpul cît am stat la Birkenau ne-am încolonat mereu **zu fünf,** în rînduri de cîte 5 : pentru apel..., pentru primirea mîncării..., pentru **Läusekontrol** — controlul păduchilor...

În rînduri de cîte 5 ne încolonam și pentru selecționare. Numai că, de data aceasta, ne aliniam în pielea goală. Căpitanul doctor S.S. Mengele hotăra totdeauna pentru un rînd întreg. Sau toți 5 la crematoriu sau toți 5 într-un lagăr de muncă.

La Kaufering, la Landsberg, în toate lagărele prin care am trecut, la fel ca la Birkenau, n-am făcut nici un pas decît în rînduri de cîte 5, pentru ca fiecare **S.S.**-ist, indiferent de gradul său de cultură, să ne poată supraveghea și număra mai ușor.

Din lagăr pînă în pădurea Mohl, unde lucram, mergeam încolonați tot în rînduri de cîte 5. La fel la înapoiere. Cei care mureau în timpul zilei erau duși în lagăr de tovarășii lor. Fiecare cadavru era purtat de 4 deținuți, formînd împreună un grup de 5. Oricît de greu era drumul, mai ales iarna, cînd zăpada se lipea de saboți și oamenii cădeau mereu, niciodată nu s-a admis ca 6 sau 8 să purtăm un cadavru ca să nu-l scăpăm mereu de pe umeri. Coloana ce înota prin nămeți, păstrîndu-și rîndurile de cîte 5, se încheia cu trei-patru grupe de cîte cinci : patru vii plus un mort.

Cărbunii pentru încălzire, alimentele pentru hrănirea lagărului, efectele — totul se transporta cu căruțe. Animale de tracțiune nu existau. Nici nu era nevoie. Erau destui **Häftling**-i. La fiecare căruță erau repartizați cîte 5. Cînd drumurile erau grele și încărcătura mare, se repartizau cîte 10 la o căruță: 5 trăgeau și alți 5 împingeau.

Häftling-ii au străbătut toată Europa. Din Polonia, de la Birkenau-Auschwitz, pînă în Bavaria. Și numai pe mijlocul drumului. Și numai în rînduri de cîte 5. Și numai încadrați de **S.S.**-iști cu o mînă pe automat, iar cu cealaltă pe cravașă.

În lagăre, **S.S.**-iștii au reușit să omoare tot ce-i frumos în om și în lume atît de temeinic, de radical și exhaustiv, încît nici în vis nu mai apărea nimic frumos. Și totuși, într-o noapte cumplită de iarnă, la Landsberg, am avut un vis superb. Cînd fluierele stridente și țipetele **Aufstehen... Aufsteheeen...** [1]) m-au făcut să sar în picioare, nu mi l-am putut reaminti. Dar știam, simțeam, eram convins că în noaptea aceea s-a întîmplat o minune, că pentru prima oară am visat ceva foarte frumos. Goniți afară în ger, ne-am înghesuit unul în altul ca să ne apărăm de vîntul năprasnic ce prindea din zbor și ne smulgea zdrențele pe care nu reușeam să le înfășurăm suficient de strîns pe corpul nostru. Deținuții erau încruntați, negri la față de frig, de nesomn, de foame, de spaima unei noi zile groaznice care, pentru mulți, se arăta a fi ultima zi de viață.

Deodată, eu m-am înseninat. Am zîmbit chiar. Cei de lîngă mine s-au retras instinctiv. „A înnebunit, săracul..." Dar eu nu înnebunisem, ci îmi amintisem visul, superbul meu vis. Se făcea că mă aflam într-o splendidă zi de vară pe una din străzile Clujului. Pe trotuare — o mare de oameni. Iar eu înaintam printre ei, pe trotuar, la întîmplare, fără să fiu într-un rînd de 5, fără să fiu aliniat cu cineva. Mă opream și nu mă izbea nimeni cu cravașa, cu patul puștii. Apoi o luam brusc la fugă și nu auzeam nici un glonț care să se îndrepte spre mine. Mă uitam în stînga și în dreapta și nu mă urmărea nimeni... eram nesupravegheat... eram liber... pășeam pe trotuar la fel ca toți oamenii...

Nu, nu înnebunisem. Zîmbeam de-adevăratelea. În clipa aceea, lagărul s-a cutremurat de un răcnet izbucnit din gîtlejul a zeci de **Capo** [2]) : **Aufgehen zu fünf zum Appel...** Încolonarea cîte cinci pentru apel...

În clipa aceea, fața mea s-a încruntat, s-a înnegrit, ca a celorlalți, de frig, de nesomn, de foame, de spaima zilei groaznice care începea și despre care nu puteam ști dacă nu va fi ultima zi din viața mea.

OLIVER LUSTIG ■
fostul Häftling nr. 112 398

[1]) Deșteptarea . . . Deșteptarea . . .
[2]) Șefi de detașamente

Un secol și jumătate de presă românească

După mai vechi încercări, neizbutite din cauza lipsei de experiență tehnică, dezinteresului administrației și chiar opoziției oficiale la ideea apariției unor publicații românești (mai cu seamă în Transilvania), la 8 aprilie 1829 (22 aprilie pe stil nou) Eliade Rădulescu editează la București. **Curierul românesc** iar o lună și ceva mai tîrziu, la 1 iunie, în același an, Gheorghe Asachi publică, la Iași, **Albina românească.** În Transilvania întîia revistă va apărea la Brașov după 8 ani (1837) scoasă de Ion Barac și numindu-se **Foaia duminicii,** dar cea mai importantă publicație de început din această parte a țării este **Gazeta de Transilvania,** redactată de G. Bariț, tipărită tot la Brașov în 1838.

Nu vom face, desigur, în cadrul, inerent restrins, al acestui articol, arhivistică și nici un compendiu de istorie a presei. Vom sublinia, folosind prilejul aniversării a 150 de ani de presă românească, numai cîteva idei mai generale care sînt, în același timp, caracteristice începuturilor jurnalisticii noastre și care s-au transmis, pînă astăzi, întregii ei dezvoltări. Prima idee ce trebuie accentuată în mod deosebit este faptul că, de la început, presa românească s-a considerat instrument de bază în afirmarea ideilor naționale și patriotice, în promovarea acțiunii politice. **Inștiințarea** primului număr al **Curierului românesc,** un fel de program al gazetei, e clară în acest sens : **„Folosul gazetei este deobște și deopotrivă pentru toată treapta de oameni : într-insa politicul își pironește ascuțitele și prevăzătoarele sale căutări și se adîncează în gîndurile și combinările sale ; aici liniștitul literat și filozof adună și pune în cumpănă faptele și întîmplările lumii, îndrăznețul războinic se desăvîrșește într-insa, povățuindu-se din norocirile sau greșalele altor războinici...“** În timp ce **Înainte cuvîntarea** Albinei românești a lui Asachi evocă învățătura răspîndită pe calea presei ca pe o avuție „prin care o nație se face puternică și fericită“. După cum **Gazeta de Transilvania** sau **Foaia pentru minte, inimă și literatură,** în ciuda unei cenzuri severe, urmărea, programatic, „țeluri politice“ și în primul rînd „înfrățirea“ cu țara. Dar ideea unității, esențială în presa românească dinainte de 1918, n-a pornit numai din Transilvania ci, cum era de așteptat, a constituit, în egală măsură, programul de acțiune a numeroase publicații din Muntenia și Moldova, pînă-n 1859, iar apoi pînă la primul război mondial. **Dacia literară** sugerînd, prin însuși țelul ei, o finalitate unionistă face apel la scriitorii din toate provinciile românești, ca mai tîrziu, **România literară** a lui Alecsandri, sau ca **Dîmbovița, Zimbrul,** publicații care au jucat un rol din cele mai importante în propaganda pentru unirea din 1859, după cum **Pruncul român** sau **Poporul suveran** au fost purtătoare de cuvînt ale revoluției din 1848. Dealtfel trebuie să precizăm faptul esențial, că marile evenimente politice de după 1848 au găsit în presă sprijinul decisiv. Am putea spune chiar că apariția presei, ca fapt în sine, duce la o adevărată radicalizare a mentalității publice care se pregătește să întîmpine și să realizeze marile evenimente la alți parametri de conștiință. Nu e întîmplător faptul că succesiunea actelor politice se desfășoară într-un alt ritm, mult mai accelerat : revoluția, unirea, independența se petrec în mai puțin de trei decenii și e sigur că oamenii politici ai vremii au folosit enorm presa în obținerea adeziunii la asemenea evenimente istorice. Faptul că numeroși gazetari erau și remarcabili oameni politici (Iorga observă o situație similară în viața politică franceză) nu este întîmplător. Protagoniștii revoluției de la 1848 (Bălcescu, Alecsandri, Kogălniceanu, Bolintineanu, Eliade Rădulescu, Bolliac, C. Negri) care sînt, în același timp, în mare măsură și ai Unirii sau independenței, erau și cei mai influenți gazetari ai vremii. Adăugăm încă o constatare, anume aceea că paginile presei adăpostesc o mare parte a marii noastre literaturi moderne. Să nu uităm că în paginile **Daciei literare** a apărut **Alexandru Lăpușneanu** de C. Negruzzi, capodoperă a literaturii de la 1848, că în **Revista română** a lui Odobescu au apărut **Ciocoii vechi și noi,** primul mare roman românesc, că în **Convorbiri literare** întîlnim cu emoție, aproape întreaga poezie antumă a lui Eminescu, teatrul lui I.L. Caragiale, **Amintirile din copilărie** și Basmele și poveștile lui Creangă, romanele lui Duiliu Zamfirescu, criticele lui Titu Maiorescu, ș.a.m.d. Și nu este vorba numai de un soi de protocronism, de găsirea versiunii „princeps“ a acestei literaturi, ci de rolul jucat de literatura publicată în acțiunea, atît de necesară pe plan politic, a unificării limbii naționale, a creării unei atmosfere de afecțiune prin cunoașterea reciprocă, a prețuirii virtuților naționale, a convingerii că, după vechea vorbă a cronicarului, „un popor sîntem“. De altminteri, problemele limbii naționale și unitare au preocupat intens pe întemeietorii presei noastre. În **Curierul românesc,** apoi în **Curierul de ambe sexe** Eliade Rădulescu, în **Dacia literară** Mihai Kogălniceanu, în **Convorbiri literare** Titu Maiorescu, în **Revista nouă** Hasdeu, în **Tribuna** Slavici au merite decisive în alcătuirea și cristalizarea principalului instrument al comunicării, al formării de sentimente și de convingeri. Iar sutele de articole ale lui Nicolae Iorga pe tema unirii Transilvaniei cu România și a realizării statului modern român pe vechea vatră românească au jucat un asemenea rol în lupta politică a primelor două decenii din veacul nostru, încît pe drept s-a spus că publicația lui Iorga a depășit, prin amplitudinea și eficiența ei, întreaga acțiune practică a politicienilor profesioniști.

Țelurile afirmării naționale, definitorii în presa românească, inclusiv cea culturală, nu numai cea politică propriu-zisă, au coexistat totdeauna cu problemele de mediu social sau ideologic. Și în acest sens este neîndoielnic că odată cu receptarea marxismului, prin revista **Contemporanul,** problematica socială, ca fapt pur publicistic dar și ca direcție literară, capătă o amploare sporită. De aceea un eveniment ca 1907 va avea cel mai larg ecou în presa vremii prin contribuția tuturor marilor scriitori ai epocii, între care e de-ajuns să-i amintim pe I. L. Caragiale, Al. Vlahuță, Octavian Goga, N. Iorga, M. Sadoveanu, Tudor Ar-

ghezi, Gala Galaction, N.D. Cocea. Un moment de răscruce în istoria presei românești începe odată cu publicațiile conduse direct sau inspirate de Partidul Comunist Român : **Cultura proletară, Veac nou, Bluze albastre, Era nouă, Cuvîntul liber,** în care, preluîndu-se militantismul tradițional al presei noastre, i se dă o finalitate mai precisă și mai eficace în lupta pentru egalitate socială, împotriva asupririi de orice fel, pentru o nouă societate, fără clase antagoniste. Presa de stînga a fost o excelentă școală de gazetari străluciți, adînc implicați în destinul poporului român. Mulți dintre ei, firește, au continuat, după 1944, apoi pînă astăzi, să demonstreze capacitatea de emoționare a cuvîntului inspirat și, mai ales, responsabil, cu un rol atît de important în făurirea omului nou al societății socialiste. Amintindu-ne de împlinirea celor 150 de ani de la fondarea presei românești omagiem, de fapt, una din cele mai puternice pîrghii ale însăși rezistenței și afirmării noastre, de ieri și de azi.

POMPILIU MARCEA ■

În cadrul amplelor manifestări cultural-artistice și sportive prilejuite de Ziua Tineretului

Miercuri 2 Mai pe stadionul „Republicii“ o nouă întîlnire a tinerilor bucureșteni cu

CENACLUL FLACĂRA AL TINERETULUI REVOLUȚIONAR

organizat de C.C. al U.T.C. și Revista „Flacăra“

cenaclu condus de poetul Adrian Păunescu

Cei dornici să participe la această sărbătoare a poeziei și muzicii tinere își pot procura invitații la comitetele organizațiilor U.T.C. din unitățile economice, instituții, școli și facultăți.

CAP LIMPEDE ●

Actori din viața cea de toate zilele

Sigur că la un spectacol de teatru prezentat de amatori te duci avertizat de la bun început asupra imperfecțiunilor și asupra stîngăciei actorilor. Sigur că la un asemenea spectacol te duci gata să scuzi eventualele inadvertențe între text și interpretare. De data aceasta însă, vizionînd spectacolul teatrului popular din comuna Bîrca, din județul Dolj, am fost profund impresionat de seriozitatea și bunul-simț cu care oamenii de pe scenă s-au apropiat de actul teatral. Piesa „Burebista“, semnată de Emil Poenaru, a devenit un act de creație autentică prin extraordinara tensiune spirituală a actorilor amatori : țărani, profesori, învățători sau ingineri agronomi care s-au încumetat să reprezinte pe scenă o pagină din istoria noastră zbuciumată pe aceste meleaguri. E tulburător cu cîtă înțelepciune și lipsă de retorism, cu cîtă simplitate și autenticitate și-au însușit acești oameni meditațiile pe marginea destinului eroilor în istorie. Pentru mine, ca om de teatru, a fost o mare surpriză să-l văd pe inginerul agronom Iordache Stafie interpretînd rolul lui Burebista ca și cum ar fi fost foarte firesc ca, după 12 sau 14 ore de muncă în cîmp, omul să devină seara pe scena căminului cultural un personaj de legendă și de istorie. A fost o mare surpriză dar și o mare bucurie ! De asemenea, rar am văzut o trupă de interpreți jucînd cu atîta măsură și cu atîta economie de mijloace, cu atîta ardere interioară, cu atîta expresivitate, roluri pe care le ridică pe scenă parcă din viața de toate zilele, din viața cea mai gravă de toate zilele ! În acest sens merită toate felicitările noastre și actorul Teatrului Național din Craiova, Lucian Albanezu, care a condus cu mult tact acești minunați actori amatori din Bîrca, județul Dolj, prin meandrele artei scenice. După cum merită să subliniem numele altor interpreți, ca : Nicolae Florescu, Gheorghe Crînguș, Ilie Anghel ș.a.

DAN ALEXANDRESCU ■
regizor, directorul Teatrului Național din Tg. Mureș

Mult mai reci

Gustul absolutului e semnul creatorului profund. **Mihai Dumbravă,** harnicul textier, compozitor și cîntăreț de muzică ușoară, are cu prisosință acest gust, în sensul că scrie despre absolut toate : viață, dragoste, gramofoane, culori, nostalgii, păduri gri, regăsiri, dăruiri, zăpezi. Și, firește, derivatele, complementarele și circumscrisele, adică tristeți, ghiocei, ceruri, tărmuri, vise, etc. Ca tot omul imparțial. De curînd, întîlnind un gramofon, mîndrul plugar în cîmpiile cumsecade ale logicii și gramaticii, s-a simțit îmboldit la vers. Și din îmboldeală au ieșit următoarele : **„Sînt melodii ce-au rămas / Și deseori prind glas, / Ne-nsoțesc prin viață pas cu pas ! / Sînt unii care cred, că-n veacul douăzeci / Oamenii sînt indiferenți / Și mult mai reci, / Dar asta nu-i adevărat, / Doar ce e tehnic s-a schimbat / Și permanent s-a complicat“.**

Deși e puțin probabil ca versurile în chestiune **„să rămînă și să ne însoțească prin viață pas cu pas“,** unele treburi merită discuție. Bunăoară, istoria cu oamenii care sînt mult mai reci în veacul douăzeci. Mult mai reci decît cine ? Decît oamenii veacului al nouăsprezecelea, care erau mai reci decît cetățenii veacului al optsprezecelea — reci, pur și simplu, la temperatura camerei ? Și dacă **„asta nu-i adevărat“** — chiar crezînd unii c-ar fi — cum s-a schimbat oare **„ce e tehnic“** ? Păstrînd întrebările, să conchidem entuziast, odată cu Mihai Dumbravă : **„Dar ce-i frumos e frumos / Cînd în inimă-i păstrat, / Cîntecul rămîne neuitat !“**

Gust pentru filosofie și absolut vădește și **Dragomir Magdin.** În **„Trepte de lumină“** — text citabil în întregime pentru logica lui vizionară — ni se comunică următoarele : **„Piscul, / fără trepte și frînghii, / cu gîndul de l-ai atins — / neînvins de Noapte-n viață / vei fi ! / Trepte / de lumină și frînghii / n-ajută pe cel fricos : / el vrea Piscul cu un gînd / mai jos... / Oamenii — / trepte de lumină — / visul lor de piscuri și-l anină. / N-așteptați, / voi, Trepte de lumină : / Piscul jos nici nicicînd n-are să vină !“** Ce-ar urma să priceapă de aici tînărul cu drag la muzica ușoară ? Ar urma să priceapă că există mai multe căi și mijloace de acces la Pisc, din care două sau trei contează : gîndul, treptele de lumină și frînghiile. Cel fricos vrea Piscul cu un gînd mai jos, caz în care nu-l ajută nici frînghiile, nici treptele de lumină. Cînd oamenii își anină visul lor de piscuri, nu mai e nevoie de frînghii, fiindcă problema se rezolvă prin cinghel și greutatea specifică, prin gravitație și agățare. Unde intră în joc fizica, iese poezia. Și invers, cum se arată dealtfel just în strofa-ntîi : în lupta dintre noapte și viață, piscul poate fi atins cu gîndul fără trepte și frînghii, caz în care neînvinși vom fi. Alt înțeles al textului ar fi acela că visul fără frînghii urcă noaptea pe pisc pe trepte de lumină de sus în jos aninîndu-și viața de ce se nimerește, singura condiție fiind să vrei Piscul cu un gînd mai jos. Operație destul de dificilă, recomandabilă numai tinerilor vaccinați, cu tensiunea bună și nervi de fier.

În încheiere, să notăm prima strofă a cîntecului **„Scuzați !“,** compus de **Mihai Maximilian,** text care poartă — pre limba și gîndul versificatorului — opinia tineretului nostru despre el însuși : **„Sentimentali / Sîntem orice-am face, / Sîntem banali, / Sîntem cum ne place ! / În poezii / Rîmăm fără teamă / Și seri și nopți argintii...“.** Strofele celelalte curg la fel, în matca penibilului, fapt ce ne obligă să precizăm, dacă mai era cumva nevoie de precizare, că textele lui Mihai Maximilian sînt numai ale lui Mihai Maximilian, că există mari deosebiri de vederi și de interese în felul de a înțelege viața și arta la tineretul nostru și la Mihai Maximilian și că, prin urmare, banalitatea, sentimentalismul de două parale și rima bearcă sînt chestiuni ce-l privesc personal pe Mihai Maximilian și, împreună cu el, pe redactorii Editurii muzicale care au răspîndit în 23 340 exemplare broșura „Cîntecul preferat — Texte de muzică ușoară“ la prețul nejustificat prin valoare de lei 6.

TUDOR OCTAVIAN ■

VALORILE

Încă o dată, în fotbal, simțim în acest mijloc ciudat de primăvară ce înseamnă valorile. Fotbalul nu e un domeniu izolat, fără corespondente directe cu celelalte domenii, ci dimpotrivă, vorbim deseori despre fotbal ca și cînd am vorbi despre poezie, despre știință, despre cinematografie sau despre agricultură. Lăudînd și apărînd pe cei valoroși în fotbal, gîndul nostru tainic se îndreaptă către toate valorile din toate domeniile de activitate. Nu avem prietenii interesate cu nici un club, cu nici un jucător, ci ne doare, într-adevăr, soarta valorilor din fotbal. Nu putem răbda ca, lîngă noi, să fie acoperită cu gunoi sau cu indolență o valoare.

Duminică, pe stadionul din Pitești, m-am simțit extraordinar cînd am văzut că, în articolele mele de apărare a lui Dobrin, n-am mințit. Cel mai mare fotbalist român de după război, Nicolae Dobrin, a jucat în fața unui public superb, unul din meciurile vieții sale. El a făcut ce-a vrut cu mingea, el a îndrăznit totul pentru că știe totul despre fotbal. O lumină înaltă de primăvară a ocrotit, duminică 22 aprilie 1979, jocul într-adevăr nemaivăzut în fotbalul nostru al lui Dobrin. Cronicarul ziarului „Sportul", un gazetar care depune multă strădanie pentru a fi corect, Laurențiu Dumitrescu, l-a notat pe Dobrin cu nota 9. Față de nedreptățile care i se fac de obicei lui Dobrin nota 9 poate părea o încurajare, o favoare. De la 9 pînă la 10 nu mai e decît un punct. Acest punct îi lipsește, nu lui Dobrin, ci gazetarului Laurențiu D. pentru a deveni o conștiință. S-ar putea ca gazetarul să nu poată să depășească acest punct niciodată. Eu îi urez s-o facă. Și să nu se mai teamă cînd îl notează pe Dobrin. Căci peste ani și ani de zile și el, Laurențiu D., și alți gazetari de la „Sportul" și de pretutindeni din presa noastră se vor lăuda că au dat mîna cu Dobrin și vor povesti cum juca Dobrin. Atunci, nemaisperiindu-se de ce vor zice unele persoane influente, ei vor putea mărturisi pînă la capăt ce mare fotbalist a fost Dobrin. În meciul F.C. Argeș — U.T.A., acest Dobrin (care a fost aruncat în afara bătăliei pentru un loc în finalele europene de niște hotărîri nedrepte și utile numai adversarilor noștri) a făcut să se ridice în picioare de cîteva ori, prin jocul său fantastic, toată omenimea prezentă pe stadionul din Pitești Devieri din viteză, pase în direcția opusă locului spre care părea că va merge, fente în careu în clipa cînd i se centra mingea (în așa fel încît Iovănescu a fost lăsat liber de Dobrin să șuteze în vinclu) driblinguri subtile și plecări înapoi spre apărarea echipei proprii pentru recuperarea mingii, toate acestea încununate de un gol de mare virtuozitate, au arătat (cui a vrut să vadă) și vor fi în stare să mai arate, încă multă vreme, **ce înseamnă o valoare.** F.C. Argeș a cîștigat și fără Dobrin multe puncte, pentru că trebuie să spunem că, din această echipă, se ridică noi valori ; în primul rînd devine o certitudine Radu II, se zbate deseori inspirat pe extremă Doru Nicolae ; alți copii ai Argeșului, Zamfir, Cîrstea, Bărbulescu, Speriatu, demonstrează ceea ce noi am mai scris aici, și anume că la Pitești s-a creat o atmosferă foarte fertilă pentru fotbal. Este, de asemenea, un jucător valoros Iovănescu, care a venit la Pitești terminat aproape și care a renăscut și s-a luminat întru totul aici. Primarul municipiului Pitești, Valeriu Nicolescu îmi spunea o idee remarcabilă pe care o transcriu aici tocmai pentru că e adevărată și cuprinde o frumoasă observație : „Dobrin a făcut mari pe mulți jucători. Țineți minte pe Dumitrache ? Cum juca el cu Dobrin ? Cum joacă f[illegible]an, Doru Nicolae și Radu II au devenit mari lîngă Dobrin. Și Troi de asemenea".

Ne-ar bucura dacă ar juca lîngă Dobrin și cîțiva dintre diriguitorii Federației Române de Fotbal care, după cum am observat tot la Pitești, la meciul olimpicilor români și unguri, au simțit nevoia să petreacă toată prima repriză lîngă umărul lui Nicolae Dobrin. Cînd am văzut pe președintele F.R.F., Anghel Paraschiv, cuprinzîndu-l de umeri și ținîndu-l în timpul meciului, o oră întreagă pe Dobrin, pe care nu de mult îl scosese din fotbal, mi-am dat seama că nu ne va ocoli prea mult pacea mondială. Și bietul Dobrin a suportat și această plăcere de a părea prieten cu principalul său ultim judecător nedrept, cum a suportat toate nedreptățile pe care i le-au făcut alții sau și le-a făcut singur în acest fotbal pe care l-a jucat și-l joacă și astăzi ca nimeni altul.

Cred și acum că PUȚINI fotbaliști din lume ar putea face pentru fotbal cît Dobrin, dacă i s-ar crea, și la această vîrstă nu foarte fragedă, condițiile afirmării pînă la capăt a valorii sale adevărate. Dacă, de exemplu, Dobrin ar dori să-și cumpere o bicicletă și noi i-am făgădui că prin grija noastră, dacă el se va antrena și va juca pentru victoria culorilor naționale, va obține mai repede și mai ușor acea bicicletă, sînt sigur că măcar această perspectivă și tot l-ar face să arate ce poate el, cel mai mare giscan, hai să nu zicem al tuturor apelor, că nu apa a fost boala lui Dobrin, ci cel mai mare giscan al tuturor lichidelor de pe pămînt. Și parcă numai o bicicletă se află în vitrinele lumii !?

☆

În aceeași duminică, dimineața m-am dus să văd pe Rapid București. Galeria „Giuleștina" e schimbată mult în bine. Ea cîntă și aplaudă și numai cînd o calcă prea mult vreun arbitru pe nervi mai huiduie. Dar, lucru cert, arbitrii pe care i-am văzut eu, pînă acum, nu se simt bine dacă nu nedreptățesc echipa Rapid. Ultimul cavaler al antirapidismului a fost Cristian Teodorescu din Buzău, care în plină dominare rapidistă, în meciul cu Slatina, a oprit partida cu patru minute înainte de adevăratul final. A fost o zi proastă pentru Rapid, dar Cristian Teodorescu a transformat această zi proastă într-o zi neagră. Ceva se întîmplă în arbitrajul nostru, încît Balanovici din Iași poate arbitra sub orice critică meciul de la Pitești iar Teodorescu din Buzău poate batjocori șansele Rapidului.

Sperînd că măcar cu atît ne vom alege, și anume cu doi arbitri trimiși mai degrabă decît ceilalți în vacanță, să spunem că acestei atît de iubite echipe, cu un public extraordinar, neobosit, dăruit, îi trebuie și niște jucători noi. Portarul Ioniță poate fi trimis urgent la revizie, pentru că am impresia că el n-a acționat pentru echipa sa în ultimul ei meci. Un vîrf puternic și talentat, care să lupte cu apărările adverse, e așteptat în Giulești. Excepțional este în continuare micuțul Paraschiv, care joacă la fel de bine ca mijlocașii cei mai buni ai țării. Cu Pîrvu, Petcu, Manea, Paraschiv, Avramescu și Bartales (dacă respectivul va înțelege că trebuie să se și antreneze) rapidiștii n-au pierdut încă speranța că echipa lor va intra în divizia A. În orice caz, mărturisesc aici că Rapid București e un club pe care, cu toate pagubele pe care ți le aduce, merită să-l iubești. Dar care iubire de pe lume e altfel decît păguboasă ?

☆

Indiferent ce loc va ocupa la sfîrșitul campionatului, Dinamo București a făcut dovada, în aceste etape, că încrederea în tinerețe, despre care noi am vorbit, încă la începutul turului, lăudînd pentru aceasta pe Dinamo, e singura soluție într-o perioadă de criză a rezultatelor și a calității jocurilor, cum e cea prin care trece fotbalul nostru azi. Dinamo București a impus un stil, și în ciuda dureroaselor despărțiri de marile ei vedete, a reușit să dea, împreună cu Argeșul și cu Baia Mare, nota de dinamism a campionatului în curs. Meciul foarte apropiat Dinamo — F.C. Argeș și meciul Dinamo — Steaua, precum și întîlnirea Steaua — F.C. Baia Mare vor fi cele trei mari sărbători ale posibilităților noastre actuale. Încă o dată, cele mai bune cuvinte clubului dinamovist pentru proba de curaj pe care a dat-o renunțînd la vedete și relansînd plăcerea tinerilor de a se afirma în arena sportivă națională.

☆

Am urmărit cîteva din echipele amenințate azi de retrogradare. Scriu aici cu mîna pe inimă că nici Chimia Rm. Vîlcea, nici Gloria Buzău, nici U.T.A. și nici F.C. Bihor nu merită să cadă din divizia A. Aceste echipe sînt la fel de bune și, în același timp, la fel de aproximativ pregătite ca și majoritatea echipelor care se bat pentru primele locuri. U.T.A. joacă sigur și bărbătește. Poate e singura noastră echipă cu un stil nordic, și n-am decît să regret aici amenințarea care o pîndește. Chimia Rm. Vîlcea este urmărită tot mai des de nesănsă și deși ea dă nota caracteristică jocurilor pe care le pierde, această curajoasă echipă trăiește etape de groază. Suporterii ei sînt dezamăgiți și îndurerați. Cît despre F.C. Bihor, pot să spun deschis că la fel de bine această echipă ar putea ocupa un loc între primele noastre șase echipe. Analizînd jocul și posibilitățile formațiilor aflate pe ultimele locuri, nu fac decît o operație dreaptă de raportare la jocul și posibilitățile celorlalte echipe. Fotbalul nostru rămîne așa cum a fost și pînă azi. Dar diferența reală dintre „primele trei" și „ultimele trei" nu e atît de mare și uneori nici nu e deloc. Un jucător ca Lupău ar fi bun și-n echipa naționată. Un centru înaintaș cum e Carabageac își dorea Mateianu și spunea că ar putea, cu un asemenea vîrf, să cîștige campionatul. O splendidă pildă de vitalitate și fotbal sănătos e Stan și, împotriva unor mărunte manifestări ale sale de răutate în teren, eu cred că stoperul Nicolae de la Gloria Buzău este cel mai talentat fundaș central al ultimelor promoții. Cum aș puea aplauda ierarhia din fotbalul nostru cînd văd — și vede asta oricine cu ochiul liber — că drept ar fi ori să cadă aproape toate echipele, ori să fie pe primele locuri tot aceleași echipe. Și în același timp îmi permit să mai dau un exemplu : **echipa Dinamo Slatina din divizia B**, care joacă un fotbal fără cusur, în afară de cusururile mari ale întregului nostru fotbal, cu un portar foarte talentat și cu 2—3 jucători de cimp capabili de acțiuni deosebit de frumoase.

Să cultivăm valorile cele mari, singurele care pot da o pîine albă întregii ierarhii de la ele în jos, în acest fotbal care, ca și alte domenii de activitate, tranzistorizează în cîte-un Dobrin vocația, voința și vina atîtor aspiranți, mai mult sau mai puțin melancolici.

ADRIAN PĂUNESCU ■

Starea rugbiului

E bună? E rea? Întrebările acestea, puse după un rezultat excelent — 44—0 împotriva reprezentativei Italiei — pot părea inoportune, dacă nu chiar mai mult decît atît. Și totuși ni se par foarte justificate, deoarece naționala noastră a întîlnit duminică, pe terenul „Parcul copilului", un adversar care nu putea să-i pună probleme. Știm că meciurile dintre rugbiștii români și cei italieni au avut, nu o dată, rezultate ciudate, nefavorabile sportivilor noștri sau, în orice caz, neconcludente, în ciuda calculelor hîrtiei care ne erau, de fiecare dată, favorabile. Victoria de duminică tinde să echilibreze un palmares încă negativ pentru noi, dar numai atît, statistic, pentru că prestația din teren a gazdelor s-a situat, după părerea noastră, mult sub posibilitățile unei echipe care aspiră să readucă trofeul pus în joc de federația internațională de specialitate în vitrina de onoare a sportului românesc. Scorul de 10—0, cu care s-a încheiat prima parte a meciului, oglindește foarte concludent exactitatea afirmației potrivit căreia 15-le antrenat de Valeriu Irimescu și Alexandru Palașanu s-a comportat sub așteptări, tocmai în compania unui partener timid, dezorientat, și fără prea multe argumente tehnice, dispus să cedeze foarte ușor oricăror atacuri, mai ales individuale (majoritatea punctelor s-au înscris pe acțiuni de acest gen, cu excepția încercării reușite de pachetul de înaintași ca și a altor două șarje în care s-au executat cîteva pase mai înainte ca balonul să fie culcat în buturile adverse).

O asemenea cronică ar putea să mire, știut fiind că, atunci cînd o echipă cîștigă, mai ales la un scor sever, toată lumea trebuie să fie mulțumită. Mizăm însă pe seriozitatea celor doi antrenori, pe capacitatea de autoanaliză a componenților lotului, ca și pe exigența publicului de rugbi care știe că, de fapt, altfel stau lucrurile în confruntări mai concludente cum sînt cele cu naționala Franței (în actuala ediție a competiției, aceasta a fost pierdută, astfel încît acum România luptă pentru locul secund).

În privința selecției, antrenorii au avut în vedere toate divizionarele și jucătorii aflați în formă. Au dat oameni naționalei 6 cluburi, dintre care 2 bucureștene (Steaua și Dinamo) și 4 din provincie (Știința Petroșani, C.S.M. Sibiu, Farul și „U" Timișoara). Întinerirea echipei nu a produs șocuri, ca în alte discipline sportive, cei creditați cu încrederea selecționerilor fiind puțini la număr, acest fapt nefiind deci de natură să explice comportarea în ansamblu a formației noastre.

Reprezentativa de rugbi mai are de susținut, și încă destul de repede, la 29 aprilie și la 6 mai, două meciuri în deplasare : la Madrid cu Spania și la Harkov cu U.R.S.S., pe care, cîștigîndu-le, se va clasa pe locul secund al Cupei F.I.R.A. Observațiile noastre au în vedere tocmai obținerea acestei performanțe, condiționată de rezultate favorabile. Timpul nu este prea lung, cele două deplasări scurtîndu-l și mai mult. În intervalul disponibil, echipa are nevoie de o clarificare a concepției sale de joc, de desemnarea unui conducător în teren(care să se vadă prin ceea ce face) și de pregătirea unui transformeur (cel puțin) sigur pe loviturile de picior. Credem că jucătorii și antrenorii vor trebui să insiste asupra executării paselor, a corectitudinii lor, dar și a oportunității, în ideea, de bază în rugbi, că o trecere de balon de la un jucător la altul trebuie să-l pună pe cel ce recepționează în situația de a putea avansa în terenul advers, de a trage după sine atacul, de a străpunge defensiva partenerilor de joc ori de a crea, în continuare, noi posibilități ofensive. Duminică, tricolorii au alergat, de prea multe ori, lateral, spre tuse, și-au pasat de pe loc, n-au respectat „adîncimea" liniei de atac și dacă sportivii italieni ar fi avut o mai mare experiență, ei puteau realiza multe contraatacuri periculoase pe erorile tehnice, pornite de la pasă și pe cele tactice, privind incorecta așezare în teren, în funcție de locul în care se desfășurau fazele de joc.

Sperînd că atît jucătorii, cît și antrenorii vor înțelege că satisfacția unei victorii la scor nu trebuie să întunece capacitatea unei evaluări cît mai obiective a comportării de ansamblu și individuale, așteptăm, atît de la Madrid, cît și de la Harkov, vești îmbucurătoare. Întru obținerea lor au fost scrise aceste rînduri.

EM. VALERIU ■

Un loc pe care luptătorul de greco-romane Ștefan Rusu se simte foarte bine : cea mai înaltă treaptă a podiumului de premiere. Campion mondial și european în 1978, Ștefan Rusu și-a păstrat, zilele trecute, titlul continental al categoriei 68 de kilograme, dîndu-ne mari speranțe pentru Jocurile Olimpice. În numărul viitor al revistei vom relata pe larg despre isprăvile luptătorilor români și despre secretele lor, publicînd un amplu interviu cu antrenorul emerit Ion Corneanu.

Un răspuns

Regret că fac jocul mai noului titular al rubricii dumneavoastră de sport (jocul de a participa, cu orice preț, la contraziceri în public) dar respectul pe care-l am față de cititorii „Flacării" mă obligă să nu las ca unele calomnii să rămînă fără replică. Este vorba de articolul insolent, „pe puncte" publicat în numărul 13 (1 242) al revistei, prin care sînt atacat în mod direct. Atacurile sînt numerotate, ceea ce vrea, probabil, să sugereze rigoarea. În numele rigorii solicit să se publice următoarele precizări :

1. Prima acuzație este aceea că, subsemnatul „se autointitulează prim-vicepreședinte al Federației Române de Fotbal, nefiind aceasta, ci secretar". Informez cititorii că am fost ales în funcția contestată de A. Păunescu, la Plenara Comitetului F. R. Fotbal din 22 mai 1978, la care a participat și condus lucrările ministrul sportului și turismului, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., plenară la care A. Păunescu a fost invitat dar n-a participat.

2. Punctul doi se încheie printr-o propoziție în care subiectul gramatical și subiectul logic nu coincid. Este o precauție străvezie pe care și-a luat-o autorul odată cu riscul injuriilor proferate. Aceste injurii au ca argument nesinceritățile nr. 2 a și 2 bis : l-aș fi scos pe Andrei Rădulescu din Biroul F.R. Fotbal și aș fi sacrificat locul de membru al comisiei de arbitri a U.E.F.A., ocupat de el, pentru a fi ales eu în altă comisie. Adevărul este următorul : întregul birou federal a fost ales de către Plenara Comitetului F.R. Fotbal, nu de către mine, iar propunerile au fost făcute de conducerea Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, nu de subsemnatul. Nu îndrăznesc să dezvolt pe larg această informație elementară, pentru că ar însemna să accept gravele îndoieli cu care cronicarul dumneavoastră umbrește nu un om, ci însăși funcționarea democratică a unui organism obștesc din societatea noastră.

Pentru organismele forului european, Federația Română de Fotbal a făcut următoarele propuneri : Șt. Kovacs, Andrei Rădulescu, Ion Balaș. Motivele pentru care Andrei Rădulescu nu a mai fost confirmat în Comisia de arbitri îl privesc, cred, direct pe acesta.

3. Punctul al treilea este cel mai lung și în el sînt amestecate toate insinuările din arsenalul popularității ieftine. Înșiruirea are ca pretext „informația" că, înapoindu-mă de la Congresul F.I.F.A. de la Buenos Aires, subsemnatul aș fi dezinformat factorii competenți asupra deciziilor și perspectivelor ce priveau alcătuirea lotului olimpic. Eu afirm că nu am dezinformat, nu am derutat și, dealtfel, factorii competenți nu mi-au reproșat nimic în legătură cu raportul întocmit și relațiile date. Întrucît A. Păunescu a făcut totuși afirmația (calomnia nr. 3), sînt obligat să mă întreb cum s-a informat cronicarul dumneavoastră de sport asupra raportului întocmit după Congresul F.I.F.A. sau cum a putut constata că am stîrnit deruta la care se referă. Aceasta în timp ce echipa olimpică, constituită cu 2 luni înainte de Congresul F.I.F.A. a susținut primul joc de verificare cu echipa Sliven din R. P. Bulgaria la 05.04.1978.

4. Reaua-credință îi poartă condeiul lui A. Păunescu și cînd se referă la punctul de vedere exprimat în legătură cu un gol discutabil din meciul Politehnica Timișoara — Sport Club Bacău. Acuzația este destul de confuză (mi se reproșează nu ceva ce aș fi întreprins, ci ceva de la care m-aș fi abținut).

Trebuie să deducem că nu m-aș fi pronunțat în discuția care a avut loc în comisia de disciplină a colegiului de arbitri. Da, nu m-am pronunțat pentru că nu am participat la acea discuție, fiind plecat la Budapesta.

E regretabil că marile și dificilele probleme ale fotbalului sînt folosite pentru atacuri la persoană. În temeiul art. 72 din Legea presei, cer să se publice acest răspuns în termenul prevăzut de art. 73 din același act normativ. În caz contrar mă voi adresa justiției.

IRIMIE NICOLAE ■
Prim-vicepreședinte al Federației Române de Fotbal

NOTA REDACȚIEI

Din păcate, în afară de dilema unei funcții — prim vicepreședinte sau secretar ? —, de problema eliminării unui arbitru dintr-un organism în care acesta își avea locul și de cea a informării sau dezinformării despre o hotărîre F.I.F.A. și despre valabilitatea unui gol, semnatarul scrisorii, prim-vicepreședintele en titre al F.R.F., nu ne spune nimic, absolut nimic despre problemele esențiale ale fotbalului. La o atît de curajoasă ieșire în public s-ar fi cuvenit ca iubitorii sportului să afle măcar cîte ceva și din opiniile tovarășului Irimie în materie de fotbal, nu doar despre priceperea sa în așezarea unor explicații cu iz biografic pe puncte, subpuncte și bisuri. S-ar fi cuvenit pentru că această instanță care este opinia publică pretinde totdeauna depoziții sincere și complete, și în fața ei trebuie să răspundem înainte de toate.

● Voleibaliștii noștri juniori s-au calificat, la Tulcea, pentru finalele europene, dar e bine de spus că înfrîngerea din meciul cu Olanda, categorică și greu de scuzat, ne-a lăsat un gust amar ● Europenele de la București, organizate fără cusur, au probat încă o dată înalta clasă a luptătorilor noștri de greco-romane. Echipa României, cu Alexandru, Rusu și Draica încinși cu centurile de campioni ai continentului, a terminat prima în clasamentul pe națiuni, oferindu-i antrenorului Ion Corneanu ocazia să lăcrimeze în clipa primirii cupei de cristal și a intonării imnului. Legat de asta, să notăm calitatea de excepție a programelor ce au însoțit reuniunile și numele celui ce le-a realizat, Gheorghe Cioranu ● După încheierea derbiului Viitorul Scornicești — Metalul București, adjudecat de gazde cu 2—0, delegatul grupării bucureștene, Nicolae Mureșan, și-a permis să-l insulte pe crainicul reporter Dan Ștefănescu, sosit la fața locului cu delegație în regulă, ca trimis al secției de sport a radioului. Zadarnic a încercat doctorul din Alexandria să-i explice năbădăiosului său interlocutor rostul prezenței sale la meci, Nicolae Mureșan continuînd să-l facă, în public, cu ou și cu oțet, acuzîndu-l nici mai mult, nici mai puțin de mituirea arbitrilor ! ! Considerînd că huliganii n-au ce căuta pe teren, dar nici în preajma lui, cerem cu fermitate organelor în drept, Comisiei de disciplină a federației în primul rînd, grabnica îndepărtare din sport a cetățeanului Nicolae Mureșan ● Deși i-au întrecut și pe campionii lumii și pe campionii olimpici, poloiștii noștri au trebuit să se mulțumească, la Cluj-Napoca, cu locul 3. Păcat pentru ei.

Scurt, foarte scurt

● MASA PRESEI NU E LOC DE ODIHNĂ ! Din ce în ce mai des ne e dat să constatăm, în vremea din urmă, că spațiile rezervate în exclusivitate ziariștilor, loc de muncă pentru aceștia, au devenit un fel de teritorii ale nimănui, la masa presei intrînd cine vrei și cine nu vrei ! Abundă antrenorii, actorii și cîntăreții, majoritatea de muzică ușoară, nu lipsesc responsabilii de restaurante, cu și fără remiză, precum și, firește, rudele de diverse grade ale celor însărcinați cu ordinea. Poate că n-ar strica, îndrăznim o propunere, ca Asociația presei sportive și președintele ei, Aurel Neagu, de neînduplecat cînd e vorba să eliibereze ziariștilor permisele de liberă intrare cuvenite, să-și facă simțită prezenta ● Echipa Liceului numărul 1 din Miercurea Ciuc a devenit campioană națională la hochei juniori. Profesorul Antal Zombor și elevii săi merită toate felicitările ● Rămase ca un balast de la fosta conducere a federației, cîteva reguli ciudate continuă să opereze în campionatul de volei. Astfel, în divizia B masculină, e obligatoriu să joci cu 3 juniori, obligație care încetează în momentul în care, cîștigînd una din seriile diviziei secunde, ajungi să-ți aperi șansa în turneul de calificare. Cu alte cuvinte, una joci în campionat și alta în baraj ! ● Elena Trifu și Laurențiu Țitei au cîștigat Cupa Progresul la tenis ● Duminică dimineața, la Focșani, asistînd la partida de divizie C dintre Dinamo din localitate, una din candidatele la promovare, și Olimpia Rîmnicu Sărat, echipă de mijlocul clasamentului, ne-a fost dat să vedem ceea ce nu credeam să mai fie posibil pe un teren de fotbal. Arbitrul bucurestean Daniel Nichifor a hotărît de unul singur rezultatul meciului, mai întîi spre indignarea publicului, apoi spre delectarea lui, la sfîrșit spre jena suporterilor focșeneni și chiar a antrenorului echipei gazdă, fostul internațional băcăuan Ghiță. Așa-zisul arbitru Nichifor a anulat oaspeților un gol perfect valabil, înscris la 0—0, spre finalul primei reprize, după care, spre a înlătura orice dubiu, a acordat dinamoviștilor 3 (trei) lovituri de la 11 metri și, ca un corolar al activității sale ilicite, un prim gol la o minge care mai avea jumătate de metru pînă la linia porții !! Zadarnic a încercat tușierul să-l determine să revină asupra unei decizii fanteziste, Daniel Nichifor a fost ferm pe poziție, validînd un gol care n-a fost ! Avem convingerea că meciul de la Focșani a fost ultimul din glorioasa carieră a fostului arbitru Daniel Nichifor din București.

● ÎNTÎLNIREA METALUL — RAPID TREBUIE SĂ SE JOACE PE UNUL DIN MARILE STADIOANE ALE CAPITALEI. Cap de afiș al etapei de duminică a seriei a II-a a diviziei B, meciul dintre formațiile bucureștene Metalul și Rapid nu trebuie programat în Pantelimon, din mai multe considerente. În primul rînd, pentru că partida tur s-a desfășurat pe un teren neutru, clubul feroviar fiind împiedicat, printr-o decizie puțin justificată a federației, să organizeze meciul din toamnă pe terenul din Giulești. În al doilea rînd, pentru că stadionul metalurgiștilor din Pantelimon n-are capacitatea corespunzătoare pentru o asemenea confruntare ● În minutul 91 al partidei de divizia C dintre Petrolul Moinești și Minerul Comănești, 2—1 pentru gazde, antrenorul oaspeților, fostul internațional dinamovist Cornel Popa, l-a îmbrățișat pe arbitrul Nicolae Georgescu din Nehoiu, mulțumindu-i pentru fermitatea și corectitudinea sa. Deci se poate !

TRAIAN IORDĂCHESCU ■

Dosare redeschise: apele minerale

Să nu dăm vina pe transport!

— Tovarășe Dumitru Cojanu, reluînd o mai veche preocupare privind valorificarea superioară a unei prețioase bogății naturale, revista noastră a publicat recent opiniile directorului comercial al Centralei berii, spirtului și amidonului și, respectiv, cele ale directorului Fabricii de ape minerale Sfîntu Gheorghe referitoare la situația apelor minerale. Știți la ce ne referim ?

— Da. Am citit ambele articole.

— Asta înseamnă că vă aduceți aminte și de criticile, fățișe sau voalate, formulate la adresa transportului apei minerale pe calea ferată, transport desfășurat, după părerea interlocutorilor noștri, în condiții adesea necorespunzătoare, îndeobște datorită numărului insuficient de vagoane. Vă aduceți aminte ?

— Mi-aduc aminte.

— Pînă aici e perfect ! Ce părere aveți, ca director al Direcției mișcare și comercial din Departamentul căilor ferate al Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, despre reproșurile acelea ?

— Le-am socotit și le socotesc neîntemeiate. Ele au fost gratuite și neargumentate, întrucît noi, în limitele parcului de vagoane existent, ne-am achitat la timp de toate obligațiile și n-am făcut nici un fel de greutăți Centralei berii.

— Frumos spus, tovarășe director, dar cît de adevărat ?! Furnizorii zic că e neagră, dumneavoastră ziceți că e albă, pe cine să mai credem ?!

— Să-i credeți pe cei care pot prezenta dovezi.

— Să înțelegem de aici că direcția pe care o conduceți poate prezenta dovezi ? Ce fel de dovezi ?

— Iată, de pildă, planul pe prima jumătate a lunii aprilie, ca să nu ne întoarcem prea mult în timp, a prevăzut transportarea a 45 658 de tone de apă minerală, din care am încărcat, de pe rampele a 15 gări, o cantitate de 39 439 de tone, în unele locuri, îndeobște la Buziaș și Tușnad, depășind substanțial sarcinile contractuale, cu peste 1 000 de tone.

— Bine, dar 39 439 nu reprezintă, în raport cu 45 658, decît vreo 86 la sută ?!

— E adevărat, numai că, la cererea beneficiarului, a fost anulat transportul a 6 852 de tone, 1 866 la Orăștie, 670 la Sîncrăieni, 3 316 la Toplița și 1 000 la Augustin, ultima fiind stația C.F.R. în care ați realizat reportajul privind apa minerală de Biborțeni.

— Din ce considerente au fost anulate contractele respective ?

— Din lipsă de marfă.

— Ciudat argument ! Cînd eram mai convinși ca oricînd, pe baza unor constatări proprii, că apa minerală prisosește, ne e dat să aflăm că ea începe să lipsească ! Vă rugăm să vă opriți la Biborțeni, ce s-a întîmplat acolo ?

— Mai întîi, am primit o minută, încheiată între directorul Fabricii de ape minerale Sfîntu Gheorghe și șeful stației Augustin, prin care eram înștiințați că, din cauza lipsei forței de muncă, aproape 2 milioane de sticle îmbuteliate nu pot fi încărcate.

— Cîte ?!

— Cam 440 de vagoane.

— Continuați, vă ascultăm.

— După aceea, ne-a sosit de la Biborțeni un proces verbal, purtînd numărul 2 754 și o sumedenie de semnături, între care cea a directorului, a inginerului șef și a unui reprezentant al Consiliului popular Baraolt, anunțîndu-ne că îmbutelierea urmează să se sisteze pînă la 15 martie, pentru 10 zile la izvorul vechi și pentru 15 la cel nou, spre a se îndepărta o infiltrație și spre a se repara o conductă spartă. În primul moment, nu ni s-a părut nimic curios. La o analiză mai atentă însă, am constatat, cu stupoare, că procesul verbal care hotăra oprirea producției pînă la 15 martie fusese întocmit și parafat pe data de 16 ?!

— Au mai fost asemenea cazuri ?!

— Din păcate, da, arătînd o defectuoasă organizare a muncii. Dealtfel, nici în gara București Cotroceni, unde ar trebui să se descarce cea mai mare parte din apa minerală destinată Capitalei, lucrurile nu stau mai bine.

— De ce „ar trebui să se descarce" ?! Nu se descarcă ?

— Nu, în fiecare zi, rămîn nedescărcate zeci de vagoane. De pildă, pe 16 aprilie, 33 de vagoane, pe 7, 29, pe 18, 38, pe 19, 30, pe 20, 28, pe 21, 40 și așa mai departe. De aici, zeci de mii de lei de locații, lună de lună. Numai pentru cele 55 de vagoane imobilizate timp de 1 250 de ore, în prima jumătate a lui aprilie, Centrala berii, spirtului și amidonului are de plătit 37 500 de lei, și asta cu îngăduință.

— Atîtea rămîn nedescărcate, e clar, tovarășe director Cojanu, dar cîte se descarcă, vă întrebăm ? Mai multe, mai puține ? Poate că cifra vagoanelor descărcate ne-ar ajuta să ne lămurim mai bine. Luați-o la fel, vă rugăm, pe zile.

— Începînd cu 16 aprilie și terminînd cu 21, zilnic, 26 de vagoane, 19, 18, 16, 35 și 0.

— Cîte în ziua de 21 aprilie ?

— Nici unul, dar cu asta n-am spus tot !

— ? !

— Cifrele pe care le-ați notat provin din scriptele șefului stației C.F.R. București Cotroceni, Viorel Popescu, dar situația e, din punct de vedere al Centralei berii, spirtului și amidonului, mult mai rea.

— Ce vreți să spuneți ?

— Că cele 26, 19, 18, 16 etc. nu-s neapărat vagoane descărcate, ci vagoane ieșite din sfera de interes a șefului de stație, unele din ele fiind repredate.

— Repredate ?!

— Exact. Dirijate către alte gări, cel mai adesea către București Obor.

— Pline ?!

— Firește că pline.

— Din ce cauză rămîn ele nedescărcate ? Care e numărul lor ?

— În ziua de 18 aprilie, 7, în ziua de 20, 9. Ele rămîn nedescărcate din cauza lipsei de forță de muncă și a organizării superficiale a muncii.

— Tovarășe director, n-ar fi oare mai simplu ca vagoanele cu apă minerală să meargă de la Buziaș sau de la Tușnad, să zicem, direct la Obor ? N-ar fi oare și mai ieftin ?

— Și una și alta. Centrala berii se bate cu pumnii în piept că plătește pentru asta niște taxe de transport suplimentare, dar taxele achitate sînt mici, iar necazurile, provocate de o planificare după ureche a intrărilor, sînt mari. Vagoanele nu se eliberează la timp, e nevoie de o locomotivă în plus, trecerea prin triaje e complicată, ca să nu mai vorbesc de energia consumată în mod cu totul și cu totul inutil.

— Din buzunarul cui sînt plătite taxele de transport suplimentare ?

— Aș dori să știu și eu.

— Vom afla cît de curînd, tovarășe director Cojanu, puteți lua notă de această promisiune.

OVIDIU IOANIȚOAIA ■

CRONICA ȘOSELEI

Roata și volanul

Un autovehicul cu defecțiuni tehnice reprezintă un pericol grav pentru întreaga circulație. Este foarte adevărat că sistemele vitale ale mașinii, frînele, direcția, luminile etc., au prioritate în verificările care se efectuează periodic, dar surprizele neplăcute pot veni și de la unele dispozitive și piese considerate „fără moarte" și în consecință neglijate.

Din exemplul de mai jos se poate vedea cum tocmai o asemenea piesă, o banală roată de autovehicul — un fel de „cenușăreasă" a mașinii, care suportă tot felul de lovituri de borduri și nu i se face literalmente nici un fel de întreținere — poate provoca un accident foarte grav.

Recent, pe o șosea din județul Timiș, G.M. conducea o autodubă marca T.V. din direcția Arad spre Timișoara. În autovehicul se afla o echipă de intervenție formată din șeful acesteia și patru mecanici.

La o curbă, dealtfel destul de largă, șoferul autodubei pierde controlul volanului, trece pe sensul contrar de mers, intrînd în plin într-un autoturism care circula din direcție opusă.

Trecerea autovehiculului de asistență tehnică pe stînga s-a produs într-un interval extrem de scurt de timp, lipsind pe șoferul autoturismului de posibilitatea unei ieșiri pe acostamentul destul de larg, pentru a evita coliziunea frontală, ciocnire care l-a costat viața deoarece lovitura s-a produs în dreptul locului ocupat de pilot.

Ce au stabilit cercetările ? În zona curbei la care mă refeream, pneul din stînga față s-a dezumflat destul de brusc. Nu a fost vorba propriu-zis de o explozie, ci de o pană de cauciuc generată de fisura circulară a metalului roții pe o porțiune de 30 cm. Această fisură veche putea fi ușor observată cu ochiul liber, cu condiția ca roata să fi fost verificată cu prilejul întreținerii curente a autovehiculului.

Bineînțeles că pilotul putea evita accidentul chiar în condițiile penei apărute, dacă circula cu o viteză adecvată condițiilor concrete de drum și stăpînea cum trebuie comenzile mașinii.

Subliniez acest aspect, cu atît mai mult cu cît mulți șoferi de autoturisme și autocamioane conduc cu viteze relativ mari, ținînd volanul în mîini, ci abia atingîndu-l. În împrejurări ca cele descrise mai sus, ei se pomenesc în situații extrem de dificile, volanul „fugindu-le" literalmente printre degete, mașina „alegîndu-și" direcția care îi convine.

Colonel VICTOR BEDA ■

Doi snopi de crengi pentru Ciconia-ciconia

Ciconia-ciconia îi spun oamenii de specialitate ; noi, toți ceilalți, îi spunem barza albă. Despre ea, profesorul Gavrilă Popa ne-a trimis un teanc de documente și o scrisoare care începe tandru : „Însoțindu-l în căutarea hranei de-a lungul brazdelor trase de plug sau al brazdelor de iarbă proaspăt cosită, între ea și țăranul român de pe meleagurile Țării Făgărașului s-a stabilit o încredere deplină, o simbioză reciprocă, o prietenie milenară. Scoreiul a fost un paradis al berzelor și cred că și astăzi este satul cu cele mai multe berze din România".

Apoi însă știrile primite din Scorei devin patetice, ba chiar dramatice. Pentru că, dacă în urmă cu 30 de ani, Scoreiul, la cele 270 de gospodării țărănești ale sale, avea peste 60 de cuiburi cu peste 300 de berze, în anul 1975 numărul acestora a scăzut la 17 cuiburi (28 la sută) și 78 berze (26 la sută). Din fericire însă, profesorul Popa nu s-a mulțumit să fie martor al acestui proces, ci l-a cercetat și i-a descoperit cauzele, trecînd apoi la contracararea lor : „În Scorei s-au construit în anii dezvoltării socialiste peste 70 la sută case noi, iar locul șurilor acoperite cu paie (85 la sută din total) l-au luat șurile acoperite cu țiglă. Or, șurile acoperite cu paie au constituit locul ideal pentru berze în construcția cuiburilor lor și, pe măsură ce numărul acestora scădea, proporțional scădea și numărul cuiburilor de barză, deoarece pe acoperișurile tari de țiglă construirea cuibului este aproape imposibilă. În urmă cu trei ani, o pereche de berze au poposit și pe șura noastră, încercînd să-și înjghebeze un cuib, dar fără reușită. Timp de două luni, între 20 martie și 20 mai, în fiecare zi berzele aduceau cu ciocul crenguțe, încercînd să le așeze pe acoperișul de țiglă, dar acestea se rostogoleau pe acoperiș în jos. A doua zi reîncepea din nou munca lor, cu adevărat sisifică. După două luni au renunțat, deoarece începuse de mult perioada clocitului și ele încă nu aveau cuib. Mi-am dat seama că aceste păsări trebuie ajutate. În primăvara următoare am așezat pe un capăt al șurii două mănunchiuri de crengi de copac (de grosimea degetului mare, tăiate la lungimea de un metru), mănunchiuri (cu diametrul de circa 20—25 centimetri) legate unul de altul (cu vreo 5 metri de sîrmă, lăsînd între ele o distanță de circa 50 centimetri), le-am așezat de o parte și de alta a acoperișului, astfel că deasupra lor s-a format o mică platformă, bun suport pentru construirea unui viitor cuib. Am așteptat cu emoție venirea berzelor. Mă chinuia gîndul că s-ar putea să nu mai vină. Dar, spre marea mea bucurie, au revenit și, în trei săptămîni, și-au construit cuibul, dovedind că metoda folosită este foarte eficientă. Am trecut apoi la extinderea acestei metode, atît de simple, pe alte șuri din sat. Cel mai greu lucru a fost așezarea suporturilor, deoarece șurile au înălțimi de 8—12 metri. M-au ajutat cu pasiune elevii mei Leon Ciungu, Ion Gavrilă, Cornel Vulcu, Nicolae Bărdaș, Iulian Barbu, Constantin Marcu, Ioan Bărdaș, Gheorghe Calefariu, Iulian Halmaghi și alții. Sătenii m-au înțeles și ei : Ion Marcu, înlocuind acoperișul șurii de paie cu țiglă, nu a stricat cuibul de barză, ci l-a așezat pe o șină de paie ; iar Gheorghe Streza și Victor Vulcu, în situații similare, unul a așezat cuibul într-un măr, iar celălalt l-a lăsat pe loc, pe colțul șurii, berzele continuînd și-n noile situații să-și crească puii. Rezultatul general a întrecut așteptările, reușind ca în răstimp de doi ani numărul cuiburilor de barză să ajungă de la 17 la 26, iar numărul berzelor de la 78 la peste 90".

Strădaniile profesorului Popa au avut ecou, ele fiind consemnate și apreciate laudativ de prof. dr. Ernst Schuz, în articolul „Eforturi pentru protejarea berzelor albe", apărut la Londra, într-o publicație a Consiliului Internațional pentru Apărarea Păsărilor, și în articolul „Salvați berzele albe !", apărut într-o publicație elvețiană de specialitate.

Ținem să încheiem cu o vorbă de stimă pentru profesorul Gavrilă Popa. Acum doi ani, cînd l-am aflat și cunoscut, ne-a impresionat cu grija și munca dumnealui, muncă științifică dar și organizatorică, pentru descoperirea, interpretarea și conservarea izvoarelor de istorie a vechii vetre românești a Scoreiului. A lansat atunci un apel de grijă pentru trecut ; și lansează, acum, un apel de grijă pentru viitor. E acesta, un fel responsabil de a-ți trăi prezentul.

I. NICOLAE ■

„Procesul dezarmării: Cu ce să începem"

Se pleacă de la două constatări. Prima : „În ciuda rundelor, aproape neîntrerupte, de negocieri asupra controlului înarmărilor din perioada de după al doilea război mondial, arme tot mai distrugătoare există în arsenalele unui număr tot mai mare de state, care cheltuiesc sume tot mai mari pentru producerea unor mijloace de distrugere mai puternice decît oricînd în istorie"... Și a doua constatare : „Istoria eșecurilor statelor de a opri producția de arme ne pune în gardă față de ideea că dezarmarea ar putea fi realizată cu ușurință sau fără unele schimbări majore în atitudini și în instituții sociale".

După care se enunță două atitudini fundamentale exercitate în cadrul diverselor eforturi de dezarmare întreprinse pe plan internațional : „Pe de o parte, tentația de a se acționa pentru măsuri modeste în domeniul controlului înarmărilor, care sînt realizabile dar nu conduc spre dezarmare ; pe de altă parte, dorința de a promova în mod direct obiectivul dezarmării cuprinzătoare, fără — totuși — concentrarea atenției și acțiunii asupra pașilor specifici care să înceapă procesul ce va conduce spre destinația dorită".

Drept care, autorul raționamentului, **cercetătorul american Robert C. Johansen**, se pronunță — într-un eseu editat sub egida Institutului pentru ordinea mondială din New York — în favoarea „unei abordări mai practice, înzestrată cu o direcție politică clară, prin sprijinirea propunerilor legate nemijlocit de inițierea procesului de dezarmare". Eseul său se intitulează, semnificativ, **„Procesul dezarmării : Cu ce să începem"** și cuprinde o serie de măsuri din sfera dezarmării ce ar trebui reținute ca prioritare din punctul de vedere al impactului lor asupra inițierii procesului de dezarmare. Într-unul din tabelele ce însoțesc lucrarea, diferitele măsuri preconizate din domeniul dezarmării sînt privite prin prisma felului în care răspund următoarelor trei criterii, considerate importante pentru mobilizarea opiniei publice : „Măsura este ușor de înțeles", „Măsura este, în mod general, apreciată ca o necesitate", „Măsura dispune de un mare potențial pentru educarea și mobilizarea în domeniul dezarmării". Și este demn de subliniat că măsurile care, în concepția autorului, răspund cel mai bine tuturor celor trei criterii sînt interzicerea recurgerii la arme nucleare și reducerea cheltuielilor militare. În considerațiile sale, profesorul american remarcă de pildă : „În mod evident, cea mai promițătoare măsură este reducerea bugetelor militare. Această idee va avea un răsunet sporit dacă o parte a sumelor reduse din bugetele militare va fi canalizată spre eforturile multilaterale de abolire a sărăciei și de protecție a mediului".

Ca măsură apreciată deosebit de salutară și de mare potențial mobilizator este consemnată, de asemenea, înfăptuirea dezarmării generale și complete. În sfîrșit, în rîndul măsurilor considerate necesare, la nivelul opiniei publice largi, a fi înfăptuite cu prioritate se mai numără stabilirea de zone libere de arme nucleare, limitarea înarmărilor strategice, interzicerea armelor chimice.

Iată măsuri pentru a căror înfăptuire România socialistă, alături de alte state, militează cu constanță în cadrul diverselor organizații internaționale și la negocierile în materie ce se desfășoară în acești ani. Acționînd în favoarea dezarmării în cadrul eforturilor desfășurate la nivel guvernamental, România socialistă subliniază în același timp rolul ce revine cercurilor celor mai largi ale opiniei publice în a determina factorii de decizie politică ai statelor să treacă de la vorbe la acțiune, pe baza unui program cuprinzător, în soluționarea acestei probleme cardinale a lumii. Lucrarea amintită, solid documentată sub raport științific, invederează o dată mai mult faptul că măsurile din sfera dezarmării propuse de România, ca și de alte state ale lumii, întrunesc în cel mai înalt grad sprijinul opiniei publice

CORNELIU VLAD ■

Elvis Presley — a cînta, cîntare...

Marele Elvis, regele rock-ului, cîntărețul care a făcut K.O. lumea bună a Americii anilor '50 și '60. Omul care, fiind în viață, era idolatrizat de mulțimile de tineri și tinere din toată lumea, azi este de-a dreptul venerat ca un mare revoluționar și deschizător de drumuri în muzică și costumație Și totuși el nu a excelat numai în aceste două branșe. Marele Elvis, care a încîntat auzul a milioane de ascultători fanatici, a „cîntat" în anii săi de glorie pentru poliția din Memphis și Los Angeles, pentru Biroul de combatere a stupefiantelor și s-a zbătut cu fervoare pentru a „concerta" confidențial pentru F.B.I.

Ne facem datoria informîndu-i pe admiratorii regelui rock-ului că asemenea afirmații sînt făcute de revista italiană „L'Europeo", pe baza unor documente autentice din arhiva F.B.I.-ului.

La 21 decembrie 1970, spune „L'Europeo", senatorul republican de California, G. Murphy, îi telefona lui M. A. Jones, pe vremea aceea șeful oficiului de cercetări al F.B.I.-ului, adresîndu-i rugămintea de a înlesni o întîlnire Presley-Hoover. Da, despre Edgar Hoover este vorba, militantul de tristă notorietate al „războiului rece", personaj ușor de recunoscut sub numele Movse în serialul de sîmbătă seara, „În spatele ușilor închise". Sesizînd reținerea cu care este întîmpinată propunerea sa, senatorul pledează cu căldură cauza lui Elvis, aducînd pe tapet argumente care de care mai convingătoare. Și sensibilizarea înaltului funcționar polițienesc se produce cînd află, ceea ce pentru alții nu mai era de mult o noutate. Elvis era un vechi și credincios „colaborator" al poliției din Memphis — Tennessee și al Biroului pentru combaterea stupefiantelor cu al cărui șef, John Ingersoll, se întîlnea deseori. Prudent, Jones acceptă o întîlnire doar pentru a cîntări calitatea ofertei și, bineînțeles, pentru a vedea dacă Presley este sau nu un interlocutor valabil pentru șeful său. Stenograma acestei discuții este elocventă. Presley declară deschis că este un mare admirator al activității și operei „literare" a lui Hoover (autorul, printre altele, al unor volume descriind „pericolul comunismului"). Și, mai deschis, el își oferă serviciile F.B.I.-ului, argumentîndu-și oferta prin mijloacele specifice activității sale profesionale, care-l pune în contact cu tot felul de oameni. Avînd posibilitatea de a le asculta și stimula reacțiile, el poate pune la dispoziția biroului unele informații ce i-ar

putea fi utile. Bineînțeles, activitatea sa se va desfășura sub un nume codificat, ales și oferit de Presley F.B.I.-ului : colonel Jon Burrows, 3764, Highway 51, South Memphis. Tennessee, completează revista italiană.

Presley insistă. La 30 decembrie 1970 cîntărețul face o nouă intervenție pentru a-l întîlni pe Hoover. Cooper, director adjunct al F.B.I.-ului, aranjează o nouă vizită. Și din stenograma încheiată cu acest prilej mai picură puțină neîncredere. Provenită, firesc, din scrisorile miilor de mame îngrijorate de „evoluția" fiilor lor, asupra cărora se revărsa influența deloc binefăcătoare a lui Elvis. Încet, încet, în timpul discuțiilor impresia de „căzut din altă lume" sub incidența căreia cădea Presley se șterge, Cooper ajungînd să aprecieze adevărata poziție a cîntărețului. De extrem conservatorism. După ce subliniază faptul că Hoover „este cel mai mare american în viață", care „a făcut cel mai mult pentru țara sa" (!!!), Presley se plasează ca orientare politică în extrema extremei drepte. Presley a arătat că cea mai puternică dorință a sa este de a-l informa pe Hoover despre lucrurile „interesante" pe care le află în anturajul său din discuțiile celor ale căror interese nu sînt conforme cu cele ale țării. Oferindu-se să dea o „mînă de ajutor", Elvis „a probat" dorința sa acuzînd-o dur pe Jane Fonda de activități antistatale. În perioada aceea, cunoscuta și apreciata actriță americană desfășura o vastă și epuizantă campanie împotriva războiului din Vietnam. Așa că acuzația adusă actriței, „idei periculoase inoculate tinerilor, activitate denigratoare", ne dezvăluie încă o fațetă a acelui „tînăr serios și plin de interes pentru soarta tineretului", cum îl găsim descris în stenogramă pe Presley.

În urma acestei convorbiri fructuoase, Edgar Hoover în persoană îi scrie lui Elvis Presley, alias colonel Jon Burrows . „Îmi pare rău că nu v-am putut întîlni în timpul vizitei pe care ați făcut-o la cartierul general al F.B.I.-ului. Sper că vizita v-a lăsat o impresie plăcută. Generoasele dv. opinii despre biroul nostru au fost apreciate. Puteți fi sigur că port în minte oferta dv. de colaborare". Semnat : Edgar Hoover.

Ce melodii a „cîntat" Elvis F.B.I.-ului nu se știe, dat fiind faptul că rapoartele colaboratorilor sînt protejate de secretul de stat. Totuși, apreciază „L'Europeo", e clar că scrisoarea lui Hoover constituie un veritabil certificat de confirmare, care-l transformă pe cel ce a făcut mulțimile să delireze la auzul vocii sale într-un devotat informator al F.B.I.-ului !

Bani, din belșug. Faimă, de nu se putea mișca fără 6 (șase) „gorile". Aprecieri mondiale. Și atunci, de ce ?

Să fie, oare, adevărate dezvăluirile pe care le face „L'Europeo ?" Să se fi pretat celebrul cîntăreț unei vieți duble, slujind pe ascuns unor scopuri nu o dată rușinoase ? Sau reprezintă toată această poveste o concesie făcută unei „mode" tot mai prezente în paginile publicațiilor occidentale : demitizarea. Oricum ar fi stat lucrurile, unele fapte, chiar dure, trebuie cunoscute, oricît de înalt ar fi soclul pe care admiratorii își așază idolii.

IOAN ROȘCA ■

● PARADOXURILE SUPERCIVILIZAȚIEI

Brațe și creiere...

Comentarii de presă pertinente și reportaje filmate tulburătoare aduc în fața opiniei publice mondiale portretul imigrantului, îndeobște mohorît și derutat, cu privirea pierdută spre locuri rămase departe în urmă. Muncitorul imigrant, fie el italian, portughez sau turc, ajuns în țări industrializate pare personajul ideal pentru a ilustra cum poartă oamenii, în sine, decalajele economice. Zăpăcit de o lume care nu este a lui, presat de tehnologii pe care nu și le-a imaginat, imigrantul intră într-un fel de vîrtej al alfabetizării începînd cu gesturile cotidiene și terminînd cu exigențele imperioase ale fabricilor sau șantierelor.

Imigranții intelectuali, adesea cu înaltă specializare, se află mai puțin în transfocatoarele reportajelor, deși drama lor are efecte economice la nivel planetar. În engleză expresia „brain drain" s-a încetățenit și a fost preluată de presa mondială pentru că exprimă, scurt și cuprinzător, un fenomen cu implicațiile cele mai acute.

Abordînd acest subiect printr-o prismă pur economică, săptămînalul argentinian „Clarin" remarca :

În ultimul deceniu, exodul intelectualilor a costat 50 000 milioane de dolari în țările subdezvoltate. Aceste date furnizate de O.N.U. ilustrează o formă particulară de dependență a acestor țări.

Specialiștii din numeroase țări studiază fenomenul exodului creierelor care într-un deceniu a adus țărilor în curs de dezvoltare o pierdere de aproximativ 50 000 milioane dolari, cifră mai mare decît ajutorul pe care țările industrializate l-au dat acestor țări în aceeași perioadă. De fapt, acest ajutor a atins numai 46 000 milioane dolari. În 1968, secretarul general al O.N.U. de atunci aprecia că fiecare om de știință care a emigrat în S.U.A. a costat țările latino-americane 20 000 dolari. Aprecierea actuală pentru un creier argentinian, cu un total de 17 ani de studiu și 5 de specializare, sugerează o cifră cu mult mai mare.

Acesta, desigur, poate fi un fel de a privi realitatea, deoarece monopolizarea tehnoștiinței constituie un obstacol de netrecut în dauna țării.

Obstacolul este unul dintr-o suită, din păcate lungă, care creează abisurile tehnologice și, pînă la urmă, abisurile dintre nivelurile de civilizație. Cifrele, cifrele reci dar încăpătoare pentru atîtea sensuri pe care contemporaneitatea le include în autoportretul ei sînt, și aici, relevante.

În 1970, la 100 000 de locuitori reveneau, în medie, 112 savanți și ingineri în țările industrializate, 3,8 în opt țări din Africa pentru care există date statistice, 22 în Asia și 69 în America Latină. În ce privește efectivele tehnicienilor, raportul este, aproximativ, același (142,3 față de 8,3, 23,4 și 77,2). Distanțele dintre țările menționate sînt și mai mari în domeniul cercetărilor și al studierii problemelor dezvoltării. În medie, la 10 000 de locuitori, 10,4 savanți se consacrau cercetărilor și problemelor dezvoltării în țările industrializate, în timp ce în Africa — 0,38, în Asia — 1,6, iar în America Latină — 1,15.

Potrivit datelor furnizate la Londra de „National Health Service", peste 46 la sută din personalul spitalelor britanice s-a născut peste hotarele Angliei...

În Canada, fiecare al treilea medic este străin, în Statele Unite — fiecare al cincilea, în R.F.G. — fiecare al 20-lea. Principala cauză a acestui fenomen al racolării constă în faptul că, în țările capitaliste dezvoltate, cheltuielile pentru pregătirea unui medic se ridică la aproximativ 50 000 de dolari.

Printre principalele țări victime ale acestui „brain drain" se numără India, Filipinele, Tailanda și Irlanda. Potrivit datelor furnizate de Ministerul Sănătății al Statelor Unite, numai la New York practică mai mulți medici tailandezi decît în Tailanda însăși, țară cu o populație de 28 000 000 locuitori. În Coreea de Sud și în Filipine există facultăți speciale care pregătesc exclusiv cadre pentru Statele Unite. 20 pînă la 30 la sută dintre absolvenții învățămîntului superior din țările Americii Centrale — Guatemala, Nicaragua, Salvador — iau drumul emigrației.

Iată, așadar, cum cea mai costisitoare materie primă se prelucrează de către cei săraci și se însușește de cei bogați într-un sistem deschis al racolării, pe care dreptul economic internațional nu l-ar putea accepta, în nici un paragraf, dacă ar fi vorba de cupru sau de lemn, spre exemplu. Rămîne stupefiantă această formă de exploatare cu mănuși, consecventă și de o mare eficiență pentru cei care o fac în numele profundului lor credo în virtuțile „civilizației"...

RADU BUDEANU ■

Mondo umano ?

Oferte, gusturi, întrebări

Zilele trecute, un comando rhodesian a fost parașutat chiar la Lusaka, în timpul acțiunii sale distrugînd reședința unui lider al mișcării de eliberare a poporului zimbabwe, iar obuzele au atins și reședința șefului statului zambian. În aceeași perioadă, aviația rhodesiană efectua raiduri împotriva unor state africane independente și a taberelor de refugiați zimbabwe. O oficialitate zambiană preciza că atare raiduri au ca autori mercenari albi, recrutați de companiile multinaționale. „Nici un pilot alb rhodesian sau sud-african nu este capabil să efectueze raiduri într-un stat african independent, aceste acțiuni fiind întreprinse de mercenari foarte bine instruiți"...

Foarte bine instruiți — iată o precizare ce pune pe gînduri. Firește, ne putem întreba : de unde provin ? Firește, ne putem întreba : unde s-au pregătit și cu ce fonduri ? Firește, ne putem întreba : cine le-a plătit drumul pînă în Rhodesia sau în locurile unde acționează ?

Iată însă că într-o revistă (al cărei titlu îl vom scrie mai tîrziu, din motive tactice) sînt tipărite zeci de anunțuri de genul :

Fost parașutist caută de lucru Poate munci indiferent unde, în munți, pe mare... Știe să folosească arme de infanterie și mai multe de artilerie. Orice ofertă va fi examinată. C. Cody . Și urmează detaliile necesare contactării : stradă, localitate, telefon etc., etc.

Dar unde puteau apărea asemenea anunțuri decît în „Soldier of Fortune", publicația periodică a mercenarilor ? Unul dintre cele mai recente numere ale revistei are tot felul de detalii care să faciliteze pregătirea și succesul „muncii" lor. Astfel, pe pagini întregi se dau anunțuri, însoțite de fotografii, care să atragă viitorii protagoniști ai operațiunilor : „Mercenary-Killing is my business... and business is good — Mercenary" — „a ucide este afacerea mea și afacerea este un lucru bun". Sinistre prezentări ale unei sinistre „meserii" sau ce o fi ea ! Alte pagini întregi sînt rezervate pregătirii teoretice, în care o copioasă bibliografie cuprinde, între altele, liste de manuale ca : „Răpirea oamenilor politici", „Cum să ucizi" (două volume!!), „Grăbește-te sau vei muri". După care urmează prezentarea echipamentelor „care pot satisface toate gusturile". Să recunoaștem că n-am știut și acest ultim lucru : mercenarii, în toată lipsa lor de sentimente, mai au și gusturi ! Probabil că fiecare trage și ucide cu mitraliere, carabine, cuțite și pistolete numai de un anume fel, cu o anume culoare. Sau le merge bine numai cu arbaleta cu... lunetă „Wild Cat" sau cu acele „shuriken", o armă de natură orientală ce se aruncă și costă de la 80 de cenți (nr. 201) pînă la 3,25 dolari (tipul 226), ori cu pistoletul dotat cu un dispozitiv electronic. În fine, li se aduce la cunoștință că au de unde să-și aleagă uniformele — cu sau fără anunțuri macabre, cu sau fără inscripții liniștitoare. Ca divertisment li se propun „Cîntecele militare ale celui de-al III-lea Reich" iar ca lectură : volumele „Adolf Hitler". „Istoria S.S." (la prețuri sub un dolar) și „Ultima aventură" (10 dolari) a lui Rolf Steiner, cel mai vestit dintre cei mai recenți mercenari.

S-a crezut că după insuccesul cras din Angola și după alte nereușite acești „soldați ai norocului" sînt pe cale de dispariție. Din păcate nu este așa, iar întrebările la care am oferit aceste ultime detalii o dovedesc deși, cel puțin aici, ele rămîn deschise. Așadar : cu ce bani, de unde și cine sînt ei, în slujba cui și de ce luptă ?

DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză

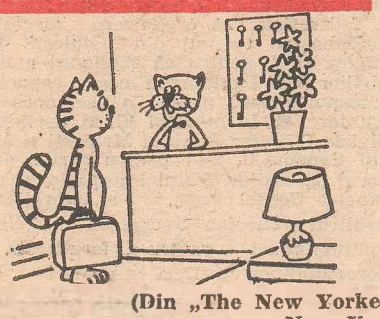

(Din „The New Yorker", New York)

Ochii și urechile lumii

O dialectică

De 1 Mai plecăm la iarbă verde și pădure. În pădure, ne așezăm la umbra copacilor și la rădăcina lor. Eu deschid o carte. Cartea mea in astfel de prilejuri este, de ani de zile, „Rolul muncii în procesul transformării maimuței în om" de Friedrich Engels. E o carte minunată. În ea se vede cum mina a modificat creierul omului. Și cum modificarea mîinii i-a schimbat gîndurile. E o plăcere să citești cartea asta în adîncul pădurii, în ciripit de păsărele și eșapament de mașini. Eu mă abstrag. Aud cum crește iarba, sub mine, sub pledul meu în carouri albe și roșii. Aud furnicile cum urcă pe pantoful meu. De ce să auzim numai cum crește iarba și să n-auzim și furnicile ? Numai fiindcă așa vor poeții ? Engels e unul dintre cei mai mari poeți ai lumii. Poeții se apleacă asupra firului de iarbă. Engels s-a aplecat asupra evoluției degetului gros de la mînă și a extras o dialectică fără de care nu poți înțelege nici Sfinxul și nici bibliotecile lumii. Pun capul pe copac. A înverzit mușchiul. Au apărut ciupercile. Mușchiul copacului face parte din viața omului. Omul, de cum învață să scrie, învață să se orienteze după mușchi : est-vest-sud-nord. Dar și ciupercile. Și ciupercile participă la destinul omului iar omul la destinul lor. În 1944, americanii se mai războiau cu japonezii în junglele din Noua Guinee. Soldații americani aveau un echipament de campanie foarte rezistent, din pînză solidă. Într-o zi, acest echipament a început să se destrame ; pînza tare a vestoanelor, a cămășilor și a centurilor a început să putrezească, după aceea parcă s-a topit. Generali și trupă au înmărmurit. Cum se poate așa ceva ? Au început să se topească și puștile. Într-o zi, le-au căzut, pur și simplu, și pantalonii, ca descompuși. În nici un război și în nici o odisee nu a apărut o asemenea vrajă care ținea de literatura lui Marquez, deși acesta încă nu începuse să scrie foarte serios. Savanții s-au aplecat peste microscoape. Acolo au descoperit trahoderma. Trahoderma e o ciupercă mai extraordinară decît o nuvelă magică. Trahoderma atacă fibra de celuloză, o rupe, o digeră și schimbă celuloza în glucoză. Ea atacase echipamentul și armamentul american, distrugîndu-l. Dialectica naturii e mai „tare" ca Jules Verne, după cum unul, în Franța, a scos o carte cu un titlu pe măsura trahodermei : „Cel mai bun roman de Jules Verne : viața sa". Și ăsta ? Și ăsta a făcut din viața sa un roman ? Asta nu o mai credeam ! După 30 de ani — în '74 — vine criza energiei mondiale. Americanii încep să folosească din plin celuloza. Atunci vine iar ideea trahodermei, cea care atacă pînă și bretelele. Celuloza, tratată cu ciuperca aia, poate da zahăr. Nimic nu e mai ușor ca din zahăr să scoți alcool. Alcoolul este un carburant dintre cele mai convenabile. De patru ani, laboratoarele americane ameliorează capacitățile „de atac" ale trahodermei. În 30 de ani ele au crescut de 30 de ori. Oamenii lucrează acolo, ferindu-și bretelele ca de dracu'. Dialectica naturii are și hazul unei divine comedii. Gunoaiele urbane, cu celuloza lor, se transformă în glucoză. Gunoaiele merg spre zahăr. Alcoolul astfel obținut se amestecă 10% cu benzină ordinară și dă un carburant mai eficace și mai curat decît benzina benzină. În Brazilia, 4 milioane de mașini merg așa, cu benzină de asta în rezervoare. Dar dacă rămînem fără celuloză, tot dînd-o trahodermei ? Atunci vine Walt Disney. Cine ? La Disneyworld se studiază și altceva decît distracția. Se crește iacintul de apă, o plantă soră cu celuloza. Din ce se face, din ce crește iacintul ăsta ? Din apele cele mai poluate și mai blestemate. Din nitrați și fosfați. Lîngă Disneyworld, la stația de epurare a apelor, se construiesc bazine imense pentru ape murdare din care va crește iacintul, adică celuloza, adică zahărul, adică alcoolul, adică automobilul...

Amețesc, sub copac. Să tot cobori din copac pentru a fi om și a te bucura de dialectica naturii. „Imaginația e mai necesară decît cunoștințele" zicea Einstein. Lui îi dădea mina, mina cu cele cinci degete ale ei, fără de care n-am fi ajuns la Engels, Einstein și Mickey Mouse.

RADU COSAȘU ■

Muntenegru rănit

RELATĂRI DE LA FAȚA LOCULUI ALE REPORTERILOR IUGOSLAVI

BAR — un mare port și important centru turistic. Pentru harnicii și veselii locuitori ai acestui oraș de la poalele munților Rumia, duminica de 15 aprilie — după mai multe săptămîni și chiar luni ploioase — promitea să fie prima zi de adevărată primăvară. Era o dimineață foarte frumoasă, senină și caldă. Aceasta a îndemnat și pe aceia, cărora le place a dormi duminică mai mult, să iasă din casă mai devreme, ceea ce a salvat multe vieți.

Începutul de zi frumoasă a fost însă o groaznică înșelătorie a forțelor naturii, deoarece după un scurt timp, la orele 7.19'50", totul s-a transformat într-un coșmar. Pe locurile unde pînă atunci erau case, rămăseseră mormane de ruine, iar acolo unde cu puțin timp în urmă domneau calmul, liniștea și bucuria, se auzeau strigăte și valete. Vechiul cartier al orașului nu mai există. Noul hotel „Agava", mîndria orașului, s-a prăbușit ca un turn de hîrtie. Pînă în clipa seismului, era o clădire înaltă, zveltă, cu peste o sută de camere și toate anexele moderne.

Un alt tablou de groază ni-l oferă portul Bar. Danele, macaralele și celelalte instalații portuare sînt grav avariate. Malul mării a coborît în apă cu circa doi metri. O navă era scufundată, iar alta dispărea treptat în adîncurile mării. Celelalte nave iugoslave și străine au părăsit portul în sunetele funebre ale sirenelor lor. Pentru ca nenorocirea să fie și mai mare, în depozitele portului a izbucnit un puternic incendiu, care a mistuit multe mărfuri.

Iată cum sînt trăite clipele seismului de către comandantul navei „Liuta", Grația Paskovici, care s-a aflat în acel moment la postul de comandă : „Șocul a fost înspăimîntător. În prima clipă am crezut că ne-a lovit vreun alt vas sau că am eșuat. În același moment ne-au izbit valuri cu puterea de 11 grade (echivalente cu puterea unui uragan — n.r.). După cîteva clipe de tangaj, am văzut cum portul se scufundă, iar din munții ce înconjoară orașul Bar se rostogoleau spre mare blocuri enorme de stîncă".

Comuna Bar a plătit catastrofei cel mai mare tribut în vieți omenești. Bilanțul provizoriu : 50 de morți identificați și peste 200 de răniți.

Blajo Orlandici, președintele comunei și comandant al apărării civile, a declarat că cu toată nenorocirea care i-a lovit, cetățenii au dat dovadă de calm și au manifestat un înalt simț de datorie patriotică. El citează și gestul frumos al unui grup de 40 de elevi din Kraguievat (Serbia), aflați la Bar într-o excursie, care s-au prezentat cu toții la spital, oferindu-și sîngele pentru sinistrați.

KOTOR — străvechi oraș fort, cu unele dintre cele mai frumoase monumente ale arhitecturii mediteraneene și din epoca timpurie a Renașterii — a fost distrus în proporție de 70%. Zidurile înalte de 20 metri și groase de 10 metri, construite în epocile venețiană și bizantină, exemplu unic în arhitectura europeană de fortificații, s-au prăbușit izbite de forța uraganică a seismului. Cel mai mult au avut de suferit unele monumente culturale și istorice. Hotelurile „Fiord" și „Markov rt" au fost transformate în ruine. Tot orașul deplînge tragedia elevelor care au pierit sub dărîmăturile hotelului „Fiord", unde participaseră la serbarea bacalaureatului. Amintirea lor a rămas vie în memoria colegilor lor, care le-au scos moarte de sub dărîmături.

Potrivit unor date provizorii, în ruinele orașului și-au pierdut viața 12 persoane și au fost înregistrați mulți răniți. Alți 12 000 de oameni au rămas fără adăpost.

ULȚINI — oraș antic, situat în extremitatea sudică a litoralului, fiind atît o cetate istorică ce a rezistat timp de secole în fața invadatorilor de tot felul, cît și un mare centru turistic. Urgia seismului a distrus orașul în proporție de două treimi. Renumitul turn Balșici, monument de seamă din evul mediu, s-a prăbușit în mare, ca și cum ar fi fost retezat cu un cuțit. Alte monumente din secolele IX-XVI, concentrate în zona veche a orașului, au încetat să mai existe. La fel și hotelurile „Iadran" și „Galeb", care au fost făcute una cu pămîntul. Conform unor date incomplete, la Ulțini s-au înregistrat 22 de morți și mulți răniți.

Rade Savici, membru al comandamentului comunal de apărare civilă, subliniază că mulți cetățeni și mai ales militari ai Armatei populare iugoslave s-au evidențiat printr-un deosebit curaj în salvarea sinistraților.

BUDVA — perlă a litoralului muntenegrean. Privită din afară, ne oferă imagini teribile. Clădiri despicate în două, arătînd ca niște turnuri suspendate între cer și pămînt. Mașini strivite la parcări de zidurile caselor prăbușite. Cel mai mult a fost afectată zona orașului vechi. Dar nu au rezistat nici clădirile noi. Marile hoteluri „Slavia" și „Plaja", pînă ieri simboluri ale odihnei și recreației turiștilor, sînt și ele prefăcute în ruine. O ospătară a fost scoasă de sub ruine vie și aproape nevătămată. De asemenea au fost transformate în ruine sediile Centrului școlar și ale organizației „Montenegroturist", precum și un mare număr de case particulare. Din fericire însă, la Budva nu s-au înregistrat pierderi de vieți omenești. Dar pagubele materiale sînt enorme.

HERȚEG NOVI — port și o importantă stațiune balneoclimaterică, situat în Golful Boka Kotorska. Aici a fost complet distrusă renumita Citadela și sînt avariate multe clădiri ale noului cartier. Seismul a făcut ravagii și într-o serie de alte localități situate de-a lungul mării, care aparțin comunei Herțeg Novi. La Biela a suferit mari distrugeri șantierul naval „Veliko Vlahovici", la Zelenika a fost distrus portul cu toate instalațiile sale. S-au înregistrat mai mulți morți și răniți, dar împrejurarea că a fost duminică și la întreprinderi și instituții nu se lucra a salvat numeroase vieți.

TITOGRAD — capitala R.S. Muntenegru. Seismul a fost resimțit și aici, dar a provocat cele mai multe victime și distrugeri în localitățile din împrejurime. În zona Virpazar au fost înregistrați 28 de morți. Cel mai grav a fost lovit satul Limiani, care practic a încetat să mai existe. Aici au pierit întregi familii. Au avut de suferit mult și satele Brcela și Gluhi Do. A fost avariată calea ferată Belgrad-Bar.

ȚETINIE — vechea capitală a Muntenegrului. Cutremurul a provocat aici mari daune. O bună parte din fondul locativ este distrusă. Au fost avariate serios multe edificii de mare valoare culturală și istorică, printre care monumentala „Biliarda" a poetului și domnitorului muntenegrean, P.P. Niegoș, Muzeul de istorie al R.S. Muntenegru, Biblioteca centrală, Palatul Albastru, Teatrul Național și altele. De asemenea, au avut de suferit grav Rieka Trnoievici și Obod, așezare unde a funcționat la sfîrșitul secolului al XV-lea cunoscuta tipografie Trnoievici.

În regiunea sinistrată locuiesc, potrivit datelor din 1976, peste 180 000 de oameni. Ca urmare a cutremurului, aproape jumătate din populație a rămas fără adăpost. Economia regiunii a suferit pagube enorme. „Aceasta reprezintă o mare pierdere nu numai pentru Muntenegru, ci și pentru întreaga Iugoslavie, a declarat Rade Braiovici, vicepreședinte al Adunării republicane. Este aproape imposibil de prevăzut cînd se va putea normaliza activitatea economică a acestei regiuni. Pentru multe întreprinderi, chiar foarte importante, se pune întrebarea dacă vor mai funcționa vreodată. Este vorba, în primul rînd, de portul Bar, de șantierele navale Biela și toate organizațiile de muncă din zona litoralului, fără să menționăm turismul, ramura principală a republicii și sursa mijloacelor de trai pentru circa 120 000 locuitori din zona respectivă".

OPINII ALE OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ

Potrivit comunicatului oficial al Institutului de seismologie din Belgrad și Serviciului seismologic din Titograd, cutremurul a avut în epicentru intensitatea de 9 grade pe scara Mercali Adincimea focarului a fost de 20 kilometri, iar forța destructivă a energiei degajate echivalentă cu cea a exploziei unei cantități de 10 milioane tone de trinitrotoluen. Zona epicentrală se întinde de la Kotor la Bar.

Specialiștii iugoslavi au stabilit că falia Kotor-Bar are lungimea de 40 km și lățimea de cîteva sute de metri. Vladimir Ribarici, directorul Observatorului astrofizic de la Liubliana, apreciază că în epicentru cutremurul a avut magnitudinea de 7,2 grade pe scara Richter și consideră că a fost cu 1,2 grade mai puternic decît cel din 1963, care a distrus în mod catastrofal orașul Skoplje.

Comentînd știrile alarmante difuzate de unele posturi de radio străine, potrivit cărora se prevăd, chipurile, noi cutremure grave, prof. Jakim Petrovski, directorul Institutului de seismologie și inginerie seismologică din Skoplje, a declarat că astfel de afirmații nu provin de la specialiști. În legătură cu aceasta, el a citat faptul că un număr de 250 de oameni de știință din 40 de țări, care au participat la recenta Conferință privind prognoza cutremurelor, ținută la Paris sub auspiciile UNESCO, au ajuns la concluzia că această problemă se află încă în faza de cercetare și că un foarte mic număr de cutremure au fost prevăzute cu precizie, în timp ce erorile sînt numeroase.

ACȚIUNI DE SOLIDARITATE

În zilele care au urmat cutremurului devastator din 15 aprilie, manifestîndu-și solidaritatea cu poporul muntenegrean greu încercat, toți oamenii muncii, toate popoarele și naționalitățile din Iugoslavia depun eforturi asidue pentru atenuarea și înlăturarea urmărilor dezastrului. Lor li se alătură și poporul român. În semn de prietenie și solidaritate, țara noastră a venit cu promptitudine în sprijinul eforturilor pentru ajutorarea populației sinistrate. La aeroportul de la Titograd au aterizat patru avioane Tarom, care au adus corturi, saltele, pături și alte bunuri de primă necesitate donate de România.

Continuă să sosească ajutoare din diferite alte țări ale lumii.

RADOVAN DESPOTOVICI ■

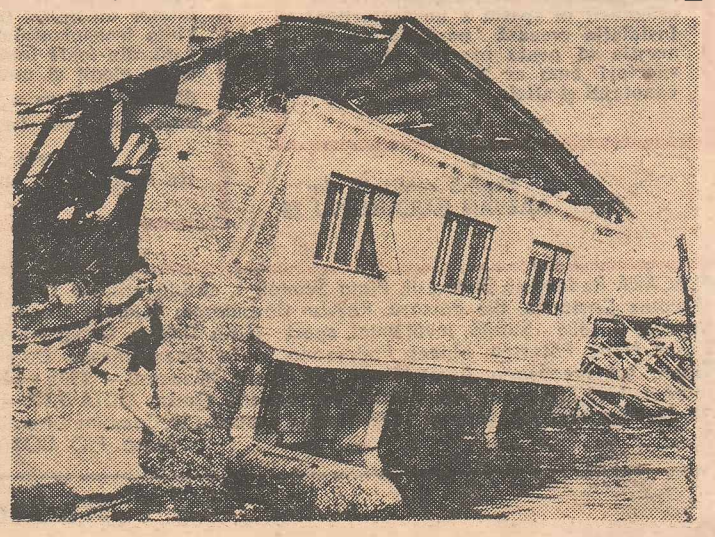

La Maxenu

s-a terminat însămînțatul

Sîmbătă, ora 17, la sediul C.A.P.-ului din satul Maxenu aparținînd comunei Tinteşti, din județul Buzău, era mare sărbătoare. Oamenii își strîngeau mîinile, se felicitau.

— Azi, 21 aprilie, ora 17, s-a terminat însămînțatul întregii suprafețe agricole, ne spune **Ghiță I. Nicolae**, președintele C.A.P.-ului din satul Maxenu. Este a douăsprezecea primăvară de cînd sînt președintele cooperativei agricole de producție de aici și în fiecare an am aceleași emoții. Este o mare bucurie pentru toată suflarea comunei. Anul acesta pare a fi un an bun. A fost și ploaie, a fost și timp frumos, și avem toate motivele să ne așteptăm și la o recoltă bogată.

— Cît a durat aici această campanie ?

— Începutul însămînțării, ne spune **Vasile Bălteanu**, inginer șef, a început la 19 martie. Atunci am început cu sfecla-de-zahăr a cărei însămînțare s-a terminat după patru zile, pe o suprafață de 80 hectare. A urmat floarea soarelui pe o suprafață de 300 hectare iar de la 31 martie pînă astăzi s-au însămînțat 725 hectare de porumb. Pentru această campanie ne-am pregătit sămînța încă de astă-toamnă și am fost ajutați și înțeleși de cei 21 de mecanizatori care au muncit de multe ori pînă noaptea tîrziu. Mulți dintre ei sînt și acum prezenți aici. Este vorba de Cornel Ene, Tănase Manta, Petre Iordache și cei care a erbicidat, Gheorghe Ieremia — aceștia sînt doar cîțiva dintre cei care au reușit să facă ca acest schimb de muncă să fie mai scurt ca de obicei, încheind una din cele mai importante campanii agricole, însămînțatul. **(P. Sorin)**

Turneu american

● Ni se anunță că în a doua parte a lunii mai un numeros colectiv al Teatrului „Bulandra" se deplasează în trei orașe americane, Washington, New York, New Haven, cu o suită de reprezentații de succes la sala din Schitu Măgureanu și la sala din Grădina Icoanei. Spectacolele de turneu sînt : „O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale și „Elisabeta" de Paul Foster. Actorii care vor face călătoria peste ocean sînt : Clody Berthola, Gina Patrichi, Mariana Mihuț, Irina Petrescu, Octavian Cotescu, Petre Gheorghiu, Victor Rebengiuc, Dem. Rădulescu, Ștefan Bănică, Marin Moraru, Ion Caramitru, Florian Pittiș, Mircea Diaconu, Aurel Cioranu, Ion Besoiu, Dinu Dumitrescu ș. a. Regizorul celor două spectacole și unul dintre interpreții de marcă este, după cum se știe, Liviu Ciulei. (Aron Domide)

● Recent a fost omologată o invenție a profesorului Emanuel Obogeanu de la Grupul școlar „Electroaparataj" din Capitală. Este vorba de o instalație electronică destinată orientării în spațiu a nevăzătorilor. Instalația creează posibilitatea ca aceștia să poată practica și cîteva sporturi, cum ar fi marșul, înotul, canotajul și altele.

Pagină realizată de
RĂZVAN BĂRBULESCU

Peste cel mult două luni, doctorul Iubu va opera din nou !

Duminică dimineață, cunoscutul orelist Mihai Iubu a suferit, nu departe de Huedin, un accident de circulație. Vestea s-a răspîndit cu repeziciune, alertînd pe pacienții medicului clujean, îndeosebi pe cei programați pentru operație în cadrul serviciului condus de Mihai Iubu. Ca urmare, luni și marți, telefonul redacției a fost foarte solicitat, cetățeni din diferite orașe ale țării cerînd relații cu privire la dimensiunile și urmările nefericitei întîmplări.

Luînd legătura cu Spitalul orășenesc din Huedin, către care accidentatul a fost transportat de urgență, am fost informați de șeful secției de chirurgie, dr. Arpad Bocsko, că Mihai Iubu și-a revenit după puțină vreme, găsindu-se, la ora discuției noastre, în afara oricărui pericol. Dealtfel, vizitat cu promptitudine de cîțiva confrați, între care de doctorul Aurelian Mazilu, directorul Direcției sanitare județene, Mihai Iubu a fost transferat, miercuri dimineață, la Cluj-Napoca, la Clinica de ortopedie din strada Bacău, numărul 1, unde a continuat să fie îngrijit cu o deosebită atenție, primind o asistență competentă și plină de omenie.

În ciuda traumatismelor suferite, starea doctorului Iubu este în curs de ameliorare. Întrucît mîinile sale n-au fost în nici un fel lezate, ni s-au dat asigurări că peste cel mult două luni, reputatul orelist va fi în măsură să-și reia lucrul, continuînd să opereze și, firește, să facă oamenii bine. **(Ovidiu Ioanițoaia)**

Turnee europene

● **În aceste zile, trupa de balet a Operei Române, din care fac parte, printre alții, Magdalena Popa, Ileana Iliescu, Pavel Rotaru, Petre Ciortea și Ion Tugearu, se află în R. F. Germania unde prezintă spectacolele „Nuntă în Carpați" pe muzica lui Paul Constantinescu, „Carmen" într-o prelucrare de Scedrin și „Seară vieneză". Dirijorul turneului, Paul Popescu.**

● **Începînd din primele zile ale lunii mai, cîntăreții, corul și orchestra Operei Române se află în turneu în Spania. Ei vor interpreta în cîteva orașe ca : Madrid, Barcelona, San Sebastian, Vittoria ș. a. spectacole cu operele „Bărbierul din Sevilla" de Rossini și „Răpirea din serai" de Mozart. Printre soliști : Nicolae Herlea, Vasile Martinoiu, Constantin Gabor, Maria Mirea, Nicolae Florei, Valentin Teodorian ș. a. Dirijorii din acest turneu : Cornel Trăilescu și Constantin Petrovici.**

● **Calea de acces spre interesantul monument istoric de pe dealul Jbir, de la Birsana (Maramureș), trece prin proprietatea cetățeanului Alexandru Bodnar. Scos din sărite de pelerinajul turiștilor, A.B. a barat drumul cu sîrmă ghimpată. Nu se poate găsi, totuși, o soluție ca să vizitezi monumentul și fără să-ți agăți hainele în sîrmă ?**

● **Constructorii hidrocentralei de la Riu Mare-Retezat au străpuns recent tronsonul superior de la galeria forțată. Lucrarea, care are o lungime de 141 de metri și o secțiune de 19 metri pătrați, a fost executată printr-o tehnologie nouă la asemenea gen de lucrări.**

● **Zilele acestea, la Salonul de artă al Bibliotecii municipale „Mihail Sadoveanu" din București poate fi vizitată o interesantă și originală expoziție aparținînd profesorului universitar dr. Alexandru Tohăneanu, expoziție intitulată „File de jurnal, portrete".**

RĂSPUNDE VASILE ADAMESCU

Am aflat cu emoție de scrisoarea publicată pe ultima pagină a revistei Flacăra nr. 14 din 5 aprilie a.c. Am rămas profund impresionat. Mulțumesc din toată inima. Gestul de a-mi oferi un ochi, în ipoteza posibilității de a se efectua transplantul, e de mare omenie. Poate viitorul va rezolva și această problemă. Nu se știe precis dacă în urma meningitei nervul optic este sănătos sau s-a atrofiat. Grupa mea sanguină este AII.

Într-adevăr, aș dori deosebit de mult ca într-un viitor apropiat să-mi recapăt vederea, dar nu pot încă să fiu sigur că aș reuși. Voi urmări să fiu cît mai informat despre noile cuceriri și descoperiri ale științelor medicale, în special în privința transplantului de ochi. Încă o dată, din toată inima aduc cele mai calde elogii și mulțumiri tovarășei din Brăila care a fost capabilă de acest gest de-a dreptul copleșitor.

Prof. Vasile Adamescu
str. Reșița nr. 3, ap. 8, Cluj-Napoca.

● „Viața studențească" ne informează că la Timișoara s-a desfășurat faza pe centru universitar a concursului „Miss hărnicie, tinerețe, frumusețe". Revista precizează că s-au făcut intervenții și presiuni, apreciind că lucrul nu este frumos. Totuși, concursul a fost cîștigat de Liliana Gheorghe, anul II arhitectură. La premiere, L. G. a venit însoțită de mama și de soțul ei. Nu s-au dat nici premii de încurajare și nici mențiuni.

Revista Tribuna

împlinește 95 de ani

Revista Tribuna aniversează 95 de ani de la apariția primului său număr sub direcția lui Ion Slavici. Aniversare tulburătoare pentru destinele culturii românești.

De-a lungul celor aproape 100 de ani, publicația s-a implicat fundamental în evenimentele politice, sociale și culturale ale țării, a jucat un rol important în mobilizarea conștiințelor în lupta pentru unitate națională, pentru dreptate socială, pentru libertate și independență. Mari oameni politici, tribuni ai națiunii și-au afirmat în fața opiniei publice, prin coloanele revistei, punctele de vedere asupra destinului nostru istoric, mari oameni de cultură și artă, cărturari vestiți și-au publicat aici profesiunile de credință, mărturiile trecerii lor prin viață, multe din creațiile lor reprezentative. Revista Tribuna a jucat un rol extraordinar în promovarea culturii și artei autentice, în spiritul celor mai nobile idealuri ale poporului român și a strîns rîndurile intelectualității în jurul său, în momente decisive, de cumpănă ale vremurilor. Astăzi, revista, cu sediul în Cluj-Napoca, în noua sa ediție, a devenit continuatoarea statornică a vechilor tradiții publicistice ardelenești, publicație cu profil politic, social și cultural socialist, deschisă tuturor opiniilor angajate în sensul progresului, întru apărarea și promovarea valorilor spirituale de cea mai aleasă sorginte, pentru o cultură umanistă de modelare a personalității multilaterale a omului societății socialiste. Revistă de atitudine, de opinie, de curaj implicată profund în viața clocotitoare a întregii națiuni, revista Tribuna este citită cu interes pe întreg cuprinsul țării și e apreciată pentru înaltele sale judecăți de valoare, pentru calitatea presei pe care o impune, pentru ținuta și probitatea sa intelectuală.

Eveniment

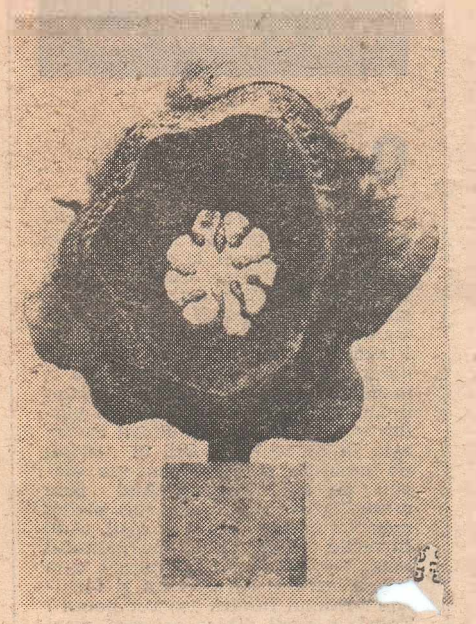

La Muzeul de artă al Republicii Socialiste România continuă să fie deschisă excepționala expoziție a pictorului Ion Gheorghiu. În reproduceri : „Himeră" (sculptură) și „Grădini suspendate" (pictură).

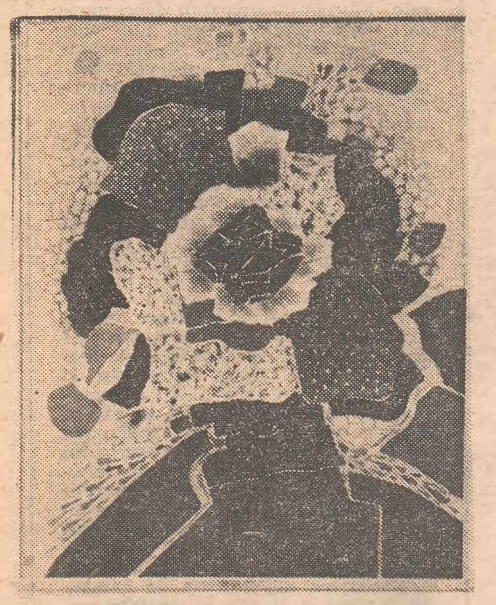

● Filmul românesc „Avem nevoie de iubire", realizat de Eugenia Guțu, a primit recent, la concursul internațional al filmelor de scurt metraj de la Istanbul, premiul special pentru cel mai bun film pentru copii.

● La Roma a avut loc ceremonia decernării premiului internațional „Colosseum 1979", acordat unor creatori din întreaga lume care s-au distins în domeniul artelor, literaturii și publicisticii. Această importantă distincție a fost conferită pictorilor români Gabriela Florescu, Dan Hatmanu și Nicolae Constantin.

● **Constructorii de mașini din Reșița au început fabricația unui nou agregat cu turbină de tipul „Francis", destinat căderilor mari de apă. Agregatul, care are o putere de 170 MW, este primul de acest fel construit în țara noastră.**

Obiceiuri vechi la casă nouă. Cele cinci cooperatoare din Bratovoești, Cringu și Munteni (Dolj, Teleorman și Ialomița) se simt bine și la Complexul U.N.C.A.P din Sărata-Monteoru.

FLACĂRA Redacția : București, Piața Scînteii 1, căsuța postală 3312, Oficiul 33, cod 71341, Telefoane : 17 60 10, 17 60 20, interioare : **Probleme social-politice și de morală civică (Nicolae Cristache, Ilie Purcaru, Răzvan Bărbulescu, Dumitru Eliade, Doina Fruntelată)** – 1619 ; **Noul în procesul muncii (N. Gr. Mărășanu, Nelu Ionescu,** Sorin Postolache, Emanuel Valeriu) – 1606 **Știință, învățămînt, sport (Liviu Timbus, Lionel Nițescu,** Ovidiu Ioanițoaia, Victor Niță) – 1618 ; **Scrisori, anchete cetățenești (Eugen Seceleanu, Marga Nedelea,** Adi Cusin, Horia Pătroscu, Mircea Fodoreanu, Dorin Gherghinescu, Dumitru Graur) – 1787 și 1617 ; **Cultură – cenaclu (George Arion, Adrian Dohotaru)** – 1618 ; **Fotoreportaj** (Elena Ghera, Ion Predoșanu, Aurel Mihailopol, Vasile Minecan) – 1595 ; **Secretariat de redacție** (Dan Birlădeanu, Cornel Cotană) – 1782, 1621 ; **Administrație :** 17 78 82 și 17 60 10, interior 1783 ; secretar responsabil de redacție **(Tudor OCTAVIAN** – 17 63 16 și interior 1611) ; redactor șef adjunct **(Nicolae ARSENIE** – 17 63 16 și interior 1786) ; redactor șef – 18 22 96 și 17 60 10 interior 1822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii". Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM – Departamentul Export-import presă, P.O. BOX – 136–137, telex : 1 12 26, București, str. 13 Decembrie nr. 3

Redactor-șef : ADRIAN PĂUNESCU

PREȚUL REVISTEI : 3 LEI

41 505